

Bundel – Commissie Ruimte van 14 september 2026

Agenda bijlagen

spreektijd commissie 4 uur
agenda commissie Ruimte 14 september 2026
Beantwoording technische vragen commissie Ruimte 14 september 2026
Bijlage Beantwoording technische vragen PvdA commissie Ruimte 14-09
Concept Verslag commissie Ruimte 14 september 2026 ter voorvisie

- 0 Technische Briefing IMPI 17:45 – 18:25
- 1 Opening en mededelingen
- 2 Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Lijsten moties en toezeggingen
 - agenda commissie Ruimte 14 september 2026
 - Lijst met moties commissie Ruimte 14 september 2026
 - Lijst met toezeggingen commissie Ruimte 14 september 2026
 - Concept verslag commissie ruimte 24 augustus 2026 – met wijziging
- 2.a planningsoverzicht
 - Planningsoverzicht Ruimte september 2026
- 3 18:30 – Insprekhalffuur
- 4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden
- 5 19:00 – A-agenda Algemeen
- 5.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026
 - Toelichting:*
In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026.
Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit mobiliteit, ruimte en wonen vindt plaats in de commissie Ruimte.
Behandelveorstel:
PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.
 - Brief aan PS over Tweede begrotingswijziging 2026
 - Voordracht 54-2026 Tweede begrotingswijziging 2026

Tweede begrotingswijziging 2026

memo Aangepaste Voordracht TBW 2026_Geredigeerd

Voordracht 54-2026 Tweede begrotingswijziging 2026 (gewijzigd na cie 14-9)

Beantwoording gedeputeerde Olthof openstaande vraag n.a.v. cie vergadering over kosten voor verkeersmanagement en incidentmanagement

6 19:30 – A-Agenda Wonen

6.a Rekenkamer rapport stimulering woningbouw

Toelichting:

De Randstedelijke Rekenkamer (RRK) heeft onderzoek uitgevoerd naar de rol van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland bij stimulering van woningbouw en knelpunten op te lossen. Het rapport bevat conclusies en aanbevelingen, de reactie van het college van Gedeputeerde Staten hierop en een nawoord van de Rekenkamer. Op 24 augustus is het rapport in een technische brief toegelicht door de Randstedelijke Rekenkamer.

Behandelveorstel: de commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het rapport bespreken en adviseren aan Provinciale Staten over de voordracht Rapport stimulering woningbouw en de rol van de provincie in beeld.

Begeleidende brief rapport Stimulering woningbouw PS NH

Rapport Stimulering woningbouw NH

Voordracht 58-2026 Rekenkamer Rapport Stimulering woningbouw

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (portefeuille Wonen)

8 20:30 – B-agenda Mobiliteit

8.a Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Toelichting: De provincie stelt geluidproductieplafonds vast voor onze provinciale wegen. Deze geven de maximale hoeveelheid geluid aan, die de provinciale wegen mogen produceren. Het vaststellen en daarna het jaarlijks monitoren van geluidproductieplafonds is een nieuwe taak voor de provincie, die volgt uit de Omgevingswet. Het betreft een ontwerpbesluit. Geluidproductieplafonds versterken het eerder vastgestelde Actieplan Geluid. Geluidproductieplafonds voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties.

Behandelveorstel: de commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen bespreken.

Brief aan PS over Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Ontwerp GPPs

8.b Agenderingsverzoek C naar B brief Fietsersbond fietspad Blijdensteinsweg

Toelichting:

JA21 heeft een ingekomen brief van de fietsersbond over het fietspad Blijdensteinsweg geagendeerd.

De fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

Behandelvoorstel:

De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.

Agenderingsverzoek C naar B verzoek – JA21 – Brief Fietsersbond

Brief Fietsersbond Bergen over het fietspad op de Blijdensteinsweg_Geredigeerd

- 9 Rondvraag gedeputeerde Olthof (portefeuilles Mobiliteit, luchtvaart, OV Knooppunten)
Rondvraag D66 over concessie busvervoer Noordwest Noord-Holland
Rondvraag GroenLinks over concessie busvervoer Noordwest Noord-Holland aan gedeputeerde Olthof
Rondvraag CDA over hobbelend en opbollend wegdek N505 aan gedeputeerde Olthof
- 10 22:00 – B-Agenda Ruimte
- 10.a Agenderingsverzoek C naar B verzoek – Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie PvdA
Toelichting:
De PvdA heeft een ingekomen brief van GS over de uitvoering van het initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland geagendeerd. De fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.
Behandelvoorstel:
De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.
Agenderingsverzoek C naar B verzoek – Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie PvdA
Brief aan PS over Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland
Memo voor PS over initiatiefvoorstel Arbeidsmigranten en de Omgevingsverordening NH2022
- 11 Rondvraag gedeputeerde Rommel (portefeuille Ruimtelijke ontwikkeling)
- 12 C-agenda: ingekomen stukken commissie Ruimte 14 september 2026

SPREEKTIJDEN COMMISSIES 2023–2027

op basis van memo Presidium 17 april 2023 en wisselingen in fracties (06–01–2026)

Verdeling per Fractie	Zetels	Cie 4 uur
VVD	9	17 min. (5+12)
BBB	7	14 min. (5+9)
GroenLinks	7	14 min. (5+9)
PvdA	7	14 min. (5+9)
D66	4	10 min. (5+5)
PvdD	4	10 min. (5+5)
JA21	3	9 min. (5+4)
PVV	3	9 min. (5+4)
CDA	2	8 min. (5+3)
Forum voor Democratie	2	8 min. (5+3)
SP	2	8 min. (5+3)
50PLUS	2	8 min. (5+3)
VOLT	1	6 min. (5+1)
ChristenUnie	1	6 min. (5+1)
Fractie De Weerdt	1	5 min.
GS (25%)		48 min.

Datum	14-09-2026
Tijd	18:30 – 22:30
Locatie	Vergaderzaal 1.4
Voorzitter	Marianne Poot
Toelichting	De vergadering vindt in hybride vorm plaats. De vergadering is openbaar en online live te volgen via https://noord-holland.stateninformatie.nl. De commissievergadering is toegankelijk voor publiek. Het is mogelijk om in te spreken in de vergadering. Dat kan fysiek of digitaal. Inspreken kan bij de agendapunten die ter bespreking staan geagendeerd (A- en B-agenda), of tijdens het inspreekhalfuur op andere punten die vallen onder de beleidsterreinen van de commissie Ruimte. Voor het inspreken moet u zich aanmelden bij de Statengriffie. Dat kan tot 15.00 uur op de voorafgaande werkdag (vrijdag 11 september) door het aanmeldformulier in te vullen: Aanmeldformulier inspreken commissievergadering Let op: alle genoemde tijden bij de afzonderlijke agendapunten zijn richttijden. Indien er geen, of een beperkt aantal, aanmeldingen zijn voor het inspreekhalfuur zullen de agendapunten na punt 3 eerder beginnen.

0	Technische Briefing IMPI 17:45 – 18:25
1	Opening en mededelingen
2	Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Lijsten moties en toezeggingen
2.a	planningsoverzicht
3	Inspreekhalfuur
18:30	
4	Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden
5	A-agenda Algemeen
19:00	
5.a	Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026
	Toelichting:
	In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de

provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026.

Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit mobiliteit, ruimte en wonen vindt plaats in de commissie Ruimte.

Behandelveorstel:

PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

6 A–Agenda Wonen

19:30

6.a Rekenkamer rapport stimulering woningbouw

Toelichting:

De Randstedelijke Rekenkamer (RRK) heeft onderzoek uitgevoerd naar de rol van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland bij stimulering van woningbouw en knelpunten op te lossen. Het rapport bevat conclusies en aanbevelingen, de reactie van het college van Gedeputeerde Staten hierop en een nawoord van de Rekenkamer. Op 24 augustus is het rapport in een technische brief toegelicht door de Randstedelijke Rekenkamer.

Behandelveorstel: de commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het rapport bespreken en adviseren aan Provinciale Staten over de voordracht Rapport stimulering woningbouw en de rol van de provincie in beeld.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (portefeuille Wonen)

8 B–agenda Mobiliteit

20:30

8.a Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Toelichting: De provincie stelt geluidproductieplafonds vast voor onze provinciale wegen. Deze geven de maximale hoeveelheid geluid aan, die de provinciale wegen mogen produceren. Het vaststellen en daarna het jaarlijks monitoren van geluidproductieplafonds is een nieuwe taak voor de provincie, die volgt uit de Omgevingswet. Het betreft een ontwerpbesluit.

Geluidproductieplafonds versterken het eerder vastgestelde Actieplan Geluid. Geluidproductieplafonds voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties.

Behandelvoorstel: de commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen bespreken.

8.b Agenderingsverzoek C naar B brief Fietzersbond fietspad Blijdensteinsweg

Toelichting:

JA21 heeft een ingekomen brief van de fietzersbond over het fietspad Blijdensteinsweg geagendeerd. De fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

Behandelvoorstel:

De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.

9 Rondvraag gedeputeerde Olthof (portefeuilles Mobiliteit, luchtvaart, OV Knooppunten)

10 B-Agenda Ruimtelijke Ordening

22:00

10.a Agenderingsverzoek C naar B verzoek – Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie PvdA

Toelichting:

De PvdA heeft een ingekomen brief van GS over de uitvoering van het initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland geagendeerd. De fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

Behandelvoorstel:

De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.

11 Rondvraag gedeputeerde Rommel (portefeuille Ruimtelijke ontwikkeling)

12 C-agenda: ingekomen stukken commissie Ruimte 14 september 2026

Technische vragen commissie Ruimte

nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	PvdA	C-agenda	Beemsterboer	Uitvoering van het initiatiefvoorstel arbeidsmigratie Noord-Holland	1. Wat zijn de kosten van een tussentijdse, extra wijzigingsronde voor de voorgestelde instructieregels? 2. Als gekozen wordt voor het snelst mogelijke wijzigingsproces via een extra wijzigingsronde, welke processtappen en termijnen horen daarbij? Per wanneer kunnen de wijzigingen dan op zijn vroegst in werking treden?	
2	D66	6.a	Olthof	TBW	1. Waarom is de subsidie voor de pont IJpendam verlaagd?	1. De subsidie aan de pont IJpendam is verlaagd omdat de gemeente minder kosten had gemaakt en de subsidie wordt verstrekt over de gemaakte kosten – en dan vervolgens met een vaste verdeelsleutel (40% Provincie, 40% VRA en 10 % voor beide gemeenten). De kosten zijn ingeschat op gemiddelde jaarlijkse kosten, maar niet alle kosten worden jaarlijks gemaakt (zoals onderhoud aan pont en voorzieningen aan de wal). 2. Binnen het programma duurzame oeververvangings is er in 2020 samenwerkingsovereenkomst voor 8 jaar

Technische vragen commissie Ruimte

nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					2. Kan er meer uitleg gegeven worden over ' Tweedehands damwanden', met focus op 'Tweedehands' ? Hoe lang is de levensduur van een damwand bijvoorbeeld?	afgesloten. De provincie heeft verschillende ambities rondom duurzaamheid. Een van de pijlers is circulariteit. In 2022 is samen met de aannemerscombinatie vooraf geïnvesteerd in damwanden die vanuit het Twentekanaal beschikbaar kwamen. Hiervoor is op 7 maart 2022 in PS een besluit genomen (bij actualisering IMPI 2022-2029). De tweedhandsdamwanden zijn en worden op verschillende trajecten in de vaarwegen van de provincie toegepast. De ontwerplevensduur van deze tweedhandsdamwanden zijn 30 jaar. Doordat deze damwanden onder water worden afgewerkt is de verwachte levensduur hoger en zal dit richting de 50 jaar gaan. Dit is mede afhankelijk van de grondgesteldheid, de extra levensduur kan met een zuurtegraadonderzoek (veenlaag) worden berekend. Met het toepassen van deze damwanden geven wij een invulling aan de provincie brede doelstelling om meer circulair te werken. Daarnaast levert het een milieuwinst op aangezien er voor dit deel geen nieuwe stalen damwanden geproduceerd hoeven te worden.

Technische vragen commissie Ruimte

nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
						Bij de aankoop lagen de aanschafkosten 35% lager ten opzichte van nieuw.
3	D66	9.a	Olthof	Geluid	In de stukken staat opgenomen dat er wordt overwogen om ontwikkelaars mee te laten betalen aan maatregelen om geluid te reduceren ("mogelijkheden onderzoeken om initiatiefnemers van dit soort ontwikkelingen financieel te laten bijdragen aan geluidmaatregelen die wij moeten nemen om binnen de GPP's te blijven."). Wat voor orde van grote voor dergelijke projecten kunnen we hierin verwachten?	De orde van grootte van de bijdrage aan geluidmaatregelen is altijd project- en locatiespecifiek. Het is o.a. afhankelijk van de grootte van de ontwikkeling, de extra verkeergeneratie en huidige verkeersintensiteiten. Door extra verkeer uit een nieuwe ontwikkeling kan een substantieel deel van de beschikbare werkruimte van een GPP worden gebruikt, waardoor geluidmaatregelen eerder uitgevoerd moeten worden dan voorzien. Als een ontwikkeling minder dan <u>10% extra verkeer</u> veroorzaakt t.o.v. van de huidige verkeersintensiteiten, is waarschijnlijk geen bijdrage nodig voor maatregelen om binnen de GPP's te blijven. Bij meer extra verkeer kan wel een bijdrage gewenst zijn. De hoogte van de bijdrage wordt dan project- en locatiespecifiek bepaald door het resultaat van de doelmatigheidsafweging.

Beantwoording van de technische vragen PvdA voor de commissie Ruimte d.d. 14 september 2026

Vraag 1. Wat zijn de kosten van een tussentijdse, extra wijzigingsronde voor de voorgestelde instructieregels?

Een tussentijdse wijzigingsronde leidt tot uitvoeringskosten, vanwege de (extra) gevraagde inzet en capaciteit. Deze kosten bestaan uit ambtelijke voorbereiding, juridische toetsing, afstemming met betrokken partijen, bestuurlijke besluitvorming, publicatie en verwerking in de digitale regelgeving.

Het doorlopen van een wijzigingsronde vraagt veel interne capaciteit. Een vast kostenbedrag is niet te geven, gezien de grote hoeveelheid betrokkenen en omdat dit afhankelijk is van de omvang en complexiteit van de voorgestelde wijzigingen. Op basis van de huidige ervaringen en de omvang van de nu voorgestelde wijziging schatten wij de directe kosten tussen de 50.000,- en 100.000,- Euro.

De gevolgen voor de ambtelijke capaciteit van een aanvullende, parallelle wijzigingsprocedure voor de Omgevingsverordening zijn daarbij niet in beeld gebracht. In de huidige planning en capaciteitsinzet is geen rekening gehouden met een extra procedure. Dit kan ertoe leiden dat andere werkzaamheden vertraging oplopen of dat extra capaciteit moet worden ingehuurd.

Ook gemeenten en initiatiefnemers hebben te maken met uitvoeringskosten om de wijzigingen te verwerken in omgevingsplannen, plannen en vergunningaanvragen. Dergelijke kosten zijn niet meegenomen. Bovendien kunnen de wijzigingen gevolgen hebben voor lopende aanvragen, omgevingsplannen en initiatieven die momenteel worden uitgewerkt. Dit betreft niet alleen plannen voor huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten, maar ook andere ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot een aanvullende huisvestingsbehoefte.

Gemeenten en initiatiefnemers hebben tijd nodig om de wijzigingen te verwerken in omgevingsplannen, initiatieven en vergunningaanvragen. Een zorgvuldige invoering voorkomt dat ontwikkelingen onnodig stil komen te liggen of vertraging oplopen.

Vraag 2. Als gekozen wordt voor het snelst mogelijke wijzigingsproces via een extra wijzigingsronde, welke processtappen en termijnen horen daarbij? Per wanneer kunnen de wijzigingen dan op zijn vroegst in werking treden?

Op hoofdlijnen ziet een reguliere wijzigingsronde via GS er als volgt uit. De genoemde doorlooptijden zijn een inschatting en afhankelijk van onder meer de voortgang van het proces.

Stap	Aantal weken	Korte toelichting

Afstemming en participatie	8 weken	Afstemming en participatie met belanghebbenden (zie de motiveringsplicht participatie die wij hebben onder de Omgevingswet). Zie ook de uitgangspunten participatie. Wat in ieder geval nodig is, is vroegtijdige afstemming met gemeenten (zij moeten kunnen werken met de instructieregels). De doorlooptijd van deze stap kan variëren. Afstemming en participatie gebeurt doorgaans voorafgaand aan het indienen van een wijzigingsvoorstel.
GS–vaststelling ontwerp	4 weken	Verwerken input afstemming en participatie en opstellen ontwerp–wijziging en bijbehorende besluitvormingsstukken.
Publicatie ontwerp + kennisgeving terinzagelegging	2 weken	Publicatie ontwerp in het Digitaal Stelsel Omgevingswet en op www.overheid.nl . Publicatie gaat vergezeld van een kennisgeving dat het ontwerp ter inzage ligt voor 6 weken. Belanghebbende kunnen daarop zienswijzen indienen.
Terinzagelegging	6 weken	Belanghebbenden kunnen gedurende zes weken zienswijzen indienen.
Commissie Ruimte	Gedurende terinzagelegging	PS kunnen andere commissies uitnodigen om te bespreken (op de C agenda).
Verwerken zienswijzen, opstellen nota van beantwoording incl. stukken	4 weken	Termijn afhankelijk van hoeveelheid en complexiteit zienswijzen.
GS–vaststelling eindconcept	3 weken	GS stellen eindconcept vast.
Commissie Ruimte	4 weken	Eindconcept wordt besproken in de Commissie.
PS–vaststelling	2 weken	PS stellen definitieve wijziging vast.
Publicatie en inwerkingtreding	2 weken	De definitieve publicatie kan pas gedaan worden nadat PS hebben vastgesteld, mogelijk zijn er amendementen, die moeten dan direct na de PS

		vergadering verwerkt worden. De wijziging treedt in werking na publicatie.
Totaal	35 weken	

Ons uitgangspunt is dat een wijziging van de omgevingsverordening via een initiatiefvoorstel van PS loopt via een reguliere wijzigingsronde van GS. De wet schrijft een ingewikkelde procedure voor bij de totstandkoming van een initiatiefvoorstel met wijziging in de verordening met een rolverdeling tussen PS, GS en ambtelijk apparaat. Het besluit is inmiddels genomen. GS omarmen het door PS genomen besluit en gaan zorgdragen voor de uitvoering ervan.

Verslag concept

Commissie Ruimte

Datum commissievergadering	:	14 september 2026
Commissievoorzitter	:	mw. M. Poot
Commissie-adviseur	:	mw. S. Neeskens
Telefoonnummer/e-mail	:	neeskenss@noord-holland.nl

5 Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: mw. M. Poot
Commissiegriffier:		: mw. S. Neeskens
Leden van de commissie:	BBB	: mw. A. den Boer, mw. I. de Sain,
	Groen Links	: statenlid P. Korzelius, statenlid P. de Graaf
	VVD	: dhr. J. van Gilse, dhr. J. Boer
	D66	: mw. L. Berkvens, mw. N. Vroom
	PvdA	: mw. G. de Boer, dhr. A. Karar
	PVV	: dhr. De Moel
	SP	: dhr. J. Kes
	CDA	: dhr. S. Dijk, dhr. D. Heijnen
	JA21	: dhr. E. Jensen, mw. C. Gordijn
	PvdD	: dhr. M. Hanou
	Christen Unie	: dhr. M. Klein
	Volt	: mw. B. van den Bogaerde, mw. J. Schneemann
	50PLUS	: dhr. H. Faassen, dhr. R. Nijkamp
Gedeputeerden:	dhr. J. Olthof, dhr. J. Beemsterboer	
Notulist	mw. H. Fuite (Notuleerservice Nederland)	

30 1 Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 18.30 uur. Er is een afmelding ontvangen van gedeputeerde Rommel. Er zijn drie rondvragen aangemeld voor gedeputeerde Olthof. D66 en GL hebben rondvragen over de concessie busvervoer Noordwest Noord-Holland en er is een rondvraag van het CDA over het wegdek van de N505. Er is een inspreker aangemeld bij het inspreekhalftuur.

35

Mededelingen van de **voorzitter**:

Op maandag 28 september vindt er een werkbezoek plaats in het kader van de Duurzame Oeververbinding. Het programma is met de commissie gedeeld en aanmelden kan tot 17 september bij de griffie. Het werkbezoek vindt alleen plaats bij voldoende aanmeldingen met een minimum van tien deelnemers, uit ten minste vijf verschillende fracties. De voorzitter roept de commissieleden op om zich tijdig aan te melden.

40

45 2 Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lijsten, moties en toezeggingen

Pagina 2

Het verslag van de vorige vergadering wordt met een kleine wijziging vastgesteld. De agenda en de lijsten met moties en toezeggingen worden ongewijzigd vastgesteld.

2.a Planningsoverzicht

- 50 Mevrouw **Den Boer** (BBB) vraagt naar enkele punten op de strategische agenda die nog niet aan de orde zijn geweest. **Gedeputeerde Olthof zegt toe dit uit te zoeken.** De betreffende punten worden doorgeschoven naar de volgende strategische agenda.

3 Inspreekhalftuur

- 55 Er is een aanmelding bij het insprekhalftuur. Dit agendapunt komt ook aan de orde bij agendapunt 8.b.

De **voorzitter** geeft het woord aan de inspreker de heer De Haan, hij spreekt in namens de fietstersbond Bergen over het fietspad Blijdensteinsweg.

- 60 De heer **De Haan** pleit voor behoud van het fietspad Blijdensteinsweg, dat volgens hem een belangrijke schakel vormt in het fietsnetwerk door de duinen. Hij wijst erop dat de Fietstersbond meerdere alternatieven heeft aangedragen om het fietspad te behouden. Volgens de heer De Haan verliep het participatieproces in eerste instantie zorgvuldig, met betrokkenheid van onder meer de Fietstersbond, ANWB, gemeente Bergen, PWN en Staatsbosbeheer. Uiteindelijk bleven twee varianten over: een
65 oostelijke en een westelijke variant. Beide zouden door de omgevingsdienst als vergunningbaar zijn beoordeeld. Volgens de heer De Haan is bij de uiteindelijke keuze van GS voor de oostelijke variant onvoldoende recht gedaan aan het participatieproces en aan het westelijke alternatief, dat volgens de Fietstersbond op brede steun kan rekenen. Hij hoopt dat PS en de gemeenteraad van Bergen de keuze van GS heroverwegen.

- 70 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

- Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt welke argumenten zijn gegeven om niet voor de westelijke variant te kiezen. De heer **De Haan** geeft aan deze niet precies te kunnen reproduceren en verwijst naar de
75 toelichting van GS. Volgens hem zijn de bezwaren tegen de westelijke variant in het rapport zwaarder aangezet dan nodig. Hij benadrukt dat deze variant de rustige strandopgangen bereikbaar houdt.

- Statenlid **De Graaf** (GL) vraagt of de westelijke variant vanwege het hoogteverschil, problemen oplevert voor fietsers. De heer **De Haan** bevestigt dat sprake is van een forse stijging en daling, maar geeft aan
80 dat hiervoor volgens het rapport oplossingen mogelijk zijn, bijvoorbeeld door grondverzet of het aanbrengen van een kort brugdeel.

- De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt of binnen het participatieproces de voor- en nadelen van de westelijke en oostelijke varianten ook rechtstreeks tegen elkaar zijn afgewogen. De heer **De Haan** geeft
85 aan dat 14 varianten op 21 criteria zijn beoordeeld en dat uiteindelijk de meest kansrijke varianten nader zijn bekeken. Volgens hem is daarbij het belang van de fietser onvoldoende meegewogen. In een vervolgvraag vraagt de heer Klein of de twee overgebleven varianten ook afzonderlijk met elkaar zijn vergeleken. Volgens de heer De Haan zijn beide levensvatbare varianten binnen de projectgroep bekeken. Hij benadrukt dat de oostelijke variant volgens de Fietstersbond ongunstig is voor fietsers, omdat
90 daarbij de westelijke lus vervalt en fietsers direct op de Julianalaan uitkomen.

Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt hoe populair de Blijdensteinsweg is onder fietsers en wat een omlegging van het fietspad voor het gebruik zou betekenen. De heer **De Haan** antwoordt dat dit volgens de Fietzersbond het populairste fietspad in het gebied is en dat op de westelijke routes meer fietsers worden geteld dan op de oostelijke routes. Hij verwacht dat de omlegging daarmee gevolgen heeft voor een veelgebruikte fietsroute.

4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden

De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Zowel externe vertegenwoordigers vanuit PS als GS leden kunnen een korte terugkoppeling geven over de activiteiten in bijvoorbeeld Schipholregio, SolaRoad B.V., Zeestad Beheer B.V. en andere samenwerkingsverbanden.

Gedeputeerde **Olthof** geeft een terugkoppeling over de externe vertegenwoordiging rond bereikbaarheid en infrastructuur. Hij licht toe dat het Rijk samen met de provincies werkt aan een prioritering van projecten voor beheer, onderhoud en nieuwe infrastructuur. Daarbij wordt ook de A7 meegenomen. De gedeputeerde heeft samen met de wethouder van Dijk en Waard in Den Haag met Kamerleden gesproken over de bereikbaarheid van Noord-Holland. Daarbij is aandacht gevraagd voor het belang van onderhoud aan bruggen en sluizen en voor de bereikbaarheid op langere termijn, mede in relatie tot de woningbouwopgave en de verbindingen via de A7, A9 en de oost-westverbinding. Ook vanuit economisch perspectief wordt het belang van een goede bereikbaarheid onder de aandacht gebracht.

De heer **Dijk** (CDA) vraagt wat de gevolgen zijn voor projecten die bij de prioritering van het Rijk niet worden uitgevoerd. Gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat het om rijkswegen, rijksbruggen en rijksviaducten gaat en dat vanwege het grote financiële tekort, keuzes moeten worden gemaakt. Projecten worden op basis van verschillende criteria geprioriteerd; projecten onder de streep worden voorlopig niet uitgevoerd. Hij benadrukt dat de provincie waar mogelijk invloed probeert uit te oefenen. Het belang voor Noord-Holland is breed en betreft niet alleen wegen en bruggen, maar bijvoorbeeld ook de veerverbinding Texel-Den Helder en het gemaal bij IJmuiden.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vraagt of PS de prioriteitenlijst ontvangt zodra deze beschikbaar is. Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dit en geeft aan dat de lijst ook naar de Tweede Kamer wordt gestuurd en openbaar wordt. Hij benadrukt dat de uiteindelijke prioritering een besluit van het Rijk is.

5 A-agenda Algemeen

125 **5.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026**

Toelichting:

In de provinciale begroting wijst PS toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026. In de commissie Ruimte wordt gesproken over de onderwerpen mobiliteit, ruimte en wonen. De voordracht zal geagendeerd worden voor
130 de PS-vergadering van 5 oktober.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Boer** (VVD) is tevreden met de investeringskredieten voor de bereikbaarheid van Waterland en de maatregelen rond de N247 Zuid. Hij ziet dit als voorbeeld voor gezamenlijke investeringen in de
135 onderdoorgang bij Broek in Waterland. Ook is hij positief over de kortetermijnmaatregelen voor de N240 bij het WFO-terrein en vraagt hij of de gedeputeerde inmiddels meer kan zeggen over de langetermijnmaatregelen.

140 Interruptie van de heer **Klein** (ChristenUnie), hij vraagt waar nog op wordt gewacht voordat in de onderdoorgang bij Broek in Waterland wordt geïnvesteerd.

De heer Boer antwoordt dat wat hem betreft snel kan worden gestart, maar dat eerst het gebruikelijke proces voor dergelijke projecten moet worden doorlopen.

Mevrouw **Den Boer** (BBB) vindt dat met de begrotingswijziging meerdere infrastructurele projecten een
145 stap verder komen. Zij noemt met name Bereikbaarheid Waterland als belangrijk project voor de inwoners. BBB stemt in met de wijzigingen binnen de programma's Ruimte en Wonen en Bereikbaarheid.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) is positief over de extra middelen voor woningbouw rond OV-knooppunten en fietsstallingen en over het benutten van meekoppelkansen voor klimaatadaptatie. Zij benadrukt het
150 belang van bouwen op locaties waar openbaar vervoer en fiets een goed alternatief zijn voor de auto. Volt maakt zich zorgen over het incidentele karakter van de investeringen en vraagt aandacht voor structurele investeringen in woningbouw. Wat betreft mobiliteit vraagt mevrouw Schneemann of de verschuivingen en het aanspreken van reserves vooral gaan over administratieve verwerking of dat sprake is van nieuwe tegenvallers. Ook vraagt zij wat er binnen programma 4.4 is gebeurd en welke gevolgen het gebruik van
155 reserves heeft voor de financiële ruimte in de komende jaren.

Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt naar de bijstelling van € 2,8 miljoen van het voorschot voor de vervoerder in 2026. Zij wil weten waarom de hogere decemberopbrengsten uit reclameabri's door de nieuwe
160 contractvoorwaarden vervallen en of dit structureel is. Zij vraagt welke projecten onder de extra € 13 miljoen voor variabel onderhoud aan wegen vallen en waarop dit bedrag is gebaseerd.

Mevrouw **Vroom** (D66) kan zich vinden in de begrotingswijziging. Zij vraagt of de extra € 13 miljoen voor
165 onderhoud voldoende is, gezien de omvang van de onderhoudsopgave en de prioritering met het Rijk. Ook vraagt zij of noodzakelijke werkzaamheden verder onder druk komen te staan. Daarnaast wil zij weten waarom de kosten voor verkeersmanagement en incidentmanagement hoger uitvallen en wat inwoners daarvoor terugkrijgen.

De heer **Kes** (SP) wijst erop dat bij begrotingen zowel onder- als overschrijdingen kunnen voorkomen. Volgens hem hoeft niet iedere kleine overschrijding problematisch te zijn, zolang de grote lijn wordt bewaakt. Hij geeft aan dat daarbij ook enig vertrouwen aan het college moet worden meegegeven. Interruptie van mevrouw **Schneemann** (Volt), zij vraagt of eerst duidelijk moet zijn waardoor een overschrijding ontstaat voordat daarover een oordeel kan worden gevormd. De heer **Kes** (SP) antwoordt dat zijn eerdere opmerking niet specifiek op deze begrotingswijziging was gericht, maar voortkomt uit eerdere debatten. Hij benadrukt dat controle op het college belangrijk blijft, maar dat binnen het grotere geheel ook enige ruimte moet bestaan voor afwijkingen.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt waarom het subsidiebedrag voor de pontjes in Noord-Holland en in het bijzonder voor het pontje van IJpendam, met € 100.000 wordt verlaagd.

De **voorzitter** geeft aan dat de technische vragen schriftelijk beantwoord zullen worden. Zij geeft het woord aan de gedeputeerden voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn.

Gedeputeerde **Beemsterboer** beantwoordt de vraag over structurele investeringen in woningbouw. Hij geeft aan dat hiervoor in de huidige coalitieperiode voldoende budget beschikbaar is gesteld. Voor de komende periode acht hij een vergelijkbaar of hoger investeringsniveau wenselijk; ter indicatie noemt hij circa € 90 miljoen, tegenover € 74 miljoen in de afgelopen vier jaar.

Gedeputeerde **Olthof** beantwoordt de overige vragen van de commissieleden. Hij licht toe dat voor het WFO-terrein op korte termijn maatregelen worden getroffen, terwijl voor de langere termijn samen met de gemeente en betrokken bedrijven wordt gekeken naar een structurele oplossing voor de bereikbaarheid van het hele gebied. Wat betreft het gebruik van reserves geeft hij aan dat dit niet automatisch duidt op tegenvallers. Een belangrijk deel van de mutaties betreft volgens hem administratieve verwerking van eerder gereserveerde middelen. De vraag naar de gevolgen van het veelvuldig aanspreken van reserves voor de toekomst zal schriftelijk worden beantwoord. De bijstelling van het OV-voorschot voor 2026 is gebaseerd op geactualiseerde cijfers. De lagere opbrengsten uit reclameabri's hangen samen met gewijzigde lijnvoeringen waardoor ook de inkomsten uit abri's in algemene zin onder druk staan. De extra € 13 miljoen voor variabel onderhoud is nodig vanwege meer onderhoudswerkzaamheden, waaronder extra asfaltwerk rond het aflopen van contractperiodes. Volgens de gedeputeerde zijn dergelijke jaarlijkse fluctuaties juist een reden om met een onderhoudsreserve te werken.

Naar aanleiding van de vraag van D66 geeft gedeputeerde Olthof aan dat de provincie een goed beeld heeft van de staat van de bruggen en dat de onderhoudsplanung daarop is gebaseerd. Het verschuiven van werkzaamheden leidt volgens hem op dit moment niet tot extra risico's. Slijtage en onverwachte incidenten kunnen overigens nooit volledig worden uitgesloten. Wat betreft verkeers- en incidentmanagement, geeft gedeputeerde Olthof aan dat door de vele werkzaamheden de afgelopen jaren extra inzet nodig is geweest. Hij zegt toe dat een nadere toelichting schriftelijk zal worden toegestuurd. Over het pontje IJpendam meldt hij dat de lagere subsidie in overleg met de gemeente Waterland tot stand is gekomen en aansluit bij het lagere aangevraagde bedrag.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) licht haar vraag over de reserves toe. Zij vraagt hoe de reservepot er op langere termijn uitziet en of het huidige gebruik van reserves, mede door doorschuivende en mogelijk duurder wordende projecten, de komende jaren tot problemen kan leiden.

215 De **voorzitter** geeft het woord aan de gedeputeerde in de tweede termijn.

Gedeputeerde **Olthof** maakt onderscheid tussen reserves en investeringskredieten. De reserves zijn volgens hem op basis van eerdere ervaringen op niveau gebracht en worden jaarlijks aangevuld en aangesproken. Als kosten structureel stijgen, kan het nodig zijn om op termijn meer aan de reserves toe
220 te voegen. Voor nieuwe of te vervangen projecten worden investeringskredieten gebruikt. Deze worden gefinancierd uit de structurele stelpost kapitaalslasten en niet uit de reserves. Bij de realisatiefase worden de actuele kosten, inclusief toekomstige kostenstijgingen, opnieuw bepaald.

De **voorzitter** constateert dat vanuit de commissie de tweede begrotingswijziging als hamerstuk door
225 wordt geleid naar PS .

6 A-agenda Wonen

6.a Rekenkamer rapport stimulering woningbouw

Toelichting:

230 De Randstedelijke Rekenkamer (RRK) heeft onderzoek uitgevoerd naar de rol van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland bij de stimulering van woningbouw en hoe knelpunten op te lossen. Het rapport bevat conclusies en aanbevelingen, de reactie van het college van GS hierop en een nawoord van de Rekenkamer. Op 24 augustus is het rapport in een technische briefing toegelicht door de Randstedelijke Rekenkamer.

235 Behandelvoorstel:

De commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het rapport bespreken en adviseren aan PS over de voordracht Rapport stimulering woningbouw en de rol van de provincie in beeld.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor hun reactie in de eerste termijn.

240

De heer **Hanou** (PvdD) is positief over het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer, maar vraagt aandacht voor de effectiviteit van de provinciale inzet op woningbouw. Volgens hem moet woningbouw nadrukkelijker worden afgewogen tegen natuur, klimaat, landbouw, energie en mobiliteit. Ook vindt hij het een tekortkoming dat natuurinclusiviteit, klimaatneutraliteit en circulariteit geen harde voorwaarden zijn
245 binnen subsidieregelingen. Hij vraagt wat de versnellingstafels concreet opleveren, mede omdat Noord-Holland volgens hem achterblijft bij het landelijke gemiddelde van de woningbouwproductie. Ten tweede vraagt hij of de flexibele schilregeling gemeenten niet afhankelijk maakt van externe capaciteit, terwijl hier nauwelijks duurzame voorwaarden aan zijn verbonden. Hij is van mening dat de provincie zich vooral moet richten op structurele knelpunten zoals stikstof, netcongestie en infrastructuur.

250

De heer **Dijk** (CDA) bedankt de Randstedelijke Rekenkamer voor het onderzoek en benadrukt dat het woningtekort nog steeds een groot probleem is en hij onderstreept de noodzaak om de woningbouw te versnellen. Hij is positief over het feit dat de Rekenkamer de urgentie van het onderwerp benadrukt en overwegend positief is over de inzet van GS. Ook waardeert hij de constructieve reactie van GS op de
255 aanbevelingen. Naar aanleiding van de conclusie dat de woningbouwproductiedoelstelling niet wordt gehaald, vraagt hij of de gedeputeerde nog steeds vasthoudt aan de eerdere uitspraak dat de gestelde doelen haalbaar zijn.

260 De heer **Faassen** (50PLUS) vindt dat de provincie de afgelopen jaren belangrijke stappen heeft gezet om de woningbouw te versnellen, ondanks belemmeringen vanuit onder meer geopolitieke ontwikkelingen, gemeenten en marktpartijen. Hij ziet het rapport van de Rekenkamer als aanleiding om verdere verbeteringen door te voeren. Hij wijst erop dat de woningbouwdoelen voor 2030 niet worden gehaald en vraagt of deze kunnen worden bijgesteld naar realistischere cijfers. Ook vraagt hij welke concrete initiatieven GS wil nemen om de interne afstemming en integraliteit te verbeteren, naast bestaande
265 overlegstructuren. Hij vraagt om voorbeelden van alternatieve beleidsinstrumenten, zoals door de Rekenkamer wordt aanbevolen. Hij wil weten hoe de betaalbaarheid van gerealiseerde woningen beter kan worden gemonitord, bijvoorbeeld door marktpartijen na afronding van projecten verkoopprijzen te laten aanleveren.

270 Statenlid **Korzelius** (GL) onderschrijft de aanbevelingen van het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer. Hij vraagt of GS de conclusie deelt dat het niet aannemelijk is dat in 2030 de beoogde 191.000 woningen zijn gerealiseerd, ondanks dat er voldoende plannen zijn. Hij wil weten hoe de gedeputeerde aankijkt tegen de voordracht aan PS, mede omdat volgens hem een aantal aanbevelingen al in gang is gezet. Hij verwijst naar recent onderzoek van Follow the Money over betaalbare
275 woningbouw. Hij vraagt of de gedeputeerde de conclusie herkent dat ook in Noord-Holland gemeenten nog onvoldoende voldoen aan de vereisten voor sociale huur en middenhuur, waardoor mensen met lage en middeninkomens mogelijk onvoldoende aan bod komen.

De heer **De Moel** (PVV) kan instemmen met de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer. Hij
280 benadrukt dat er volgens het rapport voldoende plannen en locaties zijn, maar dat de uitvoering achterblijft door onder meer netcongestie, stikstofproblematiek, financiële tekorten en personeelsschaarste. Hij vraagt aandacht voor de interne samenwerking binnen de provincie en voor de effectiviteit van subsidies, de flexibele schilregeling en de MRA-versnellingstafels. Hij stelt drie vragen aan GS. Ten eerste vraagt hij of per gemeente inzicht kan worden gegeven in het aantal geplande, juridisch
285 harde, vergunde en daadwerkelijk in aanbouw zijnde woningen, inclusief een realistische inschatting van de oplevering tot en met 2030. Ten tweede vraagt hij hoe GS inzichtelijk gaat maken welke concrete versnelling en woningbouwresultaten subsidies en de MRA-versnellingstafels opleveren. Ten derde vraagt hij naar de stand van zaken van de landelijke aanpak voor versnelling en wat deze betekent voor de haalbaarheid van de doelstelling van 191.000 woningen. De PVV steunt de aanbeveling van de
290 Rekenkamer, maar verwacht realistische prognoses, duidelijke verantwoordelijkheid, harde termijnen en aantoonbare resultaten.

Mevrouw **De Sain** (BBB) vraagt naar de aanbeveling om andere beleidsterreinen, zoals natuur, energie en mobiliteit, nadrukkelijker bij de woningbouw te betrekken. Zij wil weten of dit volgens de gedeputeerde
295 de woningbouw zal versnellen of juist vertragen.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) spreekt haarwaardering uit voor het rapport en steunt de aanbeveling dat overheden meer als één overheid optreden. Volgens Volt moet Noord-Holland daarin het voortouw nemen, onder meer door partijen samen te brengen en als schakel tussen gemeenten en het Rijk op te treden. Volt beoordeelt ook de overige aanbevelingen positief, maar benadrukt dat deze niet alleen formeel moeten worden overgenomen, maar ook aantoonbaar moeten worden uitgevoerd. Mevrouw Van den Bogaerde vraagt om regelmatige terugkoppeling over behaalde resultaten, goede
300 praktijkvoorbeelden, knelpunten en eventuele redenen waarom onderdelen niet worden gerealiseerd.

305 De heer **Van Gilse** (VVD) constateert dat de Rekenkamer overwegend positief is over de inzet van het college en de provincie. Volgens hem was vooraf duidelijk dat de woningbouwdoelstelling moeilijk haalbaar zou zijn, maar is bewust gekozen voor een stevige ambitie. Hij wijst erop dat de woningbouwproductie ondanks grote knelpunten is toegenomen. De VVD steunt de aanbevelingen in hoofdlijnen, maar is terughoudend over actief grondbeleid en wil inzicht in de financiële consequenties van de aanbevelingen. Daarnaast plaatst de heer Van Gilse een kanttekening bij de passage over de ambitie om twee derde betaalbare woningen te realiseren. Volgens hem is dit niet als zodanig afgesproken voor de periode vanaf 2022; in het coalitieakkoord is wel 30% sociale woningbouw vastgelegd. Deze doelstelling is volgens hem steeds gerelateerd aan de invoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting.

310

315 Interruptie van de heer **Hanou** (PvdD), hij vraagt de heer Van Gilse naar zijn bezwaren tegen actief grondbeleid. De heer **Van Gilse** antwoordt dat actief grondbeleid voor de VVD geen prioriteit heeft, mede vanwege het risicoprofiel en de rolname van de provincie.

Interruptie van de heer **Karar** (PvdA), hij wijst erop dat in de Wet versterking regie volkshuisvesting is vastgelegd dat twee derde van de woningbouw betaalbaar moet zijn. De heer Van Gilse bevestigt dit,

320 maar volgens hem gold deze doelstelling niet al vanaf 2022 en zegt dat de VVD zich aan de wettelijke verplichting zal houden.

De heer **Klein** (ChristenUnie) benadrukt het belang van effectieve inzet van middelen voor woningbouw. Hij constateert dat de Rekenkamer overwegend positief is over het provinciale beleid en ondersteunt het voorstel om de aanbevelingen via de voordracht als opdracht aan GS mee te geven. Hij vraagt GS te reflecteren op de aanbeveling om het instrumentarium voor woningbouwversnelling opnieuw te bekijken, omdat dit beleid nog relatief nieuw is en eerder uitgebreid is afgewogen. Ook vindt hij het belangrijk dat de betaalbaarheid van woningen beter wordt gemonitord en vraagt GS om dit met voorrang op te pakken. Hij wijst erop dat volgens het rapport de subsidievoorwaarden en het toetsingskader niet altijd helder zijn. Hij stelt voor dit punt als aanvullende aanbeveling in de voordracht op te nemen.

325

330

De heer **Jensen** (JA21) constateert dat de Rekenkamer positief is over de inzet van de provincie, maar benadrukt dat uiteindelijk vooral de daadwerkelijke woningbouwproductie telt. Volgens hem zijn er voldoende bouwlocaties en plannen, maar worden deze nog onvoldoende omgezet in gerealiseerde woningen. Hij steunt de aanbeveling om binnen de provincie integraler te werken, met betere afstemming tussen woningbouw, mobiliteit, energie, bereikbaarheid en ruimtelijke ordening. Daarbij waarschuwt hij ervoor dat versnelling niet moet leiden tot extra bestuurlijke processen. De heer Jensen vraagt of GS bij een volgende rapportage niet alleen kan aangeven wat de provincie heeft gedaan en hoeveel middelen zijn besteed, maar vooral hoeveel woningbouwprojecten door provinciale inzet aantoonbaar zijn versneld en hoeveel woningen daardoor daadwerkelijk eerder worden gerealiseerd.

335

340

Mevrouw **Berkvens** (D66) benadrukt dat het achterblijven van de woningbouw grote gevolgen heeft voor woningzoekenden. Zij sluit zich aan bij de vragen of de woningbouwdoelen voor 2030 nog haalbaar zijn. D66 ziet als belangrijk knelpunt dat beleidsterreinen binnen de provincie nog te veel langs elkaar heen werken. Mevrouw Berkvens vraagt zich af of de nieuwe interne tafel dit daadwerkelijk gaat verbeteren of juist een extra bestuurlijk proces toevoegt. Hoe wordt voorkomen dat het projectmanagementbureau met gemeenten concurreert om schaars personeel en of de effecten van subsidies beter worden gemonitord en geëvalueerd. Gaat GS meerdere alternatieve beleidsinstrumenten verkennen en daarbij expliciet kijken naar objectsubsidies om beter te kunnen sturen op betaalbare woningen. Tot slot vraagt zij aandacht voor realistischere planregistratie en actuelere gegevens over de betaalbaarheid van woningen.

345

350

Interruptie van mevrouw **De Sain** (BBB), zij vraagt of vermindering van regeldruk rond natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen kan bijdragen aan versnelling van de woningbouw. Volgens mevrouw **Berkvens** zijn de kosten hiervan beperkt en ziet zij hierin geen belangrijke oorzaak van vertraging. Zij wijst erop dat bouwpartijen zelf hebben aangegeven dat natuurinclusief bouwen voor hen geen groot probleem vormt.

355 Mevrouw **Berkvens** (D66) vervolgt haar betoog en kan zich vinden in de voordracht om GS de aanbevelingen te laten uitvoeren. Zij vraagt op welke manier PS over de voortgang en resultaten wordt geïnformeerd. Verder reageert zij op het voorstel van de ChristenUnie om de subsidievoorwaarden duidelijker te maken. Volgens haar kan meer duidelijkheid over de voorwaarden samengaan met voldoende ruimte voor maatwerk. Zij vraagt hoe GS hiertegen aankijkt.

360 De heer **Karar** (PvdA) constateert dat GS goede stappen heeft gezet, maar dat de woningnood onverminderd groot blijft. Hij vraagt wat GS concreet anders doet naar aanleiding van het rapport, naast de maatregelen die al lopen. Hoe gaat GS de provinciale inzet en de resultaten daarvan beter monitoren, dus niet alleen de input maar ook de daadwerkelijke output?

365 Daarbij wil hij meer inzicht in wat de inzet en middelen concreet opleveren, met name op het gebied van betaalbaarheid. Volgens hem is dit nodig om beter te kunnen evalueren en waar nodig bij te sturen. Interruptie van de heer **Hanou** (PvdD), hij vraagt of de heer Karar ambitieuzer wil zijn dan de wettelijke norm voor betaalbare woningbouw. De heer **Karar** antwoordt dat hij persoonlijk meer zou willen, maar dat de afspraken uit het coalitieakkoord het uitgangspunt vormen.

370 De heer **Karar** vervolgt zijn betoog en benadrukt opnieuw het belang van beter inzicht in de provinciale inzet, de resultaten daarvan en met name de betaalbaarheid van gerealiseerde woningen. Wat betreft aanbeveling 3.c, steunt hij het verder verkennen van het beschikbare instrumentarium. Hij verwijst daarbij naar een subsidieregeling in Zuid-Holland voor de directe ondersteuning van sociale huurwoningen en vraagt GS om een dergelijke mogelijkheid mee te nemen in de verkenning van nieuwe instrumenten, 375 zodat de voor- en nadelen daarvan later kunnen worden afgewogen.

Interruptie van de heer **Hanou** (PvdD), hij vraagt of actief grondbeleid kan bijdragen aan het realiseren van twee derde betaalbare woningen of een hogere ambitie. De heer **Karar** antwoordt dat hierover eerder onderzoek is gedaan, maar dat er destijds weinig behoefte aan was bij gemeenten. Hij benadrukt dat zijn fractie niet aan één instrument vasthoudt, maar vooral kijkt naar wat effectief bijdraagt aan voldoende 380 betaalbare woningen.

De heer **Kes** (SP) vraagt wat binnen de doelstelling van twee derde betaalbare woningen precies onder 'betaalbaar' wordt verstaan. Daarnaast is hij positief over de reactie van het college op het Rekenkamerrapport en over de verdere uitwerking daarvan, maar waarschuwt hij ervoor dat monitoring en 385 rapportages geen doel op zich moeten worden. Hij vraagt de gedeputeerde om, voor zover dat kan, inzicht te geven in het effect van de provinciale inzet op de woningbouw, zonder dat dit leidt tot extra bureaucratie of een papieren werkelijkheid.

Interruptie van de heer **Karar** (PvdA), hij vult aan dat voor de definitie van 'betaalbaar' wordt aangesloten bij de landelijke norm van 350.000 euro, zoals opgenomen in het coalitieakkoord. De heer **Kes** geeft aan 390 dat hij juist benieuwd is naar de ruimte die de provincie heeft om hier zelf invulling aan te geven en vraagt de gedeputeerde om te bevestigen of deze uitleg klopt.

Volgens de heer **Nijman** (FvD) is bevolkingsgroei een belangrijke oorzaak van de druk op de woningmarkt. Ook noemt hij stikstofproblematiek en netcongestie als knelpunten. Hij constateert dat de 395 provincie volgens het rapport slechts beperkte mogelijkheden heeft om de woningbouw te beïnvloeden, zoals via overleg, monitoring, kennisdeling en subsidies. Hij wijst hij erop dat de Randstedelijke

Rekenkamer positief is over de wijze waarop de provincie haar stimulerende rol invult en spreekt daarvoor waardering uit.

400 Statenlid **De Weerdt** (fractie De Weerdt) vindt het positief dat de provincie overwegend goed wordt beoordeeld, maar noemt het confronterend dat Noord-Holland ondanks de inzet nog steeds achterloopt in de woningbouwrealisatie en dat woningen voor veel mensen moeilijk betaalbaar zijn. Hij vraagt GS hoe wordt aangekeken tegen de voorbeelden uit het inspiratiekader van andere provincies. Hij sluit zich aan bij eerdere opmerkingen over monitoring en vraagt bij de verkenning van alternatieve beleidsinstrumenten
405 expliciet te maken hoe deze bijdragen aan versnelling van de woningbouw, de lange termijn en de betaalbaarheid van woningen.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn.

410 Gedeputeerde **Beemsterboer** dankt de commissie voor de positieve woorden over het rapport, maar erkent dat ondanks de provinciale inzet nog onvoldoende woningen worden gebouwd. Hij benadrukt dat de woningbouwdoelstellingen voortkomen uit de grote woningbehoefte en de schrijnende situaties van mensen die geen passende woonruimte kunnen vinden.

415 Hij erkent dat het niet realistisch is dat de doelstelling voor 2030 volledig wordt gehaald. Bij de voorbereiding van de volgende woondealperiode tot 2036 wordt daarom bekeken hoe de resterende woningbouwopgave over een langere periode kan worden verdeeld. Wel blijft het uitgangspunt om iedere woning die eerder kan worden gebouwd ook daadwerkelijk zo snel mogelijk te realiseren.

420 Over de keuze van bouwlocaties geeft hij aan dat binnenstedelijke woningbouw belangrijk blijft, maar vaak complex en langdurig is. Volgens hem is voldoende plancapaciteit op zichzelf geen garantie dat woningen ook tijdig worden gerealiseerd. Daarom wil hij zowel binnenstedelijke als buitenstedelijke mogelijkheden blijven benutten en voorkomen dat kansrijke woningbouwlocaties onnodig worden vertraagd.

Interruptie van statenlid **De Weerdt**, hij vraagt of het vrijgeven van meer en eenvoudiger te ontwikkelen bouwlocaties ertoe kan leiden dat de realisatie op andere locaties afneemt.

425 Gedeputeerde **Beemsterboer** benadrukt dat meer en eenvoudiger te ontwikkelen bouwlocaties kunnen bijdragen aan snellere realisatie, maar dat bestaande binnenstedelijke projecten niet moeten worden losgelaten omdat daar vaak al veel tijd en geld in is geïnvesteerd. Volgens hem is daarom een combinatie van binnenstedelijke en nieuwe locaties nodig, waarbij ook moet worden voorkomen dat de markt met te veel bouwlocaties wordt overvoerd.

430 Statenlid **De Weerdt** vraagt of het vrijgeven van meer bouwlocaties de komende tijd kan bijdragen aan een snellere realisatie van woningen.

Gedeputeerde **Beemsterboer** benadrukt dat gemeenten zelf bouwlocaties vrijgeven. De provincie stelt op sommige locaties beperkingen, bijvoorbeeld in beschermd landschap, maar er zijn ook mogelijkheden om daarvan af te wijken. In het landelijk en binnenstedelijk gebied kunnen gemeenten zelf nieuwe
435 woningbouwlocaties starten.

Gedeputeerde **Beemsterboer** vervolgt zijn betoog en erkent dat de MRA-versnellingstafel onvoldoende resultaat heeft opgeleverd. Uit een evaluatie blijkt volgens hem dat deelregionale versnellingstafels effectiever zijn, omdat daar concrete projecten en knelpunten worden besproken en partijen gezamenlijk naar oplossingen zoeken. Hij noemt de versnellingstafels in de Kop van Noord-Holland, West-Friesland, regio Alkmaar en Noord-Holland Noord als voorbeelden waar dit goed werkt. Binnen de MRA wordt
440 daarom gekeken naar deelregionale tafels, onder meer voor Amsterdam, Haarlemmermeer en Purmerend. De provincie heeft daarbij vooral een faciliterende rol. De gedeputeerde verwacht niet exact

te kunnen aangeven hoeveel versnelling rechtstreeks aan deze overleggen is toe te schrijven, maar vindt de tafels wel nuttig voor het oplossen van concrete knelpunten.

445 De heer **Hanou** (PvdD) vraagt hoeveel woningbouwplannen in de MRA zijn voorzien in verhouding tot Noord-Holland Noord, West-Friesland en Alkmaar. Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat van de totale doelstelling van 191.000 woningen circa 150.000 in de MRA en ongeveer 42.500 in Noord-Holland Noord zijn voorzien. Hij benadrukt dat het grootste deel van de woningbouwopgave daarmee in de MRA ligt, maar dat ook Noord-Holland Noord een omvangrijke opgave heeft.

450 Gedeputeerde **Beemsterboer** benadrukt dat Noord-Holland ambitieuze woningbouwdoelen heeft gesteld en binnen de woondeals een relatief groot aandeel van de landelijke opgave op zich heeft genomen. Daardoor is vergelijking met andere provincies volgens hem niet eenvoudig. Hoewel 76% van de doelstelling is gerealiseerd, blijft het streven om zoveel mogelijk woningen te bouwen. Bij de nieuwe woondeal wordt gezocht naar een realistischer formulering van de doelen, zonder dat dit ten koste gaat van de inzet en urgentie. Over alternatieve oplossingen voor het capaciteitstekort licht hij toe dat het provinciale projectmanagementbureau een structureler alternatief kan bieden voor dure externe inhuur. Daarmee kunnen kosten beter worden beheerst en blijft kennis binnen de provincie behouden. Interruptie van de heer **Faassen** (50PLUS), hij vraagt of de inzet van de nieuwe maatregelen financieel neutraal blijft.

460 Volgens gedeputeerde **Beemsterboer** gebeurt dit binnen de bestaande budgetten. Voor het projectmanagementbureau is het uitgangspunt dat de financiering uiteindelijk revolverend wordt. Gemeenten kunnen kosten voor inzet op woningbouwprojecten verhalen op projectontwikkelaars. Als de provincie personele capaciteit levert, wil zij daar daarom op termijn een vergoeding voor ontvangen. Die middelen kunnen vervolgens opnieuw worden ingezet om andere gemeenten te ondersteunen.

465 De gedeputeerde zegt terughoudend te zijn met objectsubsidies, omdat deze prijsopdrijvend kunnen werken. Wel wordt gekeken naar mogelijkheden voor directe subsidiëring, onder meer naar voorbeeld van Zuid-Holland. Bij subsidies voor de onrendabele top kiest de provincie bewust voor maatwerk. Volgens de gedeputeerde is het lastig om hiervoor zeer strikte normen vast te leggen, omdat per project verschilt wat daadwerkelijk nodig is. De provincie wil vooral projecten ondersteunen die anders niet haalbaar zijn en

470 waarbij gemeenten en ontwikkelaars zelf ook bijdragen, bijvoorbeeld om het aandeel sociale woningbouw in stand te houden.

Interruptie van mevrouw **Berkvens** (D66), zij vraagt of projectsubsidies en objectsubsidies naast elkaar kunnen worden gezet, zodat de voor- en nadelen kunnen worden vergeleken. Zij wijst erop dat objectsubsidies mogelijk meer sturing bieden op de oorzaak van een onrendabele top.

475 Gedeputeerde **Beemsterboer** wil niet toezeggen om project- en objectsubsidies afzonderlijk te laten vergelijken, maar begrijpt de wens. Hij geeft aan dat deze vergelijking eerder ambtelijk is gemaakt naar aanleiding van een initiatief in Zuid-Holland. **Gedeputeerde Beemsterboer zegt wel toe om bij een volgende verkenning van alternatieve beleidsinstrumenten project- en objectsubsidies met elkaar te vergelijken.**

480 Volgens gedeputeerde **Beemsterboer** is eerder is geëxperimenteerd met actief grondbeleid, maar gemeenten voeren dit meestal zelf uit. Alleen wanneer gemeenten aantoonbaar tegen financieringsproblemen aanlopen, zou de provincie dit opnieuw kunnen overwegen. Over betaalbaarheid geeft hij aan dat nog onvoldoende zichtbaar is of de norm van 30% sociaal en twee derde betaalbaar wordt gehaald. Dit komt mede doordat woningbouwprojecten vaak een lange doorlooptijd hebben. Voor

485 nieuwe projecten worden deze normen wel toegepast. In de nieuwe monitoring van plancapaciteit wordt betaalbaarheid beter inzichtelijk gemaakt. De nieuwe woondeal-afspraken voor Noord-Holland Noord en de MRA worden naar verwachting begin 2027 aan PS voorgelegd. Daarbij wordt uitgegaan van een langere periode dan tot 2030. Wat betreft de samenwerking tussen beleidsterreinen moet juist betere

- interne afstemming vertraging voorkomen. De gedeputeerde bevestigt dat de aanbevelingen aantoonbaar worden uitgevoerd en dat hierover op een geschikt moment aan PS wordt gerapporteerd.
- 490 Interruptie van de heer **Klein** (ChristenUnie), hij vraagt hoe het kan dat de Rekenkamer adviseert om het instrumentarium opnieuw te herzien, terwijl daar eerder al uitgebreid over is nagedacht. Gedeputeerde **Beemsterboer** wijst erop dat de drie genoemde instrumenten inmiddels deels zijn uitgevoerd of eerder bewust niet zijn gekozen. Het projectmanagementbureau is inmiddels ingevoerd; objectsubsidies en actief
- 495 grondbeleid zijn eerder onderzocht, waarbij bewust andere afwegingen zijn gemaakt. Gedeputeerde Beemsterboer geeft aan dat het lastig is om exact aan te tonen hoeveel woningbouw door provinciale inzet is versneld. **Wel zegt hij toe een overzicht te geven van de inzet van het subsidie-instrument van € 74 miljoen, inclusief de aantallen woningen waarop deze betrekking heeft en de bijdrage aan versnelling, sociale huur of woningbouw rond OV-knooppunten.**
- 500 De gedeputeerde neemt de verkokering binnen de provincie serieus. Of de nieuwe interne tafel voldoende is om dit volledig op te lossen, kan hij nog niet zeggen, maar het doel is om de samenwerking tussen beleidsterreinen te versterken en de benodigde kruisverbanden beter te leggen.
- Mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt wanneer PS wordt geïnformeerd over de voortgang van de aanbevelingen, waaronder de verkenning van alternatieve beleidsinstrumenten. Gedeputeerde
- 505 **Beemsterboer** zal nagaan op welk moment dit praktisch kan worden gekoppeld aan een bestaand beleids- of voortgangsmoment en komt hierop terug.
- Gedeputeerde Beemsterboer vervolgt zijn betoog en meldt dat GS anders gaat sturen op sociale en betaalbare woningbouw en gemeenten hier bij nieuwe overeenkomsten nadrukkelijker aan zal houden. Ook wordt de monitoring van sociale en betaalbare woningen verbeterd.
- 510 Interruptie van de heer **Karar** (PvdA), hij vraagt of de terugkoppeling over de subsidiemogelijkheden naar voorbeeld van Zuid-Holland als toezegging kan worden opgenomen. **De gedeputeerde bevestigt dat in een volgend passend beleidsdocument wordt teruggekomen op de mogelijkheden voor directe subsidiëring aan woningcorporaties, inclusief de voor- en nadelen. Daarbij wordt ook de relatie met objectsubsidies betrokken.**
- 515 Als definitie van betaalbaarheid noemt de gedeputeerde als grens € 932,93 per maand voor sociale huur, € 1.228 voor middenhuur en vanaf 2027 € 435.000 voor betaalbare koop. De provincie blijft monitoren hoeveel woningen onder € 275.000 worden gerealiseerd.
- Interruptie van statenlid **De Weerd** (fractie De Weerd), hij vraagt of bij het inzichtelijk maken van de provinciale inzet op versnelling en betaalbaarheid ook expliciet de verkenning van alternatieve
- 520 beleidsinstrumenten kan worden meegenomen. Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat de drie genoemde alternatieve beleidsinstrumenten bij een eerstvolgend passend beleidsstuk opnieuw tegen het licht worden gehouden. Daarbij wordt bekeken of deze alsnog kunnen worden ingezet. Hij komt nog terug op het moment en het document waarin dit wordt opgenomen. Hij benadrukt dat vooraf niet kan worden aangegeven hoeveel extra woningen deze instrumenten zullen opleveren.
- 525 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.
- De heer **Klein** (ChristenUnie) begrijpt dat flexibiliteit nodig is bij de subsidievoorwaarden, maar vraagt of deze voorwaarden duidelijker kunnen worden gecommuniceerd en of daarbij meer ondersteuning kan
- 530 worden geboden. Hij reageert op de eerdere bijdrage van de heer Nijman (FvD) en wijst erop dat de woningnood niet alleen wordt veroorzaakt door bevolkingsgroei, maar ook doordat gemiddeld minder mensen per woning wonen. Ook wijst hij op het aantal woningen dat als tweede woning wordt gebruikt.

De heer **Nijman** (FvD) reageert dat de Randstedelijke Rekenkamer bevolkingsgroei als een belangrijke oorzaak van de woningnood noemt en dat er met drie miljoen mensen minder, meer woningen
535 beschikbaar zouden zijn.

Mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt wanneer de verkenning van alternatieve beleidsinstrumenten kan worden verwacht.

540 Statenlid **Korzelius** (GL) vraagt nogmaals hoe de gedeputeerde aankijkt tegen de voordracht, omdat deze volgens hem op onderdelen afwijkt van de reactie van GS op de aanbevelingen. Hij plaatst kanttekeningen bij objectsubsidies en vraagt hij zich af of deze effectiever zijn dan projectsubsidies bij het versnellen van de woningbouw.

545 Statenlid **De Weerd** (fractie De Weerd) benadrukt het belang van de verkenning van beleidsinstrumenten als moment om de provinciale rol scherper in te vullen. Hij vraagt of daarbij ook nieuwe beleidsinstrumenten worden verkend en niet alleen de instrumenten die in het inspiratiekader worden genoemd.

550 De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

Gedeputeerde **Beemsterboer** erkent dat de communicatie richting gemeenten beter kan. Hij zegt toe
duidelijker te zullen communiceren over de criteria en de afweging per project te verbeteren.

555 In reactie op de vraag van D66 geeft gedeputeerde Beemsterboer aan dat het volgende investeringsprogramma begin volgend jaar wordt verwacht.

In reactie op GL licht de gedeputeerde toe dat het verschil tussen de aanbevelingen en het voorstel van GS vooral zit in de mate waarin subsidiecriteria worden vastgelegd. GS wil voldoende ruimte behouden om per project een afweging te maken. Hij onderschrijft dat projectsubsidies tot nu toe effectiever lijken,
560 maar bevestigt dat project- en objectsubsidies in een volgend investeringsprogramma met elkaar worden vergeleken.

Wat betreft de vraag van statenlid De Weerd antwoordt gedeputeerde Beemsterboer dat daarbij ook nieuwe beleidsinstrumenten kunnen worden meegenomen. Nieuwe instrumenten worden toegevoegd wanneer daar aanleiding voor is of wanneer deze bruikbaar blijken voor concrete knelpunten, bijvoorbeeld
565 rond netcongestie of stikstof.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk doorgeleid kan worden en naar de PS-vergadering.

570 **7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (portefeuille Wonen)**
Er zijn geen rondvragen aangemeld voor de gedeputeerde.

8 B-agenda Mobiliteit

8.a Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

575 Toelichting:

De provincie stelt geluidproductieplafonds (GPP) vast voor onze provinciale wegen. Deze geven de maximale hoeveelheid geluid aan, die de provinciale wegen mogen produceren. Het vaststellen en daarna het jaarlijks monitoren van geluidproductieplafonds is een nieuwe taak van de provincie, die volgt uit de

- Omgevingswet. Geluidsreductieplafonds versterken het eerder vastgestelde Actieplan Geluid.
- 580 Geluidproductieplafonds voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties.
- Behandelveorstel:
- De commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen bespreken.
- 585 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.
- Mevrouw **Den Boer** (BBB) vindt het belangrijk dat inwoners beschermd worden tegen geluidshinder en kan zich vinden in het realistische scenario voor de geluidsproductieplafonds. Haar fractie wil voorkomen dat de nieuwe systematiek, woningbouw, ondernemerschap of nieuwe infrastructuur onnodig belemmert. BBB vraagt daarom of deze ontwikkelingen na vaststelling van de geluidsproductieplafonds doorgang kunnen vinden en of PS wordt geïnformeerd als in de praktijk toch vertragingen of belemmeringen ontstaan.
- 590
- De heer **Dijk** (CDA) benadrukt dat geluidhinder grote gevolgen kan hebben voor de gezondheid en vindt het belangrijk inwoners hier zo goed mogelijk tegen te beschermen. Het CDA kan zich vinden in de voorgestelde keuzes van GS en ziet geluidsproductieplafonds als een stap in de goede richting. Hij vraagt of de resultaten van onderzoeken met PS kunnen worden gedeeld wanneer blijkt dat geluidsreducerende maatregelen niet mogelijk zijn.
- 595
- De heer **Nijkamp** (50PLUS) steunt het principe van geluidsproductieplafonds en vindt dat dit bijdraagt aan de leefbaarheid langs provinciale wegen. Hij vraagt of de aanname dat voorlopig geen overschrijdingen worden verwacht realistisch is, gezien de woningbouwopgave en de daarmee samenhangende verkeersgroei. Ook vraagt hij hoe concreet het voornemen is om initiatiefnemers van grote ruimtelijke ontwikkelingen financieel te laten bijdragen aan geluidsmaatregelen en wanneer hierover duidelijkheid komt.
- 600
- Mevrouw **Van den Bogaerde** (VOLT) vindt het voorstel helder en vraagt of er richting 2039 een stappenplan is voor het saneringsprogramma en hoe de voortgang daarvan wordt gemonitord.
- 610 Ook vraagt zij wat er gebeurt wanneer een geluidsplafond wordt bereikt en hoe de bereikbaarheid van Noord-Holland dan kan worden gewaarborgd.
- De heer **Klein** (ChristenUnie) steunt de invoering van geluidsproductieplafonds, maar vindt de toegestane groeiruimte van 1,5 decibel met ongeveer 40% verkeersgroei, ruim. Hij kan zich vinden in de keuzes voor het basisjaar en de omgang met vrijwillig aangelegd stil asfalt. Hij informeert of op meer locaties gebruik kan worden gemaakt van projectspecifieke verkeersgegevens en prognoses, zodat geluidsproductieplafonds nauwkeuriger kunnen worden vastgesteld en niet overal de volledige groeiruimte hoeft te worden aangehouden.
- 615
- Mevrouw **De Boer** (PvdA) kan instemmen met het vaststellen van de geluidsproductieplafonds. Zij vraagt hoe deze plafonds zich verhouden tot de eerder vastgestelde norm van maximaal 50 decibel en of dit gevolgen kan hebben voor toekomstige woningbouw. Zij sluit zich aan bij de vraag van Volt over de monitoring. Zij wil weten hoe richting bewoners duidelijk wordt gecommuniceerd wat de geluidsproductieplafonds wel en niet betekenen.
- 620

625

De heer **Kes** (SP) stemt in met het voorstel.

630

Mevrouw **Vroom** (D66) kan instemmen met het voorstel. Zij vraagt bij toekomstige maatregelen ook te kijken naar kosteloze opties, zoals snelheidsverlaging, voordat wordt gekozen voor maatregelen die geld kosten. Ook vraagt zij GS om PS te informeren wanneer overschrijding van de geluidsproductieplafonds dreigt.

635

Interruptie van mevrouw **Den Boer** (PvdA), zij merkt op dat snelheidsverlaging niet kosteloos is, omdat daarvoor ook de weginrichting moet worden aangepast. Mevrouw **Vroom** (D66) antwoordt dat dit niet kosteloos is, maar wel goedkoper is dan andere maatregelen.

640

De heer **Boer** (VVD) steunt de voorgestelde uitgangspunten voor de geluidsproductieplafonds, waaronder het gebruik van de verkeersintensiteiten van 2024 en het meenemen van vrijwillig aangelegd geluidsreducerend asfalt. Als aanvullende maatregelen nodig zijn, geeft de VVD de voorkeur aan geluidsreducerend asfalt of geluidsschermen. Snelheidsverlaging ziet de fractie als laatste optie vanwege de gevolgen voor doorstroming, reistijd en de kosten van aanpassing van de weginrichting. Interruptie van mevrouw **Den Boer** (PvdA), volgens haar kan snelheidsverlaging in sommige situaties juist de doorstroming verbeteren. Mevrouw **Vroom** (D66) wijst op de kosten van stil asfalt en plaatst vraagtekens bij de aanname dat snelheidsverlaging duurder zou zijn. De heer **Boer** blijft bij zijn voorkeur voor asfaltmaatregelen boven snelheidsverlaging.

645

Statenlid **De Graaf** (GL) kan zich vinden in de gekozen uitgangspunten voor de geluidsproductieplafonds, waaronder de actuele verkeersintensiteiten, de meegenomen projecten en het meewegen van stil asfalt. Hij wijst erop dat stil asfalt in de loop der jaren minder stil wordt en vraagt of automatisch maatregelen worden genomen wanneer uit monitoring blijkt dat het asfalt onvoldoende geluidsreducerend werkt.

650

De heer **Hanou** (PvdD) vraagt of Statenlid De Graaf het ermee eens is dat geen asfalt het stilste asfalt is. Statenlid **De Graaf** is het daarmee eens en merkt op dat gras stiller is dan asfalt, maar minder lang meegaat.

655

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn.

660

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat gewoon asfalt ongeveer €25 tot €35 per m² kost en stil asfalt ongeveer €40 tot €55 per m². Stil asfalt blijft volgens hem wel altijd stiller. Hij benadrukt dat de geluidsproductieplafonds geen papieren werkelijkheid zijn, omdat wettelijk monitoring en berekeningen van de effecten van verkeersgroei verplicht zijn. Nieuwe woningbouwprojecten moeten bovendien al voldoen aan de geldende geluidseisen; de GPP's vormen daarvoor geen extra blokkade. Wanneer het geluid de grenswaarde nadert, moet de provincie maatregelen nemen. PS wordt hierover geïnformeerd en ontvangt ook informatie over de te nemen maatregelen en de resultaten daarvan.

665

Interruptie van de heer **Dijk** (CDA), hij verduidelijkt dat hij wil weten of PS wordt geïnformeerd wanneer uit onderzoek blijkt dat geluidsreducerende maatregelen niet mogelijk zijn.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat dit per wegvak wordt beoordeeld zodra een geluidsproductieplafond dreigt te worden overschreden. Dan wordt onderzocht welke maatregelen doelmatig en uitvoerbaar zijn. PS wordt daarbij betrokken. Als maatregelen niet mogelijk blijken, kan een ontheffing nodig zijn.

- 670 Gedeputeerde **Olthof** vervolgt zijn betoog, hij verwacht dat de beschikbare groeiruimte van ongeveer 40% niet op korte termijn tot overschrijdingen leidt. Als dat op bepaalde wegvakken wel dreigt, moet de provincie maatregelen nemen. Bij nieuwe woningbouwplannen moet een ontwikkelaar via het mobiliteitsplan ook rekening houden met extra verkeer en mogelijke geluidseffecten. Daarbij kan ook een financiële bijdrage aan maatregelen aan de orde zijn.
- 675 Interruptie van de heer **Nijkamp** (50PLUS), hij vraagt of het woord 'voornemen' dwingender kan worden geformuleerd. Volgens gedeputeerde **Olthof** is het mobiliteitsplan niet vrijblijvend, maar moet nog worden onderzocht in hoeverre een bijdrage bij ieder project kan worden verlangd.
- 680 Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat PS bij het saneringsprogramma wordt meegenomen in de mogelijkheden en beperkingen. Als een geluidsproductieplafond op een wegvak wordt bereikt, moet de provincie maatregelen treffen. Als maatregelen niet mogelijk of niet proportioneel zijn, kan het GPP worden verhoogd. Het bereiken van het plafond betekent dus niet dat een weg wordt afgesloten.
- 685 Interruptie van mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt), zij vraagt wat het maximum is als een GPP uiteindelijk moet worden verhoogd.
- 690 Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat het huidige maximum per wegvak wordt bepaald op basis van de actuele waarde plus 1,5 dB. Als dit plafond wordt bereikt, moeten eerst maatregelen worden onderzocht, zoals stil asfalt, geluidsschermen of snelheidsverlaging. Alleen als deze onvoldoende effect hebben, kan het GPP voor dat specifieke wegvak worden verhoogd.
- 695 De gedeputeerde meldt dat er op dit moment geen andere projecten bekend zijn die aanvullend in de GPP's kunnen worden meegenomen.
- 700 Over de relatie met de norm van 50 dB licht hij toe dat deze voortkomt uit het Actieplan Geluid en geldt bij werkzaamheden aan wegen. De GPP-systematiek werkt anders: ook zonder geplande werkzaamheden kan de provincie verplicht worden maatregelen te treffen. Beide systemen vullen elkaar aan en hanteren hetzelfde doelmatigheidscriterium.
- 705 Volgens de gedeputeerde moet richting bewoners duidelijk worden uitgelegd dat het plafond bestaat uit het huidige geluidsniveau plus 1,5 dB en dat niet nu al sprake is van overschrijdingen.
- 710 Bij geluidsreducerende maatregelen wordt ook gekeken naar relatief goedkope opties, maar snelheidsverlaging is niet automatisch de goedkoopste of meest effectieve oplossing, omdat daarvoor vaak aanpassing van de weg nodig is.
- 715 Wat betreft stil asfalt zal per situatie wordt beoordeeld of dit doelmatig is, waarbij ook rekening wordt gehouden met de beperkte levensduur van het asfalt en het effect op langere termijn.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden en de gedeputeerde in de tweede termijn.

705 Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) vraagt de gedeputeerde wanneer PS wordt geïnformeerd als een overschrijding van een GPP dreigt.

710 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat hiervoor geen vast percentage geldt. Zodra uit de verwachtingen blijkt dat een grens in beeld komt, moet tijdig worden gehandeld om een overschrijding zoveel mogelijk te voorkomen. Als andere maatregelen onvoldoende zijn, kan ook gevelisolatie worden ingezet.

8.b Agenderingsverzoek C naar B brief Fietzersbond fietspad Blijdensteinsweg

Toelichting:

715 De fractie van JA21 heeft een ingekomen brief van de fietzersbond over het fietspad Blijdensteinsweg geagendeerd. Bij het insprekhalftuur heeft de heer Haan hierover ingesproken. De fractie van JA21 heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

720 Mevrouw **Gordijn** (JA21) is positief over de compensatie voor het verdwijnen van het oorspronkelijke fietspad en heeft kennisgenomen van het Sweco-rapport over de varianten 7b en 8. Zij constateert dat variant 7b beter scoort op karakter en fietsbeleving, terwijl variant 8 gunstiger uitvalt op onder meer kosten en bereikbaarheid voor hulpdiensten. Mevrouw Gordijn vraagt GS om duidelijker toe te lichten hoe groot de verschillen tussen beide varianten zijn en hoe zwaar de verschillende voor- en nadelen meewegen. Daarbij wijst zij erop dat de gemeente Bergen achter variant 7b staat en wil zij voorkomen dat de indruk
725 ontstaat dat de provincie deze voorkeur zonder voldoende onderbouwing terzijde schuift. Verder vraagt zij of de keuze tussen beide varianten inderdaad vooral een politieke keuze is, mede gelet op de benodigde vergunningen en de gevolgen van de aanleg. Tot slot wil zij weten welke juridische ruimte er nog is om van variant 8 af te wijken als de nadelen van variant 7b op een aanvaardbare manier kunnen worden opgelost.

730 Statenlid **De Graaf** (GL) geeft aan dat zijn fractie de voorkeur voor variant 8 boven 7b pas goed kan beoordelen na de beantwoording door GS. Een aantrekkelijke fietsroute moet volgens hem meewegen, tenzij andere belangen, zoals veiligheid, zwaarder wegen. Hij vraagt wat het concreet betekent dat bij variant 8 vergunningsruimte overblijft, terwijl variant 7b deze ruimte volledig benut, en of er al een
735 bestemming is voor die resterende ruimte. Of GL bereid is de keuze voor variant 8 te heroverwegen, hangt volgens hem af van de vraag of dat juridisch en praktisch nog mogelijk is.

740 De heer **Boer** (VVD) dankt JA21 voor het agenderen van het onderwerp. Ook de VVD heeft vragen bij de keuze voor de oostelijke variant, mede gezien de steun voor de westelijke variant, en is benieuwd naar de beantwoording door GS op de vragen van JA21.

745 Ook mevrouw **Den Boer** (BBB) dankt JA21 voor het agenderen en vindt de gestelde vragen terecht. Zij wil van GS horen waarom voor het huidige tracé is gekozen en waarom niet voor de voorkeursvariant van de gemeente. Voor BBB is het belangrijk dat natuurgebieden zoveel mogelijk toegankelijk blijven voor inwoners. Natuurwaarden moeten worden meegewogen, maar als daardoor een belangrijke fietsverbinding verdwijnt of minder aantrekkelijk wordt, wil de fractie goed onderbouwd zien waarom dat nodig is en welke alternatieven mogelijk zijn.

750 De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn.

755 Gedeputeerde **Olthof** licht toe dat na onderzoek en participatie uit veertien alternatieven uiteindelijk twee varianten zijn overgebleven. In eerste instantie had hij een voorkeur voor de westelijke variant, mede vanwege de participatie en de voordelen voor de gemeente. Bij de uiteindelijke afweging heeft echter meegewogen dat bij de westelijke variant opnieuw verzanding kan optreden, met extra onderhoudskosten en mogelijk later alsnog de noodzaak voor een andere route. Ook natuurwaarden en de beperkte beschikbare compensatieruimte in het duingebied zijn meegenomen. Die ruimte kan volgens PWN nodig zijn voor andere projecten. Daarnaast is gekeken naar de veiligheid in het gebied. Na afweging van deze aspecten en overleg met onder meer de gemeente Bergen is uiteindelijk gekozen voor variant 8. De
760 gedeputeerde heeft begrip voor de voorkeur van de gemeente en de Fietzersbond, maar vindt variant 8 op basis van de totale afweging de meest verantwoorde keuze.

Interruptie van statenlid **De Graaf** (GL), hij vraagt of de stijgings- en dalingspercentages van variant 7b hebben meegewogen in de keuze. Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat dit in zijn afweging geen rol heeft gespeeld.

765

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.

Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt of na de definitieve keuze voor variant 8 nog overleg plaatsvindt met de gemeente Bergen, recreanten en inwoners over de verdere invulling van het nieuwe traject. Zij vindt het
770 belangrijk dat ook in de vervolgfase contact wordt gehouden met betrokkenen.

Mevrouw **Den Boer** (BBB) vraagt om het door PWN opgestelde overzicht alsnog aan de commissie toe te sturen.

775 Statenlid **De Graaf** (GL) vindt de keuze jammer, maar kan zich op basis van de beantwoording van de gedeputeerde bij de gekozen variant aansluiten.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

780

Gedeputeerde Olthof zegt toe het overzicht van PWN over de afweging en de relevante projecten aan de commissie toe te sturen. Volgens hem kan juridisch nog voor een andere variant worden gekozen. Hij waarschuwt dat uitstel gevolgen kan hebben, omdat het huidige pad door verzanding steeds steiler wordt en mogelijk op termijn moet worden afgesloten.

785

Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt hoe lang de aanleg van het nieuwe fietspad ongeveer zal duren. Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat de oostelijke variant meer tijd kost dan de westelijke, onder meer vanwege de benodigde vergunningen, maar kan geen concrete termijn noemen. Hij bevestigt dat recreanten bij de verdere inrichting, waaronder het plateau, betrokken blijven. Hij erkent dat de gekozen
790 route voor recreanten niet ideaal is, maar vindt deze bestuurlijk de meest verantwoorde keuze.

9 Rondvraag gedeputeerde Olthof (portefeuille Mobiliteit, Luchtvaart OV-knooppunten)

795 Er zijn drie rondvragen voor gedeputeerde Rommel. D66 en GroenLinks hebben vragen over de concessie busvervoer Noordwest Noord-Holland en het CDA heeft een rondvraag over het wegdek van de N505.

Rondvraag over de concessie busvervoer Noordwest Noord-Holland

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan mevrouw Vroom voor een toelichting op de vragen van D66.

800 Mevrouw **Vroom** (D66) vindt het zorgelijk dat slechts één vervoerder, Arriva, heeft ingeschreven op de nieuwe concessie voor het busvervoer in NoordWest Noord-Holland. D66 heeft de volgende vragen voor de gedeputeerde:

1. Heeft de provincie vooraf signalen ontvangen dat andere vervoerders zouden afzien van inschrijving?
- 805 2. Welke gevolgen heeft één inschrijver voor de onderhandelings- en beoordelingspositie van de provincie?
3. Welke acties of maatregelen verbindt de gedeputeerde hieraan voor toekomstige concessies?
4. Welke stappen worden genomen als Arriva niet aan de gestelde concessie-eisen voldoet?
5. Wordt onderzocht waarom de aanbesteding voor andere vervoerders onvoldoende aantrekkelijk was?
- 810 6. Bieden de recent aangekondigde nieuwe Europese aanbestedingsregels meer mogelijkheden als deze aanbesteding niet slaagt?

815 Gedeputeerde **Olthof** noemt het teleurstellend dat slechts één vervoerder heeft ingeschreven. Vooraf waren er geen duidelijke signalen dat de belangstelling zo beperkt zou zijn. Wel werd tijdens de vragenrondes duidelijk dat mogelijk minder partijen zouden overblijven dan aanvankelijk verwacht. De provincie beoordeelt nu of Arriva aan het programma van eisen voldoet. Als dat niet het geval is, wordt de aanbesteding gestopt en moet worden bepaald hoe verder wordt gegaan, waarbij een nieuwe aanbesteding voor de hand ligt. Het feit dat er maar één inschrijver is, verandert volgens de gedeputeerde niets aan de beoordeling van de inschrijving.

820 Voor toekomstige concessies worden lessen uit deze aanbesteding meegenomen. Ook landelijk wordt onderzocht hoe moet worden omgegaan met risico's zoals netcongestie, beschikbaarheid van voertuigen en personeelstekorten. Gedeputeerde Olthof is niet van plan een afzonderlijk onderzoek te starten, maar wil na afloop wel met marktpartijen spreken en aansluiten bij de landelijke gesprekken. Over de nieuwe
825 Europese aanbestedingsregels kan hij nog niet aangeven of deze een oplossing bieden voor de gesignaleerde problemen. Hij verwacht op dit moment overigens niet dat de aanbesteding mislukt.

Mevrouw **Vroom** (D66) vraagt of de gedeputeerde met vervoerders in gesprek gaat over de redenen waarom zij niet hebben ingeschreven, zodat hiervan kan worden geleerd voor toekomstige concessies.
830 Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat hij in ieder geval met de huidige vervoerder in gesprek gaat en dat ook landelijk gesprekken plaatsvinden. **Hij zegt toe PS na afronding van de aanbesteding en deze gesprekken binnen enkele maanden terug te koppelen over de stand van zaken en de opgedane lessen.**

835 Statenlid **De Graaf** (GL) geeft aan dat zijn vragen grotendeels zijn beantwoord. Hij vraagt of PS opnieuw wordt betrokken als Arriva niet aan de eisen voldoet en de aanbesteding opnieuw moet worden gestart. Ook vraagt hij of een eigen provinciaal vervoerbedrijf of een andere organisatievorm dan in beeld komt. Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat PS bij een nieuwe aanbesteding opnieuw wordt geïnformeerd en geconsulteerd. Een eigen vervoerbedrijf ziet hij op dit moment niet als oplossing, omdat daarmee

840 problemen rond netcongestie, personeel en uitvoering niet verdwijnen. Wel wil hij samen met onder meer de VRA bekijken of risico's anders verdeeld kunnen worden, bijvoorbeeld rond het eigendom van remises.

Rondvraag over het wegdek van de N505.

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Dijk voor een toelichting op de vragen van het CDA.

845 De heer **Dijk** (CDA) vraagt aandacht voor de hobbels en opbollingen in het wegdek van de N505 (Drechterlandseweg), die mogelijk samenhangen met het gebruik van staalslakken in de fundering. Het CDA heeft de volgende vragen:

1. Is GS bekend met de hobbels en opbollingen op de N505 en welke onderzoeken zijn naar de oorzaak uitgevoerd?
- 850 2. Wat zijn de belangrijkste conclusies uit deze onderzoeken en kunnen deze met PS worden gedeeld?
3. Is bekend of bij aanleg of reconstructie van de N505 staalslakken of staalslakhoudende materialen zijn toegepast?
- 855 4. Zijn incidenten bekend die direct verband houden met de opbollingen en wat is de aard en ernst daarvan?
5. Zijn vergelijkbare situaties bekend op andere wegen in Noord-Holland?
6. Welke maatregelen neemt de provincie om de schade aan de N505 duurzaam te herstellen?
7. Hoe wil GS voorkomen dat dergelijke situaties zich in de toekomst opnieuw voordoen?

860 Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dat de hobbels en opbollingen op de N505 bekend zijn en worden gemonitord. Uit metingen in 2025 bleek dat de weg aan de geldende normen voldeed. Nieuwe metingen over 2026 lopen nog.

Het is niet bekend dat bij de aanleg of reconstructie van de N505 staalslakken zijn toegepast. Dit is ook nagegaan in de beschikbare documentatie en bij de aannemer. Er zijn geen ongevallen bekend die direct
865 aan de oneffenheden kunnen worden gekoppeld, maar er zijn wel klachten ontvangen.

Vergelijkbare vervormingen kunnen ook elders voorkomen, bijvoorbeeld door bodembeweging of boomwortels, maar gedeputeerde Olthof noemt de situatie op de N505 bijzonder. Op basis van de lopende inspectie wordt met de aannemer bepaald welke maatregelen nodig zijn. In 2029 staat daarnaast groot onderhoud gepland.

870 De provincie werkt volgens gecertificeerde normen en monitort de wegen voortdurend. Volledig uitsluiten dat opnieuw oneffenheden ontstaan is volgens de gedeputeerde niet mogelijk, onder meer vanwege zettingen in de bodem.

De heer **Dijk** (CDA) vraagt wanneer de resultaten van de lopende inspectie worden verwacht.

875 Gedeputeerde **Olthof** verwacht dat deze in de loop van het jaar beschikbaar komen, maar kan geen concrete termijn noemen. Als blijkt dat de weg niet meer aan de normen voldoet, worden maatregelen getroffen.

10 B-Agenda Ruimtelijke

880 **10.a Agenderingsverzoek C naar B verzoek – Uitvoering initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie PvdA**
Toelichting:

De PvdA heeft een ingekomen brief van GS over de uitvoering van het initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland geagendeerd. De PvdA-fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

885 Behandelvoorstel:

De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de indiener van het agenderingsverzoek, de heer Karar (PvdA) in de eerste termijn.

890

De heer **Karar** (PvdA) benadrukt dat zijn fractie hecht aan een zorgvuldig proces waarin alle relevante partijen hun inbreng kunnen leveren. Hij vindt dat de belangen van arbeidsmigranten in kwetsbare situaties en de leefbaarheid en veiligheid in Noord-Hollandse wijken zwaar moeten meewegen. Volgens hem kunnen deze groepen niet zonder meer maanden of langer wachten op aanpassing van de
895 regelgeving. De heer Karar is kritisch op het verloop van het proces rond het initiatiefvoorstel. De PvdA heeft het voorstel bewust vroeg ingediend om GS voldoende tijd te geven. Toch werd pas tijdens de behandeling duidelijk dat invoering mogelijk niet per 1 januari 2027, maar aanzienlijk later zou plaatsvinden. Dat vindt hij moeilijk uitlegbaar, zeker omdat het onderwerp al langere tijd bekend was. Ook zet hij vraagtekens bij de geraamde kosten van €50.000 tot €100.000 en de genoemde doorlooptijd van
900 35 weken voor een extra wijzigingsronde. Volgens hem bestaat een groot deel van die termijn uit interne afstemming en zou bekeken moeten worden of dit proces sneller kan. De heer Karar wijst op het risico dat organisaties of bedrijven in de tussenliggende periode nog vergunningen aanvragen onder de oude regelgeving. Hij vraagt welke maatregelen GS neemt om dit risico te beperken. Hij vraagt waarom GS na het besluit in juni niet direct met de uitvoering is begonnen. Volgens de heer Karar zijn in de brief geen
905 zwaarwegende juridische bezwaren genoemd die uitstel tot 2028 noodzakelijk maken. Daarom wil hij weten waarom 1 januari 2027 nu buiten beeld lijkt te raken.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

910 Mevrouw **De Sain** (BBB) deelt de teleurstelling van de PvdA en benadrukt dat arbeidsmigranten recht hebben op goede huisvesting. Volgens haar is de huisvesting in Noord-Holland-Noord op veel plekken goed geregeld en wacht de beantwoording van GS af.

Mevrouw **Berkvens** (D66) vindt anderhalf jaar eveneens lang, maar benadrukt dat gemeenten voldoende
915 tijd moeten krijgen om hun zienswijze te geven en zich op de uitvoering voor te bereiden. Zij verwacht dat de voorgestelde regelgeving vooral op langere termijn effect heeft en vraagt GS toe te lichten waarom het proces enkele maanden heeft stilgelegen.

De heer **Heijnen** (CDA) sluit zich aan bij de teleurstelling over de lange invoeringstermijn. Omdat de
920 kwaliteit van de huisvesting volgens hem bij veel partijen al op orde is, vraagt hij waarom de invoering zoveel tijd kost en waarom partijen die nog niet aan de gewenste kwaliteit voldoen zo lang de tijd krijgen om hun situatie aan te passen.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt de doorlooptijd lang en staat open voor een pragmatische oplossing
925 om het proces te versnellen, bijvoorbeeld door de terinzagelegging in twee fasen te organiseren.

De heer **Van Gilse** (VVD) blijft kritisch op de provinciale rol en vindt dat regels over de huisvesting van arbeidsmigranten vooral landelijk moeten worden geregeld. Hij vergelijkt het met studentenhuisvesting die ook landelijk wordt geregeld. Nu PS het voorstel heeft aangenomen, vindt hij wel dat een zorgvuldig

930 proces moet worden gevolgd, zonder juridische risico's en met voldoende voorbereidingstijd voor betrokken partijen.

Interruptie van de heer **Karar** (PvdA) is het niet eens met de vergelijking van de VVD met studentenhuysvesting en benadrukt dat de provincie wel degelijk mogelijkheden en verantwoordelijkheid heeft op dit onderwerp. Hij roept de VVD op om binnen de landelijke politiek te pleiten voor landelijke
935 regelgeving.

De heer **Faassen** (50PLUS) vindt dat vooral het Rijk en de gemeenten het voortouw moeten nemen. Hij is vindt de lange doorlooptijd van het proces moeilijk te begrijpen en vraagt hij de gedeputeerde om toe te lichten waarom dit zoveel tijd heeft gekost.

940 Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) sluit zich aan bij de teleurstelling van de PvdA over de lange doorlooptijd en is benieuwd naar de beantwoording door GS.

De **voorzitter** geeft het woord aan de gedeputeerde in de eerste termijn.

945 Gedeputeerde **Beemsterboer** deelt de teleurstelling over het verloop van het proces. Hij erkent dat de afhandeling van het initiatiefvoorstel, de omgang met de termijnen en de informatievoorziening beter hadden gekund. Het interne proces rond initiatiefvoorstellen wordt daarom geëvalueerd. **Zodra die evaluatie gereed is, wordt deze met PS gedeeld.** De gedeputeerde benadrukt dat de huisvesting van
950 arbeidsmigranten op orde moet zijn en dat GS uitvoering moet geven aan besluiten van PS. Volgens hem is te laat onderkend dat invoering per 1 januari 2027 waarschijnlijk niet haalbaar was. Daarna is opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er nog waren. Een deel van de doorlooptijd komt voort uit wettelijke verplichtingen, waaronder afstemming met gemeenten op grond van de Omgevingswet, participatie en de ter inzagelegging van zes weken. Hij erkent dat sommige termijnen mogelijk iets kunnen worden ingekort,
955 maar verwacht niet dat daarmee invoering per 1 januari 2027 alsnog haalbaar wordt. Interruptie van de heer **Karar** (PvdA), hij benadrukt dat hij niet aan de wettelijke termijnen wil tornen, maar vermoedt dat vooral in het interne proces tijd kan worden gewonnen. Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat ook in het voortraject wettelijk verplichte stappen zitten en zegt toe de juridische onderbouwing en termijnen inzichtelijk te maken voor PS.

960 De heer **Faassen** (50PLUS) vraagt of GS niet eerder en pro-actiever richting de indieners had moeten communiceren over de knelpunten in het proces en de gevolgen voor de invoeringsdatum.

Gedeputeerde **Beemsterboer** erkent dat dit niet goed is gegaan. Volgens hem geldt dat zowel voor de
965 communicatie over het niet halen van 1 januari 2027 als voor de manier waarop het initiatiefvoorstel als geheel is behandeld. Juist daarom wordt het interne proces rond initiatiefvoorstellen geëvalueerd, zodat dit in de toekomst beter verloopt.

Gedeputeerde **Beemsterboer** gaat in op de mogelijkheden die nu nog resteren. Een tussentijdse
970 herziening van de Omgevingsverordening is volgens hem mogelijk, maar kost naar verwachting €100.000 aan ambtelijke capaciteit. Dat bedrag hangt samen met onder meer de publicatie, de ter inzagelegging, juridische begeleiding en de verwerking in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Gemiddeld zijn volgens hem meerdere medewerkers nodig om zo'n procedure te begeleiden. Een tussentijdse herziening is daarmee niet onmogelijk, maar wel ongebruikelijk en arbeidsintensief. Er is ook gekeken naar de
975 mogelijkheid om de wijziging alsnog mee te laten lopen met de vijfde herziening van de

Omgevingsverordening. Dat kan, maar dan moeten andere onderdelen van die herziening, waaronder de stikstofinstructieregels, wachten tot deze procedure is afgerond. De verwachting is dan dat behandeling ongeveer in juni 2027 plaatsvindt en inwerkingtreding in juli 2027. Volgens gedeputeerde Beemsterboer levert dat in tijd dus maar beperkt voordeel op.

- 980 Daarom blijft GS bij het advies om de wijziging mee te nemen in de reguliere wijzigingsronde met inwerkingtreding per 1 januari 2028. Volgens de gedeputeerde dat instructieregels uit de Omgevingsverordening gaan gelden op het moment dat gemeenten hun omgevingsplan vaststellen of wijzigen. Ook bij een BOPA moeten gemeenten rekening houden met provinciale regels. Voor de tussenliggende periode wil GS daarom al met gemeenten in gesprek gaan over de voorgenomen regels.
- 985 Daarmee weten gemeenten dat van hen wordt verwacht dat zij de nieuwe kwaliteitseisen al zoveel mogelijk meenemen bij huisvesting van arbeidsmigranten. Dit is nog niet volledig afdwingbaar, maar volgens gedeputeerde Beemsterboer is het niet waarschijnlijk dat gemeenten in de tussentijd bewust minder kwalitatieve huisvesting mogelijk zullen maken.

- 990 De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Karar in de tweede termijn.

De heer **Karar** (PvdA) bedankt de commissie voor de bijdragen en constateert dat er breed behoefte is om het proces rond initiatiefvoorstellen te verbeteren. Hij benadrukt dat zijn teleurstelling vooral samenhangt met de gevolgen voor de mensen voor wie het voorstel bedoeld is.

- 995 De heer Karar kondigt een mogelijk twee-minutendebat aan, zodat hij ruimte houdt om hier later eventueel gebruik van te maken. De bijbehorende motie zal gaan over de datum van de inwerkingtreding van de nieuwe regels.

- 1000 **11 Rondvraag gedeputeerde Rommel (portefeuille Ruimtelijke ontwikkeling)**
Er zijn geen rondvragen aangemeld voor de gedeputeerde.

12 Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.20 uur en dankt de aanwezigen.

Datum	14-09-2026
Tijd	18:30 – 22:30
Locatie	Vergaderzaal 1.4
Voorzitter	Marianne Poot
Toelichting	De vergadering vindt in hybride vorm plaats. De vergadering is openbaar en online live te volgen via https://noord-holland.stateninformatie.nl. De commissievergadering is toegankelijk voor publiek. Het is mogelijk om in te spreken in de vergadering. Dat kan fysiek of digitaal. Inspreken kan bij de agendapunten die ter bespreking staan geagendeerd (A- en B-agenda), of tijdens het inspreekhalfuur op andere punten die vallen onder de beleidsterreinen van de commissie Ruimte. Voor het inspreken moet u zich aanmelden bij de Statengriffie. Dat kan tot 15.00 uur op de voorafgaande werkdag (vrijdag 11 september) door het aanmeldformulier in te vullen: Aanmeldformulier inspreken commissievergadering Let op: alle genoemde tijden bij de afzonderlijke agendapunten zijn richttijden. Indien er geen, of een beperkt aantal, aanmeldingen zijn voor het inspreekhalfuur zullen de agendapunten na punt 3 eerder beginnen.

0	Technische Briefing IMPI 17:45 – 18:25
1	Opening en mededelingen
2	Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Lijsten moties en toezeggingen
2.a	planningsoverzicht
3	Inspreekhalfuur
18:30	
4	Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden
5	A-agenda Algemeen
19:00	
5.a	Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026
	Toelichting:
	In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de

provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026.

Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit mobiliteit, ruimte en wonen vindt plaats in de commissie Ruimte.

Behandelveorstel:

PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

6 A–Agenda Wonen

19:30

6.a Rekenkamer rapport stimulering woningbouw

Toelichting:

De Randstedelijke Rekenkamer (RRK) heeft onderzoek uitgevoerd naar de rol van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland bij stimulering van woningbouw en knelpunten op te lossen. Het rapport bevat conclusies en aanbevelingen, de reactie van het college van Gedeputeerde Staten hierop en een nawoord van de Rekenkamer. Op 24 augustus is het rapport in een technische brief toegelicht door de Randstedelijke Rekenkamer.

Behandelveorstel: de commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het rapport bespreken en adviseren aan Provinciale Staten over de voordracht Rapport stimulering woningbouw en de rol van de provincie in beeld.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (portefeuille Wonen)

8 B–agenda Mobiliteit

20:30

8.a Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Toelichting: De provincie stelt geluidproductieplafonds vast voor onze provinciale wegen. Deze geven de maximale hoeveelheid geluid aan, die de provinciale wegen mogen produceren. Het vaststellen en daarna het jaarlijks monitoren van geluidproductieplafonds is een nieuwe taak voor de provincie, die volgt uit de Omgevingswet. Het betreft een ontwerpbesluit.

Geluidproductieplafonds versterken het eerder vastgestelde Actieplan Geluid. Geluidproductieplafonds voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties.

Behandelvoorstel: de commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen bespreken.

8.b Agenderingsverzoek C naar B brief Fietzersbond fietspad Blijdensteinsweg

Toelichting:

JA21 heeft een ingekomen brief van de fietzersbond over het fietspad Blijdensteinsweg geagendeerd. De fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

Behandelvoorstel:

De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.

9 Rondvraag gedeputeerde Olthof (portefeuilles Mobiliteit, luchtvaart, OV Knooppunten)

10 B-Agenda Ruimtelijke Ordening

22:00

10.a Agenderingsverzoek C naar B verzoek – Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie PvdA

Toelichting:

De PvdA heeft een ingekomen brief van GS over de uitvoering van het initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland geagendeerd. De fractie heeft een aantal vragen aan de commissie en aan GS geformuleerd.

Behandelvoorstel:

De brief en de gestelde vragen bespreken in commissieverband en met gedeputeerde.

11 Rondvraag gedeputeerde Rommel (portefeuille Ruimtelijke ontwikkeling)

12 C-agenda: ingekomen stukken commissie Ruimte 14 september 2026

Nummer	Onderwerp	Fractie	Datum PS	Inhoud	Portefeuille houder	Stand van zaken GS
M89-2026	Verwerken resultaten Clean Energy Hubs	ChristenUnie, Volt, PvdD, D66, GroenLinks	29-06-2026	PS verzoekt GS: • Uiterlijk in september aan PS terug te koppelen wat de resultaten zijn van de SPUK-regeling van het Rijk; • De financiële consequenties in beeld te brengen,	Olthof, J.	
M87-2026	Arbeidsmigranten in Noord-Holland	PvdA, GroenLinks, SP, CDA, ChristenUnie, D66	29-06-2026	Provinciale Staten verzoeken Gedeputeerde Staten: • Weer een coördinerende rol te nemen bij het realiseren van huisvesting van arbeidsmigranten, ter bevordering van - o Het realiseren van toereikende huisvesting via onder andere de volkshuisvestingprogramma's en afspraken met gemeenten waar veel arbeidsmigranten werken; - o Initiatieven die bijdragen aan beter	Beemsterboer, J.	

				toezicht en effectievere handhaving door gemeenten op de huisvesting van arbeidsmigranten; o Afstemming met de uitzendbranche over haar bijdrage in deze opgave en hierover uiterlijk te rapporteren in Q4-2026; o Aandacht voor arbeidsmigranten die dakloos zijn geworden zonder hierbij taken van gemeenten over te nemen. • Voor de benodigde provinciale inzet 175.000,- per jaar te reserveren voor een looptijd van vier jaar; • Dit bedrag op te nemen in de begroting 2026 en te dekken uit de algemene reserve. • Jaarlijks over de voortgang aan PS te rapporteren.		
--	--	--	--	---	--	--

Provincie Noord-Holland

M75– 2026	Wonen boven winkels	D66, CDA, PvdA ,GroenLinks, BBB, 50PLUS	29–06– 2026	Provinciale Staten verzoeken Gedeputeerde Staten: ● bij de Programmabegroting 2027 de aanpak 'Beter Benutten' uit te werken en daarin een meerjarige inzet op Wonen voor en boven Winkels op te nemen; ● hiervoor gedurende drie jaar € 200.000 per jaar (€ 600.000 totaal) beschikbaar te stellen, te dekken uit de onderbesteding binnen het budget Woningbouwversnelling, onderdeel Innovatie en Vernieuwing, dan wel uit een gelijkwaardige dekking binnen het programma Woningbouwversnelling; ● het programma in ieder geval te richten op: – het ondersteunen van gemeenten bij het realiseren van woningen boven winkels;	Beemsterbo er, J.	
--------------	---------------------------	--	----------------	---	----------------------	--

				– het ondersteunen van gemeenten bij de transformatie van aanloopstraten en structureel leegstaand winkelvegoed naar wonen, waar dit bijdraagt aan compacte en vitale winkelgebieden; – het behouden en versterken van vitale winkelgebieden, waarbij ruimte blijft voor winkels, horeca en maatschappelijke voorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid van dorps- en stadscentra; – het ondersteunen van gemeenten bij centrumvisies, planvorming, haalbaarheidsonderzoek en businesscases; – het verzamelen en actief delen van kennis en praktijkervaring van gemeenten die hier succesvol mee aan de slag zijn;		
--	--	--	--	---	--	--

				– het stimuleren van samenwerking tussen gemeenten, vastgoedeigenaren, woningcorporaties bij de Programmabegroting 2027 de aanpak 'Beter Benutten' uit te werken en daarin een meerjarige inzet op Wonen voor en boven Winkels op te nemen en ontwikkelaars; ● Provinciale Staten bij de Programmabegroting 2027 te informeren over de uitwerking van het programma, de beoogde doelstellingen en de wijze waarop de middelen worden ingezet.		
M133–2025	Compensatie bedrijfsfuncties bij ruimtelijke plannen	CDA, VVD, BBB, JA21	08–12–2025	PS verzoeken GS: • In aanvulling op het Industrierrein van Provinciaal Belang (IPB) een voorstel voor compensatie bij verlies aan bedrijventerreinen voor gebieden buiten IPB uit te werken.	Rommel, E.	20–08–2026: Geen wijzigingen 21–04–2026: Verkennend onderzoek n.a.v. de motie is uitgezet door directie beleid (DE/RSO), ook in relatie tot actualisatie Omgevingsvisie, verwachting oplevering na de zomer. 06–02–2026: Verkennend onderzoek n.a.v. de motie wordt opgepakt door directie beleid (DE/RSO), ook in relatie tot actualisatie Omgevingsvisie.

				Vervolgens het voorstel met nut en noodzaak en voor- en nadelen voor te leggen aan PS in aanloop naar de eerstvolgende concept-herziening van de Omgevingsverordening NH2022.		
M109-2025	Versnellen van vergunning verlening voor woningbouw	D66, BBB, CDA, GroenLinks, Volt en 50PLUS	03-11-2025	PS verzoekt het college van Gedeputeerde Staten: • te inventariseren in hoeverre vertraging bij vergunningverlening bij de Omgevingsdiensten een knelpunt vormt voor woningbouwprojecten; • hierbij ook de oorzaken en mogelijke oplossingsrichtingen in beeld te brengen, samen met de betrokken Omgevingsdiensten en vertegenwoordigers van de bouw- en ontwikkelingssector; • hierover uiterlijk in	Beemsterboer, J.	20-08-2026: Wij zijn in overleg met omgevingsdiensten hierover, wij overwegen de optie om ook omgevingsdiensten gebruik te laten maken van de flexibele schil regeling tbv inhuren menskracht, naast gemeenten. Daarnaast gaan we een aantal marktpartijen benaderen om ervaringen op te halen. 06-02-2026: Uitvoering van de motie wordt in afstemming met de OD's opgepakt.

				het derde kwartaal van 2026 aan Provinciale Staten te rapporteren, inclusief concrete voorstellen om de vergunningverlening efficiënter te organiseren.		
M100–2025	Demografische ontwikkeling bepalend voor ruimtegebruik	VVD, BBB, GroenLinks, CDA	29–09–2025	PS verzoekt het College • om te onderzoeken wat voor Noord-Holland de eventuele verschillen zijn tussen de aanbevelingen voor gematigde bevolkingsgroei van de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050 en de gehanteerde bevolkingsprognose Noord-Holland 2024–2050 van het CBS; • Provinciale Staten hierover voor eind 2025 te informeren.	Rommel, E.	20–08–2026: Geen wijzigingen 21–04–2026: Geen wijzigingen 06–02–2026: De uitvoering van de motie wordt opgepakt in het traject omgevingsvisie en zal gelijk met de omgevingsvisie in december 2026 worden afgedaan.
M99–2025	Europese toekomst in de omgevingsvisie	Volt	29–09–2025	PS vraagt Gedeputeerde Staten om: –bij een herziening van de omgevingsvisie de rol van Noord-Holland	Rommel, E.	20–08–2026: Geen wijzigingen 21–04–2026: Geen wijzigingen 06–02–2026: De uitvoering van de motie wordt opgepakt in het traject

				in de Europese Unie mee te nemen in alle relevante onderdelen; –Hierbij ook mee te nemen hoe de Europese Unie onze ambities kan ondersteunen, en hoe Noord-Holland de Europese ambities kan ondersteunen.		omgevingsvisie en zal gelijk met de omgevingsvisie in december 2026 worden afgedaan.
M96–2025	Nieuwe grootschalige ontwikkelingen in drogere gebieden	PvdD, D66, GroenLinks, VVD, CDA, ChristenUnie, Volt, BBB	29–09–2025	PS verzoeken GS: – in de ontwerp–Omgevingsvisie de nadruk bij grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen vooral te leggen op “droog” bouwen, en “hoog” een minder prominente positie ten opzichte daarvan te geven	Rommel, E.	20–08–2026: Geen wijzigingen 21–04–2026: Geen wijzigingen 06–02–2026: De uitvoering van de motie wordt opgepakt in het traject omgevingsvisie en zal gelijk met de omgevingsvisie in december 2026 worden afgedaan
M87–2025	Vrouwenveiligheid in de openbare ruimte	D66, GroenLinks, PvdA, PvdD, CDA, ChristenUnie, JA21, Volt, 50PLUS, SP, FvD, VVD	29–09–2025	Provinciale Staten verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: – te inventariseren welke probleemgebieden, waar de provincie verantwoordelijk voor	Olthof, J.	20–08–2026: De aanbesteding van het onderzoek loopt. Naar verwachting zal de definitieve gunning in september plaatsvinden. Naar verwachting zal dit onderzoek ca. 6 maanden duren. Tussentijdse resultaten zullen worden gedeeld als dit mogelijk is. 21–04–2026: Het projectteam werkt aan een onderzoek om vrouwenveiligheid structureel te borgen binnen de provincie Noord-Holland. Op dit moment loopt hiervoor het inkoopproces. Het projectteam wil het onderzoek vóór de zomer van 2026 gunnen. Op het moment dat de aanbesteding is gegund, is duidelijk

				is, langs provinciale routes, wegen, bushaltes en andere relevante locaties bestaan; – in samenwerking met ervaringsdeskundigen en experts zo snel mogelijk, maar uiterlijk Q1 2026, een plan van aanpak te presenteren aan Provinciale Staten met daarbij de gerichte aanpassingen om de veiligheid(sbeleving) op deze locaties te verbeteren en de bijhorende kosten om verbeteringen door te voeren; – een meldpunt op te richten waar inwoners sociaal onveilige provinciale routes en wegen, bushaltes en andere relevante locaties kunnen melden, zodat signalen structureel verzameld en geanalyseerd kunnen worden; – bij toekomstige	hoeveel tijd het kost voor de resultaten bekend zijn. Na verwachting worden de aanbevelingen eind 2026 ontvangen. Na afronding van het onderzoek bekijken we welke vervolgstappen nodig zijn om de aanbevelingen structureel te implementeren. Provinciale Staten worden hierover geïnformeerd. 05-02-2026: Uit Besluitenlijst GS 03-02-2026: Er ligt een opgave in het vergroten van de sociale veiligheid en het verminderen van het gevoel van onveiligheid bij vrouwen in de openbare ruimte. Ook bij de provincie ligt die belangrijke taak als verantwoordelijke voor diverse doorfietsroutes, wandelpaden, landelijke gebieden, bushaltes en andere infrastructurele projecten. In de motie M87-2025 heeft Provinciale Staten gevraagd een plan van aanpak op te stellen om te komen tot maatregelen die de sociale veiligheid vergroten. Via deze brief worden Provinciale Staten geïnformeerd over de stand van zaken. Besluit: Provinciale Staten te informeren over de uitvoering van Motie 87-2025 Vrouwenveiligheid in de openbare ruimte door middel van een bijgevoegde brief en PS te verzoeken om dit onderwerp ter bespreking te agenderen op de B-agenda van de commissie Ruimte van 9 maart 2026. Februari 2026: Momenteel is er een projectteam opgesteld vanuit B&U/BSP en BEL/MOB. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak. PS zal hierover in Q1 2026 worden geïnformeerd middels een brief van GS aan PS. Verder zijn er een aantal acties die momenteel zijn uitgezet: er is een analyse gedaan vanuit meldingen uit het Servicepunt. Op deze locaties wordt er in december en januari een schouw uitgevoerd, samen met vrouwen, om te kijken hoe de sociale veiligheid hier verbeterd kan worden. Ook wordt er gewerkt aan een aanpak van de langere termijn. Hiervoor wordt een plan uitgewerkt voor een gedegen onderzoek waarin probleemlocaties verder worden opgesteld met bijpassende maatregelen. Tot slot wordt er gekeken naar hoe we het maken van meldingen gebruiksvriendelijker kunnen maken via het servicepunt.
--	--	--	--	--	--

				(infrastructurele) projecten waarbij de provincie een rol heeft in de inrichting van de openbare ruimte, expliciet de (ervaren) veiligheid van vrouwen en meisjes mee te nemen in de planvorming en de uitvoering		11-11-2025: Er wordt momenteel een projectteam ingericht dat aan de slag gaat met de uitvoering van deze motie
M85-2025	Onderzoek Vlotbrug Herijken	VVD, BBB, PvdA, CDA, 50PLUS, PVV, FvD, JA21, PvdD	07-07-2025	Provinciale Staten verzoeken Gedeputeerde Staten: • Een herijking van het onderzoeksrapport over een mogelijke nut en noodzaak nieuwe oeververbinding over het Noordhollandsch Kanaal én maatregelen om de verkeersveiligheid voor o.a. fietsers en voetgangers te verbeteren bij het Platform Mobiliteit NHN in te brengen; • De uitkomst van die bespreking te delen met de provinciale staten en	Olthof, J.	20-08-2026: Geen wijzigingen 21-04-2026: De uitvoering van de motie is opgepakt. Een van de laatste stappen is de start van het aanbestedingsproces voor en de uitvoering van de herijking van het bestaand onderzoek naar de nut en noodzaak van een vaste oeververbinding over het Noordhollandsch Kanaal. De verwachting is dat Q3-2026 het resultaat aan de ambtelijke organisatie opgeleverd wordt en daarna gedeeld kan worden met uw Staten.

				ter bespreking aan te bieden bij de commissie Ruimte.		
M27–2025	Actieplan Geluid 2025–2029. Effectief en Realistisch	VVD, BBB, JA21	10–03–2025	PS verzoekt Gedeputeerde Staten • bij het uitwerken van het Actieplan Geluid meer inzicht te geven in de financiële gevolgen van scenario 3 en daarmee rekening wordt gehouden met de beperkte financiële middelen van de provincie. • bij het uitwerken van het Actieplan Geluid er eerlijke verwachtingen worden gewekt richting de inwoners van Noord-Holland gezien de eerder genoemde beperkte financiële middelen en lange doorlooptijd van de te nemen maatregelen. • als het verlagen van de snelheid overwogen wordt, er rekening wordt gehouden met de effecten op	Olthof, J.	20–08–2026: Verzoek tot afdoening was geagendeerd voor de commissie Ruimte van 11 mei, maar wegens een volle agenda verplaatst. De afdoening is nu geagendeerd voor de commissie Ruimte van 14 september. 19–03–2026: Uit besluitenlijst GS d.d. 17–03–2026: Afdoeningsvoorstel motie 27–2025 Actieplan Geluid 2025–2029 Met motie 27–2025 verzochten de fracties van de VVD, de BBB en JA21 op 10 maart 2025 om een effectief en realistisch Actieplan Geluid 2025–2029. Deze motie is in het Actieplan Geluid 2025–2029 verwerkt door inzicht te geven in de financiële middelen, eerlijke verwachtingen te wekken naar inwoners en snelheidsverlagingen integraal af te wegen. Besluit: Provinciale Staten te informeren over de uitwerking van de motie 27–2025 in het Actieplan Geluid 2025–2029 en hen voor te stellen deze hiermee als afgehandeld te beschouwen. 5–2–2026: Geen wijziging 11–11–2025: De motie is uitgewerkt in het ontwerp Actieplan Geluid. Dit document is behandeld in Commissie Ruimte op 6 oktober 2025. Vaststellen van het definitieve Actieplan Geluid is voorzien in maart 2025. Voorgesteld wordt deze motie als afgedaan te beschouwen. Hoe is de motie verwerkt in het ontwerp Actieplan Geluid? – Inzicht geven in financiële middelen. Zie paragraaf 5.6. De levenscycluskosten van verwachte nieuwe geluidmaatregelen bedragen 2,0 miljoen euro per jaar. Financiering geschiedt via het IMPI en is onderdeel van de bestaande financiering van infrastructurele projecten.

				doorstroming, reistijd en noodzakelijke herinrichting.		– Eerlijke verwachtingen naar inwoners. Zie paragraaf 4.2. Bij geluidgevoelige gebouwen hoeft niet voldaan te worden aan het ambitieniveau van 50 dB. Met het ambitieniveau wordt alleen bepaald waar geluidmaatregelen worden onderzocht. Geluidmaatregelen worden alleen genomen, als deze doelmatig en technisch mogelijk zijn. – Bij snelheidsverlaging rekening houden met effecten op de doorstroming en reistijd. Zie paragraaf 5.1.2. Eerst is beoordeeld waar deze effecten acceptabel kunnen zijn. Voor de meeste locaties lijkt een snelheidsverlaging niet kansrijk, gelet op verkeerskundige effecten. Over 1,5 km is het wel kansrijk, namelijk bij de N521 ten noorden van Uithoorn en bij de N248 ter hoogte van Wieringerwerf-Zuid. 29-08- 2025: Uitvoering van de motie wordt meegenomen in de wijziging omgevingsverordening 2025 II. Na het reces wordt u meegenomen in het proces en wordt een voorstel geagendeerd om de motie als afgedaan te beschouwen. 25-04-2025: De motie wordt verwerkt in het Actieplan Geluid 2025-2029. Dit plan wordt in ontwerp voor de zomervakantie van 2025 vastgesteld door GS. Daarna gaat dit plan naar PS.
M153-2024	Waar mogelijk kernkwaliteiten compenseren	D66, PvdD, ChristenUnie	16-12-2024	PS verzoeken het college • Aan gemeenten mee te geven dat indien mogelijk de aantasting van de kernkwaliteiten ook zoveel mogelijk gecompenseerd zou moeten worden.	Rommel, E.	20-08-2026: Geen wijzigingen 21-04-2026: Geen wijzigingen 29-08-2025: Er wordt gewerkt aan een handreiking voor gemeenten, we verwachten dit in de tweede helft van 2025 gereed te hebben 28-04-2025: Dit wordt verwerkt in de handreiking (zie motie 152-2024) 07-02-2025: Dit wordt verwerkt in de handreiking (zie motie 152-2024)

M152-2024	Motivatie meer ruimte voor wonen, onder voorwaarden.	GroenLinks, D66	16-12-2024	PS verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: • Een handreiking op te stellen waarmee gemeenten geïnformeerd worden over de gevraagde motivering van omgevingsplannen die worden gemaakt op basis van artikel 6.59a lid 3a. • Daarbij de toelichting zoals gegeven op Artikel 6.59a lid 3.1 "Activiteiten in Beschermd landschap" als uitgangspunt te nemen. • Daarin het principe mee te nemen dat de ontwikkeling van maximaal 25 woningen in verhouding moet staan met de toegevoegde waarde die geleverd wordt aan leefbaarheid en doorstroming.	Beemsterboer, J.	20-08-2026: Geen wijzigingen 21-04-2026: afdoeningsvoorstel wordt geagendeerd in commissie mei 2026 09-04-2026: Uit besluitenlijst GS d.d. 31-03-2026: Afdoeningsvoorstel motie M152-2024 over meer ruimte voor wonen, onder voorwaarden PS hebben GS in een motie verzocht om een handreiking op te stellen waarmee gemeenten geïnformeerd worden over de gevraagde motivering van omgevingsplannen die worden gemaakt op basis van artikel 6.59a lid 3a van de Omgevingsverordening NH2022. Besluit: 1. Provinciale Staten met bijgaande brief te informeren over de uitwerking van motie M2024-152 Motivatie meer ruimte voor wonen, onder voorwaarden; 2. Provinciale Staten te verzoeken de motie als afgedaan te beschouwen. 29-08-2025: Er wordt gewerkt aan een handreiking voor gemeenten, we verwachten dit in de tweede helft van 2025 gereed te hebben. 28-04-2025: Er wordt gewerkt aan een handreiking voor gemeenten, we verwachten dit in Q2 2025 gereed te hebben. 07-02-2025 Er wordt gewerkt aan een handreiking voor gemeenten, we verwachten dit in Q2 2025 gereed te hebben.
-----------	--	-----------------	------------	---	------------------	--

Provincie Noord-Holland

M93– 2024	Onderzoek waterbergi ng	D66 GroenLinks	30–09– 2024	PS verzoekt het college: – Te onderzoeken of het gewenste combineren van functies zoals natuur en recreatie, piekwaterberging, energietransitie (inclusief transformatiestation) en havenbekken zoals gesteld in het coalitieakkoord mogelijk is. –In kaart te brengen welke locaties naast de Houtrakpolder in aanmerking zouden komen voor de waterbergingsfunctie in het Noordzeekanaalgebied alsmede een indicatie van de termijn waarin dat nodig zou zijn en dat in vergelijkend perspectief te zetten met de Houtrakpolder. –Hierover af te stemmen met betrokken gemeenten en waterschappen. –De uitkomsten hiervan	Rommel, E.	07–02–2025 t/m 20–08–2026: Geen wijzigingen 19–11–2024: We nemen de in de motie genoemde onderzoeken op als acties in de Uitvoeringsagenda Noordzeekanaalgebied die we samen met onze partners in het Noordzeekanaalgebied opstellen. De onderzoeken gaan vanaf 2025 lopen.
--------------	-------------------------------	-------------------	----------------	--	------------	---

				te betrekken bij de actualisatie van het ontwikkelperspectief.		
M90-2024	Verduurzaming bestaande woningvoorraad in volkshuisvestingsprogramma's.	GroenLinks D66 PvdA PvdD	30-09-2024	PS verzoekt Gedeputeerde Staten: – om bij de regionale en lokale volkshuisvestingsprogramma's ook de gemaakte en te maken afspraken tussen gemeenten en woningcorporaties over de verbetering en de verduurzaming van de bestaande huurwoningvoorraad op te nemen.	Beemsterboer, J.	20-08-2026: Er ligt momenteel een conceptversie van de handreiking, die nog nadere uitwerking en aanscherping vereist. Naar verwachting zal het proces nog enkele maanden in beslag nemen, ook omdat we hierover in gesprek zijn met gemeenten. Daarbij is het van belang dat de handreiking goed aansluit op het provinciale volkshuisvestingsprogramma, dat momenteel eveneens in ontwikkeling is. 21-04-2026: Komende maanden wordt een handreiking voor Toekomstbestendig Bouwen in regionale en lokale volkshuisvestingsprogramma's (VHP) ontwikkeld, om gemeenten te helpen in lijn met de motie. Wij nemen dit tevens op in ons eigen VHP. 05-02-2026: Geen wijzigingen. De uitvoering van de motie wordt opgepakt als onderdeel opstellen Volkshuisvestingsprogramma's. Dit is afhankelijk invoering Wet versterking regie VHV (Wvr) v) 11-11-2025: geen wijzigingen, de verwachting is dat de wet begin 2026 ingaat 29-08-2025: Wij zijn nog steeds in afwachting van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting. 28-04-2025: De wet versterking regie volkshuisvesting is nog niet door de 2e kamer, daarna start pas het opstellen van volkshuisvestingsprogramma's door gemeenten. Het Ministerie heeft in juni implementatiesessies gepland, die dienen als aftrap voor dit proces. 07-02-2025: geen wijzigingen

						19-11-2024: De wet regie volkshuisvesting is nog niet door de 2e kamer, daarna start pas het opstellen van volkshuisvestingsprogramma's door gemeenten
M53-2022	Meerdere pilots verruiming Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)	PvdD, SP	23-05-2022	PS verzoeken GS: – pilots Verruiming Vrijkomende Agrarische Bebouwing uit te voeren in diverse woonregio's, gericht op de huisvesting van plattelandsouderen, plattelandsjongeren of vormen van begeleid wonen.	Rommel, E.	20-08-2026: Een brief van GS aan PS waarin wordt voorgesteld een motie als afgedaan te beschouwen is op 10 maart 2026 verstuurd. 21-04-2026: afdoeningsvoorstel wordt geagendeerd in commissie mei 2026 05-03-2026: Uit Besluitenlijst GS d.d. 03-03-2026: Verkenning ten behoeve van Pilot Huisvesting ouderen, jongeren en vormen van begeleid wonen Met deze verkenning ten behoeve van een pilot onderzoeken we of in afwijking van artikel 6.19a van de omgevingsverordening NH2022, bij bedrijfsbeëindiging meerdere kleinere woningen gebouwd kunnen worden, gericht op ouderen, jongeren en vormen van begeleid wonen. Besluit: 1. De verkenning voor de pilot 'Huisvesting ouderen, jongeren en vormen van begeleid wonen' vast te stellen; 2. Provinciale Staten met bijgaande brief te informeren over de uitvoering van motie 53/2022 Meerdere pilots verruiming Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB); 3. Provinciale Staten te verzoeken de motie als afgedaan te beschouwen. 05-02-2026: We zijn bezig met het voorbereiden van de voorgestelde pilot. We verwachten in Q1-2026 u hierover te informeren. 11-11-2025: We zijn bezig met het voorbereiden van de voorgestelde pilot. We verwachten in Q4-2025 of Q1-2026 u hierover te informeren. 28-08-2025: geen wijzigingen

					01-05-2025: Op dit moment zijn kleinschalige vormen van 'bijzondere huisvesting' mogelijk op percelen met vrijkomende agrarische bebouwing, waarbij dit binnen de bestaande bebouwing moet worden gerealiseerd. GS zijn, cf. de motie, voornemens met een pilot ervaring op te doen voor huisvesting van bijzondere doelgroepen. Hierover worden PS nog geïnformeerd. 10-02-2025: geen wijzigingen. 19-11-2024: geen wijzigingen. 11-09-2024: geen wijzigingen 22-4-2024 Dit kalenderjaar start een evaluatie. 08-02-2024:Geen wijzigingen 24-10-2023 In het coalitieakkoord is bij het onderwerp functiewijziging van (agrarische) bouwpercelen het volgende opgenomen: 'We kijken opnieuw naar de huidige regelgeving en verkenningen of en zo ja, hoe meer ruimte geboden kan worden aan de functiewijziging van (agrarische) bouwpercelen. Wij zullen u hierover begin 2024 een voorstel doen en de motie M53-2022 daarbij betrekken. 02-08-2023: Geen wijzigingen. 05-06-2023 De beantwoording van de motie maakt onderdeel uit van het onderzoek 'Burgerwoningen in het landelijk gebied' dat in december 2022 is gestart. De verwachting is dat de uitkomsten van het onderzoek in de tweede helft van 2023 aan PS kunnen worden voorgelegd. 20-01-2023 De beantwoording van de motie maakt onderdeel uit van het onderzoek
--	--	--	--	--	--

						'Burgerwoningen in het landelijk gebied' dat in december 2022 is gestart. 25-10-2022 Geen wijzigingen. 22-8-2022 De motie Meerdere pilots verruiming Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) wordt uitgevoerd op basis van de resultaten van het onderzoek "Burgerwoningen in het landelijk gebied" dat de provincie laat uitvoeren. De resultaten zijn in het eerste kwartaal 2023 te verwachten.
M148-2020	Heroverweging Zijpe- en Hazepolder	PvdA, D66, CU, GroenLinks	22-10-2020	PS roept het College van Gedeputeerde Staten op: 1.de landschappelijke, cultuurhistorische en in potentie aanwezige natuurwaarden van de Zijpe- en Hazepolder te betrekken bij een zorgvuldige heroverweging van de begrenzing van de BPL ter plaatse; 2.PS te informeren over de uitkomst van deze heroverweging in de Statencommissie RWK;	Gielen, A.	21-04-2026: voorstel voor afdoening voorzien rond de zomer 2026 05-02-2026: geen wijzigingen 11-11-2025: geen wijzigingen 28-08-2025: De analyses lopen uit in de planning en zullen op z'n vroegst eind 2025 afgerond zijn. Daarna kunnen we een voorstel voor afdoening opstellen. 1-05-2025: Wij zijn momenteel bezig met de analyses van de weidevogelgebieden, waarin deze moties worden meegenomen. Dit zal op z'n vroegst in het voorjaar van 2025 afgerond zijn, waarna wij een voorstel tot afdoening zullen doen. 08-02-2024 t/m 10-02-2025: geen wijzigingen 11-10-2023: We streven ernaar om uiterlijk bij de eerstvolgende wijzigingsronde OV NH2022 (start maart 2024) u een voorstel ter afdoening te hebben gedaan

					02-08-2023: Geen wijzigingen 20-01-2023 Geen wijzigingen. 25-10-2022 De moties 115 en 148, die gekoppeld zijn aan de verkenning Schagen, zijn nog niet ten uitvoering gebracht omdat de verkenning Schagen na vooronderzoek via de Fasering- en investeringsstrategie woningbouw Schagen is uitgesteld. Deze moties zijn tekstueel verbonden aan de Verkenning. Inmiddels is gezien dat de moties ook los van de verkenning uitgevoerd kunnen worden. Het resultaat van de verkenning heeft geen invloed op de verkenning van de Zijpe- en Hazepolder. De landschappen rond de Stad Schagen hebben namelijk hun eigen waarden en bijzonderheden. Daarmee kunnen beide verkenningstrajecten los van elkaar gelopen en beoordeeld worden. De opdracht tot het uitvoeren van de verkenningstraject voor de stad Schagen is uitgesteld naar aanleiding van de bevindingen van het Faserings- en investeringsstrategie. De moties zullen daarom buiten dit kader niet worden uitgevoerd. Op dit moment wordt nagedacht over de wijze waarop deze moties wel tot uitvoering gebracht kunnen worden. Provinciale Staten zullen hierover zo snel als mogelijk geïnformeerd worden. 22-08-2022 Er ligt momenteel een plan van aanpak om de komende maanden deze motie af te ronden. Voor het eind van het jaar is er een antwoord naar PS. 10-01-2022 De moties 115 en 148 zijn tekstueel gekoppeld aan de verkenning Schagen. Deze zijn nog niet ten uitvoering gebracht omdat de verkenning Schagen nog in een voorfase zit via een faserings- en investeringsstrategie. Inmiddels is de mogelijkheid gevonden om de moties los van de verkenning uit
--	--	--	--	--	---

					te voeren. Het resultaat van de verkenning heeft geen invloed op de verkenning van de Zijpe- en Hazepolder. De landschappen rond de Stad Schagen hebben namelijk hun eigen waarden en bijzonderheden en het BPL is niet uitwisselbaar. Daarmee kunnen beide verkenningstrajecten los van elkaar gelopen en beoordeeld worden. Er ligt nu een plan van aanpak klaar waarin de moties in Q1 van 2022 uitgevoerd gaan worden. Zo kunnen vooruitlopend en los van de resultaten van de faserings- en investeringsstrategie (voorverkenning Schagen) de moties worden afgehandeld. 04-11-2021 Het verkenningstraject Schagen is onlosmakelijk verbonden met de Ontwikkelvisie Schagen en het momenteel lopende Faserings- en het Investeringstraject Stad Schagen van de Bouwambassadeur. De verkenning is nog in een voorfase. Omdat het BPL rond de stad Schagen niet uitwisselbaar is, is besloten de moties 115 en 148 los van de verkenning te gaan behandelen. Hiervoor ligt momenteel een plan van aanpak klaar dat in het laatste kwartaal van 2021 en het eerste kwartaal van 2022 uitgevoerd gaat worden. Volgens de planning zal in het eerste kwartaal van 2022 antwoord gegeven worden op de moties 115 en 148. 29-06-2021 Participatie vereist een overleg met stakeholders (agrarisch-natuur en landschap-gemeente) om draagvlak voor zodanige aanpassing van de begrenzing BPL te onderzoeken, dat Zijpe- en Hazepolder onder het BPL valt. Dat overleg wordt zo mogelijk nog voor het zomerreces georganiseerd. 22-03-2021 De Verkenning Schagen loopt. Een mogelijke BPL begrenzing van de Zijpe- en Hazepolder maakt onderdeel uit van de gesprekken met de gemeente Schagen. 11-01-2021
--	--	--	--	--	---

						De Verkenning Schagen loopt. Een mogelijke BPL begrenzing van de Zijpe- en Hazepolder maakt onderdeel uit van de gesprekken met de gemeente Schagen. Zie ook M115-2020.
--	--	--	--	--	--	---

Onderwerp	Fractie	Behandeld in datum	Portefeuille houder	Inhoud	Stand van zaken
Handreiking meer ruimte voor wonen	BBB	24-08-2026	Rommel, E.	Borgen van niet kostenverhogend en bouw vertragende eisen in de handreiking meer Ruimte voor wonen.	
Mogelijkheden aanscherping onderzoeken m.b.t. drinkwater en datacenters	BBB	24-08-2026	Rommel, E.	De heer Valk (BBB) vraagt vervolgens concreet of Provinciale Staten de omgevingsverordening kunnen aanscherpen om waterbesparing, nieuwe koeltechnieken en innovatie sterker af te dwingen. Zijn vraag sluit aan bij zijn eerdere zorg dat bedrijven weinig prikkel hebben om te innoveren zolang zij drinkwater kunnen blijven gebruiken. Gedeputeerde Rommel zegt toe schriftelijk terug te komen op de mogelijkheden binnen de omgevingsverordening.	
Vijfde herziening Omgevingsverordening NH2022 (ontwerp)	VVD	11-06-2026	Rommel, E.	Interruptie van de heer Van Gilse (VVD), hij vraagt of alsnog kan worden bekeken of de registratie eenvoudiger kan, omdat niet alle bedrijven deze gegevens mogelijk in deze vorm beschikbaar hebben. Volgens hem zou met een beperkter aantal gegevens al voldoende inzicht kunnen worden verkregen. De gedeputeerde zegt toe deze zorg mee te nemen bij de verdere uitwerking van het voorstel.	
Bestuursovereenkomst woningbouwontwikkeling Schagen Oost	D66	11-06-2026	Rommel, E.	Gedeputeerde Rommel antwoordt dat in eerdere verkenningen is gekeken naar de bouwcapaciteit en naar wat binnenstedelijk mogelijk is. Daaruit blijkt volgens haar dat deze woningen aanvullend nodig zijn aan de rand van Schagen. Mevrouw Berkvens geeft aan dat zij hierover onvrede voelt. Volgens haar lijkt het proces verkeerd te lopen als wordt vastgesteld dat het plan nodig is zonder dat de onderbouwing daarvoor duidelijk beschikbaar is. Gedeputeerde Rommel zegt toe de onderbouwing, die volgens haar al in een eerder GS-besluit is opgenomen en met PS is gedeeld, na te sturen zodat de commissie deze nog kan bekijken.	
Bestuursovereenkomst woningbouwontwikkeling	D66	11-06-2026	Rommel, E.	De gedeputeerde zegt dat zij nog wil terugkomen op de vraag van D66 over de cijfers. Zij verwijst naar het besluit van 8 april 2025. Daarin staat dat ongeveer 1.100 woningen nodig zijn om de woningbouwopgave in Schagen via de Woondeal te kunnen realiseren richting 2030. Dat is ongeveer 130% van het gestelde doel.	

wikkeling Schagen Oost				Ook verwijst zij naar de stand van de woningbouw van 30 januari 2025 en zegt toe deze informatie desgewenst na te sturen. Mevrouw Berkvens (D66) geeft aan dat zij de informatie graag ontvangt en vraagt of daarin ook is gekeken naar binnenstedelijke locaties die zijn afgevallen	
Bestuursvereen- komst woningbouwont- wikkeling Schagen Oost	GroenLin- ks	11-06- 2026	Rommel, E.	Statenlid Korzelius geeft aan dat de verdeling van twee derde betaalbaar en minimaal dertig procent sociaal wat hem betreft zo belangrijk is dat deze in de bestuursvereenkomst moet worden opgenomen. Gedeputeerde Rommel antwoordt dat dit wat haar betreft kan worden toegevoegd. Als dit nog onvoldoende uit de bestuursvereenkomst blijkt, kan worden opgenomen dat het plan conform de woondeal wordt uitgevoerd. Statenlid Korzelius (GL) vraagt in hoeverre de brief van 16 oktober 2025 en de daarin opgenomen uitgangspunten deel uitmaken van de bestuursvereenkomst en of daarop in politiek-bestuurlijke zin een beroep kan worden gedaan. Gedeputeerde Rommel antwoordt dat de genoemde uitgangspunten zijn meegenomen in het raamwerkprogramma. Statenlid Korzelius vraagt vervolgens om de toezegging dat de inhoud van de brief van 16 oktober 2025, met name de bijlage, onderdeel uitmaakt van de bestuursvereenkomst. Gedeputeerde Rommel zegt toe dat wat in de brief van 16 oktober staat, deel uitmaakt van de bestuursvereenkomst.	
Bestuursvereen- komst woningbouwont- wikkeling Schagen Oost	D66	11-06- 2026	Rommel, E.	Interruptie van mevrouw Berkvens (D66), zij vraagt hoe wordt voorkomen dat de open eindjes in de bestuursvereenkomst alsnog leiden tot wijzigingen in het raamwerk. Gedeputeerde Rommel antwoordt dat kleine uitwerkingspunten nog openstaan, maar dat aantasting van het ruimtelijk raamwerk niet zomaar mogelijk is. In dat geval komt het opnieuw terug naar PS. Zij bevestigt dat het plan al twee keer bij de ARO (Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling) is geweest en dat deze positief heeft gereageerd op het raamwerk. Zij zegt toe de verslagen daarvan alsnog aan de commissie toe te sturen. Zij geeft aan dat GS verdergaat met de gemeente en dat de gemeente verder werkt aan het raamwerk zoals opgenomen in de bestuursvereenkomst. Volgens haar is dit inhoudelijk sterker dan de eerdere	

				intentie. Zij zegt toe de commissie hierover op de hoogte te houden.	
Burgervlotbrug	VVD	08-06-2026	Olthof, J.	Gedeputeerde Olthof gaat daarnaast in op de Burgervlotbrug. Hij geeft aan dat dit onderwerp is besproken in het Platform Mobiliteit Noord-Holland. Door ziekte binnen de organisatie is enige vertraging ontstaan, maar het traject is inmiddels opgepakt. Hij zegt toe dat het technische rapport naar verwachting voor het einde van het jaar gereed is en dat hij dit, na bespreking met betrokken gemeenten, begin volgend jaar terugkoppelt aan PS.	
Aanmeerplekken voor binnenvaart	BBB	08-06-2026	Olthof, J.	Interruptie van mevrouw Den Boer (BBB), zij vraagt wanneer dit probleem wordt opgelost, omdat er nu onvoldoende alternatieven voor binnenvaartschippers zijn. Gedeputeerde Olthof antwoordt dat het aanwijzen van aanmeerplekken complex is vanwege eigendom, veiligheid, bereikbaarheid en bevaarbaarheid. De provincie is hierover in gesprek met de binnenvaart en gemeenten. Hij zegt toe hieraan te werken, maar kan geen termijn noemen. Mevrouw Den Boer vraagt of de commissie tussentijds een update kan krijgen, ook als nog geen termijn kan worden genoemd voor de oplossing. Gedeputeerde Olthof zegt toe dat de commissie een update krijgt over het kernnet en de stand van zaken van de actiepunten die voor de binnenvaart van belang zijn.	
Handhaving en communicatie ligplaatsen	50PLUS, BBB	08-06-2026	Olthof, J.	De gedeputeerde erkent dat handhaving wel financiële gevolgen kan hebben. Hij geeft aan dat er sprake is van veel onrechtmatige situaties, variërend van illegale ligplaatsen tot bouwwerken. Het opzetten van toezicht en handhaving vraagt volgens hem om een gestructureerde aanpak, goede registratie, afstemming met onder meer gemeenten en waterschappen en mogelijk miljoenen aan investeringen. Hij zegt toe dat PS eind 2026 een voorstel krijgt met scenario's voor toezicht en handhaving. Interruptie van mevrouw Den Boer (BBB), zij vraagt wanneer duidelijk wordt hoe hierover naar buiten wordt gecommuniceerd. De gedeputeerde antwoordt dat dit communicatievraagstuk wordt meegenomen bij de scenario's voor handhaving. Hij zegt toe dat hierover eind 2026 meer duidelijkheid komt.	

Concept ontwerp omgevingsvisie	PvdA	11-05-2026	Olthof, J.	De gedeputeerde licht naar aanleiding van een vraag van mevrouw De Boer (PvdA) toe dat bronbeleid betekent dat de provincie via vergunningverlening en handhaving probeert vervuiling direct bij de bron, bijvoorbeeld bij industrie, te verminderen. De gedeputeerde zegt toe dat GS de teksten over mobiliteit nogmaals kritisch gaat bekijken, omdat verschillende partijen daar uiteenlopende interpretaties aan hebben gegeven.	
Concept ontwerp Omgevingsvisie	VVD	11-05-2026	Rommel, E. Beemsterboer, J.	Gedeputeerde Rommel: Door de toenemende schaarste aan ruimte, energie, water en milieuruimte kan de provincie niet langer iedere economische ontwikkeling faciliteren, maar GS wil wel ruimte blijven bieden aan toekomstbestendige economische ontwikkelingen. Wat betreft de opmerkingen over het midden- en kleinbedrijf, benadrukt zij dat het MKB van groot belang is voor de Noord-Hollandse economie en zegt toe dat dit nadrukkelijker in de visie zal worden opgenomen. GS wil monitoren of de randvoorwaarden niet onbedoeld een struikelblok vormen en de gedeputeerde zegt toe dat in de inleiding wordt toegevoegd dat de provincie de effecten op de economische ontwikkeling zal volgen en waar nodig zal bijsturen De gedeputeerde zegt toe dat de recente CBS-cijfers over landbouwgrond in de stukken worden aangepast Gedeputeerde Beemsterboer reageert op vragen van de VVD over werkgelegenheid in Noord-Holland Noord. Volgens hem wil de provincie naast woningbouw ook de economische ontwikkeling in die regio versterken, zodat wonen en werken beter in balans komen. Hij noemt daarbij onder meer het stimuleren van zogenoemde tegen-spits-pendel, waarbij mensen uit de regio Amsterdam juist in steden als Alkmaar gaan werken. Hij zegt toe te bekijken hoe het belang van landbouw voor de toekomst van het landelijk gebied duidelijker in de tekst kan worden opgenomen	
Brede welvaart en datacenterontw	D66	08-12-2025	Rommel, E.	Gedeputeerde Rommel.....Ja, we hebben ook bij het opstellen van de datacenterstrategie heel veel consultaties gedaan en we hebben dus ook ontdekt dat het echt wel maatwerk is, als het over de brede welvaart gaat. Het is niet makkelijk om daar één definitie van te maken..	Planning: dit nemen we mee in het traject Regie op de Ruimte / Omgevingsvisie, dus valt

kkeling, Regie op de ruimte				 Mevrouw BERKVEN (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Maar dat is nou precies het punt. Het is niet duidelijk wat brede welvaart inhoudt, want het bevat zoveel dat het geen duidelijke regel is. Gedeputeerde ROMMEL: Ja, omdat het gewoon- Want we hebben dus ook, wat ik al zeg, met al die gemeenten ook wel gesproken waar dit kan. Daar hebben we dus gekeken naar die consultatiesessies die we hebben gehad. We hebben daaruit opgemaakt dat het dus wel per gebied verschillend kan zijn. Een datacenter zoals dat plaatsvindt in het noorden van de provincie of een datacenter zoals dat plaatsvindt in de Haarlemmermeer, dat zijn verschillende gebieden. Dus die brede welvaart kan anders zijn en anders ervaren worden. In de Haarlemmermeer zijn bijvoorbeeld de datacenters heel sterk op een bedrijventerrein en in het noorden is het in het landelijk gebied en kan dat meer met omwonenden te maken hebben. Dus dat kan inderdaad. Het is maatwerk. Dat kan verschillen. Gedeputeerde ROMMEL: Ik denk wel dat ik dat in die zin mee kan nemen om dat te bekijken. Het is op meerdere plekken dat we brede welvaart hebben. Dat wil ik best wel meenemen om erover na te denken of we daar meer duiding aan kunnen geven. Maar vooralsnog, om dat met al die gemeenten, die verschillende gemeenten, te gaan bevragen, dat is gewoon echt wel heel lastig als het alleen om de datacenters gaat. Maar ik wil het ook wel meenemen met de Regie op de Ruimte waar we praten over brede welvaart, of het mogelijk zou zijn om daar een soort van duiding aan te geven.	dan in commissie Ruimte.
Nieuwe kostenraming onderdoorgang N247		20-11-2025	Olthof, J.	Gedeputeerde Olthof zegt toe dat zodra de quickscan gereed is en de gesprekken met de VRA zijn afgerond, hij PS volledig en transparant zal informeren over de nieuwe kostenraming, de mogelijke bijdragen van partners en het resterende financiële tekort. De heer Kes (SP) vraagt naar de termijn waarop de quickscan en het inzicht in de financiering beschikbaar komen. Gedeputeerde Olthof is voorzichtig met harde data,	Update 23-04-2026: De QuickScan en het financieel inzicht zal op 26 juni in de GS-vergadering besproken worden. En

				omdat meerdere onderzoeken en gesprekken (o.a. met de VRA) nog lopen. Hij verwacht dat hij in Q1 of uiterlijk Q2 2026 kan informeren over de voortgang van de quickscan en de stand van de financiering. De gedeputeerde zegt toe PS tussentijds en uiterlijk in Q1/Q2 te informeren over de resultaten van de quickscan en de voortgang van de financieringsgesprekken, conform de termijn in de motie.	daarna naar PS worden gestuurd
Voorstel over uitvoering motie 'knarrenhofjes' en bijbehorende pilots	VVD, SP	17-11-2025	Beemsterboer, J.	Gedeputeerde Beemsterboer verwijst voor het antwoord op de vraag van de VVD over de stand van zaken rond de pilot van de knarrenhofjes naar een motie van de SP uit 2022, waarin is gevraagd te onderzoeken of vrijkomende agrarische bebouwing niet alleen kan worden benut voor grotere woningen, maar juist ook voor starters-, jongeren- en zorgwoningen. De gedeputeerde zegt toe dat GS begin 2026 bij PS zal terugkomen met een voorstel over hoe deze motie wordt uitgevoerd en hoe er pilots kunnen worden opgezet voor dit type woonvormen.	
Bouw Stompetoren West		15-01-2024	Beemsterboer, J.	Gedeputeerde Beemsterboer houdt de commissieleden Ruimte op de hoogte over de stand van zaken bouwen bij Stompetoren West. Gedeputeerde nodigt de statenleden misschien ook mee naar de locatie. Er vinden nu gesprekken plaats onder de huidige afspraken van het coalitieakkoord, daar is ook gedeputeerde Rommel bij betrokken.	

Verslag concept

Commissie Ruimte

Datum commissievergadering	:	24 augustus 2026
Commissievoorzitter	:	mw. M. Poot
Commissie-adviseur	:	mw. S. Neeskens
Telefoonnummer/e-mail	:	neeskenss@noord-holland.nl

5 **Aanwezig:**

Commissievoorzitter:		: mw. M. Poot
Commissiegriffier:		: mw. S. Neeskens
Leden van de commissie:	BBB	: mw. A. den Boer, mw. I. de Sain,
	Groen Links	: statenlid P. Korzelius,
		statenlid P. de Graaf
	VVD	: dhr. J. van Gilse, dhr. J. Boer
	D66	: mw. L. Berkvens, dhr. W. van der Heijden
	PvdA	: mw. G. de Boer, dhr. A. Karar
	PVV	: dhr. De Moel, mw. N. Cornelisse
	SP	: mw. H. Bouhlef, dhr. J. Kes, mw. R. Alberts
	CDA	: dhr. S. Dijk, dhr. D. Heijnen
	JA21	: dhr. G. Hartog
	PvdD	: dhr. M. Hanou
	Christen Unie	: mw Y. Buit
	Volt	: mw. B. van den Bogaerde,
	50PLUS	: dhr. H. Faassen, dhr. R. Nijkamp
Gedeputeerden:	dhr. J. Olthof, mw. E. Rommel	
Notulist	mw. H. Fuite (Notuleerservice Nederland)	

1 **Opening en mededelingen**

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Er zijn drie
30 rondvragen aangemeld. Eén van het CDA voor gedeputeerde Olthof en één van de SP en één van
GL voor gedeputeerde Rommel.

Mededelingen van de **voorzitter**:

Op maandag 28 september vindt een werkbezoek plaats in het kader van de Duurzame
35 Oeververbinding. Het programma en de mogelijkheid tot aanmelden worden naar verwachting
deze week gedeeld.
De provincie heeft een boekje over woningnood gepubliceerd. Exemplaren zijn beschikbaar voor
commissie- en statenleden en kunnen worden meegenomen ter nadere bestudering.
De gebruikelijke snack rond 22.00 uur komt te vervallen. De commissie kan eventueel een
40 petitie starten om deze te behouden.

Mevrouw **De Sain** (BBB) wijst erop dat op 28 september al een ander werkbezoek voor deze
commissie gepland staat en dat commissieleden nu moeten kiezen tussen twee werkbezoeken
op dezelfde middag.
45 De **voorzitter** zegt toe dat de planning gecontroleerd zal worden en zo nodig aangepast, zodat
deze overlap wordt voorkomen.

2 Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lijsten, moties en toezeggingen

50 Het verslag, de lijst met moties en toezeggingen en de agenda worden ongewijzigd vastgesteld.

2.a Planningsoverzicht

Hierbij zijn geen opmerkingen vanuit de commissie.

55 3 Inspreekhalftuur

Er zijn twee aanmeldingen bij het inspreekhelfuur. De eerste inspreker is de heer Jorritsma, hij
spreekt in namens Vrienden van het Gooi in over de wijzigingen van de Omgevingsverordening
NH2022, ronde 1 2026, met name over het strand bij Blaricum.
60 Volgens de heer **Jorritsma** is de weerlegging van GS op de zienswijze onvoldoende en
prematuur. Volgens hem heeft GS de consequenties van de uitspraak van 27 mei van de Raad
van State niet in het besluit heeft meegenomen. De ontgrenzing van 600 m² aan de Relweg is
een combinatie van compensatiemaatregelen en is gekoppeld aan uitvoering van het
beheersplan van de gemeente Blaricum. Omdat volgens de heer Jorritsma door de Raad van
65 State een streep door dit beheersplan is gezet, is daarmee ook de basis voor het GS-besluit
komen te vervallen. Daarnaast ontbreken volgens hem de afgesproken nadere regels en
voorwaarden bij de herbegrenzing en het addendum op de lopende verpachtingsovereenkomst.

Uit de stukken zou blijken dat ambtelijk geen overeenstemming is bereikt over onder andere de bescherming van het kwetsbare noordoostelijke deel van het strand. Hierdoor bestaat volgens
70 de heer Jorritsma onvoldoende bestuursrechtelijke borging om naleving door de gemeente af te dwingen. Hij stelt dat de gronden aan de Rietweg niet gelijkwaardig zijn als compensatiegrond en dit wordt ook ondersteund door een provinciaal ecooloog. Wat betreft de strandverbreding was volgens de heer Jorritsma in 2020 sprake van één samenhangende compensatie voor zowel het strandpaviljoen als de strandverbreding en is onduidelijk waarom GS deze compensatie nu
75 alleen nog aan het strandpaviljoen koppelt.

De heer **Hanou** (PvdD) vraagt wat Vrienden van het Gooi concreet van PS vraagt.
De heer **Jorritsma** geeft aan dat het besluit inmiddels door de handelwijze van GS van kracht is geworden. De oorspronkelijk geplande consultatieve commissiebehandeling in juni heeft niet
80 plaatsgevonden. Daardoor kan de gemeente volgens hem nu verder met de uitvoering. Vrienden van het Gooi ziet zich hierdoor genoodzaakt om bezwaren opnieuw aan de orde te stellen in vervolgpcedures, bijvoorbeeld bij een bestemmingsplanprocedure. De heer Jorritsma verzoekt daarom om het besluit op dit punt terug te trekken en de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State alsnog daarin te verwerken zodat daarmee kan worden voorkomen dat
85 opnieuw een langdurige juridische procedure ontstaat. Hij wijst erop dat over het tijdelijke paviljoen inmiddels zevenenhalf jaar is geprocedeerd bij de rechtbank en de Raad van State en dat voor het permanente paviljoen met de gewijzigde begrenzing een vergelijkbaar traject dreigt.
De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Slewe, hij spreekt op persoonlijke titel in over
90 camping Vogelenzang.

De heer **Slewe** begint met voorlezen van een passage van Marianne Bakker, lid van de ledenvereniging van de camping. Daarin wordt beschreven dat de oorspronkelijke camping volgens haar verandert in een duur en anoniem vakantiepark. In het stuk benadrukt zij de
95 sociale functie die de camping jarenlang heeft gehad voor gezinnen uit de stad en de zorgen die zij heeft over de toenemende invloed van projectontwikkelaars op recreatieterreinen en groengebieden. Volgens de heer Slewe beschikken gemeenten niet altijd over voldoende expertise om dergelijke ontwikkelingen goed te beoordelen en wordt door projectontwikkelaars te veel gebruikgemaakt van mogelijkheden binnen de regelgeving. Dit leidt volgens hem tot
100 gevoelens van onmacht en wantrouwen bij betrokken bewoners en recreanten. Hij is van mening dat recreatie in het groen toegankelijk moet blijven voor mensen met alle inkomens. De heer

Slewe geeft aan raadslid van de gemeente Bloemendaal te zijn. Hij vindt het onwenselijk dat een bijzonder provinciaal landschap, gelegen nabij Natura 2000-gebied en binnen een beschermde groene omgeving, op deze manier wordt ontwikkeld. Hij stelt dat de gemeente Bloemendaal
105 onvoldoende optreedt en vraagt zich af hoe het mogelijk is dat het terrein in circa 350 afzonderlijke delen kan worden verdeeld en verkocht. Hij wijst op de mogelijke impact op het dorp Vogelenzang wanneer op de camping circa 350 vakantiewoningen worden gerealiseerd. Hij roept de provincie op om meer regie te nemen, verdere verrommeling van het landschap tegen te gaan en het dossier naar zich toe te trekken.

110

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

Mevrouw **Bouhlef** (SP) vraagt hoe de heer Slewe de samenwerking tussen de provincie, het college en de gemeenteraad van Bloemendaal ervaart. De heer **Slewe** antwoordt dat er
115 nauwelijks inhoudelijk overleg is geweest en roept de provincie op de regie te nemen en samen met de gemeente de juridische mogelijkheden te onderzoeken.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vraagt of het klopt dat de ontwikkeling van ruim 350 vakantiewoningen betrekking heeft op een gebied van 1.600 m².
120 De heer **Slewe** licht toe dat provincie en gemeente hierover juridisch van mening verschillen en roept de provincie opnieuw op de regie te nemen en samen met de gemeente snel actie te ondernemen.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vraagt of het klopt dat de gemeenteraad zich unaniem tegen de ontwikkeling heeft uitgesproken.
125 De heer **Slewe** bevestigt dit en stelt dat het onbegrijpelijk is dat gemeente en provincie, die volgens hem hetzelfde doel nastreven, tegenover elkaar procederen in plaats van gezamenlijk tot een oplossing te komen.

4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden

130 De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Zowel externe vertegenwoordigers vanuit PS als GS leden kunnen een korte terugkoppeling geven over de activiteiten in bijvoorbeeld Schipholregio, SolaRoad B.V., Zeestad Beheer B.V. en andere samenwerkingsverbanden.

Er zijn geen aanmeldingen voor een terugkoppeling ontvangen.

135

5 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (portefeuille Wonen)

Er zijn geen rondvragen aangemeld.

6 B-agenda Mobiliteit

140 Toelichting:

Voor project N247 onderdoorgang Broek in Waterland is een quickscan uitgevoerd naar verschillende aspecten. In de quickscan is onder andere gekeken naar de actualisatie van de raming, de maakbaarheid tijdens de bouwfase, stikstofbelasting van het project, juridische aspecten en de mogelijkheden om de realisatie te betalen. De belangrijkste conclusies zijn dat
145 de onderdoorgang technisch gerealiseerd kan worden, een belangrijke bijdrage levert aan het verbeteren van de bereikbaarheid in de regio, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in het dorp en dat de provincie zelf het merendeel van de investeringskosten circa 300 miljoen (huidige prijspeil) moet dragen.

Behandelveorstel:

150 De commissie kan met elkaar en met gedeputeerde de resultaten van de quickscan Onderdoorgang Broek in Waterland bespreken.

Resultaten quickscan Onderdoorgang Broek in Waterland

De **voorzitter** geeft het woord aan de eerste inspreker, de heer Buijs.

155

De heer **Buijs** spreekt namens de dorpsraad Broek in Waterland en de Vereniging voor Ondernemers Waterland. Hij geeft aan dat hij voor de vijfde keer insprekt over de verkeersproblematiek rond de N247 en roept PS op om te kiezen voor de tunnelvariant, de zogenoemde Verlengde Onderdoorgang. Hij blikt terug op het traject van de afgelopen dertien
160 jaar en licht toe dat nadat eerder een verbreding van de weg door het dorp werd voorgesteld, bewoners zich hiertegen hebben verzet, onder meer met 2.300 handtekeningen en een eigen onderzoek naar een ondergrondse oplossing. Sinds 2016 is deze variant verder uitgewerkt in een co-creatieproces met de provincie. Volgens de heer Buijs is daarbij zorgvuldig en transparant samengewerkt en kon de dorpsraad zelfs als medeprojectleider optreden. De
165 Verlengde Onderdoorgang staat volgens hem in het coalitieakkoord en is technisch en juridisch haalbaar. De variant zou de leefbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming verbeteren. Hij wijst daarbij op de sterke groei van het verkeer op de N247 en op de geplande bouw van circa 7.500 woningen in omliggende gemeenten, waardoor de verkeersdruk verder zal toenemen. Hoewel de kosten zijn gestegen, vindt hij niets doen geen optie. De heer Buijs vraagt PS daarom

170 om richtinggevende steun te geven aan de tunnelvariant en snel vervolgstappen te zetten: van een quickscan naar een 'quick start'.

De **voorzitter** geeft het woord aan de tweede spreker, de heer Oranje.

175 De heer **Oranje** spreekt in als wethouder van de gemeente Waterland. Hij benadrukt dat de tunnelvariant niet alleen voor Broek in Waterland van belang is, maar onderdeel is van een bredere regionale visie voor Waterland, Edam-Volendam en Purmerend. Hij wijst op de omvangrijke woningbouwopgaven in deze gemeenten, waaronder circa 2.000 woningen in Waterland, ongeveer 1.200 woningen bij de Lange Weeren in Edam-Volendam en enkele
180 duizenden woningen in Purmerend-Oost. Deze ontwikkelingen zullen volgens hem leiden tot extra verkeersdruk op de N247. Volgens de heer Oranje bevestigt het onderzoek dat de eerdere verkeerskundige conclusies nog steeds gelden en dat de ondertunneling noodzakelijk is om de verkeersafwikkeling te verbeteren. Hoewel de kosten zijn gestegen, vindt hij dat dit niet de vraag moet bepalen óf het project doorgaat, maar wanneer. Hij roept de commissie daarom op
185 om te kiezen voor scenario 1.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

De heer **Hartog** (JA21) vraagt de sprekers wat volgens hen het alternatief is als niet voor
190 scenario 1 wordt gekozen.

De heer **Buijs** antwoordt dat niets doen volgens hem geen optie is, omdat de verkeersproblemen dan in Broek in Waterland en de omliggende regio verder zullen toenemen. Hij verwijst naar eerder onderzoek waarin verschillende varianten zijn onderzocht en afgewogen. Volgens hem
195 kwam daar de Verlengde Onderdoorgang als enige passende oplossing uit.

De heer **Dijk** (CDA) vraagt wethouder Oranje of er, naast de huidige bijdragen van provincie, gemeenten en VRA, nog andere mogelijkheden zijn om financiering voor het project te vinden. De heer **Oranje** antwoordt dat het Rijk momenteel geen bijdrage toezegt en dat ook de VRA
200 vooralsnog niet meer dan circa €18 miljoen beschikbaar stelt. Hij verwacht echter dat het, gezien de omvang en lange looptijd van het project, uiteindelijk noodzakelijk zal zijn dat ook het Rijk financieel bijdraagt.

De heer **Van der Heijden** (D66) vraagt waarom de Verlengde Onderdoorgang de voorkeur heeft
205 boven een kortere variant.

De heer **Buijs** antwoordt dat in het co-creatieproces zes varianten zijn onderzocht en dat de
Verlengde Onderdoorgang voor bewoners en andere betrokken partijen, waaronder de
provincie, als beste uit de bus kwam op aspecten als leefbaarheid, overlast en
verkeersdoorstroming. Volgens hem is destijds unaniem voor deze variant gekozen en is deze
210 keuze ook vastgelegd in stukken en het coalitieakkoord. Een nieuwe vergelijking van varianten
zou volgens hem vooral extra tijd en geld kosten. Hij nodigt de heer Van der Heijden uit om ter
plekke te komen kijken in het dorp.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) vraagt of de heer Oranje ideeën heeft voor een lobby richting
215 het Rijk om tot aanvullende financiële afspraken te komen.

De heer **Oranje** geeft aan daar op dit moment geen concreet voorstel voor te hebben. Hij
verwacht dat de provincie betere lijnen richting het Rijk heeft en benadrukt opnieuw dat
stijgende kosten een breder probleem zijn bij grote projecten.

220 De heer **Kes** (SP) vraagt of scenario 2 niet logischer is zolang onzeker is of het Rijk financieel wil
bijdragen.

De heer **Buijs** geeft aan daar weinig in te zien. Hij wijst erop dat het project A8–A9 is uitgesteld
en stelt dat daardoor provinciale middelen beschikbaar zouden moeten zijn. Volgens hem is de
Verlengde Onderdoorgang de beste oplossing en moet de provincie daarom nu kiezen voor
225 uitvoering.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Boer** (VVD) spreekt zijn steun uit voor de aanleg van de onderdoorgang bij Broek in
230 Waterland en kiest voor scenario 1. Volgens hem draagt de onderdoorgang bij aan de
leefbaarheid, bereikbaarheid, verkeersveiligheid, ruimtelijke kwaliteit en economische
ontwikkeling. Ook ontstaat bovengronds meer ruimte voor groen, fietsers, voetgangers en een
aantrekkelijk dorpshart. Daarnaast benadrukt de heer Boer het belang van een goede
bereikbaarheid met het oog op toekomstige woningbouw in Waterland en de regio. Hij wijst ook
235 op het jarenlange participatieproces en het draagvlak onder omwonenden, ondernemers en
andere betrokkenen. Hoewel kosten, uitvoering en risico's kritisch moeten worden bekeken,
wegen de voordelen volgens hem op tegen de investering.

Interruptie van de heer **Kes** (SP), hij wil weten van de heer Boer of hij vindt dat de provincie het volledige bedrag zelf moet betalen als blijkt dat het Rijk niet financieel bijdraagt en er €300 miljoen resteert. De heer Boer antwoordt dat uit de stukken blijkt dat de provincie Noord-Holland dit bedrag op dit moment kan opbrengen. Volgens hem is het belangrijk om nu de volgende stap te zetten en de studiefase in te gaan.

Mevrouw **Den Boer** (BBB) steunt scenario 1 voor de onderdoorgang bij Broek in Waterland. Zij benadrukt dat bereikbaarheid een kerntaak van de provincie is en dat de onderdoorgang de doorstroming en verkeersveiligheid verbetert. Daarnaast vermindert de onderdoorgang de barrièrewerking van de weg door het dorp en draagt deze volgens BBB bij aan de leefbaarheid en saamhorigheid. Zij erkent dat €300 miljoen een groot bedrag is en vindt dat scenario 1 geen vrijbrief is om dit bedrag zonder meer uit te geven. Zij vraagt GS om de toezegging dat de provincie bij het Rijk blijft lobbyen voor een financiële bijdrage en waar mogelijk ook andere bronnen voor cofinanciering onderzoekt. Daarnaast wil BBB dat de voorstellen van marktpartijen voor een goedkopere uitvoering serieus worden onderzocht.

Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt of lobbyen bij het Rijk niet alsnog een luchtkasteel is, gezien het structurele tekort aan middelen.

Mevrouw **Den Boer** antwoordt dat blijven lobbyen belangrijk is, omdat de politieke en financiële situatie in de toekomst kan veranderen. BBB wil daarom scenario 1 combineren met twee opdrachten: actief zoeken naar aanvullende financiering en onderzoeken welke door marktpartijen voorgestelde optimalisaties en besparingen verantwoord kunnen worden toegepast.

Interruptie van de heer **Kes** (SP), hij vraagt mevrouw Den Boer of de BBB ook voor voortzetting van het project is wanneer het Rijk niet financieel bijdraagt en de provincie Noord-Holland de volledige investering zelf moet dragen.

Mevrouw **Den Boer** geeft aan dat zij eerst de reactie van GS wil afwachten op de twee door BBB aangedragen mogelijkheden: blijven lobbyen bij het Rijk voor aanvullende financiering en onderzoeken of de door marktpartijen genoemde mogelijkheden voor een goedkopere uitvoering haalbaar zijn.

De heer **Hartog** (JA21) benadrukt dat zijn fractie groot belang hecht aan het oplossen van het verkeersknelpunt bij Broek in Waterland. Zijn fractie worstelt met het financiële aspect, omdat de partij naast mobiliteit ook veel waarde hecht aan de kerntaken van de provincie en een zorgvuldige financiële huishouding. De heer Hartog vraagt de gedeputeerde of bij instemming met scenario 1 de lobby voor aanvullende financiering kan worden voortgezet, zonder het

project stil te leggen. Ook vraagt hij of de gedeputeerde nogmaals kan toelichten wat het strategische belang is om met het project door te gaan.

275 De heer **Kes** (SP) geeft aan dat hij het project al vanuit verschillende bestuurlijke rollen heeft gevolgd en begrip heeft voor de wens om het verkeer bij Broek in Waterland ondergronds te brengen, maar vindt hij een provinciale bijdrage van €300 miljoen erg hoog. Omdat het volgens hem om een regionale en zelfs bovenprovinciale verkeersopgave gaat, vindt hij een bijdrage van het Rijk essentieel. Hij vraagt de gedeputeerde hoe realistisch een rijksbijdrage in de komende
280 jaren is. Als het Rijk niet wil bijdragen en de provincie niet bereid is het volledige bedrag zelf te betalen, vindt hij dat hierover duidelijkheid moet worden gegeven aan de inwoners van Broek in Waterland. De SP is op dit moment niet bereid om zonder rijksbijdrage de volledige €300 miljoen als provincie te financieren.

Interruptie van statenlid **De Graaf** (GL), hij vraagt wat er volgens de SP moet gebeuren als de
285 onderdoorgang niet doorgaat.

De heer **Kes** antwoordt dat er in ieder geval bovengrondse verbeteringen moeten worden uitgevoerd, zoals voorzien in scenario 3. Hij plaatst kanttekeningen bij de verbetering van de fietsveiligheid en vraagt hij de gedeputeerde hierop te reageren. Als duidelijk wordt dat het Rijk de komende jaren niet bijdraagt, pleit de heer Kes voor scenario 2: een pas op de plaats en
290 heroriëntatie, zodat niet opnieuw grote bedragen worden besteed zonder voldoende zicht op realisatie.

Interruptie van de heer **Boer** (VVD), hij is van mening dat de SP bij afwijzing van het project de inwoners en de regio laat vallen en niet investeert in verkeersveiligheid, bereikbaarheid en woningbouw. De heer **Kes** is het daarmee niet eens en geeft aan dat dit de woorden en
295 interpretatie van de VVD zijn.

De heer **Faassen** (50PLUS) noemt de onderdoorgang een duivels dilemma. Hij ziet graag dat er eindelijk een definitief besluit wordt genomen, maar vindt dat het Rijk daarvoor financieel moet bijdragen. Het resterende bedrag van €300 miljoen voor de provincie, naast ongeveer €3
300 miljoen aan jaarlijkse lasten, vindt hij fors.

Interruptie door de heer **Boer** (VVD), hij merkt op dat een vergelijking van de €300 miljoen met de jaarlijkse provinciale begroting niet helemaal juist is, omdat bij het project vooral naar de kapitaallasten moet worden gekeken.

De heer **Faassen** erkent dit en vraagt de gedeputeerde hoe GS hieruit denkt te komen. Hij vindt
305 dat het project verder moet worden besproken en uitgewerkt, maar benadrukt dat een bijdrage
van het Rijk noodzakelijk is.

De heer **Dijk** (CDA) benadrukt dat de aanpak van de N247 bij Broek in Waterland voor zijn fractie
een belangrijk project is. Een onderdoorgang heeft de voorkeur van zijn fractie, omdat deze de
verkeersveiligheid, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit verbetert en de barrièrewerking van de
310 weg door het dorp wegneemt. Het CDA vindt dat er nog te veel onzekerheden zijn om nu al een
definitieve keuze te maken. De heer Dijk vraagt GS hoe zeker de technische haalbaarheid is,
gezien de slappe bodem en het aanvullende onderzoek dat nog moet plaatsvinden. Ook wil hij
weten wat de reservering van €300 miljoen provinciale middelen betekent voor andere
infrastructurele projecten, zoals de N203 bij Krommenie. Hij vraagt de gedeputeerde wat de
315 gevolgen zijn als het project wordt bevroren totdat er duidelijkheid is over extra bijdragen van
de VRA en het Rijk, zowel voor de planning als voor de totale kosten. Ook wil hij weten of de
verkeersmodellen uit 2024 nog actueel genoeg zijn en welke onduidelijkheden er bestaan rond
het veiligheidsregime. Het CDA ziet de maatschappelijke meerwaarde van de onderdoorgang,
maar wil eerst meer zekerheid over de technische haalbaarheid, financiering, actuele
320 verkeersgegevens en veiligheidseisen voordat een definitief besluit wordt genomen.

Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) is voorstander van scenario 1 omdat uit de quickscan blijkt dat de
onderdoorgang technisch en juridisch haalbaar is, hoewel er risico's zijn. De financiering vormt
volgens haar het grootste dilemma, omdat andere belangrijke projecten binnen het IMPI
325 mogelijk moeten worden uitgesteld of geschrapt. De ChristenUnie vindt verbetering van de
situatie in Broek in Waterland zwaar wegen. Mevrouw Buit benadrukt de samenhang tussen
woningbouw, goed openbaar vervoer en infrastructuur en het belang van leefbaarheid en
doorstroming. Zij vindt dat PS nu bestuurlijk en financieel commitment moet geven. Verder
wachten op een bijdrage van het Rijk is volgens haar niet zinvol, omdat die bijdrage
330 waarschijnlijk niet komt en uitstel tot verdere kostenstijging leidt. Mevrouw Buit vraagt de
gedeputeerde of er in de toekomst mogelijk een bijdrage uit de Woningbouwimpuls komt. Zij
benadrukt dat de keuze voor scenario 1 hiervan niet afhankelijk is, maar dat een toekomstige
bijdrage een financiële meevaller zou zijn.

335 De heer **Van der Heijden** (D66) is positief over de quickscan, maar noemt de sterke
kostenstijging van de co-creatievariant zorgelijk. Hij vraagt de gedeputeerde waarom juist deze
variant procentueel veel duurder is geworden dan de andere varianten. D66 waardeert de

participatie en samenwerking tussen provincie, inwoners en gemeente en vindt dat een
onderdoorgang de bereikbaarheid van Broek in Waterland en de regio verbetert. De heer Van
340 der Heijden benadrukt dat inwoners snel duidelijkheid moeten krijgen en dat wachten op
aanvullende financiering van het Rijk of de VRA voor D66 geen optie is. D66 kiest voor scenario
1, maar wil dat in de volgende fase ook goedkopere varianten worden meegenomen, waaronder
tweemaal één rijstrook met een busbaan of vluchtstroken. De heer Van der Heijden wijst erop
dat het prijsverschil met de duurste variant aanzienlijk is en dat dit geld ook nodig is voor
345 andere infrastructurele projecten en groot onderhoud. Hij vraagt GS daarom om de toezegging
dat deze twee alternatieve varianten in de volgende fase worden meegenomen, mede omdat de
kosten naar verwachting verder kunnen stijgen en de slappe bodem extra risico's met zich
meebrengt.

350 Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) pleit voor scenario 2 en wil dat de provincie direct en krachtig
blijft lobbyen bij het Rijk en de VRA voor aanvullende financiering. Zij vraagt GS welke
mogelijkheden er nog zijn om een hogere bijdrage van het Rijk en de VRA te krijgen.

Statenlid **De Graaf** (GL) geeft aan te zijn geschrokken van de hoge kosten van het project, zeker
355 omdat de provincie het grootste deel zelf zou moeten betalen. Hij concludeert dat er wel
degelijk iets moet gebeuren bij Broek in Waterland en dat de onderdoorgang inhoudelijk een
goede oplossing is. Hij wijst op de voordelen voor leefbaarheid, openbaar vervoer, doorstroming
en de woningbouwambities in de regio Waterland. Statenlid De Graaf zet vraagtekens bij de
opstelling van zowel het Rijk als de Vervoerregio Amsterdam. Hij vindt het opmerkelijk dat de
360 VRA blijft vasthouden aan een beperkte bijdrage die oorspronkelijk was gebaseerd op een
bovengrondse variant, terwijl de situatie inmiddels is veranderd. Volgens statenlid De Graaf is
stoppen of opnieuw vertragen geen goede optie, gezien het vele werk dat al is verricht en de tijd
die het project al heeft gekost. GL is voor doorgaan met het project, maar ook tegelijkertijd
blijven lobbyen bij het Rijk en de VRA voor aanvullende financiering.

365

Mevrouw **De Boer** (PvdA) benadrukt dat voor haar fractie vooral de leefbaarheid van Broek in
Waterland centraal staat. Zij spreekt waardering uit voor de jarenlange inzet van bewoners en de
dorpsraad en wijst erop dat het project ook in het provinciale coalitieakkoord staat. Niets doen
is volgens haar daarom geen optie. Zij maakt zich grote zorgen over de kosten en het risico dat
370 het bedrag van circa €300 miljoen verder oploopt vanwege de complexiteit van het project. Zij
vraagt GS wat deze investering betekent voor andere provinciale projecten en hoe betrouwbaar

de huidige kostenraming is. De PvdA wil doorgaan met de studie en de gekozen variant verder uitwerken, maar ook opnieuw stevig lobbyen bij de VRA, gemeenten en het Rijk voor aanvullende financiering.

375 Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66) hij vraagt of de PvdA nu voor scenario 1 of scenario 2 kiest.

Mevrouw **De Boer** antwoordt dat zij kiest voor een 'scenario 1 b': wel doorgaan, maar niet zonder meer accepteren dat de volledige €300 miljoen voor rekening van de provincie komt. Zij verwacht dat aanvullende financiering nog mogelijk is en wil eerst van GS horen hoe de huidige
380 kostenraming moet worden beoordeeld.

De heer **Hanou** (PvdD) geeft aan dat zijn fractie ook worstelt met het financiële dilemma. Hij onderschrijft dat het project niet alleen om bereikbaarheid gaat, maar ook om de leefbaarheid van Broek in Waterland en de belangen van de inwoners, maar hij vindt de geraamde kosten van
385 circa €318 miljoen zeer hoog. De PvdD kiest daarom voor scenario 2: eerst de andere betrokken partijen vragen om financieel bij te dragen. Als die aanvullende bijdragen er niet komen, neigt de fractie eerder naar scenario 3 dan naar scenario 1.

Interruptie de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt waarom de PvdD, als zij leefbaarheid zo belangrijk vindt, bij het uitblijven van aanvullende financiering eerder naar scenario 3 neigt dan
390 naar een goedkopere variant van de onderdoorgang.

De heer **Hanou** antwoordt dat de €300 miljoen voor rekening van de provincie voor zijn fractie simpelweg een te groot bedrag is. De heer Van der Heijden wijst er vervolgens op dat er ook goedkopere alternatieven van €185 miljoen en €200 miljoen zijn.

395 De heer **Nijman** (FvD) kiest voor scenario 2. Hij vindt een provinciale bijdrage van €300 miljoen te hoog, mede vanwege onzekerheden rond de bodemgesteldheid en de minder gunstige maatschappelijke kosten-batenanalyse. FvD wil daarom eerst inzetten op cofinanciering, partnerschappen, kostenbeheersing en fasering. De fractie is voorstander van het project, maar niet als vrijwel alle kosten bij de provincie terechtkomen.

400 Interruptie van de heer **Boer** (VVD), hij is van mening dat FVD niet tegelijk voorstander van het project kan zijn en vanwege de kosten tegen uitvoering kan stemmen. Volgens de heer Boer laat FvD daarmee de inwoners van de regio vallen.

De heer **Nijman** is dit niet met de heer Boer eens. Volgens de heer Nijman is het mogelijk om inhoudelijk voorstander zijn, maar de kosten toch onverantwoord vinden. Hij waarschuwt dat de

405 provincie haar onderhandelingspositie verzwakt als zij vooraf zegt het project ook zonder
bijdragen van andere partijen uit te voeren.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor zijn reactie in de eerste termijn.

410 Gedeputeerde **Olthof** constateert dat er breed draagvlak is voor het belang van de
onderdoorgang, maar ook zorgen zijn over de provinciale bijdrage van €300 miljoen. Hij
benadrukt dat nu nog geen definitief uitvoeringsbesluit wordt genomen, maar dat er voldoende
steun is om naar de volgende fase te gaan. Hij licht toe dat de €300 miljoen een investering is
die over 50 jaar wordt afgeschreven en dat daarnaast rente- en beheerkosten gelden.

415 Interruptie van de heer **Kes** (SP), hij vraagt of de totale begrotingslast in het eerste jaar daarmee
rond de €15 miljoen ligt.

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dat de kapitaalslasten aanzienlijk zijn en wijst erop dat uitstel
eveneens kosten met zich meebrengt en de duidelijkheid richting mogelijke medefinanciers
vermindert. De gedeputeerde benadrukt dat de quickscan slechts een eerste actualisatie is van
420 kosten, technische mogelijkheden en risico's en geen definitief ontwerp of
haalbaarheidsonderzoek. Om tot een betrouwbaar beeld te komen, is verder onderzoek nodig.
Interruptie van de heer **Dijk** (CDA), hij vraagt of er voldoende zekerheid is dat de onderdoorgang
technisch haalbaar is.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat aannemers aangeven dat het project maakbaar en technisch
425 en juridisch mogelijk is, maar dat nog onderzoek nodig is naar onder meer de slappe bodem, de
beperkte werkruimte en de nabijgelegen watergang. De gedeputeerde stelt voor om de
studiefase voort te zetten en ondertussen te blijven zoeken naar aanvullende financiering. Een
definitief besluit over realisatie is nog niet aan de orde.

Interruptie van mevrouw **De Boer** (PvdA), zij informeert of eerst een uitgebreider onderzoek naar
430 haalbaarheid en complexiteit wordt uitgevoerd en hoe lang dat zal duren.

Volgens gedeputeerde **Olthof** gaat het om een complex en langdurig traject en dat hierover
deze bestuursperiode geen definitief besluit meer wordt verwacht. Gedeputeerde Olthof vindt
het belangrijk om de studiefase en verdere onderzoeken voort te zetten. Die zijn nodig om de
risico's en werkelijke kosten beter in beeld te brengen en om richting het Rijk, de VRA en
435 andere partners duidelijk te maken dat de provincie het project belangrijk vindt. Voor de
financiering ziet hij op korte termijn weinig ruimte bij het Rijk, gezien de grote tekorten voor
beheer en onderhoud. Op langere termijn wil hij de noodzaak van investeringen in
bereikbaarheid blijven benadrukken, mede omdat Noord-Holland door woningbouw en

440 toenemende verkeersdruk dreigt vast te lopen. De gedeputeerde verwacht niet dat het project goedkoper wordt en wijst ook op risico's tijdens de lange bouwperiode. Goedkopere varianten, zoals 2x1 rijstrook, zijn mogelijk, maar hebben volgens hem minder draagvlak bij omwonenden en een minder toekomstbestendige doorstroming. Het heeft zijn voorkeur om de huidige robuuste variant verder te onderzoeken en tegelijkertijd te blijven zoeken naar aanvullende financiering. De gedeputeerde erkent de zorgen over de financiën en zegt dat er nog een nadere
445 financiële onderbouwing komt, inclusief mogelijke cofinanciering door het Rijk en de VRA. Hij wil de studie voortzetten om verdere vertraging te voorkomen.

Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt hoe realistisch het is om veel plannen te blijven voorbereiden terwijl financiering ontbreekt en de markt mogelijk onvoldoende capaciteit heeft om al die projecten uit te voeren.
450 Volgens gedeputeerde **Olthof** kan stilzetten juist tot jaren extra vertraging leiden. De N247 maakt volgens hem deel uit van een bredere bereikbaarheidsopgave voor Noord-Holland. Per project zal moeten worden bepaald hoeveel de provincie zelf betaalt en welke bijdrage van andere partijen nodig is. De gedeputeerde geeft aan dat kostenbesparingen worden onderzocht, maar dat vanwege de complexiteit en risico's nog geen zekerheid over de uiteindelijke kosten
455 bestaat. De VRA heeft nooit ingestemd met een hogere bijdrage en het project staat bij het Rijk nog niet op de agenda. Aanvullende lobby en overleg blijven daarom nodig.

Interruptie van de heer **Faassen** (50PLUS), hij vraagt of ook de oost-westverbindingen niet integraal moeten worden meegenomen, zodat het bredere bereikbaarheidsprobleem wordt aangepakt.
460 Gedeputeerde **Olthof** onderschrijft het belang van een integrale benadering, maar wijst erop dat de N247 een andere functie heeft dan bijvoorbeeld de A8-A9. De gedeputeerde benadrukt dat de N247 een noord-zuidverbinding is en pleit ervoor om de bereikbaarheid boven het Noordzeekanaal integraal te bekijken, inclusief de rijkswegen. De N247 maakt daar onderdeel van uit, andere knelpunten op de N247 worden al aangepakt, waardoor Broek in Waterland
465 straks als belangrijk knelpunt overblijft.

Interruptie van de heer **Kes** (SP), hij erkent dat de onderdoorgang de doorstroming zal verbeteren, maar benadrukt dat ook daarna op de route nog knelpunten blijven bestaan en de onderdoorgang dus niet alle bereikbaarheidsproblemen oplost.

Interruptie van mevrouw **Den Boer** (BBB), zij wil weten van de gedeputeerde of PS iets kan doen
470 om de gedeputeerde te ondersteunen bij de bredere bereikbaarheidsopgave voor Noord-Holland-Noord en of hij hierover met concrete voorstellen naar de Staten kan komen.

Volgens gedeputeerde **Olthof** is het grootste probleem het gebrek aan rijksmiddelen, waardoor projecten worden geschrapt of uitgesteld. Hij maakt zich met name zorgen over de bereikbaarheid en het beheer en onderhoud van bestaande infrastructuur. Volgens

475 gedeputeerde is het verkeersmodel uit 2024 nog bruikbaar, maar worden verkeersmodellen periodiek geactualiseerd. Nieuwe modellen kunnen tot andere cijfers en inzichten leiden. De provincie probeert steeds met de meest actuele gegevens te werken.

Interruptie van de heer **Dijk** (CDA), hij vraagt naar de onduidelijkheden rond de veiligheidsregimes en de mogelijke gevolgen daarvan. Gedeputeerde Olthof antwoordt dat met

480 name tijdens de uitvoering nog risico's nader moeten worden uitgewerkt, zowel technisch als financieel.

Interruptie Statenlid **De Graaf** (GL), hij vraagt waarom de VRA bij een bijdrage van €12 miljoen blijft en niet verder financieel meegaat.

485 Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat de VRA vooral financiert op doorstroming en openbaar vervoer, niet op leefbaarheid. Volgens de VRA biedt de bovengrondse variant daarvoor voldoende oplossing en daarop is de huidige bijdrage gebaseerd.

Interruptie van de heer **Hartog** (JA21), hij vraagt naar het strategische belang om, ondanks de financiële en technische onzekerheden, toch met het project door te gaan.

490 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat stilstand betekent dat ook de verdere studie stopt. Daardoor kan de provincie niet direct doorpakken zodra er financiële mogelijkheden ontstaan. Door nu verder te onderzoeken, kunnen kosten en risico's beter in beeld worden gebracht en kan tegelijkertijd worden doorgegaan met de lobby voor aanvullende financiering.

495 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden om in de tweede termijn hun voorkeur aan te geven voor zover zij dit nog niet hadden gedaan bij het debat.

De heer **De Moel** (PVV) kiest voor scenario 1. De heer **Hartog** (JA21) geeft de gedeputeerde volledige steun om met het project door te gaan. De heer **Faassen** (50PLUS) kiest voor scenario

500 1, met aandacht voor integrale bereikbaarheidsoplossingen en de financiële uitwerking. De heer **Dijk** (CDA) kiest ondanks zorgen over de technische haalbaarheid voor scenario 1 en voortzetting van de studie. De heer **Van der Heijden** (D66) kiest voor scenario 1, maar wil ook de goedkopere 2x1-variant in beeld houden vanwege de financiële onzekerheden. D66 vindt extra financiering van Rijk of VRA weinig realistisch. Mevrouw **De Boer** (PvdA) steunt voortzetting van

505 de studie, waarbij naar aanvullende financiering wordt gezocht.

Afdoeningsvoorstel Motie 27–2025 Actieplan Geluid Effectief en Realistisch

Toelichting:

Met motie 27–2025 verzochten de fracties van de VVD, de BBB en JA21 op 10 maart 2025 om
510 een effectief en realistisch Actieplan Geluid 2025–2029. Deze motie is in het Actieplan Geluid
2025–2029 verwerkt door inzicht te geven in de financiële middelen, eerlijke verwachtingen te
wekken naar inwoners en snelheidsverlagingen integraal af te wegen.

Behandelveorstel:

De commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het afdoeningsvoorstel bespreken en
515 aangeven of de motie is afgedaan.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de indiener, de heer **Boer**. De heer Boer (VVD)
concludeert dat de motie kan worden afgedaan. Volgens de heer Boer zijn de financiële
gevolgen voldoende inzichtelijk gemaakt, zijn richting inwoners duidelijke verwachtingen
520 gecommuniceerd en worden maatregelen alleen genomen als deze doelmatig en technisch
uitvoerbaar zijn. Ook zijn bij mogelijke snelheidsverlagingen de gevolgen voor doorstroming,
reistijd en weginrichting meegenomen.

De heer **Van der Heijden** (D66) merkt op dat de brief duidelijk toelicht hoe de motie in het plan
525 is verwerkt en spreekt daar waardering voor uit.

Er zijn geen verdere bijdragen van de andere fracties en de **voorzitter** concludeert daarmee dat
de motie hiermee is afgedaan.

530 **7 Rondvraag gedeputeerde Olthof (portefeuille Mobiliteit, Luchtvaart, OV-knooppunten)**
De **voorzitter** geeft het woord aan de heer **Dijk** (CDA) voor een toelichting op de storingen aan
de Leimuiderbrug.

Volgens de heer **Dijk** (CDA) kampte de brug over de N207 in anderhalve week tijd vijf keer met
535 storingen met wachttijden tot ruim vijf kwartier. Dit heeft volgens het CDA grote gevolgen voor
de bereikbaarheid van de omliggende gemeenten. De gemeenten Kaag en Braassem, Nieuwkoop
en Alphen aan den Rijn vragen al sinds 2024 aandacht voor de problemen. Eerdere reparaties
bleken slechts tijdelijk effect te hebben. De heer Dijk wijst op de groeiende frustratie bij
gemeenten en inwoners en stelt de volgende vragen aan het college:

- 540 – Zijn er recent gesprekken met omwonende en ondernemers geweest? En zo ja, hoe zijn deze gesprekken verlopen?
- Hoe is het contact met deze gemeenten?
- Wat is er nodig om de brug zo goed als storing vrij te maken?
- Het is duidelijk dat het autoverkeer er veel last van heeft, maar wat zijn de gevolgen
- 545 voor de scheepvaart?
- Wil de gedeputeerde naar meer structurelere oplossingen kijken zoals bijvoorbeeld de tunnelvariant?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de

550 rondvraag.

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat er gesprekken met omwonenden en ondernemers zijn geweest en dat deze positief zijn verlopen. Tussen 13 en 19 augustus kwamen dertien meldingen over de Leimuiderbrug binnen, vooral over de bediening. De provincie onderhoudt

555 contact met de betrokken gemeenten en stuurt hierover ook proactief een brief aan PS en de omliggende gemeenten. Volgens gedeputeerde Olthof hebben de reparaties uit 2024 wel degelijk effect gehad, omdat de brug daarna ruim een jaar zonder storingen heeft gefunctioneerd. De recente problemen hadden onder meer te maken met het warme weer, defecten aan het hydraulische systeem en de sluiting van de brug. Deze zijn inmiddels

560 gerepareerd. Omdat er de afgelopen drie weken geen storingen meer zijn geweest, wordt de normale bediening hervat. Gedeputeerde Olthof benadrukt dat niet alleen het wegverkeer, maar ook de binnenvaart veel hinder ondervindt van brugstoringen. Een structurele oplossing in de vorm van een aquaduct of tunnel wordt op dit moment niet verder onderzocht, omdat dit kostbaar en complex is en de brug momenteel normaal functioneert. Er loopt een regionaal

565 onderzoek naar de bereikbaarheid van het gebied, waarin dit knooppunt wordt meegenomen.

De heer **Dijk** (CDA) vraagt of de gedeputeerde de storingen aan de Leimuiderbrug niet uitzonderlijk vindt en of de brug daarmee nog wel als structurele oplossing kan worden gezien.

570 Gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat bruggen in het algemeen kwetsbaar zijn en vaker storingen hebben, maar erkent dat de Leimuiderbrug vanwege de grote verkeersstromen een belangrijk object is. Daarom zijn tijdelijk monteurs ingezet tijdens de brugopeningen om bij storingen direct te kunnen ingrijpen. Volgens hem functioneerde de brug daarvoor ruim een jaar zonder

575 problemen. Als de storingen in de toekomst structureel en langdurig terugkeren, moet opnieuw een integrale afweging worden gemaakt over mogelijke oplossingen en andere provinciale ambities.

8 B-agenda Ruimtelijke Ontwikkeling

**8.a Afdoeningsvoorstel motie 53–2022 Verkenning ten behoeve van Pilot Huisvesting
ouderen, jongeren en vormen van begeleid wonen**

Toelichting:

Met deze verkenning ten behoeve van een pilot wordt onderzocht of er in afwijking van artikel 6.19a van de omgevingsverordening NH2022, bij bedrijfsbeëindiging meerdere kleinere woningen gebouwd kunnen worden, gericht op ouderen, jongeren en vormen van begeleid wonen.

Behandelvoorstel:

De commissie kan met elkaar en met gedeputeerde het afdoeningsvoorstel bespreken en aangeven of de motie is afgedaan.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de indiener, de heer Hanou. De heer **Hanou** (PvdD) is van mening dat de motie nog niet volledig is uitgevoerd. Hoewel GS met een verkenning en een kader voor een pilot een belangrijke stap heeft gezet, zijn de gevraagde pilots in verschillende woonregio's nog niet gestart. De heer Hanou stelt daarom voor de motie aan te houden totdat pilotlocaties zijn geselecteerd en de uitvoering daadwerkelijk is begonnen.

Mevrouw **Alberts** (SP), mede-indiener van de motie, sluit zich aan bij de PvdD en vindt ook dat de motie nog niet als afgedaan kan worden beschouwd. Zij wijst erop dat de motie al uit 2022 dateert en voortbouwde op een aangekondigde pilot uit het Masterplan Wonen. Vier jaar later zijn volgens haar pas de uitgangspunten voor de pilot gereed. Zij is van mening dat dit veel te lang heeft geduurd en vraagt zich af waarom er niet eerder uitvoering aan de motie is gegeven.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vindt dat de motie uit 2022 nog niet is afgedaan, omdat er nog geen pilotlocaties zijn geselecteerd of pilots zijn gestart. Hij vraagt waarom GS de motie toch als afgedaan beschouwt, wat het verdere tijdspad is, wanneer PS wordt geïnformeerd, hoe doelgroepen worden betrokken en hoe de volgende fasen worden gefinancierd.

Statenlid **Korzelius** (GL) is positief over de inhoud van de motie en de pilot, maar vindt net als de PvdD dat de motie pas als afgedaan kan worden beschouwd nadat de pilot is uitgevoerd en de resultaten bekend zijn.

Mevrouw **Berkvens** (D66) is positief over het voorstel voor de pilots, maar vindt dat het proces lang heeft geduurd. Zij kan zich vinden in het verzoek om de motie pas als afgedaan te beschouwen wanneer de pilot daadwerkelijk is afgerond.

615 De heer **Karar** (PvdA) vindt de pilot inhoudelijk goed, maar vraagt waarom bepaalde stappen, zoals de uitvraag bij gemeenten, niet eerder zijn gezet. Ook wil hij weten hoe het vervolgproces er uit ziet.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) wacht de beantwoording van GS af voordat de fractie zich
620 uitspreekt over het afdoen van de motie. De heer **Van Gilse** (VVD) is positief over het voorstel en wil snel aan de slag met concrete woonconcepten, zoals knarrenhofjes en zorgboerderijen.

Mevrouw **De Sain** (BBB) vindt de notitie eveneens goed uitzien en laat het aan de indieners of de motie als afgedaan kan worden beschouwd.

625 De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Rommel voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat de provincie al langer met de uitvoering van de motie bezig is, onder meer in samenhang met het beleid voor vrijkomende agrarische
630 bedrijfsbebouwing (VAB). In mei 2025 is dit onderwerp besproken en daarna zijn gesprekken gevoerd met initiatiefnemers en gemeenten. Volgens gedeputeerde Rommel is een zorgvuldige aanpak nodig, onder meer vanwege de betaalbaarheid van de woningen. In september wordt de lokale behoefte aan een pilot, samen met een aangescherpt voorstel, aan GS voorgelegd. Daarna wordt PS geïnformeerd. Gedeputeerde Rommel verwacht vooralsnog geen grote financiële
635 gevolgen, omdat de werkzaamheden binnen de bestaande ambtelijke inzet worden uitgevoerd.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vraagt om verduidelijking, omdat gedeputeerde Rommel aangeeft dat er gesprekken met gemeenten en initiatiefnemers zijn gevoerd, terwijl in de brief staat dat er nog geen locaties bekend zijn. Hij vraagt om concreter te benoemen met welke regio's en
640 mogelijke locaties wordt gesproken.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat de brief uit maart dateert en dat de provincie sindsdien is doorgegaan met de uitwerking. Inmiddels is er meer zicht op enkele mogelijke locaties en wordt ook bekeken of initiatieven eventueel zonder pilot mogelijk zijn.

645

De **voorzitter** constateert dat vrijwel de gehele commissie vindt dat de motie nog niet als afgedaan kan worden beschouwd.

650

8.b Afdoeningsvoorstel motie M152-2024 over meer ruimte voor wonen, onder voorwaarden

PS heeft GS in deze motie verzocht een handreiking op te stellen voor gemeenten, met uitleg over hoe omgevingsplannen op basis van artikel 6.59a, lid 3a, gemotiveerd moeten worden.

655

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de indiener van de motie, statenlid Korzelius.

Statenlid **Korzelius** (GL) is positief over de handreiking die GS heeft opgesteld en naar de gemeenten heeft gestuurd. Wat GL betreft is de motie daarmee afgedaan.

660

Mevrouw **De Sain** (BBB) is eveneens positief over de handreiking. Zij heeft nog wel een vraag over het onderdeel natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen. Volgens haar fractie was eerder afgesproken dat deze eisen niet kostenverhogend en bouw vertragend zouden mogen werken. Mevrouw De Sain vraagt de gedeputeerde hoe dit in de handreiking is geborgd.

665

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vindt dat GS de motie heeft uitgevoerd en dat deze daarmee als afgedaan kan worden beschouwd. Hij wil weten of er een relatie is tussen deze regeling en de eerder besproken pilot voor huisvesting van ouderen, jongeren en begeleid wonen. De verdere toelichting op zijn vraag dient hij schriftelijk in.

670

Mevrouw **Berkvens** (D66) vindt als mede-indiener dat de motie is uitgevoerd en daarmee kan worden afgedaan. Wel vindt zij de handreiking op sommige punten summier en vraagt zij zich af of gemeenten hiermee voldoende houvast hebben, met name bij de motivering onder punt 1.

675

De heer **Hanou** (PvdD) vindt dat GS de motie technisch heeft uitgevoerd, maar ziet nog onduidelijkheden in de handreiking, onder meer over de betrokken kernen en dorpslinten, de norm van 25 woningen en de praktische invulling van natuurinclusief bouwen. Volgens hem gaat dit vooral over de kwaliteit van de handreiking en niet over de afdoening van de motie.

De heer **Karar** (PvdA) vindt eveneens dat de motie is afgedaan. Hij stelt voor om opmerkingen en feedback van gemeenten op de handreiking te blijven verwerken, zodat het document actueel blijft en in de praktijk verder kan worden verbeterd.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Rommel voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Rommel** bevestigt dat de opmerking van BBB over kostenverhogende en bouwvertragende eisen terecht is en dat dit nog aan de handreiking wordt toegevoegd, conform het coalitieakkoord. Zij benadrukt dat de handreiking een document in ontwikkeling is. Ervaringen en feedback van gemeenten worden gevolgd en kunnen bij een evaluatie leiden tot aanpassingen. Gemeenten houden daarbij wel hun eigen verantwoordelijkheid en iedere situatie kan anders zijn. Op de vraag van 50PLUS antwoordt Rommel dat er geen relatie is tussen deze handreiking en de eerder besproken pilot voor huisvesting van ouderen, jongeren en begeleid wonen.

Mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt hoe de eis voor natuurinclusief bouwen zich verhoudt tot de afspraak dat maatregelen niet kostenverhogend mogen zijn. Zij wijst erop dat natuurinclusief bouwen expliciet is opgenomen in artikel 6.59a van de Omgevingsverordening. Gedeputeerde **Rommel** bevestigt dat natuurinclusief bouwen een vereiste is, maar geeft aan dat er ruimte is in de mate waarin dit wordt toegepast. De concrete invulling wordt per situatie beoordeeld, hierbij geeft de handreiking richting.

De **voorzitter** concludeert dat de motie is afgedaan.

9 Rondvraag gedeputeerde Rommel (portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling)

De **voorzitter** geeft de heer Korzelius (GL) het woord voor de rondvraag over het conflict rond het strand van Blaricum.

Statenlid **Korzelius** (GL) stelt naar aanleiding van een brief van de Vereniging Vrienden van 't Gooi, vragen aan GS over de voorgenomen vestiging van een strandpaviljoen nabij de Stichtse Brug in Blaricum. Zijn fractie heeft daarover de volgende vragen:

- 710 – Hoe kijkt GS aan tegen de stelling van de vereniging dat het meewerken aan een permanent strandpaviljoen in strijd is met het fingerend beleid van de provincie zoals vastgelegd in de OMGVNH2020 (bijlage 6, gebied A19)?
- GS stelt dat het paviljoen op het Stichtse strand is voorzien in het zuidwestelijk deel van het recreatiestrand en waar de huidige natuurwaarden gering zijn vanwege het bestaande
- 715 recreatieve gebruik van het strand. Als de natuurwaarden gering zijn waarom moet dan elders daarvoor compensatie gezocht worden?
- Als compensatie voor het verlies van natuurwaarden van het Stichtse Strand volgens GS toch nodig is dan wordt deze gevonden in de begrenzing van de locatie Relweg in Wijk aan Zee. Is het juist dat de locatie aan de Relweg aangekocht is door het PWN en nooit tot
- 720 doel heeft gehad als compensatie te dienen?
- In hoeverre is het PWN als grondeigenaar betrokken geweest om de locatie Relweg als compensatie te gebruiken?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Rommel voor de beantwoording van de vragen.

725

Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat medewerking aan het strandpaviljoen niet in strijd is met de OMGVNH2020. De locatie is uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ontgrensd, mede omdat de huidige natuurwaarden gering zijn en sprake is van recreatief gebruik. Omdat ontgrenzing van NNN ergens anders moet worden gecompenseerd met nieuwe begrenzing, is elders

730 natuurgebied toegevoegd. De locatie aan de Relweg, die door PWN is aangekocht, was oorspronkelijk niet bedoeld als compensatie voor dit project, maar is wel toegevoegd aan het NNN in het kader van die totale begrenzing en ontgrenzing. Gedeputeerde Rommel verduidelijkt dat PWN niet betrokken is geweest bij het aanwijzen van de gronden als compensatie voor het strandpaviljoen. De provincie staat wel positief tegenover het begrenzen van deze gronden als

735 NNN, omdat daar goede natuurwaarden aanwezig zijn, in tegenstelling tot de locatie bij het strand.

Statenlid **Korzelius** (GL) vraagt of het niet gebruikelijk is dat de grondeigenaar, in dit geval PWN, wordt betrokken bij de keuze om gronden als compensatie aan te wijzen.

740

Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat grondeigenaren worden betrokken bij begrenzing of ontgrenzing van NNN-gebied. Zij benadrukt dat deze locatie niet specifiek is aangewezen als

compensatie voor het strandpaviljoen, maar onderdeel is van de bredere begrenzing en ontgrenzing waarmee per saldo geen verlies aan NNN-oppervlak ontstaat.

745

De **voorzitter** geeft de mevrouw Bouhlel (SP) het woord voor de rondvraag over camping Vogelenzang.

750

Mevrouw **Bouhlel** (SP) licht toe dat rond Camping Vogelenzang meerdere procedures lopen over onder meer de gerealiseerde vakantievilla's, nieuwe kavels en ontbrekende omgevings- en natuurvergunningen. Omdat het college van Bloemendaal ondanks een uitspraak van de bezwarencommissie niet wil handhaven, vraagt de SP welke stappen de provincie nu gaat zetten en heeft daarover de volgende vragen:

755

- Nu het college van Bloemendaal voor de tweede keer laat weten niet voornemens te zijn om handhavend op te treden tegen de ontwikkelingen op Camping Vogelenzang en de uitspraak van de bezwarencommissie naast zich neerlegt: welke verdere concrete stappen gaat GS zetten wanneer de gemeenteraad dit standpunt maandag bekrachtigt?

760

- Is GS bereid haar eigen handhavingstraject onverminderd voort te zetten en zo nodig verdere juridische stappen te zetten om handhaving af te dwingen?
- Is GS ermee bekend dat naast het ruimtelijke handhavingstraject ook een bezwaarprocedure loopt over het ontbreken van een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit, en worden deze verschillende provinciale sporen inhoudelijk met elkaar afgestemd?

765

- Wordt bij de beoordeling van de gevolgen voor Natura 2000 gekeken naar de totale voorgenomen ontwikkeling van circa 350 vakantievilla's en de cumulatieve effecten daarvan en niet uitsluitend naar afzonderlijke fasen of deelprojecten?
- Is GS bereid op korte termijn in gesprek te gaan met de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, die heeft aangeboden haar kennis en bevindingen uit dit dossier met de provincie te delen en zo nee, waarom niet?

770

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Rommel voor de beantwoording van de vragen.

775

Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat de provincie vasthoudt aan de ingezette juridische aanpak en de zaak zo nodig aan de rechter voorlegt. De provincie heeft vertrouwen in deze procedure.

De procedures rond handhaving en de Natura 2000-vergunning hebben verschillende juridische grondslagen, maar worden wel afgestemd met de Omgevingsdienst IJmond. Daarbij wordt volgens gedeputeerde Rommel gekeken naar de totale voorgenomen ontwikkeling en niet alleen naar afzonderlijke onderdelen. Ook blijft de provincie in contact met de Vogelwerkgroep Zuid-
780 Kennemerland en is zij bereid het overleg voort te zetten.

Mevrouw **Bouhlei** (SP) vraagt of gedeputeerde Rommel nog bereid is met de betreffende wethouder in gesprek te gaan.

785 Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat zij altijd bereid is tot overleg, maar dat de gemeente heeft aangegeven het handhavingsverzoek van de provincie naast zich neer te leggen. Daarom zet de provincie haar eigen juridische procedure voort.

10 Sluiting

790 De **voorzitter** sluit de vergadering om 21.45 uur en dankt de aanwezigen.

Planningsoverzicht commissie Ruimte
september 2026 – versie 1 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2025					2026					2027			GS	Behandeling
	Q1	Q2	08-09	06-10	17-11	Q1	Q2	14-9	19-10	23-11	11-1				Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

Algemeen													
1° Begrotingswijziging												allen	
2° Begrotingswijziging												allen	
Laatste begrotingswijziging								Q3				allen	
Jaarstukken en Kaderbrief												allen	
Begroting								Q3				allen	
Portefeuille Mobiliteit													
Actualisering iMPI 2025-2032												Olthof	13-01-2025 Technische Briefing 10-02-2025 Cie ruimte (A-stuk) 10-03-2025 PS-vergadering 12-01-2026 Technische Briefing 09-02-2026 Cie Ruimte (A-stuk) 11-01-2027 TB Actualisering iMPI 2027 08-02-2027 Actualisering iMPI 2027 (A-stuk) 08-02-2027 Brief Stand van zaken projecten Mobiliteit met provinciale cofinanciering (n.a.v motie 99-2024) (C stuk)
integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2026-2033												Olthof	08-09-2025 Technische Briefing, onderwerpen: - Samen Slimmer Renoveren (SSRV) - Ovondes N247 - Projecten op verzoek van Cie 06-10-2025 Cie ruimte (A-stuk) 03-11-2025 PS-vergadering 14-09-2026 Technische briefing 19-10-2026 iMPi 2027 (A-stuk) Brief Stand van zaken projecten Mobiliteit met provinciale cofinanciering (n.a.v motie 99-2024) (C-stuk) Het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2024-2032 geeft inzicht in de geprogrammeerde vervangings-, verbeter- en uitbreidingsprojecten van de provinciale infrastructuur en de benodigde financiering. In de voordracht van de Begroting worden de kredieten voor de uitvoering van het iMPi aangevraagd.

Planningsoverzicht commissie Ruimte
september 2026 – versie 1 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2025					2026					2027			GS	Behandeling
	Q1	Q2	08-09	06-10	17-11	Q1	Q2	14-9	19-10	23-11	11-1				Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

Investeringsstrategie voor de Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi) 2023-2027												Olthof	09-09-2024 Cie ruimte (A-stuk) 30-09-2024 PS-vergadering aangenomen Q2 2026 komt er een brief voor PS De investeringsstrategie voor de Noord-Hollandse infrastructuur 2024-2028 geeft inzicht in het presteren van de Noord-Hollandse infrastructuur van wegen en fietspaden. De iNHi signaleert knelpunten op de infrastructuur. Deze knelpunten worden opgenomen in het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) of leiden tot beleidsontwikkelingen.
Technische briefing: reserves onderhoud en vaarwegen													Op verzoek van de Staten komt richting de kaderbrief 2027 een toelichting op het proces om tot bezuinigingen te komen. De Staten worden meegenomen in de systematiek rond de reserves (groot) onderhoud en vaarwegen. 9 februari 2026 Technische Briefing Reserves Onderhoud en Vaarwegen Gedeputeerde heeft op 19 juni j.l. een technische briefing toegezegd over bestedingen vanuit de reserve groot onderhoud. Er wordt teruggeblikt op welk proces er doorlopen is voor de kaderbrief 2026. En er wordt aangegeven waar de meerjarenplannen inhoudelijk uit bestaan en het vervolg.
Perspectief in beweging (Mobiliteit)												Olthof	Q2 2026 mei Cie ruimte (B-stuk). Is als C-stuk aangeboden op 02-04-2026. Perspectief Mobiliteit voor de provincie Noord-Holland 06-09-2021 Cie Ruimte (A-Stuk) De provincie heeft een grote verantwoordelijkheid op het gebied van regionale mobiliteit. Dit betreft onder andere de wettelijke taken als concessieverlener van OV-concessies en aanleg, beheer en instandhouding van provinciale infrastructuur. Maar zij is ook belangenbehartiger en regisseur van regionale samenwerking op bereikbaarheid, verstedelijking en klimaatdoelstellingen. De provincie speelt hier met haar kennis en kunde logischerwijs een belangrijk rol in. Het Perspectief Mobiliteit geeft ons de handvatten om die verschillende rollen te kunnen invullen.
Aanbesteding Noordwest Noord-Holland OV- Ontwikkelperspectief doorontwikkeling concessie Zuid Kennemerland-IJmond												Olthof	20-05-2025 Cie ruimte (C-stuk) Is onderdeel van aanbesteding Noordwest Noord-Holland. Dit ov-ontwikkelperspectief (vergelijkbaar met de aanpak van Noord-Holland Noord) is een onderzoek voor een doorontwikkeling van de huidige ov-concessie Haarlem-IJmond. Potentiële nieuwe verbindingen worden geïnventariseerd. Rekening wordt gehouden met de knoop Nieuw Zuid. Uitkomst van het onderzoek is input voor de aanbesteding van de nieuwe ov-concessie NWNH.
Aanbesteding Noordwest Noord-Holland Ontwerp programma van Eisen aanbesteding OV-concessie Noord												Olthof	16-06-2025 Cie ruimte (B-stuk) Is onderdeel van aanbesteding Noordwest Noord-Holland. Op uitloopavond 15 mei 2025 interactieve sessie -serious game Met het spel gaan we de Statenleden kennis laten maken met de lastige keuzes waar je voor komt te

Planningsoverzicht commissie Ruimte
september 2026 – versie 1 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2025					2026					2027			GS	Behandeling
	Q1	Q2	08-09	06-10	17-11	Q1	Q2	14-9	19-10	23-11	11-1				<i>Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen</i>

West Noord-Holland (PvE)															staan bij het opstellen van een Programma van Eisen voor de nieuwe concessie. We vinden het belangrijk om de Statenleden goed mee te nemen, aangezien het gaat om een aanbesteding met een totale waarde van ruim 1 miljard euro
Definitief programma van Eisen aanbesteding OV-concessie Noord west NH															Definitief programma van Eisen aanbesteding OV-concessie Noord West Noord-Holland (PvE) 12-02-2026 (C-stuk)
Veerpontenaanpak													Olthof		09-02-2026: Discussienotitie Handelingsperspectief Veerponten en afhandeling motie M185-2020 Varende fietspaden 11-01-2027 Cie ruimte (B-stuk)
Vrouwenveiligheid in openbare ruimte													Olthof		09-03-2026 Stand van zaken M87 Vrouwenveiligheid in de openbare ruimte besproken Eind 2026 – afdoeningsvoorstel motie B-agenda
Definitief Actieplan Geluid													Olthof		25-11-2024 Technische briefing 10-02-2025 Cie ruimte (A-stuk) ambitieniveau bepalen (wordt wellicht februari) 09-02-2026 Cie ruimte (A-stuk) Definitief Actieplan Geluid
Actieplan Geluid Strategie Geluidproductieplafonds (GPP's)													Olthof		11-05-2026 Technische briefing Sep 2026 Cie ruimte (B-stuk) Jan 2027 Cie ruimte (C-stuk) definitief stuk
Actieplan Geluid Strategie sanering (maatregelen)											2027		Olthof		Sep/okt 2027 Cie ruimte (A-stuk)
Vernieuwde beleidsvisie openbare verlichting (Oude titel: Beleidskader openbare verlichting)													Olthof		09-02-2026 Cie ruimte (B-stuk)
Pilot Bereikbaarheid kust-Zeeweg (voorkeursvariant)													Olthof		12-05-2025 Cie ruimte (B-agenda) 03-02-2026 Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheid Kust (C-stuk)

Planningsoverzicht commissie Ruimte
september 2026 – versie 1 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2025					2026					2027			GS	Behandeling
	Q1	Q2	08-09	06-10	17-11	Q1	Q2	14-9	19-10	23-11	11-1				Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

															De keuze voor de inrichting van de Zeeweg wordt opgepakt nadat eind zomer 2026 de proef met P&R en pendelbus is afgerond en is geëvalueerd. Dan volgt in Q1 2027 het besluit over een voorkeursvariant voor de nieuwe inrichting van de Zeeweg.
Reactie concept bereikbaarheidsvisie Noord-Holland Noord												Olthof	08-09-2025	Cie Ruimte (B-stuk)	
Uitvoeringsagenda publieke mobiliteit												Olthof	Q2/Q3 2026	Cie Ruimte (C-stuk)	
Gunning concessie Noordwest NH												Olthof	Q1 2027	Cie Ruimte (C-stuk)	
Innovatieprogramma Verkeer en Vervoer 2026-2030 (voorheen) Smart Mobility												Olthof	12-01-2026	Cie Ruimte (B-stuk)	Voortgangsrapportage afgelopen 2 jaar en vormgeving komende 4 jaar.
Voordracht aan PS over Herstel fout PIP HOV Lisserbroek-Getsewoud												Olthof	11-05-2026	Cie Ruimte (A-stuk)	
Toezicht en handhaving ligplaatsenbeleid									Q4			Olthof	Q2 2026 Q4 2026	Cie Ruimte (C-stuk) Cie Ruimte (B-stuk)	
Stand van zaken onderdoorgang Broek in Waterland							24-8					Olthof	24-08-2026	Cie Ruimte (B-stuk)	
Voorkeursvariant N203 Krommenie													19-10-2026 23-11-2026	Cie Ruimte (B-stuk) Cie Ruimte (A-stuk)	voorgenomen besluit voorkeursvariant besluit voorkeursvariant
Voortgangsrapportage Agenda Slimme en Schone Logistiek								Q3					Q3 2026	B of C stuk	Voortgangsrapportage over de afgelopen 4 jaar en vormgeving komende 4 jaar
Voortgangsbericht Actieplan kernnet vaarwegen								Q3					Q3 2026	B of C stuk	Voortgangsbericht over het afgelopen jaar met kleine technische wijzigingen nav additionele participatie bedrijfsleven

Planningsoverzicht commissie Ruimte
september 2026 – versie 1 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2025					2026					2027			GS	Behandeling
	Q1	Q2	08-09	06-10	17-11	Q1	Q2	14-9	19-10	23-11	11-1				Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

Voorkeursvariant N203 Uitgeest-Limmen														19-10-2026 Cie Ruimte B of C-stuk
Tussentijdse kredietaanvraag iMPI														08-06-2026 Cie Ruimte A-stuk
Portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling														
Ruimtelijk voorstel (zie regie op de ruimte op strategische agenda voor planning 2025 & 2026)												Rommel		- Vrijgeven Ruimtelijk Voorstel voor bespreking op de B agenda maart 2024, voorafgaand een technische briefing. Behandeling wordt integraal in april. Besluitvorming september 2024 - 2024-2025 uitwerken en onderzoeken - 2026 aan de slag - Analysedocument NHN is bijlage van Ruimtelijk Voorstel
Maatwerk locaties woningbouw (in het kader van meer ruimte voor wonen)														Besproken op 13 januari (B-agenda) in commissie – 2 minutendebat in PS
Functiewijziging (agrarisch bouwperceel)														Functiewijziging (agrarisch bouwperceel) Er volgt een evaluatie en het opstellen van een beleidsstuk en daarna eventueel nieuwe regels. Nog geen planning beschikbaar. Evaluatie VAB als B-stuk in Q1 van 2025. Aanpassing van de regels volgt via de vierde wijziging van de Omgevingsverordening NH2022 (loopt mee in die cyclus)
Ontheffingsverzoek Lange Weeren Edam- Volendam														B-agenda 12 mei 2025
Ontheffingsverzoek Schagen Oost														B-agenda 17 maart 2025
Ontheffingsverzoek Wormerland														De gemeente Wormerland heeft een ontheffingsverzoek ingediend voor het Beschermd Landschap (BL) en het Landelijk Gebied. Het ontheffingsverzoek wordt aan de commissie voorgelegd als uit de beoordeling volgt dat GS voornemens zijn hierop positief te besluiten. Naar verwachting in de commissie van 12 mei.
Omgevingsverordening												Rommel		De Omgevingsverordening kent een vaste jaarlijkse cyclus. Dat betekent twee keer per jaar een ronde wijziging werkingsgebieden. Wordt ter informatie of ter bespreking aangeboden aan de commissie

Planningsoverzicht commissie Ruimte
september 2026 – versie 1 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2025					2026					2027			GS	Behandeling
	Q1	Q2	08-09	06-10	17-11	Q1	Q2	14-9	19-10	23-11	11-1				Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

													(afhankelijk van de zwaarte van de voorgestelde wijzigingen ‘groots meeslepend’/’klein ingrijpend’) in juni (ronde I) resp. november (ronde II). Ronde twee komt nu in januari 2025 aan de orde. Daarnaast de wijziging van de artikelen van de Omgevingsverordening zelf, bespreking van het ontwerp in de commissie van juni wordt geagendeerd, bespreking van de derde herziening is in de commissie van november en vaststelling door PS van de wijziging van de Omgevingsverordening in december
Portefeuille Wonen													
Monitor Woningbouw								Q3				Beemsterboer	Q3–2026
Actieagenda Wonen									Q3				In het actieplan wonen krijgen alle woonactiviteiten een plek. Uitwerking na de zomer richting Staten, A-agenda -11 maart BOT-overleg actieplan wonen -juni of Q3 interactieve sessie Actie agenda Wonen Q3 2025 – 17 november voortgangsrapportage Actie agenda Wonen B-agenda Q3 2026 – voortgangsrapportage bespreken
Plan van Aanpak versnellen Woningbouw													17-11-2025 – wordt het Plan van aanpak versnellen woningbouw besproken op de B-agenda.
Rapportage Bouwambassadeur							Q2	Q3					TB of B-agenda Q3-2026

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier dhr. R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. Zweers

CZ/FIN

Telefoonnummer +31235143573

jeroen.zweers@noord-holland.nl

1 | 1

Betreft: Tweede begrotingswijziging 2026

Verzenddatum

01 SEP. 2026

Geachte leden,

Kenmerk

[END5ZVFTENNW-1076595607-9826](#)

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over de Tweede begrotingswijziging 2026.

Uw kenmerk

Met het toevoegen van budget voor de wildopvang locaties in 2026 stellen wij u voor om Motie M108-2024 'steun voor wildopvang' als afgehandeld te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter 10

J.C.J. Beemsterboer

2 bijlage(n)

- Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026
- Tweede begrotingswijziging 2026

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 25 augustus 2026

Onderwerp: Tweede begrotingswijziging 2026

Kenmerk: Fin/051026/JZ/TBW

Bijlagen: Tweede begrotingswijziging 2026

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de Tweede Begrotingswijziging 2026 (TBW) aan.

Met de Tweede Begrotingswijziging actualiseren wij de Begroting 2026 op basis van de meest recente financiële inzichten, de voortgang van de uitvoering en ontwikkelingen die zich sinds de Eerste Begrotingswijziging hebben voorgedaan. Hiermee sluit de begroting beter aan bij de actuele uitvoering van provinciaal beleid en beschikken Provinciale Staten over een actueel en realistisch financieel beeld waarop zij hun kaderstellende en controlerende rol kunnen uitoefenen.

De Tweede Begrotingswijziging is nadrukkelijk geen nieuw beleidsdocument, maar een actualisatie van de bestaande begroting. Het accent ligt op het verwerken van actuele inzichten, zodat de begroting beter aansluit bij de verwachte uitvoering in 2026. Daarbij zijn onder meer verwerkt:

- de financiële effecten van de Meicirculaire 2026;
- actualisaties van rente- en dividendramingen;
- wijzigingen in Rijksbijdragen en specifieke uitkeringen;
- actualisaties van projectplanningen en kasritmes;
- verwerking van autonome ontwikkelingen en enkele beleidsvoorstellen.

Hierdoor ontstaat een actueler en realistischer financieel beeld van het begrotingsjaar 2026.

Met het toevoegen van budget voor de wildopvang locaties in 2026 wordt de Motie 108 'steun voor wildopvang' afgehandeld.

Financieel beeld 2026

Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen. Hierdoor neemt het voordelige begrotingssaldo toe van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Conform de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027 wordt dit voordelige begrotingssaldo toegevoegd aan het eigen vermogen.

Hiermee wordt de financiële positie van de provincie versterkt, zodat ook op langere termijn voldoende ruimte blijft bestaan voor investeringen en het opvangen van financiële tegenvallers. Hiermee is beoogd de trend van oplopende Netto-Schuldquote (NSQ) te dempen.

Door de ontwikkelingen gedurende het jaar te verwerken, ontstaat een begroting die beter aansluit bij de verwachte uitvoering, een realistischer beeld geeft van de financiële positie van de provincie en Provinciale Staten beter ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende rol.

2. Toelichting

In deze voordracht stellen wij u het volgende voor:

- **De tweede begrotingswijziging 2026 vast te stellen:**

Met de vaststelling van deze begrotingswijziging worden de geraamde inkomsten en uitgaven voor 2026 aangepast aan de meest recente verwachtingen en beleidskeuzes. Dit is een standaardonderdeel van de planning- en controlcyclus en zorgt ervoor dat de financiële kaders actueel en realistisch blijven.

- **De gewijzigde lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling vast te stellen:**

Subsidies buiten de uitvoeringsregeling zijn subsidies die niet vallen onder gestandaardiseerde regelingen maar specifiek worden toegekend, bijvoorbeeld voor innovatieve of unieke projecten. Het vaststellen van de gewijzigde lijst betekent dat deze subsidies worden geactualiseerd, afgestemd op de beleidsdoelen, en voorzien van een goedkeuring.

- **de benodigde investeringskredieten binnen het IMPI 2027-2034 beschikbaar te stellen.**

Met het beschikbaar stellen van deze investeringskredieten kunnen de opgenomen infrastructurele maatregelen uit het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (IMPI) 2027-2034 worden uitgevoerd. Hiermee worden de financiële middelen beschikbaar gesteld voor de geplande vervangings-, verbeter- en uitbreidingsinvesteringen.

Financiële ontwikkelingen

De Tweede Begrotingswijziging leidt per saldo tot een verbetering van het begrotingsresultaat van € 21,7 miljoen. Hierdoor verbetert het begrotingssaldo van € 9,7 miljoen voordelig naar € 31,4 miljoen voordelig. De volledige € 31,4 miljoen zal worden toegevoegd aan het Eigen Vermogen.

Tegelijkertijd laat deze begrotingswijziging zien dat de provincie haar begroting gedurende het jaar actief actualiseert op basis van nieuwe inzichten in uitvoering en financiën. Daarmee wordt voorkomen dat budgetten blijven staan terwijl uitvoering later plaatsvindt of financiële ramingen niet langer aansluiten bij de werkelijkheid.

De Tweede Begrotingswijziging vormt de financiële actualisatie tussen de Jaarstukken 2025 en de Begroting 2027 en zorgt ervoor dat de begroting 2026 aansluit bij de actuele uitvoering en de meest recente financiële inzichten.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
Technische bijstellingen	-19.879	V
Autonome ontwikkelingen	-2.896	V
Beleidsvoorstellen	1.029	N
Eindsaldo Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413	V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418</i>	<i>N</i>

De verbetering van het begrotingssaldo wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- verwerking van de Meicirculaire 2026;
- een gunstiger renteresultaat;
- hogere dividendopbrengsten, met name vanuit Alliander;
- verwerking mutaties Kaderbrief 2027;
- ontwikkelingen m.b.t. de omgevingsdiensten;
- actualisatie van afschrijvingslasten;
- hogere opbrengsten uit grondverkopen;
- diverse technische herfaseringen van lasten en baten.

Tegenover deze voordelen staan onder andere hogere lasten voor Europese landbouwprojecten, gladheidbestrijding, verkeersmanagement, energietransitie en enkele beleidsmatige intensiveringen.

De verbetering van het begrotingsresultaat is grotendeels incidenteel van aard en wordt voornamelijk veroorzaakt door actualisaties van financiële ramingen, Rijksmiddelen en uitvoeringsontwikkelingen. De structurele opgaven van de provincie Noord-Holland op het gebied van wonen, mobiliteit, natuur, klimaat en leefbaarheid blijven onverminderd aanwezig.

Gelet op de aard van deze ontwikkelingen vormt de Begroting 2027 het belangrijkste moment voor integrale bestuurlijke afwegingen over de structurele inzet van middelen.

In onderstaande tabel staan de bijstellingen op programmaniveau weergegeven.

Saldo van lasten en baten per programma (x € 1.000)

min is voordelig	Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotings- wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
1 Bestuur	28.298	N	652	N	28.950	N
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	73.540	N	-7.368	V	66.172	N
3 Ruimte en Wonen	18.871	N	7.841	N	26.712	N
4 Bereikbaarheid	275.738	N	33.206	N	308.944	N
5 Natuur en landelijk gebied	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	40.286	N	7.384	N	47.670	N
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Totaal saldo van lasten en baten	72.737	N	-226	V	72.511	N
Stortingen	222.772	N	16.453	N	239.225	N
Onttrekkingen	-305.176	V	-37.973	V	-343.149	V
Totaal mutaties reserves	-82.404	V	-21.520	V	-103.924	V
Begrotingsresultaat	-9.667	V	-21.746	V	-31.413	V

Lasten / Baten / Reserves

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert zowel de lasten, baten als de inzet van reserves op basis van de meest recente uitvoerings- en financiële inzichten.

Een belangrijk deel van de hogere lasten wordt gedekt door Rijksbijdragen of onttrekkingen uit bestemmingsreserves, waardoor deze mutaties slechts beperkt effect hebben op het begrotingsresultaat. Hiermee sluit de begroting beter aan op de verwachte uitvoering in 2026.

Beleidskader en duiding

De verbetering van het begrotingsresultaat is grotendeels incidenteel van aard en wordt vooral veroorzaakt door actualisaties van bestaande ramingen, Rijksmiddelen en gewijzigde uitvoeringsinzichten.

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert daarmee de begroting zodat deze beter aansluit bij de feitelijke uitvoering. De structurele maatschappelijke opgaven van de provincie blijven onverminderd aanwezig; integrale afwegingen over de inzet van structurele middelen vinden plaats bij de Begroting 2027.

**Kredietbesluiten infrastructuurmaatregelen ter uitvoering van het integraal
Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2027-2034**

In de Financiële Verordening is opgenomen dat kredieten (exclusief BTW) bij de begroting(-swijziging) ter besluitvorming aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Per kredietaanvraag melden wij of voor de maatregelen een bijdrage van derden en/of dekking uit eigen reserves wordt verkregen en welke bedragen uiteindelijk ten laste van welke kapitaallasten komen. De kredietbesluiten zijn in onderstaande tabellen samengevat.

Vervangingsinvesteringen

project-nummer	Kredietbesluiten Vervangingsinvesteringen Begroting 2027	kredietsoort	reeds beschikbaar krediet	krediet-aanvraag	totaal krediet	jaar oplevering	afschrijvings-termijn
25E16-02	Vervanging remmingwerken Willem-I-sluis en renovatie sluisdeuren	vaarwegen		3.500.000	3.500.000	2027	25
K18-05	Vervanging remmingwerken Westfriesesluis	vaarwegen		2.100.000	2.100.000	2028	50
K18a-01	(en K18b-01) Vervanging vaarwegvak 16 (en 17) Westfriesche Vaart	vaarwegen	8.764.000	410.000	9.174.000	2026	40
K18a-02	Aanschaf tweedehands damwanden	vaarwegen	484.000	-484.000	0	2025	40
K18b-02	Aanschaf tweedehands damwanden	vaarwegen	484.000	-484.000	0	2025	40
K20a-03	Vaarwegvak 5 - Noordhollandsch Kanaal	vaarwegen		2.600.000		2027	40
K20z-a-01	Vaarwegvak 12 - Noordhollandsch Kanaal	vaarwegen		4.600.000	4.600.000	2028	40
N247a-06	Vervanging Slochterbrug/duikers	wegen	2.000.000	2.200.000	4.200.000	2029	50
Totaal kredietbesluiten				14.442.000			

Verbeter- en uitbreidingsinvesteringen

project-nummer	Kredietbesluiten Verbeter- en Uitbreidingsmaatregelen Begroting 2027	reeds beschikbaar krediet	krediet-aanvraag	bijdragen derden	kapitaal-lasten	totaal krediet	jaar oplevering
N247-25	Bereikbaarheid Waterland: maatregelen N247 Zuid, ged A10-Het Schouw	5.000.000	66.800.000	39.050.000	27.750.000	71.800.000	2029
N240-17	Kortetermijnmaatregelen rotonde N240-WFO terrein		1.100.000		1.100.000	1.100.000	2027
N515-02	Fietstunnel en faunapassage kruispunt N515-Zuiderweg (voorbereidingskrediet)		3.000.000	2.000.000	1.000.000	3.000.000	2030
Totaal kredietbesluiten			70.900.000	41.050.000	29.850.000		

Kredietaanvragen

- a. **25E16-02 Vervanging remmingwerken Willem I-sluis en renovatie sluisdeuren** € 3.500.000
Het krediet komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen.
(jaar oplevering: 2027 / afschrijvingstermijn: 25 jaar)
Het project is uitvoeringsgereed.
- b. **K18-05 Vervanging remmingwerken Westfriesesluis** € 2.100.000
Het krediet komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen
(jaar oplevering: 2028 / afschrijvingstermijn: 50 jaar)
Het project is uitvoeringsgereed.
- c. **K18a-01 (en K18b-01) Vervanging vaarwegvak 16 (en 17) Westfriesche Vaart** € 410.000
De kredietverhoging komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen
(jaar oplevering: 2026 / afschrijvingstermijn: 40 jaar)
Er zijn tweedehands damwanden gebruikt, die niet in de begroting waren meegenomen en de planning is uitgelopen, waardoor de kosten hoger zijn.
- d. **K20a-03 Vervanging vaarwegvak 5 Noordhollandsch Kanaal** € 2.600.000
Het krediet komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen
(jaar oplevering: 2027; afschrijvingstermijn: 40 jaar)
Het project is uitvoeringsgereed.
- e. **K20z-a-01 Vervanging vaarwegvak 12 Noordhollandsch Kanaal** € 4.600.000
Het krediet komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen
(jaar oplevering: 2028; afschrijvingstermijn: 40 jaar)
Het project is uitvoeringsgereed.
- f. **N240-17 Kortetermijnmaatregelen rotonde N240-WFO terrein** € 1.100.000
Het krediet komt ten laste van de stelpost Verbeter- en Uitbreidingsinvesteringen.
(jaar oplevering: 2027 / afschrijvingstermijn: 50 jaar)
De rotonde wordt aangepast, zodat deze het verkeer beter kan verwerken.
- g. **N247-25 Bereikbaarheid Waterland: maatregelen N247 Zuid, ged. A10-Het Schouw** € 66.800.000
Een bedrag van € 27.750.000 komt ten laste van de stelpost Verbeter- en Uitbreidingsinvesteringen. Het Rijk levert een bijdrage van € 20.850.000 en de voorlopige bijdrage van de VRA is € 18.200.000.
(jaar oplevering: 2029 / afschrijvingstermijn: 50 jaar)
Het kruispunt N247-A10 wordt aangepast, de verkeersstromen bij Het Schouw worden ontvlochten en er wordt een bus overstappunt, P+R en P+B aangelegd. Om in aanmerking te komen voor de rijksbijdrage dient het

uitvoeringskrediet beschikbaar te zijn. Omdat de raming nog onzeker is, wordt 80% van de totale raming aangevraagd,

- h. **N247a-06 Vervanging Slochterbrug/duikers** **€ 2.200.000**
 De kredietverhoging komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen.
 (jaar oplevering: 2029 / afschrijvingstermijn: 50 jaar)
 De vervanging wordt gelijktijdig met N247-25 uitgevoerd.
- i. **N515-02 Voorbereidingskrediet Fietstunnel en faunapassage N515-Zuiderweg** **€ 3.000.000**
 Een bedrag van € 1.000.000 komt ten laste van de stelpost Verbeter- en Uitbreidingsinvesteringen. De VRA levert een bijdrage van € 2.000.000.
 (jaar oplevering: 2030 / afschrijvingstermijn: 50 jaar)
 Voor de planvorming, ontwerpen en conditionering is een apart voorbereidingskrediet nodig.
- j. **Intrekken krediet K18a-02 Aanschaf tweedehands damwanden** **-/- € 484.000**
 Bij de EBW2022 is hiervoor een krediet beschikbaar gesteld (ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen). Een deel van de damwanden is echter gebruikt bij K18a-01 en K18b-01 (fase 1) en bij de kredietaanvraag voor K18a-02/K18b-02 (fase 2) is geen rekening gehouden met dit beschikbare krediet. Het krediet wordt ingetrokken.
- k. **Intrekken krediet K18b-02 Aanschaf tweedehands damwanden** **-/- € 484.000**
 Bij de EBW2022 is hiervoor een krediet beschikbaar gesteld (ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen). Een deel van de damwanden is echter gebruikt bij K18a-01 en K18b-01 (fase 1) en bij de kredietaanvraag voor K18a-02/K18b-02 (fase 2) is geen rekening gehouden met dit beschikbare krediet. Het krediet wordt ingetrokken.

3. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.T.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 54-2026

Tweede begrotingswijziging 2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 25 augustus 2026;

besluiten:

1. Ter uitvoering van het iMPI 2027-2034 de volgende kredieten beschikbaar te stellen:

1B ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen:

a) 25 ^E 16-02 Vervanging remmingwerken Willem I-sluizen en renovatie sluisdeuren	€ 3.500.000
b) K18-05 Vervanging remmingwerken Westfriesesluis	€ 2.100.000
c) K18a-01 (en K18b-01) Vervanging vaarwegvak 16 (en 17) Westfrieze Vaart	€ 410.000
d) K20a-03 Vervanging vaarwegvak 5 Noordhollandsch Kanaal	€ 2.600.000
e) K20z-a-01 Vervanging vaarwegvak 12 Noordhollandsch Kanaal	€ 4.600.000
f) N247a-06 Vervanging Slochterbrug/duikers	€ 2.200.000

1C ten laste van de stelpost Verbeter- en Uitbreidingsinvesteringen:

a) N240-17 Kortetermijnmaatregelen rotonde N240-WFO terrein	€ 1.100.000
b) N247-25 Bereikbaarheid Waterland: N247 Zuid, ged. A10-Het Schouw	€ 66.800.000
	<i>€ 46.750.000 komt ten laste van de stelpost</i>
c) N515-02 Voorbereidingskrediet Fietstunnel en faunapassage N515-Zuiderweg	€ 3.000.000
	<i>€ 1.000.000 komt ten laste van de stelpost</i>

1D de volgende kredieten in te trekken:

a) K18a-02 Aanschaf tweedehands damwanden	-/- € 484.000
b) K18b-02 Aanschaf tweedehands damwanden	-/- € 484.000

2. De bij deze tweede begrotingswijziging mutaties van de begroting 2026 vast te stellen;
3. De tweede begrotingswijziging 2026 met een begrotingsresultaat van € 21,7 miljoen vast te stellen;
4. De gewijzigde lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling vast te stellen.

Haarlem,
Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Tweede begrotingswijziging 2026

Provincie Noord-Holland

Versie – 25 augustus 2026

Inhoudsopgave

Tweede begrotingswijziging 2026	1
Inhoudsopgave.....	2
1. Samenvatting Tweede begrotingswijziging.....	3
2. Inleiding en leeswijzer	5
3 Financieel overzicht	6
4 Overzicht per programma	12
4.1 Geactualiseerde Programmabegroting in één oogopslag.....	12
___Programma 1 Bestuur	13
___Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving	15
___Programma 3 Ruimte en Wonen.....	19
___Programma 4 Bereikbaarheid.....	22
___Programma 5 Natuur en landelijk gebied.....	32
___Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur.....	41
___Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie.....	45
5 Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling.....	52

1. Samenvatting Tweede begrotingswijziging

Begrotingsresultaat

Met de Tweede Begrotingswijziging wordt de begroting 2026 geactualiseerd op basis van de meest recente financiële inzichten, de voortgang van de uitvoering en ontwikkelingen die zich sinds de Eerste Begrotingswijziging hebben voorgedaan.

Per saldo verbetert het verwachte begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen, waardoor het voordelige begrotingssaldo toeneemt van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Dit positieve resultaat zal worden gebruikt voor het versterken van het eigen vermogen.

Deze verbetering is het saldo van een groot aantal financiële ontwikkelingen binnen de verschillende programma's. De grootste positieve bijdragen worden geleverd door een dwangsom (via de Omgevingsdienst: € 9,0 miljoen), een gunstiger renteresultaat (€ 4,8 miljoen), de actualisatie van afschrijvingslasten (€ 4,3 miljoen) en hogere dividendopbrengsten (€ 3,5 miljoen). Daarnaast dragen onder meer hogere opbrengsten uit grondverkoop en overige financiële actualisaties bij aan de verbetering van het begrotingsresultaat.

Tegenover deze voordelen staan echter ook nadelige ontwikkelingen. De grootste betreft de hogere lasten voor variabel onderhoud (€ 13,0 miljoen). Daarnaast nemen de lasten toe door Europese landbouwprojecten (€ 6,7 miljoen), een bijstelling van de raming van de opcenten (€ 3,6 miljoen), gladheidbestrijding (€ 1,0 miljoen) en hogere uitgaven voor verkeersmanagement en incidentmanagement.

Verwerking meicirculaire 2026

In deze begrotingswijziging is de meicirculaire 2026 van het Provinciefonds verwerkt. De actualisatie leidt per saldo tot een voordelig effect op het begrotingsresultaat. De wijzigingen worden voornamelijk veroorzaakt door hogere accressen, de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds en nieuwe decentralisatie-uitkeringen.

Actualisatie van de begroting

De Tweede Begrotingswijziging is primair een actualisatie van de begroting en geen moment waarop nieuw beleid wordt vastgesteld. De begrotingswijziging zorgt ervoor dat de begroting gedurende het jaar aansluit bij de meest recente financiële inzichten, gewijzigde uitvoeringsplanningen en actuele ontwikkelingen.

Een belangrijk deel van de mutaties heeft betrekking op de verwerking van Rijksmiddelen, waaronder de Meicirculaire 2026, actualisaties van rente-, dividend- en afschrijvingsramingen, wijzigingen in projectplanningen en kasritmes, actualisaties van specifieke uitkeringen (SPUK's) en subsidies en aanpassingen in de inzet van bestemmingsreserves. Hierdoor sluit de begroting beter aan op de actuele planning en de verwachte uitvoering in 2026.

Financiële analyse

Om de financiële ontwikkelingen beter inzichtelijk te maken zijn de mutaties onderscheiden naar technische bijstellingen, autonome ontwikkelingen en beleidsvoorstellen. Deze indeling helpt om inzicht te geven in de aard van de wijzigingen en de factoren die het begrotingsresultaat beïnvloeden.

Vanwege een verslechtering van de financiële kengetallen, met name door oplopende leningportefeuille, is bij de Kaderbrief 2027 besloten om positieve begrotingssaldi toe te voegen aan het eigen vermogen, zie onderste regel van tabel hieronder.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
Technische bijstellingen	-19.879	V
Autonome ontwikkelingen	-2.896	V
Beleidsvoorstellen	1.029	N
Saldo Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413	V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418</i>	<i>N</i>

2. Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Voor u ligt de Tweede Begrotingswijziging 2026 (TBW). Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de Begroting 2026 op basis van de meest recente inzichten in de uitvoering, financiële ontwikkelingen en bestuurlijke besluitvorming sinds de Eerste Begrotingswijziging 2026.

De Tweede Begrotingswijziging is onderdeel van de planning- en controlcyclus en heeft als doel de begroting gedurende het jaar actueel te houden. Hierbij worden zowel technische als beleidsmatige ontwikkelingen verwerkt, zodat de begroting blijft aansluiten op de verwachte uitvoering.

Belangrijke actualisaties betreffen onder andere:

- verwerking van de Meicirculaire 2026;
- actualisatie van rente- en dividendopbrengsten;
- wijzigingen in Rijksmiddelen;
- actualisatie van subsidies en specifieke uitkeringen;
- herijking van projectplanningen en kasritmes;
- verwerking van enkele nieuwe beleidsvoorstellen.

Door bovenstaande ontwikkelingen kan in totaal € 31,4 miljoen worden toegevoegd aan het eigen vermogen.

Deze verbetering is grotendeels het gevolg van incidentele ontwikkelingen, actualisaties van bestaande ramingen en gewijzigde uitvoeringsinzichten. Tegelijkertijd laat deze begrotingswijziging zien dat beschikbare middelen niet altijd volgens de oorspronkelijke planning worden ingezet. Projecten kunnen vertragen of versnellen, Rijksmiddelen worden geactualiseerd en nieuwe financiële inzichten vragen om bijstelling van de begroting.

Door deze ontwikkelingen gedurende het jaar te verwerken, ontstaat een begroting die beter aansluit bij de verwachte uitvoering, een realistischer beeld geeft van de financiële positie van de provincie en Provinciale Staten beter ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende rol.

Leeswijzer

- Hoofdstuk 1 bevat een bestuurlijke samenvatting van de Tweede Begrotingswijziging 2026, inclusief de belangrijkste financiële ontwikkelingen en de duiding van het begrotingsresultaat.
- Hoofdstuk 2 bevat de inleiding en leeswijzer en beschrijft het doel en de opbouw van deze begrotingswijziging.
- Hoofdstuk 3 bevat het financiële overzicht, inclusief het verloop van de begroting, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en de financiële analyse.
- Hoofdstuk 4 geeft per begrotingsprogramma een overzicht van de financiële wijzigingen. Per beleidsdoel worden de belangrijkste mutaties toegelicht. Financiële ontwikkelingen groter dan € 100.000 worden afzonderlijk beschreven.
- Hoofdstuk 5 bevat de geactualiseerde lijst van subsidies buiten de uitvoeringsregeling 2026

De financiële tabellen in hoofdstuk 3 vormen het budgetrechtelijke onderdeel van deze begrotingswijziging.

3 Financieel overzicht

3.1 Verloop begroting 2026

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert de begroting op basis van de meest recente financiële en uitvoeringsmatige inzichten. Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen. Deze verbetering is grotendeels het gevolg van technische actualisaties, Rijksmiddelen en gewijzigde uitvoeringsinzichten en leidt niet tot eenzelfde omvang aan structurele financiële ruimte.

Daarmee bedraagt het voordelige begrotingssaldo voor 2026 € 31,4 miljoen. Bij de Kaderbrief 2027 is besloten om voordelige begrotingssaldi de komende jaren ter reserveren. Het positief begrotingssaldo wordt daarom volledig ingezet voor het versterken van het eigen vermogen.

Deze verbetering wordt grotendeels veroorzaakt door incidentele financiële ontwikkelingen en actualisaties van bestaande ramingen. Het betreft onder andere de verwerking van de Meicirculaire 2026, hogere dividendopbrengsten, een gunstiger renteresultaat, een dwangsom en actualisatie van afschrijvingslasten n.a.v. lagere investeringen de afgelopen jaren.

Tegelijkertijd zijn ook hogere lasten verwerkt voor onder meer Europese landbouwprojecten, gladheidbestrijding, verkeersmanagement en diverse beleidsmatige ontwikkelingen.

De structurele maatschappelijke opgaven waarvoor de provincie staat blijven daarmee onverminderd aanwezig.

Verloop begroting 2026 (x € 1.000)	Saldo	
Begrotingssaldo 2026	-5.157	V
Eerste begrotingswijziging 2026	-4.510	V
Tweede begrotingswijziging 2026	-21.746	V
Begrotingssaldo totaal na tweede begrotingswijziging	-31.413	V

Financieel kader

Technische bijstellingen hebben voornamelijk betrekking op actualisaties van bestaande ramingen, kasritmes, Rijksmiddelen en administratieve begrotingsaanpassingen. Autonome ontwikkelingen zijn het gevolg van externe factoren, zoals prijsontwikkelingen, marktomstandigheden of gewijzigde uitvoeringsinzichten. Beleidsvoorstellen betreffen nieuwe bestuurlijke keuzes die in deze begrotingswijziging worden verwerkt.

Deze analyse laat zien dat de verbetering van het begrotingsresultaat niet door één ontwikkeling wordt veroorzaakt, maar het resultaat is van een combinatie van financiële actualisaties, autonome ontwikkelingen en beleidsmatige keuzes. Daarmee ontstaat een transparanter beeld van de financiële ontwikkelingen gedurende het begrotingsjaar.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
Technische bijstellingen	-19.879	V
Autonome ontwikkelingen	-2.896	V
Beleidsvoorstellen	1.029	N
Eindstand Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413	V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418</i>	<i>N</i>

Vanwege een verslechtering van de financiële kengetallen op de langere termijn, met name door oplopende leningportefeuille, is bij de Kaderbrief 2027 besloten om het positieve begrotingssaldo van 2026 na wijzigingen toe te voegen aan het eigen vermogen, zie onderste regel van tabel hierboven.

Van de totale verbetering van € 21,7 miljoen wordt circa 90% veroorzaakt door technische bijstellingen.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
1 Meicirculaire 2026	-7.980	V
2 Renteresultaat	-4.770	V
3 Dividendopbrengsten	-3.481	V
4 Mutaties Kaderbrief 2027	-412	V
5 Actualisatie afschrijvingslasten	-4.266	V
6 Vast onderhoud wegen	256	N
7 Verkeersmanagement vaarwegen	825	N
8 IPO BIJ12	118	N
9 Omgevingsdiensten	-10.033	V
10 Correcties reserves Mobiliteit	7.005	N
11 Gladheidbestrijding	990	N
12 Verkopen Strategische Gronden Groen	-60	V
13 Verkopen Grond	-1.650	V
14 Ligplaatsenbeleid	100	N
15 Verkeerseducatie onderwijs	-850	V
16 Vrijval reserve Laag Holland	-3	V
17 Vrijval reserve mobiliteitsbeleid	-102	V
18 Omzetten Reserve Monumenten naar exploitatie	-2.019	V
19 Overige mutaties < € 100.000	-45	V
20 Raming opcenten o.b.v. meicirculaire 2026	3.606	N
21 Bijstelling OV concessies naar aanleiding van aangepast voorschot	-2.843	V
22 VRI bijdrage gemeentes	-81	V

23	Europese landbouwprojecten	6.700	N
24	Vrijval reserve Waterrecreatie	-760	V
25	Leges wegenverordening	-270	V
26	Verkeersmanagement	202	N
27	Herinrichting Zandvoort Nieuw Noord	-568	V
28	Pont Ilpendam	-104	V
29	Incidentmanagement	616	N
<i>Subtotaal Technische bijstellingen</i>		<i>-19.879</i>	<i>V</i>
Saldo meerjarenraming na technische bijstellingen		-29.546	V
1	Afrekeningsverschillen	-1.642	V
2	Randstedelijke Rekenkamer	-59	V
3	Beëindiging verhuur Elan Wonen	108	N
4	Pachten en Huren	-752	V
5	Doorschuif BTW	-400	V
6	Mutaties Kaderbrief 2027	400	N
7	Verschuiving last vennootschapsbelasting	-551	V
<i>Subtotaal Autonome ontwikkelingen</i>		<i>-2.896</i>	<i>V</i>
Saldo meerjarenraming na Autonome ontwikkelingen		-32.442	V
1	Mutaties Kaderbrief 2027	529	N
2	Onderzoek Vrouwenveiligheid	100	N
3	Wildopvang	400	N
<i>Subtotaal Beleidsvoorstellen</i>		<i>1.029</i>	<i>N</i>
Saldo meerjarenraming na Beleidsvoorstellen		-31.413	V

Toelichting Technische bijstellingen

1 Meicirculaire 2026

Op basis van de meicirculaire is het provinciefonds geactualiseerd.

De mutaties worden veroorzaakt door:

- mutaties in de algemene uitkering als gevolg van hogere accressen en omdat de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds hoger is gebleken dan verwacht;
- nieuwe decentralisatie uitkeringen;
- de eindafrekening van de algemene uitkering van 2025 is toegevoegd in 2026

2 Renteresultaat

Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose kunnen de rentelasten naar beneden worden bijgesteld met €4,7 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door lagere dan verwachte uitgaven over 2025 en een lagere omvang van de opgenomen geldleningen en te verwachten opnames van leningen in 2026.

De rentebaten op de Schatkist worden met €0,1 miljoen opgehoogd.

De doorbelaste rentelasten zijn gemuteerd op de verschillende beleidsdoelen en op het renteresultaat.

3 Dividendopbrengsten

De dividendopbrengsten worden naar boven bijgesteld. Dit wordt per saldo veroorzaakt door een tweetal mutaties:

- een hogere opbrengst van Alliander (€4,2 miljoen);
- een lagere opbrengst van Life Science Fund Amsterdam (€0,2 miljoen);
- een lagere opbrengst van Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) (€0,5 miljoen);
- een lagere opbrengst van Nederlandse Waterschapsbank (NWB) (€0,01 miljoen).

4 Mutaties Kaderbrief 2027

In de Kaderbrief 2027 zijn een aantal technische mutaties doorgevoerd voor 2026. Het gaat hierbij om:

- Indexering ad €1,1 miljoen (regel C Kaderbrief)
- Verhoging onderhoudsbudgetten vast en variabel onderhoud i.v.m. areaaluitbreiding ad +/- €0,5 miljoen (regel D Kaderbrief)
- Bijstelling rentebaten en lasten per saldo €1 miljoen (regel F Kaderbrief)

5 Actualisatie afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten op de materiele vaste activa zijn geactualiseerd. De mutatie ten opzichte van de Begroting 2026 komt voort uit:

- De afschrijvingen zijn berekend op basis van gerealiseerde investeringen t/m 2025;

6 IPO BIJ12

De budgetten voor het Interprovinciaal Overleg (IPO) worden bijgesteld op basis van de geactualiseerde verdeelsleutel van IPO, waardoor de bijdrage per programma wordt aangepast.

7 Vast onderhoud wegen

Werkzaamheden zijn deels doorgeschoven van 2025 naar 2026. De reclameopbrengsten zijn lager geraamd, aangezien voor de periode september tot en met december nog geen prognose is opgenomen vanwege een lopende nieuwe aanbesteding.

8 Verkeersmanagement vaarwegen

De geplande uitgaven voor de ophoging ten behoeve van serververvanging in de bediencentrale zijn verplaatst van 2025 naar 2026.

9 Omgevingsdiensten

De ontvangen baten van € 9 miljoen hebben betrekking op ontvangen dwangsommen. Daarnaast is € 1 miljoen van het budget Omgevingsdiensten n.a.v. een ontvangen decentralisatie uitkering (DU) van het Rijk in 2026 nog niet nodig in 2026. Op basis van het bestedingsplan van de Decentralisatie Uitkering Versterking Vergunningsverlening maatwerk voor de omgevingsdiensten wordt dit budget herverdeeld over toekomstige jaren.

10 Correcties reserves Mobiliteit

Met deze wijzigingen worden de standen van een drietal reserves in het bereikbaarheidsdomein rechtgezet, zodat de stortingen en onttrekkingen aansluiten op het actuele bestedingsplan.

11 Gladheidbestrijding

De lasten zijn hoger uitgevallen als gevolg van een strenger winterseizoen, waardoor vaker is gestrooid.

12 Verkopen Strategische Gronden Groen

Bijstelling begrote baten strategische grond verkopen op basis van verwachte realisatie 2026.

13 Verkopen Grond

Aanpassing raming verkopen Grond op basis dat de verwachte realisatie hoger is dan de originele aankoopprijs.

14 Ligplaatsenbeleid

De uitvoering van het ligplaatsenbeleid is nog niet gestart.

15 Verkeerseducatie onderwijs

Bijstelling van het budget door omzetting financieringswijze van subsidieregeling naar Europese aanbesteding en het ontbreken van subsidieaanvragen voortvloeiend uit schooljaar 2025-2026

16 Vrijval reserve Laag Holland

Zoals op 15/7/25 (Begroting 2026, eerste lezing) in GS besloten is kan de reserve Laag Holland opgeheven worden en kan de eindstand van de reserve in 2025 vrijvallen. Hiervoor was er al een bedrag van € 435.000 geraamd, dat moet nu een totaal bedrag van € 438.000 worden.

17 Vrijval reserve mobiliteitsbeleid

Vanuit het doorlichten van de bestemmingsreserves in 2025 is bepaald dat de Reserve Mobiliteitsbeleid in zijn geheel vrijvalt in 2026

18 Omzetten Reserve Monumenten naar exploitatie

Conform GS-besluit bij begroting 2026 wordt het monumentenbeleid voortaan gefinancierd vanuit de exploitatie i.p.v. de reserve. Met deze begrotingswijziging valt het restant eind 2026 vrij naar de algemene reserve. Dit restant wordt bij begroting 2027 toegevoegd aan het monumentenbudget

19 Overige mutaties < € 100.000

Onder dit bedrag zijn een aantal bijstellingen opgenomen die per bijstelling kleiner dan € 100.000 zijn.

20 Raming opcenten o.b.v. meicirculaire 2026

De raming van de opcenten wordt geactualiseerd op basis van de meicirculaire 2026 van het provinciefonds.

21 Bijstelling OV concessies naar aanleiding van aangepast voorschot

Bijstelling OV concessies naar aanleiding van aangepast voorschot

22 VRI bijdrage gemeentes

De baten voor VRI's gemeenten.

23 Europese landbouwprojecten

Aangevraagde subsidies bij het RVO worden in hetzelfde jaar als last verantwoord. Hierop wordt de raming voor de Europese landbouwprojecten aangepast.

24 Vrijval reserve Waterrecreatie

Zoals op 15/7/25 (Begroting 2026, eerste lezing) in GS besloten is kan de reserve Waterrecreatie opgeheven worden en kan de eindstand van de reserve in 2025 vrijvallen. Hiervoor was er al een bedrag van € 1.530.000 geraamd, dat moet nu een totaalbedrag van € 2.290.000 worden.

25 Leges wegenverordening

De hogere legesopbrengsten op grond van de Wegenverordening gaan gepaard met hogere lasten voor de benodigde capaciteit.

26 Verkeersmanagement

De lasten en baten vallen hoger uit dan 2025 conform de afspraken in de SOK Verkeersmanagement. Dit blijft binnen de kaders van de overeenkomst, waarbij de bijdrage van de provincie niet toeneemt.

27 Herinrichting Zandvoort Nieuw Noord

Dit betreft een onttrekking van de reserve om subsidie te verlenen aan gemeente Zandvoort, waarvoor al eerder de lasten waren genomen.

28 Pont IJpendam

Dit betreft een verlaging van de subsidie voor de pont IJpendam.

29 Incidentmanagement

Er is sprake van structureel hogere lasten voor incidentmanagement wat ook de laatste jaren te zien is.

Toelichting Autonome ontwikkelingen

1 Afrekeningsverschillen

In de jaarrekening 2025 zijn voor een aantal posten kosten opgenomen op basis van een raming. In 2026 zijn facturen voor lagere bedragen binnen gekomen. Tevens zijn er in 2026 subsidies vastgesteld voor een lager bedrag dan het bedrag dat in voorgaande jaren als kosten is opgenomen in de jaarrekeningen. Beiden leiden tot een financieel voordeel in het huidige jaar.

2 Randstedelijke Rekenkamer

Conform de Begroting 2026 van de Randstedelijke rekenkamer wordt de bijdrage van de provincie Noord-Holland verlaagd naar €616.000

3 Beëindiging verhuur Elan Wonen

Per 1 juli beëindigt Elan Wonen de huur van de 1e etage van het pand Houtplein 33.

4 Pachten en Huren

Bijstelling begrote baten pacht en huur op basis van realisatie 2025 en verwachting 2026.

5 Doorschuif BTW

Op basis van de cijfers over 2024 en 2025 mag verwacht worden dat de doorschuif BTW naar boven kan worden bijgesteld. Doorschuif BTW ontstaat doordat de provincie deelneemt in gemeenschappelijke regelingen die zelf niet de BTW over hun kosten kunnen declareren bij het BTW-compensatiefonds. Deze BTW kan dan worden doorgeschoven naar de provincie.

6 Mutaties Kaderbrief 2027

Bij de Kaderbrief 2027 is extra budget toegekend voor stijgende huisvestingslasten €0,4 miljoen (regel J Kaderbrief)

7 Verschuiving last vennootschapsbelasting

De uitgiften van gronden van CV Polanenpark zal niet meer in 2026 plaatsvinden, maar pas in 2027. Daardoor verschuift de VPB-last ook naar 2027.

Toelichting Beleidsvoorstellen

1 Mutaties Kaderbrief 2027

Bij de Kaderbrief 2027 is extra budget beschikbaar gesteld voor:

- Evenementsponsoring €0,5 miljoen (regel X Kaderbrief)
- Waddengebied €0,1 miljoen (regel Y Kaderbrief)

2 Onderzoek Vrouwenveiligheid

Er worden onderzoekskosten gemaakt om de impact van de lange termijn maatregelen te vergroten. Met het onderzoek wordt beoogd om de knelpunten op het gebied van sociale veiligheid in beeld hebben en daarbij de maatregelen in de openbare ruimte om de sociale veiligheid te verbeteren.

3 Wildopvang

In M108-2024 wordt GS verzocht om de wildopvangcentra in Noord-Holland eenmalig te steunen met € 400.000,- uit het resultaat van 2025. Om uitvoering te geven aan deze motie wordt er in 2026 een subsidieregeling voor wildopvangcentra in Noord-Holland opgesteld.

4 Overzicht per programma

4.1 Geactualiseerde Programmabegroting in één oogopslag

De Tweede Begrotingswijziging 2026 actualiseert de begroting op basis van de meest recente financiële en uitvoeringsmatige inzichten. Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen, waardoor het voordelige begrotingssaldo toeneemt van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Deze verbetering wordt voornamelijk veroorzaakt door de verwerking van de Meicirculaire 2026, hogere dividendopbrengsten, een gunstiger renteresultaat, actualisaties van afschrijvingslasten en diverse technische begrotingsaanpassingen.

De mutaties verschillen per programma. Binnen de programma's Klimaat en gezonde leefomgeving, Natuur en landelijk gebied en Overzicht Algemene middelen en organisatie is sprake van een voordelige ontwikkeling, terwijl binnen de programma's Bestuur, Ruimte en Wonen, Bereikbaarheid en Economie, leefbaarheid en cultuur per saldo hogere lasten worden verwerkt. Een belangrijk deel van deze wijzigingen betreft actualisaties van Rijksmiddelen, projectplanningen, kasritmes en de inzet van reserves, waardoor de begroting beter aansluit bij de verwachte uitvoering in 2026.

De onderstaande tabel geeft het financiële effect van de Tweede Begrotingswijziging weer per begrotingsprogramma, inclusief de mutaties in de reserves en het uiteindelijke begrotingsresultaat. Hiermee wordt inzichtelijk hoe de verschillende ontwikkelingen doorwerken in de provinciale begroting en hoe deze gezamenlijk leiden tot een actueler en realistischer financieel beeld.

Saldo van lasten en baten per programma (x €1.000)

min is voordelig	Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotings- wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
1 Bestuur	28.298	N	652	N	28.950	N
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	73.540	N	-7.368	V	66.172	N
3 Ruimte en Wonen	18.871	N	7.841	N	26.712	N
4 Bereikbaarheid	275.738	N	33.206	N	308.944	N
5 Natuur en landelijk gebied	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	40.286	N	7.384	N	47.670	N
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Totaal saldo van lasten en baten	72.737	N	-226	V	72.511	N
Stortingen	222.772	N	16.453	N	239.225	N
Onttrekkingen	-305.176	V	-37.973	V	-343.149	V
Totaal mutaties reserves	-82.404	V	-21.520	V	-103.924	V
Begrotingsresultaat	-9.667	V	-21.746	V	-31.413	V

Programma 1 Bestuur

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

	Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging		
Lasten									
1.1	Faciliteren van het provinciaal bestuur	14.541	N	17.550	N	597	N	18.147	N
1.2	Werken aan gemeenten en sterke regio's	5.005	N	5.005	N	104	N	5.109	N
1.3	Verzekeren van Openbare orde en veiligheid	1.208	N	1.208	N	0	V	1.208	N
1.4	Belangen van de provincie behartigen	4.895	N	4.594	N	-49	V	4.545	N
Baten									
1.1	Faciliteren van het provinciaal bestuur	-59	V	-59	V	0	V	-59	V
Saldo van baten en lasten		25.590	N	28.298	N	652	N	28.950	N
Onttrekkingen									
1.4	Reserve Cofinanciering Europese projecten	-1.310	V	-1.310	V	48	V	-1.262	V
Totaal mutaties reserves		-1.310	V	-1.310	V	48	V	-1.262	V
Programma Resultaat		24.280	N	26.988	N	700	N	27.688	N

1.1 Faciliteren van het provinciaal bestuur

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: Voor sponsoring is bij de kaderbrief extra budget beschikbaar gesteld. Zie regel AE kaderbrief).	NBN	475 N				475 N
Voor sponsoring van de Special Olympics is € 100.000 beschikbaar gesteld vanuit het budget van sportvoorzieningen uit beleidsdoel 6.3.	BN	100 N				100 N
Overige mutaties < 100.000	NBN	-59 V				-59 V
Overige mutaties < 100.000	BN	81 N				81 N

1.2 Werken aan gemeenten en sterke regio's

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Interbestuurlijk toezicht domein erfgoed'.	BN	104 N				104 N

1.4 Belangen van de provincie behartigen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Overige mutaties < 100.000		-49 V			48 N	-1 V

Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Mutaties Budgettabel (x 1.000 euro)		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging				
Lasten												
2.1	Bijdragen aan de energietransitie	15.778	N		17.574	N		9.800	N	27.374	N	
2.2	Bevorderen gezonde leefomgeving	59.428	N		62.388	N		4.612	N	67.000	N	
Baten												
2.1	Bijdragen aan de energietransitie	-3.043	V		-3.043	V		-6.815	V		-9.858	V
2.2	Bevorderen gezonde leefomgeving	-3.380	V		-3.380	V		-14.965	V		-18.345	V
Saldo van baten en lasten		68.784	N		73.540	N		-7.368	V		66.172	N
Stortingen												
2.1	Reserve Energietransitie	840	V		840	N		0	V		840	N
2.1	Reserve Warmtetransitie	0	V		0	V		1.000	N		1.000	N
2.1	Reserve Subsidie Warmtetransitie	0	V		0	V		2.000	N		2.000	N
2.2	Reserve Bodemsanering	126	V		126	N		0	V		126	N
Onttrekkingen												
2.1	Reserve Subsidie Warmtetransitie	0	V		0	V		-2.610	V		-2.610	V
2.1	Reserve Energietransitie	-1.302	V		-1.302	V		356	N		-946	V
2.1	Reserve Warmtetransitie	-1.490	V		-1.490	V		-2.646	V		-4.136	V
2.2	Reserve Bodemsanering	-2.157	V		-2.157	V		215	N		-1.942	V
2.2	Reserve Gezonde leefomgeving	-1.586	V		-1.586	V		0	V		-1.586	V
Totaal mutaties reserves		-5.569	V		-5.569	V		-1.685	V		-7.254	V
Programma Resultaat		63.215	N		67.971	N		-9.053	V		58.918	N

2.1 Bijdragen aan de energietransitie

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	125 N				125 N
Uitvoeringsregeling aardwarmteonderzoek. Eind 2025 is er een subsidie verleend aan de Gemeente Haarlemmermeer van € 2 miljoen. Volgens de BBV regels moeten subsidies van meer dan € 1,5 miljoen overgeheveld worden naar een aparte subsidiereserve. Daarom wordt € 2 miljoen gestort vanuit de reserve Warmtetransitie in de reserve subsidie Warmtetransitie.	RESV			2.000 N	-2.000 V	0
Voor de verleende subsidie aan de gemeente Haarlemmermeer vanuit de Uvr aardwarmteonderzoek, worden de lasten voor 2026 opgenomen in de begroting.	RESV	1.866 N			-1.866 V	0
Voor de subsidie Ontwikkelfonds energie coöperatie van € 1,5 miljoen die verleend is in 2025, worden de lasten voor 2026 opgenomen in de begroting.	RESV	744 N			-744 V	0
Vanuit de SPUK CDOKE wordt € 4,3 miljoen opgenomen in de begroting, dit is voor: - Capaciteit vast personeel € 2,1 miljoen - Inhuur € 1,07 miljoen - Uvr Energiehubs € 1,3 miljoen.	BN	4.230 N	-4.443 V			-213 V
De Incidentele subsidie AIO UVA die in 2021 is verleend, is lager vastgesteld, waardoor de provincie € 356.000 terugkrijgt. Dit budget komt terecht in de reserve Energietransitie.	RESV	-356 V			356 N	0
Voor de Uvr Waterstof was vanuit de reserve Energietransitie € 692.000 opgenomen in de begroting, maar de kosten voor de Uvr Waterstof worden niet langer gedekt uit de reserve Energietransitie, dit wordt nu gedekt vanuit de reserve Warmtetransitie. Daarom is dit bedrag uit de begroting gehaald en is er een onttrekking gedaan vanuit de reserve Warmtetransitie van € 500.000 opgenomen.	RESV	-192 V			192 N	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Voor de Uvr Warmtetransitie gebouwde omgeving op wijkniveau wordt de onttrekking met € 146.000 opgehoogd. Hierdoor komt het beschikbare budget voor 2026 uit op € 446.000.	RESV	146 N			-146 V	0
In de reserve Energietransitie is budget gereserveerd voor de Uvr Waterstof. De kosten die gemaakt worden voor deze Uvr worden gedekt uit de reserve warmtetransitie. Daarom wordt dit budget overgeheveld naar de reserve warmtetransitie.	RESV			1.000 N	- 1.000 V	0
SPUK Nationaal programma lokale warmtetransitie Vanuit de SPUK C95 Nationaal programma lokale warmtetransitie wordt € 1,4 miljoen van het ontvangen budget van het Rijk ingezet in 2026. Vanuit de SPUK J18 isolatieopgave NPLW wordt € 290.000 opgenomen in de begroting voor verwachte kosten in 2026.	BN	1.669 N	-1.669 V			0
Voor de verduurzaming van paviljoen Welgelegen worden kosten gemaakt. Een deel van de kosten wordt gedekt door een subsidie van RVO. In 2026 worden vooral bouwkundige aanpassingen gedaan.	BN	700 N	-700 V			0
Doordat de provincie subsidie heeft ontvangen van RVO voor de verduurzaming van paviljoen Welgelegen, is voor 2026 geen beroep nodig op de reserve Energietransitie.	RESV	-308 V			308 N	0
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Stimuleringsprogramma energiehubs'.	BN	1.173 N				1.173 N
Overige mutaties < € 100.000	BN	3 N	-3 V			0

2.2 Bevorderen gezonde leefomgeving

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Omgevingsdiensten: De provincie heeft dwangsommen opgelegd van € 9,03 miljoen, deze baten ontvangt de provincie in 2026.	NBN		- 9.033 V			- 9.033 V
Omgevingsdiensten: Van de ontvangen DU Versterking vergunningsverlening maatwerk wordt € 1 miljoen afgeraamd in 2026, dit wordt overgezet naar 2027.	NBN	-1.000 V				-1.000 V
Het kasritme van de reserve Bodemsanering is geactualiseerd op basis van de huidige planning voor bodemsanering van spoedlocaties en diffuse bodemverontreinigingen (o.a. IJtochtkaade, gasfabriekterrein Zaanstad en BIO Masterplan 't Gooi). De oude kasreeks 2026 wordt op € 0 gezet en vervangen door een nieuwe, lagere reeks. Het betreft een verschuiving in de tijd van de uitvoering; het totale budget voor het beleidsdoel blijft ongewijzigd. Naat de lasten wordt de onttrekking aan de reserve Bodemsanering met hetzelfde bedrag verlaagd. Daarmee is deze mutatie neutraal binnen beleidsdoel 2.2.	RESV	-215 V			215 N	0
Het kasritme van de SPUK E94 Bodem en Sanering 2022 (cluster 1 en 2) wordt aangepast aan de actuele uitvoeringsplanning van de Rijksbijdrage. Het betreft een verschuiving in de tijd; het totale budget voor het beleidsdoel blijft ongewijzigd. De lasten en de daarbij behorende bijdrage van het Rijk worden in 2026 met hetzelfde bedrag verhoogd (lasten verhoogd, € 5.852.000, nadelig; baten verhoogd, € 5.852.000, voordelig). Deze mutatie is volledig gedekt door de Rijksbijdrage en daarmee neutraal binnen beleidsdoel 2.2.	BN	5.852 N	-5.852 V			0
Voor de bijdrage aan het milieubeleidsplan is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	-19 V				-19 V
Overige mutaties < € 100.000 bij GLK	BN	-6 V	-80 V			-86 V

Programma 3 Ruimte en Wonen

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Mutaties Budgettabel (in 1000 euro)		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
3.1	Regie voeren ruimtelijke ordening	8.482	N	8.485	N	211	N	8.696	N
3.2	Versnellen en programmeren woningbouw	8.854	N	8.854	N	5.822	N	14.676	N
3.3	Beschermen tegen overstromingen en bijdragen aan klimaatadaptatie	2.018	N	2.018	N	2.000	N	4.018	N
Baten									
3.1	Regie voeren ruimtelijke ordening	-486	V	-486	V	-192	V	-678	V
Saldo van baten en lasten		18.868	N	18.871	N	7.841	N	26.712	N
Stortingen									
3.2	Reserve Woningbouw	50	V	50	N	0	V	50	N
3.2	Reserve Verleende subsidies Woningbouw	0	V	0	V	5.750	N	5.750	N
Onttrekkingen									
3.2	Reserve OV-fonds, incl. OV-knooppunten	0	V	0	V	-350	V	-350	V
3.2	Reserve Woningbouw	-2.750	V	-2.750	V	-4.025	V	-6.775	V
3.2	Reserve Verleende subsidies Woningbouw	-428	V	-428	V	-2.870	V	-3.298	V
3.2	Reserve subs. OD 3.4.1	-1.325	V	-1.325	V	-486	V	-1.811	V
3.3	Reserve Meekoppelkansen bij Dijkverst. en Kustontw.	0	V	0	V	-2.000	V	-2.000	V
Totaal mutaties reserves		-4.453	V	-4.453	V	-3.981	V	-8.434	V
Programma Resultaat		14.415	N	14.418	N	3.860	N	18.278	N

3.1 Regie voeren ruimtelijke ordening

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Luchthavens, SPUK C112 Novex Schipholregeling, het restant van deze SPUK-regeling wordt opgenomen in de begroting.	BN	192 N	- 192 V			0
Voor de bijdrage aan de Omgevingswet &-visie is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	19 N				19 N

3.2 Versnellen en programmeren woningbouw

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Investeringskader / OV knooppunten. De subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling 'Gemeente Hoorn, Poort van Hoorn' wordt in 2026 verleend. Volgens de BBV regels moeten subsidies van meer dan € 1,5 miljoen overgeheveld worden naar een aparte subsidiereserve. Hiervoor wordt vanuit de reserve Woningbouw € 3 miljoen gestort in de Reserve Woningbouw subsidies. De lasten met betrekking tot deze subsidie worden in de komende jaren genomen.	RESV			3.000 N	-3.000 V	0
OV SAAL: Fietsenstalling Hilversum - Overheveling bedrag van reserve verleende subsidies OD 4.1.2. naar Reserve Woningbouw subsidies.	RESV			2.750 N		2.750 N
Investeringskader / OV knooppunten. De subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling 'Gemeente Haarlem, Knooppuntontwikkeling Haarlem Nieuw-Zuid' (€ 21 miljoen) is in 2025 verleend. Voor 2026 wordt de last € 2,9 miljoen, dit wordt opgenomen vanuit de Reserve Woningbouw subsidies.	RESV	2.870 N			-2.870 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De subsidie aan de MRA (flexibele schil) die in 2025 op de lijst subsidies buiten uitvoering stond, is verleend in januari 2026. Hiervoor wordt € 750.000 opgenomen vanuit de reserve Woningbouw.	RESV	750 N			-750 V	0
OV-knooppunten. In 2021 is de subsidie van € 5,5 miljoen aan Poort van Hoorn verleend. N.a.v. het vastgestelde bestedingsplan worden de budgetten aangepast, dit wordt opgenomen uit de Reserve OV-fonds subsidies.	RESV	486 N			-486 V	0
De subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling 'Gemeente Uitgeest, ketenreismiddelen' wordt in 2026 verleend. Het bedrag wordt opgenomen uit de Reserve OV-fonds.	RESV	275 N			-275 V	0
Investeringskader. Voor de subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling Parteen woningcorporatie, Doniastraat, wordt € 150.000 opgenomen vanuit de reserve Woningbouw.	RESV	150 N			-150 V	0
Voor de subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling C-creators bouwprogramma wordt € 100.000 opgenomen vanuit de reserve Woningbouw	RESV	100 N			-100 V	0
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Wet versterking regie Volkshuisvesting'.	BN	1.191 N				1.191 N
Overige mutaties afzonderlijk < € 100.000	RESV				-100 V	-100 V

3.3 Beschermen tegen overstromingen en bijdragen aan klimaatadaptatie

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
SOK Meekoppelkansen Markermeerdijken. De verwachte lasten voor de uitvoeringskosten en de afkoop voor beheer dijkplaatsen zijn voor 2026 € 2 miljoen. Dit bedrag wordt gedekt uit de Reserve Meekoppelkansen.	RESV	2.000 N			-2.000 V	0

Programma 4 Bereikbaarheid

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

		Primaire begroting 2026		Begroot 2026 na eerste wijziging		Mutaties Tweede begrotings-wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
4.1	Realiseren perspectief mobiliteit	26.997	N	31.562	N	19.321	N	50.883	N
4.2	Openbaar vervoer waarborgen	83.515	N	81.750	N	858	N	82.608	N
4.3	Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken	43.074	N	43.074	N	2.245	N	45.319	N
4.4	Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden	129.513	N	129.638	N	13.326	N	142.964	N
Baten									
4.1	Realiseren perspectief mobiliteit	100	N	-4.165	V	-150	V	-4.315	V
4.2	Openbaar vervoer waarborgen	0	V	0	V	-325	V	-325	V
4.3	Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken	-1.698	V	-1.698	V	-571	V	-2.269	V
4.4	Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden	-4.423	V	-4.423	V	-1.498	V	-5.921	V
Saldo van baten en lasten		277.078	N	275.738	N	33.206	N	308.944	N
Stortingen									
4.1	Reserve Uitvoeren mobiliteit	11.452	V	11.452	N	-7.148	V	4.304	N
4.2	Reserve Openbaar Vervoer projecten	67	V	67	N	7.776	N	7.843	N
4.4	Reserve Dekking Kapitaallasten Weginfras	0	V	0	V	193	N	193	N
4.4	Reserve Ontwikkeling prov. infrastructuur	0	V	0	V	5.025	N	5.025	N
4.4	Reserve Groot onderhoud wegen	22.950	V	22.950	N	740	N	23.690	N
4.4	Reserve Groot onderhoud vaarwegen	7.304	V	7.304	N	36	N	7.340	N
4.4	Reserve Innovatieve projecten Mobiliteit	0	V	0	V	1.594	N	1.594	N
4.4	Reserve Kapitaallasten innovatieprojecten	0	V	0	V	9	N	9	N

Onttrekkingen					
4.1 Reserve Mobiliteitsbeleid	-388	V	-388	V	-102 V -490 V
4.1 Reserve Uitvoeren mobiliteit	-20.768	V	-20.768	V	11.051 N -9.717 V
4.1 Reserve verleende subsidies	-7.476	V	-7.476	V	-18.796 V -26.272 V
4.2 Reserve Openbaar Vervoer projecten	-7.168	V	-7.168	V	-7.447 V -14.615 V
4.4 Reserve Dekking Kapitaallasten Weginfras	-314	V	-314	V	-5.334 V -5.648 V
4.4 Reserve Dekking Kapitaallasten OV-infras	-1.375	V	-1.375	V	-222 V -1.597 V
4.4 Reserve Ontwikkeling prov. infrastructuur	-34.800	V	-34.800	V	-2.726 V -37.526 V
4.4 Reserve Groot onderhoud wegen	-22.839	V	-22.839	V	-12.250 V -35.089 V
4.4 Reserve Groot onderhoud vaarwegen	-5.019	V	-5.019	V	-750 V -5.769 V
4.4 Reserve Innovatieve projecten Mobiliteit	-329	V	-329	V	-9 V -338 V
4.4 Reserve Kapitaallasten innovatieprojecten	-729	V	-729	V	57 N -672 V
Totaal mutaties reserves	-59.432	V	-59.432	V	-28.303 V -87.735 V
Programma Resultaat	217.645	N	216.305	N	4.903 N 221.208 N

4.1 Realiseren perspectief mobiliteit

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Betreft uitvoering opdracht voor Amsterdam Logistics Project (ALP)	RESV	616 N			-616 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Oostzaan ten behoeve van project AVANT. Hiervoor is een € 4,2 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2.	RESV	4.233 N			-4.233 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Betreft de provinciale bijdrage aan "Samenwerking overeenkomst Bereikbaarheid Kust Zuid-Kennemerland". Hiervoor is € 1,3 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	1.300 N			-1.300 V	0
Betreft een verhoging van de uitgaven voor Corridor Amsterdam-Hoorn middels een subsidie aan gemeente Hoorn. Hiervoor is een bedrag opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	300 N			-300 V	0
Betreft een subsidie ter bevordering van fietsverkeer in Nederland. Hiervoor is € 160.000 opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	160 N			-160 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Uitgeest ten behoeve van de fietstunnel Uitgeest. Hiervoor is een € 1,6 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	1.641 N			-1.641 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Heiloo ten behoeve van de Heilooërbos fietsverbinding. Hiervoor is een € 2,2 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit. (Er is ook een correctie gemaakt met een eerdere onjuiste prognose van €3.5 miljoen)	RESV	-1.233 V			1.233 N	0
Betreft een subsidie voor gemeente Haarlem ten behoeve van de herinrichting Prins Bernhardlaan. Hiervoor is een € 2,0 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	2.060 N			-2.060 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Zandvoort ten behoeve van de herinrichting Zandvoort Nieuw-Noord. Hiervoor is een € 0,6 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2. (onttrekking)	NBN				-568 V	-568 V
Betreft een subsidie voor gemeente Haarlem ten behoeve van de herinrichting Zuid-Schalkwijkerweg. Hiervoor is een € 0,3 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	310 N			-310 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Bergen ten behoeve van de herinrichting N9 Kogendijk. Hiervoor is een € 2,7 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	2.741 N			-2.741 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Betreft een subsidie voor gemeente Hilversum ten behoeve van de Sportpark Hilversum. Hiervoor is een € 1,0 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	1.000 N			-1.000 V	0
Betreft een overheveling van € 2,75 miljoen voor de fietsenstalling Hilversum van reserve verleende subsidies OD 4.1.2. naar Reserve Woningbouw subsidies	RESV				-2.750 V	-2.750 V
Voor de pont van IJpendam is het subsidiebudget in 2026 verlaagd	NBN	-104 V				-104 V
Bijstelling van het budget door omzetting financieringswijze van subsidieregeling naar Europese aanbesteding en het ontbreken van nieuwe subsidies voortvloeiend uit schooljaar 2025-2026	NBN	-850 V				-850 V
Betreft een subsidie voor gemeente Haarlemmermeer ten behoeve van de Weg om Zuid. Hiervoor is een € 2,7 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	2.670 N			-2.670 V	0
Betreft een subsidie voor gemeenten Wormerland en Zaanstad ten behoeve van de Zaanbrug. Hiervoor is een € 0,4 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	466 N			-466 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Velsen ten behoeve van Velsertaverse (project HOV). Hiervoor is een € 1.5 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2 en € 0.5 miljoen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	2000 N			-2000 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Beverwijk ten behoeve van Verbindingsweg Wijckerpoort (project HOV). Hiervoor is een € 0,9 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	883 N			-883 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Beverwijk ten behoeve van Spooraanpassing Beverwijk (project HOV). Hiervoor is een € 0,7 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	673 N			-673 V	0
Ketenreis Schagen wordt uitgevoerd met bereikbaarheidsgelden Helderse Lijn. Hiervoor was budget gealloceerd op programma 3, dit budget is overgeheveld naar reserve Uitvoeren mobiliteit.	RESV			75 N		75 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Een aantal projectonderdelen voor Actieplan geluid worden uitgevoerd vanuit programma 4, daarom zijn middelen overgeheveld programma 2	BN	86 N				86 N
Voor inhuur van een projectleider voor de regionale uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit wordt gebruik gemaakt van de CDOKE middelen.	BN	150 N	-150 V			0
Voor de IPO-bijdrage gerelateerd aan mobiliteit is dit bedrag beschikbaar gesteld	NBN	119 N				119 N
Voor de toekomstige afkoopsom van N232 is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV			1.400 N		1.400 N
Vanuit het doorlichten van de bestemmingsreserves is bepaald dat de Reserve Mobiliteitsbeleid in zijn geheel vrijvalt.	NBN				-102 V	-102 V
Inzet van gelden voor onderzoek naar vrouwveiligheid	NBN	100 N				100 N
De stortingen en onttrekkingen van de reserve Uitvoeren mobiliteit worden technisch gecorrigeerd, zodat deze aansluiten op het actuele bestedingsplan.	NBN			-9.156 V	15.393 N	6.237 N
Voor de toekomstige uitgaven van Bereikbaarheidsgelden is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV			533 N		533 N

4.2 Openbaar vervoer waarborgen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Betreft omzetting Bikkergelden 2026	BN	-7.776 V		7.776 N		0
De Bikkergelden worden ingezet conform het bestedingsplan.	RESV	7.615 N			-7.615 V	0

Indexering OV Concessies naar prijspeil 2026	BN	2.937 N				2.937 N
Bijstelling voorschot 2026 voor vervoerder	NBN	-2.843 V				-2.843 V
Uitvoering (deel) van de pilot Deelfietsen Gooi-Vechtstreek	BN	325 N	-325 V			0
Verstreking subsidie voor OV Knooppunten Gooi en Vechtstreek	RESV	400 N			-400 V	0
Inzet ZE Middelen voor de realisatie van energieaansluitingen en laadinfrastructuur t.b.v. nieuwe OV Concessie Noordwest Noord-Holland	RESV	200 N			-200 V	0

4.3 Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
De afschrijvingen over 2026 zijn geactualiseerd op basis van de werkelijke boekwaarde van de materiële vaste activa per 31-12-2025.	NBN	-191 V				-191 V
Het VMaas-budget wordt overgeheveld van DVM wegen (700127, beleidsdoel 4.3) naar Dynamisch Verkeersmanagement (700732, beleidsdoel 4.4) waar de uitvoering plaatsvindt (lasten verlaagd, € 3.000.000, voordelig). Tegenboeking onder 4.4.	NBN	-3.000 V				-3.000 V
Herverdeling binnen 4.3: € 722.000 wordt overgeheveld van Vast onderhoud wegen (700124) naar Dynamisch verkeersmanagement vaarwegen (700133) voor juiste toerekening aan de uitvoeringspraktijk (lasten verlaagd 700124, € 722.000, voordelig; lasten verhoogd 700133, € 722.000, nadelig).	NBN	-722 V				-722 V
Herverdeling binnen 4.3: € 722.000 wordt overgeheveld van Vast onderhoud wegen (700124) naar Dynamisch verkeersmanagement vaarwegen (700133) voor	NBN	722 N				722 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

juiste toerekening aan de uitvoeringspraktijk (lasten verlaagd 700124, € 722.000, voordelig; lasten verhoogd 700133, € 722.000, nadelig).						
Doorschuiven van niet-uitgevoerde werkzaamheden vast onderhoud wegen van 2025 naar 2026 (lasten verhoogd, € 116.000, nadelig).	NBN	116 N				116 N
Reclameopbrengsten abri's: door nieuwe contractvoorwaarden komen de hogere decemberopbrengsten niet meer tot stand (baten verlaagd, € 140.000, nadelig).	NBN		140 N			140 N
Hogere uitvoeringskosten gladheidsbestrijding wegen door streng winterseizoen 2026 (lasten verhoogd, € 990.000, nadelig).	NBN	990 N				990 N
Doorschuiven serververvanging bediencentrale Heerhugowaard van 2025 naar 2026 (lasten verhoogd, € 825.000, nadelig).	NBN	825 N				825 N
Structureel hogere lasten voor incidentmanagement vanuit verkeerscentrale VMaas (lasten verhoogd, € 616.000, nadelig).	NBN	616 N				616 N
Technische correctie tunnels/aquaducten: in B2026 stond een debetbedrag in plaats van credit (lasten verhoogd, € 2.300.000, nadelig). Tegenboeking onder 4.4.	NBN	2.300 N				2.300 N
Structureel hogere baten uit leges voor wegvergunningen (baten verhoogd, € 270.000, voordelig).	NBN		-270 V			-270 V
SOK Verkeersmanagement: hogere uitgaven met gedeeltelijke dekking uit Rijksbijdrage (lasten verhoogd, € 562.000, nadelig; baten verhoogd, € 360.000, voordelig). Restant € 202.000 t.l.v. de algemene middelen.	NBN	562 N	-360 V			202 N
Diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000 (o.a. bijdragen gemeenten voor verkeersregelinstallaties).	NBN		-81 V			-81 V
Overige mutaties <€100.000	BN	27 N				27 N

4.4 Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: Mutatie onderhoudsbudgetten vast en variabel onderhoud in verband met areaaluitbreiding (regel F Kaderbrief 2027)	NBN	-227 V		-249 V		-476 V
De afschrijvingen over 2026 zijn geactualiseerd op basis van de werkelijke boekwaarde van de materiële vaste activa per 31-12-2025. Een deel van de afschrijvingen worden gedekt door reserves en zijn dus neutraal voor het resultaat.	NBN	-4.075 V				-4.075 V
	BN	474 N			-474 V	0
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	2.131 N				2.131 N
Bijstelling onttrekking reserve Groot Onderhoud op basis van uitvoeringsplanning 2026: € 13 miljoen extra voor variabel onderhoud wegen, plus interne herschikking (€ 750.000 V op strategisch beheer wegen, € 750.000 N op strategisch beheer vaarwegen wegens vertraging baggeren wachtplaatsen). Volledig gedekt uit verhoging onttrekking (lasten verhoogd, € 13.000.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 13.000.000, voordelig).	BN	13.000 N			-13.000 V	0
Indexering kaderbrief 2027: storting reserves Groot Onderhoud wegen en vaarwegen wordt verhoogd, gedekt uit stelpost indexering onder programma 7 (storting verhoogd, € 150.000, nadelig). Zie kruisverwijzing 7.5.	NBN			150 N		150 N
Tegenboeking VMaas-overheveling vanuit 4.3 naar Dynamisch Verkeersmanagement (700732) waar de uitvoering plaatsvindt (lasten verhoogd, € 3.000.000, nadelig).	NBN	3.000 N				3.000 N
Terugdraaien oude kasreeks werken voor derden: lasten en bijdragen gemeenten in 2026 beide afgeraamd (lasten verlaagd, € 2.793.000, voordelig; baten verlaagd, € 2.793.000, nadelig).	BN	-2.793 V	2.793 N			0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Bijstelling kasritme A9 Aansluiting Heiloo (P.00099): lasten en bijdrage gemeenten met hetzelfde bedrag opgevoerd (lasten verhoogd, € 1.046.000, nadelig; baten verhoogd, € 1.046.000, voordelig).	BN	1.046 N	-1.046 V			0
Bijstelling kasritme Busbaan Wijkermolen (P.00113): lasten en bijdrage gemeenten met hetzelfde bedrag opgevoerd (lasten verhoogd, € 2.962.000, nadelig; baten verhoogd, € 2.962.000, voordelig).	BN	2.962 N	-2.962 V			0
Project N516 wordt overgeheveld van reserve Kapitaallasten wegen naar reserve Ontwikkeling Provinciale Infrastructuur (storting verhoogd, € 5.025.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 5.025.000, voordelig).	RES			5.025 N	-5.025 V	0
Storting vanuit OPI-reserve in reserve Kapitaallasten wegen op basis van actualisatie kasraming 2026 (storting verhoogd, € 193.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 193.000, voordelig).	RES			193 N	-193 V	0
Tegenboeking technische correctie tunnels/aquaducten: storting reserve Groot Onderhoud wordt verlaagd (storting verlaagd, € 2.300.000, voordelig).	NBN			-2.300 V		-2.300 V
Ligplaatsenbeleid komt in 2026 niet tot uitvoering: huurbaten en kosten beide verlaagd (baten verlaagd, € 200.000, nadelig; lasten verlaagd, € 100.000, voordelig).	NBN	-100 V	200 N			100 N
Diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000 (o.a. storting reserve Innovatieprojecten naar reserve Kapitaallasten Innovatie).	RES			9 N	-9 V	0
Voor de bijdrage aan studiekosten voor 2 infrastructurele projecten wordt een bedrag van € 0.4 miljoen en € 0.2 miljoen overgeheveld naar studiekosten.	RESV	600 N			-600 V	0
Voor de toekomstige afkoopsom van N232 is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV				-1.400 V	-1.400 V
Voor de toekomstige uitgaven van Bereikbaarheidsgelden is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV				-533 V	-533 V

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De stelpost voor vervangingsinvesteringen heeft financiële ruimte die beschikbaar wordt gesteld aan de reserve Groot Onderhoud.	RESV	-3.175 V		3.175 N		0
De ontvangen bijdrage voor de studiefase wordt budgettair verwerkt door zowel de baten als de lasten met € 483.000 te verhogen. De mutatie is budgettair neutraal en sluit de begroting aan op de actuele uitvoering.	BN	483 N	-483 V			0
Vanuit de reserve Coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gemaakt voor het Innovatieprogramma verkeer- en vervoer 2026-2030. Deze middelen zijn overgeheveld naar reserve Innovatieve Projecten Mobiliteit.	RESV			1.594 N		1.594 N

Programma 5 Natuur en landelijk gebied

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
5.1	Beschermen en ontwikkelen van natuur	68.999	N	68.999	N	-3.472	V	65.527	N
5.2	Beheren van natuur	75.045	N	92.594	N	7.922	N	100.516	N
5.3	Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen	17.530	N	17.530	N	4.086	N	21.616	N
5.4	Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water	3.223	N	3.223	N	996	N	4.219	N
5.5	Regisseren Programma Landelijk Gebied	29.785	N	29.785	N	-10.071	V	19.714	N
5.6	Versterken kansrijke landbouw	10.080	N	10.280	N	175	N	10.455	N
Baten									
5.1	Beschermen en ontwikkelen van natuur	-10.363	V	-10.363	V	-8.228	V	-18.591	V
5.2	Beheren van natuur	-1.373	V	-1.373	V	0	V	-1.373	V
5.3	Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen	0	V	0	V	-2.567	V	-2.567	V
5.4	Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water	-1.446	V	-1.446	V	-995	V	-2.441	V
5.5	Regisseren Programma Landelijk Gebied	-14.009	V	-14.009	V	6.263	N	-7.746	V
Saldo van baten en lasten		177.471	N	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
Stortingen									
5.1	Reserve Oostelijke Vechtplassen	3.099	N	3.099	N	0	V	3.099	N
5.1	Reserve Groen	110.761	N	110.761	N	4.576	N	115.337	N
5.1	Reserve Kapitaallasten Groen	0	N	0	V	199	N	199	N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

5.3 Reserve Cofinanciering Waddenzee	1.000	N	1.000	N	0	V	1.000	N
5.5 Reserve PPLG incidentele middelen	16.600	N	16.600	N	2.600	N	19.200	N
5.6 Reserve Europese proj. Landbouwsubsidies	3.700	N	3.700	N	6.700	N	10.400	N
Onttrekkingen								
5.1 Reserve Oostelijke Vechtplassen	-6.966	N	-6.966	V	4.168	N	-2.798	V
5.1 Reserve Laag Holland	-435	N	-435	V	-3	V	-438	V
5.1 Reserve Groen	-62.276	N	-62.276	V	20.240	N	-42.036	V
5.1 Reserve Kapitaallasten Groen	-98	N	-98	V	29	N	-69	V
5.1 Reserve Groene Uitweg	-2.449	N	-2.449	V	1.585	N	-864	V
5.1 Reserve verleende subsidies 5.1.1	-4.549	N	-4.549	V	0	V	-4.549	V
5.3 Reserve Subsidies Cofinanciering Waddenzee	-3.413	N	-3.413	V	0	V	-3.413	V
5.3 Reserve Cofinanciering Waddenzee	-2.990	N	-2.990	V	-1.465	V	-4.455	V
5.4 Reserve Waterrecreatie	-1.530	N	-1.530	V	-760	V	-2.290	V
5.5 Reserve PPLG incidentele middelen	-9.397	N	-9.397	V	3.490	N	-5.907	V
5.6 Reserve Europese proj. Landbouwsubsidies	-6.705	N	-6.705	V	0	V	-6.705	V
Totaal mutaties reserves	34.352	N	34.352	N	41.359	N	75.711	N
Programma Resultaat	211.823	N	229.572	N	35.468	N	265.040	N

5.1 Beschermen en ontwikkelen van natuur

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 210.000 voor capaciteit ANB (Agrarisch Natuurbeheer) een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Hiervan is een bedrag van € 29.000 voor werkzaamheden in 2025 gebruikt maar het restant van € 181.000 kon niet meer tot besteding komen in 2025 en zit in het resultaat van 2025. Deze € 181.000 is in 2026 bedoeld voor inhuur ten behoeve	BN			181 N		181 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

van het ANB programma en wordt in de reserve Groen gestort. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5.						
Geraamde lasten en baten voor IBP Vitaal Platteland gebiedsplan Laag Holland (SPUK L7) voor het project Waterland Oost fase 1 van Staatsbosbeheer.	BN	767 N	-767 V			0
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 177.000 voor invasieve exoten een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Omdat dit niet meer tot besteding kon komen in 2025 is deze opgenomen in het resultaat van 2025. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5. Dit wordt in de reserve Groen gestort en is onder andere bedoeld voor de Uitvoeringsregeling invasieve exoten.	BN			177 N		177 N
De Lasten en Baten van SPUK L16 (Programma Natuur) vallen hoger uit om zo het totaal ontvangen bedrag geheel uit te geven.	BN	6.942 N	-6.942 V			0
Hogere Lasten en Baten voor SPUK L33 (Programma Natuur 2e fase). De lasten hebben voornamelijk betrekking op de Uitvoeringsregeling die in 2025 opengesteld is en de Uitvoeringsregeling Boscompensatie Noord-Holland 2026.	BN	572 N	-572 V			0
Actualisatie kasritme reserve Groen voor Groenprojecten B&U op basis van programmering PNN 2026 (lasten verlaagd, € 2.399.000, voordelig; baten verlaagd, € 31.000, nadelig; onttrekking verlaagd, € 2.368.000, nadelig).	RES	-2.399 V	31 N		2.368 N	0
De verwachte lasten en onttrekking uit de reserve Groen is lager, de achterliggende gegevens hierover staan in het PNN 2027 dat eind 2026 aan uw Staten zal worden voorgelegd.	RESV	-3.449 V			3.449 N	0
Actualisatie kasritme reserve Groene Uitweg: in 2026 lopen alleen Horstermeerpolder en agrarische structuurverbetering nog door (lasten verlaagd, € 1.585.000, voordelig; onttrekking verlaagd, € 1.585.000, nadelig).	RES	-1.585 V			1.585 N	0
Storting vanuit reserve Groen in reserve Kapitaallasten Groen op basis van actualisatie kasraming 2026 (storting verhoogd, € 199.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 199.000, voordelig).	RES			199 N	-199 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De lasten en onttrekking aan de Reserve OVP (Oostelijke Vechtplassen) is geactualiseerd op basis van het concept Programma Natuurnetwerk (PNN) 2027. Het PNN 2027 zal aan het eind van 2026 aan uw Staten worden voorgelegd. De lagere lasten in 2026 komen voornamelijk omdat het project Baggeren fase 1 eerder is afgerond.	RESV	- 4.190 V	22 N		4.168 N	0
Voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn in 2025 gronden aangekocht. Op basis van de BBV-regels en de provinciale grondwaarderingssystematiek wordt het verschil tussen de aankoopwaarde van deze gronden en de agrarische restwaarde afgewaardeerd. Daarnaast heeft een beperkte verkoop van gronden plaatsgevonden. Per saldo bedraagt de benodigde afwaardering € 3,9 miljoen. Ter dekking van deze afwaardering wordt een bedrag van € 3,9 miljoen overgeheveld van de reserve Groen naar de reserve waardevermindering grond Groen. De mutatie is begrotingsneutraal en heeft geen effect op het begrotingsresultaat.					-3.878 V	-3.878 V
Het in de begroting opgenomen bedrag voor de reserve waardevermindering grond Groen wordt op basis van de actuele grondadministratie teruggedraaid en op nihil gesteld. Deze technische correctie heeft geen effect op het begrotingsresultaat.					18.500 N	18.500 N
In de meicirculaire van het provinciefonds zijn twee decentralisatie uitkering ontvangen. Een voor 'ANB Investeringsregeling' en een voor 'Invasieve exoten'.	BN			4.218 N		4.218 N
Overige mutaties <€100.000 (doorbelaste rente)	NBN	7 N				7 N
Overige mutaties <€100.000 (afschrijvingen)	BN	-29 V			29 N	0
De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.	NBN				-3 V	-3 V
Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten. Kaderbrief Inhuurdesk Beleid)		-73 V				-73 V

Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten TBW Directiebesluit formatie-uitbreiding natuurherstel en natuurbrandpreventie)		-35 V				-35 V
--	--	-------	--	--	--	-------

5.2 Beheren van natuur

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 500.000 voor Natuurbrandbeheersing een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Deze middelen zijn bedoeld als 'beleids- en capaciteitsbudget'. Hiervoor is er in 2026 een budget van € 318.000 nodig en in € 2027 het resterende bedrag van € 182.000. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5.	BN	318 N				318 N
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 50.000 voor Bosrevitalisering een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5. Dit bedrag zal via een subsidie buiten uitvoeringsregeling beschikt worden aan de Stichting Waternet ten behoeve van Bosrevitalisering Amsterdamse Waterleidingduinen.	BN	50 N				50 N
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Agrarisch natuur- en landschapsbeheer'.	BN	6.626 N				6.626 N
De hogere Lasten van € 263.000 op het budget voor de recreatieschappen heeft betrekking op de indexering van de participantenbijdrage voor de recreatieschappen. Dit wordt overgeboekt vanuit de stelpost prijsstijging waarvoor bij de Kaderbrief 2027 rekening mee is gehouden.	BN	263 N				263 N
In M108-2024 wordt GS verzocht om de wildopvangcentra in Noord-Holland eenmalig te steunen met € 400.000. Om uitvoering te geven aan deze motie wordt	NBN	400 N				400 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

er in 2026 een subsidieregeling voor wildopvangcentra in Noord-Holland opgesteld.						
Bijdrage van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) voor ANLb (Agrarisch Natuurbeheer). Bij de septembercirculaire 2025 hebben we € 1.376.000 ontvangen voor de Openstelling van ANLb 2026. Deze openstelling (GS besluit van 11 november 2025) heeft betrekking op de beheerkosten in de jaren 2026 t/m 2028 (per jaar € 459.000). Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5.	BN	459 N				459 N
Formatie-uitbreiding stikstof en woningbouw. In 2026 kan dit gedekt worden uit budget Wet natuurbescherming (5.2) en wordt dit overgeheveld naar duurzame landbouw (5.6).	BN	-201 V				-201 V
Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten TBW Directiebesluit formatie-uitbreiding natuurherstel en natuurbrandpreventie)		-17 V				-17 V
Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten Kaderbrief Formatie uitbreiding stikstof en woningbouw)		-27 V				-27 V
De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.	BN	51 N				51 N

5.3 Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: bij de kaderbrief 2027 is extra budget beschikbaar gesteld voor Waddengebied. Zie hiervoor regel AF van de kaderbrief.	NBN	54 N				54 N
Verhoging van de geraamde lasten uit de reserve Cofinanciering Waddenzee om aan te sluiten bij het in 2026 opengestelde bedrag van € 3,1 miljoen van de Uitvoeringsregeling subsidie cofinanciering Waddenfonds Noord-Holland 2023. Het is echter onzeker of alle verwachte projectaanvragen op tijd worden ingediend bij het Waddenfonds. Pas na een positief besluit van het Waddenfonds kunnen initiatiefnemers een aanvraag doen bij de provincie Noord-Holland.	RESV	1.465 N			-1.465 V	0
SPUK L10 Impuls Veenweiden. De lasten en baten voor 2026 worden op basis van de ramingen van de SPUK geactualiseerd.	BN	2.567 N	-2.567 V			0

5.4 Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Zoals op 15/7/25 (Begroting 2026, eerste lezing) in GS besloten is kan de reserve Waterrecreatie opgeheven worden en kan de eindstand van de reserve in 2025 vrijvallen. Hiervoor was er al een bedrag van € 1.530.000 geraamd, dat moet nu een totaal bedrag van € 2.290.000 worden.	NBN				-760 V	-760 V
De UVR Kennisontwikkeling Bodem en Water 2017 wordt jaarlijks opengesteld. De UVR wordt bekostigd door de waterschappen HHNK (90%) en AGV (10%) voor €495.000. In 2026 wordt een deel van SPUK L35 als dekking toegevoegd (€500.000).	BN	995 N	-995 V			0

5.5 Regisseren Programma Landelijk Gebied

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
SPUK L35 Koplopersgelden PPLG. De lasten en baten worden op basis van de ramingen geactualiseerd en zijn lager in 2026.	BN	- 2.785 V	2.785 N			0
KTA-projecten PPLG. De lasten en baten worden op basis van de ramingen geactualiseerd en zijn lager in 2026. De dekking komt uit de Reserve PPLG.	RESV	- 2.112 V			2.112 N	0
De raming van de Lasten en Baten voor SPUK L35 Bos & parkaanleg wordt aangepast op basis van de Voortgangsrapportage 2026 van de Korte termijn agenda (KTA) Landelijk Gebied Noord-Holland 2025-2027.	BN	-3.348 V	3.348 N			0
Hogere Lasten en Baten voor SPUK L25 (Ronde Hoep). De lasten hebben voornamelijk betrekking op stalmetingen.	BN	116 N	-116 V			0
De lasten en onttrekking uit de reserve PPLG wordt aangepast op basis van de Voortgangsrapportage 2026 KTA Landelijk Gebied.	RESV	-1.088 V			1.088 N	0
Betreft een vervroeging van de overheveling uit de reserve Coalitieakkoord, bestemd voor het PPLG van 2029 naar 2026.	RESV			2.600 N		2.600 N
Capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten; Directiebesluit formatie-uitbreiding NNN 2026	CAP	-318 V				-318 V
De lasten voor de Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied maatregelen (PPLG SPUK L35 koplopers).	BN	-220 V	220 N			0
De lasten voor de Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied maatregelen.	RESV	-290 V			290 N	0
De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.	BN	-26 V	26 N			0

5.6 Versterken kansrijke landbouw

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Verwachte uitgaven voor 2026 zijn hoger dan het beschikbare budget in de reserve. Daarom worden de storting in de reserve voor 2027 tot en met 2029 naar voren gehaald.	RESV			6.700 N		6.700 N
Formatie uitbreiding stikstof en woningbouw. In 2026 kan dit gedekt worden uit budget Wet natuurbescherming (5.2) en wordt dit overgeheveld naar duurzame landbouw (5.6).	BN	175N				175 N

Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Mutaties Budgettabel (x 1.000 euro)		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
6.1	Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie	22.233	N	22.275	N	8.839	N	31.114	N
6.2	Behouden kwaliteit van erfgoed	11.977	N	12.953	N	1.404	N	14.357	N
6.3	Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit voor sport, cultuur en voorzieningen	6.962	N	6.975	N	40	N	7.015	N
Baten									
6.1	Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie	-1.617	V	-1.617	V	-2.899	V	-4.516	V
6.2	Behouden kwaliteit van erfgoed	-300	V	-300	V	0	V	-300	V
Saldo van baten en lasten		39.255	N	40.286	N	7.384	N	47.670	N
Stortingen									
6.1	Reserve MKB	5.275	V	5.275	N	0	V	5.275	N
6.1	Reserve Circulaire economie	0	V	0	V	25	N	25	N
6.2	Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	5.135	V	5.135	N	0	V	5.135	N
Onttrekkingen									
6.1	Reserve Circulaire economie	-762	V	-762	V	-715	V	-1.477	V
6.1	Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	-1.076	V	-1.076	V	-200	V	-1.276	V
6.1	Reserve MKB	-15.859	V	-15.859	V	-3.174	V	-19.033	V
6.1	Reserve subsidies regionale economie	0	V	0	V	-678	V	-678	V
6.2	Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	-9.417	V	-9.417	V	-2.019	V	-11.436	V
6.2	Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	-585	V	-585	V	-1.250	V	-1.835	V
6.2	Reserve Subsidie Stelling van Amsterdam / NHW Werelderfgoed	-1.033	V	-1.033	V	0	V	-1.033	V
Totaal mutaties reserves		-18.322	V	-18.322	V	-8.011	V	-26.333	V
Programma Resultaat		20.933	N	21.964	N	-627	V	21.337	V

6.1 Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	127 N				127 N
In 2025 zijn een aantal plannen in het kader van Spoor Circulair niet doorgegaan. Deze vinden nu in 2026 plaats.	RESV	515 N			-515 V	0
De subsidieverleningen in het kader van de MKB innovatieregeling topsectoren (MIT) R&D-projecten-regeling 2025 zullen in 2026 worden verleend.	RESV	2.999 N			-2.999 V	0
Voor de Uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG 2025-2029 was € 200.000 aan bijdragen van externen opgenomen. Deze uitgaven gaan plaatsvinden bij BD 3.1. Daarom wordt het budget bij Havencomplexen verwijderd.	BN	-200 V	200 N			0
Voor opdrachten en inhuur voor het programma OMC Den Helder wordt € 200.000 opgenomen vanuit de reserve Ontwikkeling Havencomplexen.	RESV	200 N			-200 V	0
De subsidieverleningen in het kader van de MIT R&D-projecten-regeling 2025 zullen in 2026 worden verleend.	BN	2.999 N	-2.999 V			0
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'MKB Innovatieregeling topsectoren (MIT)'.	BN	1.785 N				1.785 N
Voor de bijdrage aan de regionale economie is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	-16 V				-16 V
Overige mutaties <€100.000 Rentekosten VFF 2	BN	-4 V				-4 V
Bijstelling uitgaven Regiodeal Waddeneilanden gedekt uit een SPUK. Onttrekking vanuit de reserve Regionale Economie naar de exploitatie Regiodeal Waddeneilanden.	BN	678 N	-678 V			0

Overige mutaties <€100.000 PIM-opdrachten tbv Circulaire economie. Hiervoor is € 375.000 overgeheveld vanuit de reserve Circulaire economie naar de reserve MKB om gedurende 5 jaar € 75.000 per jaar aan PIM-opdrachten te besteden.	RESV	75 N			-75V	0
Overige mutaties <€100.000 Overige bijstellingen woningbouw	RESV			25 N		25 N
Dit betreft een bijstelling voor de MKB Innovatieregeling topsectoren (MIT) R&D-projecten-regeling 2025, gedekt uit een SPUK.	BN	100 N	-100 V			0
Dit betreft een bijstelling van € 200.000 voor uitgaven aan Circulaire Economie en € 100.00 voor MIT Haalbaarheid, gedekt uit de reserves Circulaire Economie en reserve MKB.	RESV	300 N			-300 V	0
Capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten; Formatie subsidies tbv MIT	CAP	-719 V				-719V

6.2 Behouden kwaliteit van erfgoed

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Dit betreft een overheveling van € 1.000.000 voor subsidie aan Benoorden Spaardam, en een overheveling van € 250.000 voor subsidie aan Fort Pampus.	RESV	1.250 N			-1.250 V	0
Conform GS-besluit bij begroting 2026 wordt het monumentenbeleid voortaan gefinancierd vanuit de exploitatie i.p.v. de reserve. Met deze begrotingswijziging valt het restant in de reserve Monumenten eind 2026 vrij. Dit restant wordt bij begroting 2027 toegevoegd aan de het monumentenbudget over de periode vanaf 2027.	RESV				-2.019 V	-2.019 V

Zoals afgesproken bij Kaderbrief 2027, wordt het budget voor de subsidieregeling monumenten, het beheer van Huis van Hilde, het Noord-Hollands Archief en de Provinciale Atlas geïndexeerd op het prijspeil 2026.	BN	149 N				149 N
Overige mutaties <€100.000	BN	5 N				5 N

6.3 Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit voor sport, cultuur en voorzieningen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Zoals afgesproken bij Kaderbrief 2027 wordt het budget voor Probiblio en Plein C geïndexeerd op het prijspeil 2026.	BN	125 N				125 N
Vanuit het budget van sportvoorzieningen wordt € 100.000 euro beschikbaar gesteld voor de Special Olympics.	BN	-100 V				-100V
Voor de bijdrage aan de culturele infrastructuur is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	15 N				15 N

Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Middelen Budgettabel (x 1.000 euro)		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
7.1	Algemene dekkingsmiddelen	15.230	N	15.230	N	-7.639	V	7.591	N
7.2	Overhead	106.169	N	106.169	N	8.389	N	114.558	N
7.3	Vennootschapsbelasting	591	N	591	N	-551	V	40	N
7.4	Onvoorzien	45	N	45	N	-45	V	0	V
7.5	Overige	10.822	N	10.822	N	-4.798	V	6.024	N
Baten									
7.1	Algemene dekkingsmiddelen	-619.486	V	-686.060	V	-23.701	V	-709.761	V
7.2	Overhead	-212	V	-212	V	7	N	-205	V
7.5	Overige	-42.700	V	-5.800	V	-7.712	V	-13.512	V
Saldo van baten en lasten		-529.541	V	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Stortingen									
7.2	Reserve Bedrijfsvoering	5.500	V	5.500	N	0	V	5.500	N
7.5	Reserve Waardevermindering grondaankopen Groen	18.500	V	18.500	N	-14.622	V	3.878	N
7.5	Algemene reserve	0	V	10.413	N	0	V	10.413	N
Onttrekkingen									
7.1	Reserve Coalitieakkoord	-16.600	V	-16.600	V	-4.194	V	-20.794	V
7.2	Reserve Bedrijfsvoering	-9.901	V	-9.901	V	-895	V	-10.796	V
7.2	Reserve Huisvesting	-782	V	-782	V	0	V	-782	V
7.5	Algemene reserve	-24.644	V	-34.800	V	-1.236	V	-36.036	V

Totaal mutaties reserves	-27.927 V	-27.670 V	-20.947 V	-48.617 V
Programma Resultaat	-557.468 V	-586.885 V	-56.997 V	-643.882 V

7.1 Algemene dekkingsmiddelen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Provinciefonds meicirculaire 2026: De mutaties op het provinciefonds worden veroorzaakt door een drietal wijzigingen: 1) De algemene uitkering is toegenomen als gevolg van een hoger accres en omdat de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds over 2025 hoger is uitgevallen. De eindafrekening hiervan is toegevoegd in 2026. 2) De eindafrekening van het provinciefonds over 2025 is toegevoegd in 2026; 3) Er zijn een aantal nieuwe decentralisatie uitkeringen toegevoegd. Voor nadere specificatie zie het overzicht onderaan deze tabel.	NBN (1)		-4.550 V			-4.550 V
	NBN (2)		-2.856 V			-2.856 V
	BN (2)		-1.191 V			-1.191 V
	NBN (3)		-574 V			-574 V
	BN (3)		-13.906 V			-13.906 V
Kaderbrief 2027: Bijstelling rentebaten en lasten per saldo € 1 miljoen (regel H Kaderbrief)	NBN	-782 V	-200 V			-982 V
Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose kunnen de rentelasten naar beneden worden bijgesteld met € 4,7 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door lagere dan verwachte uitgaven over 2025 en dus ook een lagere omvang van de opgenomen geldleningen en te verwachten opnames van leningen in 2026.	NBN	-4.705 V				-4.705 V
De rentebaten op de Schatkist worden met € 0,1 miljoen opgehoogd.	NBN		-65 V			-65 V

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De dividendopbrengsten worden naar boven bijgesteld. Dit wordt per saldo veroorzaakt door een tweetal mutaties:	NBN					
• een hogere opbrengst van Alliander ad € 4,2 miljoen op basis van het resultaat over 2025, • een lagere opbrengst van Life Science Fund Amsterdam ad € 0,2 miljoen, • een lagere opbrengst van Nederlandse Waterschapsbank ad € 0,5 miljoen, • een lagere opbrengst van Bank Nederlandse Gemeenten ad € 0,01 miljoen.			-4.158 V			-4.158 V
			203 N			203 N
			468 N			468 N
			6 N			6 N
Verwerking van de doorbelaste omslagrente. Dit is neutraal met de doorbelasting in de overige programma's.	BN	-2.741 V				-2.741 V
De raming van de opcenten wordt naar beneden bijgesteld. In 2026 zijn de opcenten verhoogd naar 82,1 opcenten. Een verhoging werkt echter niet meteen voor 100% door in de eerste maanden van het jaar. Dit heeft te maken met het moment waarop voertuigen voor het eerst deze belasting moeten betalen. In voorgaande raming was hiermee geen rekening gehouden.	NBN		3.606 N			3.606 N
Overheveling van middelen van de reserve Coalitieakkoord naar de reserve Innovatieve Projecten Mobiliteit. De middelen zijn bedoeld voor het Innovatieprogramma verkeer- en vervoer 2026-2030.	BN				-1.594 V	-1.594 V
Bijstelling raming opbrengsten parkeerplaats Dreef en Winkels Houtplein door vertrek huidige huurder.	NBN		101 N			101 N
Coalitieakkoord middelen t.b.v. PPLG; Betreft het naar voren halen van de overheveling uit de reserve Coalitieakkoord, bestemd voor het PPLG van 2029 naar 2026.	RESV				-2.600 V	-2.600 V
Overige mutaties <€ 100.000	NBN	589 N	-585 V			4 N

Toelichting

In de meicirculaire zijn de volgende decentralisatie uitkeringen toegevoegd aan het provinciefonds:

- Agrarisch Natuur en landschapsbeheer, €6,6 miljoen, neutraal met beleidsdoel 5.2
- ANB Investeringsregeling, €4 miljoen, neutraal met beleidsdoel 5.1
- ANLb-uitvoeringskosten, €414.000,-, deze middelen vallen vrij naar de algemene middelen
- Stimuleringsprogramma Energiehubs, €1,2 miljoen, neutraal met beleidsdoel 2.1
- MKB Innovatieregeling topsectoren (MIT), €1,8 miljoen, neutraal met beleidsdoel 6.1
- Invasieve exoten, €218.000,-, neutraal met beleidsdoel 5.1
- Natuurbrandpreventie en mitigatie, €160.000,-, deze middelen vallen vrij naar de algemene middelen
- Interbestuurlijk toezicht domein erfgoed, €104.000,-, neutraal met beleidsdoel 1.2

7.2 Overhead

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: bij de kaderbrief is extra budget beschikbaar gesteld voor stijgende huisvestingslasten. Zie hiervoor regel L van de kaderbrief	NBN	400 N				400 N
De uitgaven van het project Vernieuwing ICT-Basisdiensten kunnen niet volledig gedekt worden uit het structurele budget van I-portfolio.	RESV	1.342 N			-1.342 V	0
Het project 'Vernieuwing regiekamer en Statenzaal' is doorgeschoven uit 2025.	RESV	283 N			-283 V	0
De raming van de kosten van het programma Bedrijfsvoeringssystemen is geactualiseerd op basis van de verwachte voortgang.	RESV	-730 V			730 N	0
Een deel van de programmagelden wordt ingezet voor capaciteitskosten	BN	1.226 N				1.226 N

De budgetten voor de materiële overhead zijn geïndexeerd naar prijspeil 2026.	BN	1.467 N				1.467 N
De Cao-onderhandelingen leiden tot een verhoging van de loonkosten; deze verhoging wordt gedekt uit de stelpost indexeringen (Zie 7.5)	CAP	4.132 N				4.132 N
Overige mutaties <€100.000	BN	27 N				27 N
Overige mutaties <€100.000	NBN		7 N			7 N

7.3 Vennootschapsbelasting

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
De uitgifte van gronden door CV Polanenpark gaat niet meer in 2026 plaatsvinden. Daardoor verschuift de VPB-last ook naar 2027	NBN	-551 V				-551 V

7.4 Onvoorzien

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Overige mutaties <€100.000	NBN	-45 V				-45 V

7.5 Overige

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: Indexering (regel E Kaderbrief)	NBN	1.046 N				1.046 N
Afrekeningsverschillen : In de jaarrekening 2025 zijn voor een aantal posten kosten opgenomen op basis van een raming. In 2026 zijn facturen voor lagere bedragen binnen gekomen. Tevens zijn er in 2026 subsidies vastgesteld voor een lager bedrag dan het bedrag dat in voorgaande jaren als kosten is opgenomen in de jaarrekeningen. Beiden leiden tot een financieel voordeel in het huidige jaar.	NBN	-1.642 V				-1.642 V
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	228 N				228 N
Verlaging stelpost indexering als dekking voor de verhoogde stortingen reserves Groot Onderhoud onder 4.4 (lasten verlaagd, € 150.000, voordelig). Zie kruisverwijzing 4.4.	NBN	-150 V				-150 V
Verlaging stelpost indexering als dekking voor indexeringen overige budgetten	BN	-2.061 V				-2.061 V
Op basis van de cijfers over 2024 en 2025 mag verwacht worden dat de doorschuif BTW kan worden bijgesteld.	NBN	-400 V				-400 V
In 2025 is grond aangekocht voor NNN. De afwaardering is uitgekomen op € 3,9 miljoen. Hiervoor was eerder € 18,6 miljoen begroot. Er is €14,6 miljoen minder aankocht dan geraamd, dit komt o.a. door de aankoop van een melkveebedrijf ter waarde van circa €10 miljoen die niet is doorgegaan. Daarnaast zijn er aankopen gedaan van €4,4 miljoen uit andere budgetten, waarvan €2,6 miljoen voor SPUK L10/Bodemdaling en €1,8 miljoen voor SPUK L16. De afwaardering wordt onttrokken van reserve Groen en gestort in de reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen. Zie ook beleidsdoel 5.1.	RESV			- 14.622 V		- 14.622 V

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Bijstelling begrote baten pacht en huur op basis van realisatie 2025 en verwachting 2026.	NBN		-752 V			-752 V
Bijstelling begrote lasten, afboeking boekwaardes van de verwachte verkopen strategische grond conform verwachte realisatie 2026.	NBN	5.250 N				5.250 N
Bijstelling begrote baten betreffende verkopen van strategische grond op basis van verwachte realisatie 2026.	NBN		-6.900 V			- 6.900 V
Aan de algemene reserve zijn de bedragen voor een aantal decentralisatie uitkeringen (DU's) onttrokken. Deze zijn in een eerder stadium geoormerkt in de algemene reserve gestort. Voor een nadere specificatie van deze DU's zie hieronder.	BN				-1.236 V	-1.236 V
Verlaging stelpost indexering als dekking voor verhoging loonkosten.	CAP	-4.132 V				-4.132
Indexering OV Concessies naar prijspeil 2026	BN	-2.937 V				-2.937 V
Overige mutaties < € 100.000	NBN		-60 V			-60 V

Toelichting

Aan de algemene reserve zijn een aantal DU's onttrokken. Het gaat hierbij om de volgende DU's:

- Natuurbrandbeheersing ad €318.000 afkomstig uit de decembercirculaire 2025;
- Bosrevitalisering ad €50.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Capaciteit ANB (Agrarisch natuurbeheer) ad €181.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Monitoring overige natuur habitat-typen ad €51.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Invasieve exoten ad €177.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Openstelling ANLb (Agrarisch Natuurbeheer) ad €459.000 uit de septembercirculaire 2025.

5 Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling

Programma 1 Bestuur

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie	Gewijzigd 2026
1.1	Gemeente Schagen (voor regio Noord-Holland Noord). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 100.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Zaanstad (voor regio Zaanstreek). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 100.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Haarlem (voor regio Kennemerland). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 170.000	Gewijzigd
1.1	Regio Gooi en Vechtstreek. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 100.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Amstelveen (voor regio Amsterdam-Amstelland). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 50.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Amsterdam (voor regio Amsterdam-Amstelland). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 50.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Schagen (voor regio Noord-Holland Noord), PRT-middelen: Arbeidstoeleiding asielzoekers . Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet ter ondersteuning van regio's en/of gemeenten bij projecten voor de toeleiding van asielzoekers naar arbeid in 2026 Motivatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 40.000	Nieuw

1.1	Gemeente Zaanstad (voor regio Zaanstreek), PRT-middelen: Arbeidstoeleiding asielzoekers. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet ter ondersteuning van regio's en/of gemeenten bij projecten voor de toeleiding van asielzoekers naar arbeid in 2026. Motivatatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 40.000	Nieuw
1.1	Gemeente Haarlem (voor regio Kennemerland), PRT-middelen: extra administratieve ondersteuning regiotafel asielzaken. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet voor aanvullende operationele, administratieve ondersteuning van de regiotafels asielzaken. Motivatatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 50.000	Nieuw
1.1	Regio Gooi en Vechtstreek, PRT-middelen: extra administratieve ondersteuning regiotafel asielzaken. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet voor aanvullende operationele, administratieve ondersteuning van de regiotafels asielzaken. Motivatatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 50.000	Nieuw
1.1	Gemeente Amstelveen (voor regio Amsterdam-Amstelland), PRT-middelen: Arbeidstoeleiding asielzoekers. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet ter ondersteuning van regio's en/of gemeenten bij projecten voor de toeleiding van asielzoekers naar arbeid in 2026. Motivatatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 40.000	Nieuw
1.2	Amsterdam InChange (voormalig Amsterdam SmartCity) onder Amsterdam Economic Board Toelichting: Subsidie om als grote partner deel te kunnen nemen aan het kennisnetwerk Amsterdam InChange).	€ 80.000	
1.3	Ondermijningscentrum Midden Nederland (RIEC Midden Nederland) Toelichting: Oprichting van een gezamenlijke trainingslocatie waar de expertise op de aanpak van ondermijning vergroot kan worden.	€ 75.000	
1.3	Bestuurlijk Interventie Team West-Friesland (Gem.Hoorn) Toelichting: Oprichting van een bestuurlijk interventie team (BIT). In dit team werken de 6 West-Friese gemeenten samen aan complex integraal toezicht en handhaving op ondermijnende criminaliteit en complexe handhavingsvraagstukken.	€ 100.000	
1.3	Gemeente Huizen - bestuurlijk interventieteam fase 2 Toelichting: Deze subsidie stond nog op de lijst buiten uitvoeringsregeling van de begroting 2025 maar is reeds verleend en kan daarom vervallen op de lijst voor 2025.	€ 40.000	
1.3	Versterking aanpak samenwerking ondermijning (Gemeente Haarlem/NH veilig) Toelichting: NHVeilig en de 32 gemeenten in veiligheidsregio's Noord-Holland Noord, Kennemerland en Zaanstreek-Waterland voeren gezamenlijk een project uit om bestuurlijke interventies te verbeteren en beter op elkaar af te stemmen. Het project richt zich op het	€ 150.000	

ontwikkelen en toepassen van een gestroomlijnde aanpak, zodat gemeenten efficiënter en effectiever kunnen samenwerken bij de aanpak van ondermijning. Voldoet aan criteria: 2.c.v en 2.f.ii.

Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
2.1	Greenport Aalsmeer Energieconsultant Greenport.	€ 150.000	
2.1	Natuur en milieufederatie Noord-Holland, Participatie coalitie, energieregio's.	€ 150.000	
2.1	Gemeente Amstelveen, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	Gemeente Hoorn, CDOKE-E-Infra	€ 130.000	
2.1	Gemeente Hollands Kroon, CDOKE-E-Infra	€ 130.000	
2.1	Gemeente Haarlemmermeer	€ 65.000	
2.1	Regio Gooi en Vechtstreek, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	Gemeente Dijk en Waard, CDOKE-E-Infra	€ 130.000	
2.1	Gemeente Amsterdam, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	OD IJmond, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	Gemeente Zaanstad, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	New Energy Coalition (NEC), Aanjagen waterstofontwikkelingen in Noord-Holland	€ 150.000	
2.1	Energie Samen Noord-Holland (ESNH), Verbinden en kennis ontwikkelen voor energiegemeenschappen en gemeenten.	€ 120.000	
2.1	Novar/ NHEC, Toegangsweg zonneweide	€ 100.000	Vervallen
2.1	Staatsbosbeheer, Project Bokashi.	€ 315.000	
2.1	Actienetwerk Gas Terug, energiebesparing Noord-Holland Toelichting: Actienetwerk GasTerug is een organisatie die zich inzet voor energiebesparing, klimaatrechtvaardigheid, netcongestie en energiearmoede. Zij voeren pilots en projecten uit en leveren daarbij een bijdrage aan energiebesparing en gedragsverandering in Noord-Holland.	€ 50.000	Nieuw
Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:			

Het Actienetwerk bestaat uit een unieke regionale samenwerking tussen lokale organisaties, gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen als de CE Delft, Hogeschool van Amsterdam en de VU. De stichting Actienetwerk GasTerug helpt partijen om innovatieve energiebesparende initiatieven in de Metropool Regio Amsterdam van de grond te krijgen. Deze initiatieven worden getest, uitgerold en opgeschaald. Het Actienetwerk legt daarbij verbinding tussen initiatiefnemers, doeners, experts en afnemers en maakt energiebesparing zichtbaar, makkelijk en tastbaar.

criteria artikel 2, lid 2, onder c en f

2.1	TNO, Klimaat- en energierechtvaardigheid Toelichting: TNO werkt aan een Meerjarenprogramma Energierechtvaardigheid om nationale, provinciale en gemeentelijke organisaties te ondersteunen bij het zichtbaar en bespreekbaar maken van de verdelingseffecten van de energietransitie, en het in de praktijk brengen van rechtvaardigheid als zelfstandig beleidsperspectief.	€ 200.000	Nieuw
	Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: Op het gebied van energierechtvaardigheid en verdelingsvraagstukken heeft TNO als één van de weinigen in Nederland de governance ingericht om kennis en vragen van alle overheidslagen te verbinden. TNO zit aan tafel bij werkgroepen over dit thema van de International Energy Agency (IEA) en de EU-commissie, tot aan de kantoren van ministeries, provincies, en gemeenten. Met een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek is TNO in staat werkelijke verandering in rechtvaardigheidsvraagstukken concreet te maken voor beleidsmakers en andere stakeholders zoals bewoners, woningcorporaties, waterschappen en netbeheerders. Als onafhankelijk instituut op het gebied van toegepaste wetenschap kan TNO als geen ander de energietransitie vanuit sociaal, economisch en technologische perspectief bekijken. criteria artikel 2, lid 2, onder c (i en v)		
2.1	Wageningen University & Research, Planetaire gezondheid Toelichting: Een consortium van de WUR, Erasmus Universiteit, KWR Water, Gemeente Rotterdam, GGD Rotterdam-Rijnmond en de Provincie Noord-Holland onderzoekt hoe planetaire gezondheid gepositioneerd en meegewogen kan worden in beleid.	€50.000	Nieuw
	Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: Op het gebied van planetaire gezondheid gecombineerd met beleid is dit consortium uniek. Het brengt kennisinstellingen en overheden bij elkaar op een onderwerp dat niet eerder zo is aangevlogen. Ook is de provincie lid van het consortium en werkt de provincie ook mee aan het onderzoek en de toepassing hiervan in de eigen organisatie. criteria artikel 2, lid 2, onder c en f		
2.1	Gemeente Amsterdam, kamer van Gemeenschappen Toelichting: Om lokale energiegemeenschappen te positioneren wordt een Noord-Hollandse praktijkgroep opgericht. Deze groep ontwikkelt werkbare instrumenten waarmee decentrale overheden kunnen samenwerken met erkende lokale gemeenschappen. Deze instrumenten moeten juridisch houdbaar, bestuurlijk uitvoerbaar en toepasbaar zijn.	€ 50.000	Nieuw
	Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:		

De gemeente Amsterdam heeft een voortrekkersrol als het gaat om werken met gemeenschappen en hier instrumenten voor ontwikkelen. Zij zijn ook de enige gemeente in Noord-Holland op dit moment die deze manier van werken op deze manier heeft doorontwikkeld. Met de kennis en ervaring van de gemeente zijn zij de enige partij die andere Noord-Hollandse medeoverheden op dit moment samen kan brengen om te leren.
criteria artikel 2, lid 2, onder c en f

2.1	Energie Samen Noord-Holland , Koepelvorming OER Energieroute A9 Toelichting: Het OER traject Energieroute A9 geeft invulling aan de ambities van de RES om duurzame energie op te wekken. Het streven van de RES hierbij is 50% lokaal eigendom, met het vormen van een koepelorganisatie van energie coöperaties proberen we hier invulling aan te geven. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: Energie Samen Noord-Holland is de enige geschikte partij voor de vorming van een koepel van energiecoöperaties langs de A9, om de volgende redenen: • De organisatie beschikt over de unieke specialistische kennis, methodiek en contractuele betrekkingen om burgercoöperaties te verenigen en te professionaliseren. Geen enkele andere marktpartij bezit deze specifieke expertise. • Het succes van de te vormen koepel hangt af van de bestaande samenwerkingsrelaties en de bijzondere binding met de bestaande energie coöperaties. Als koepelorgaan heeft zij de unieke vertrouwensband met lokale energie coöperaties langs de A9 die noodzakelijk is voor maatschappelijk draagvlak. Criteria artikel 2, lid e onder c en f	€ 50.000	Nieuw
2.1	Natuur en Milieufederatie Noord-Holland, Pilot Agri-PV Toelichting: Realiseren innovatieve Agri-PV pilot waarbij duurzame energieopwek wordt gecombineerd met de teelt en onderzoeken hoe geïntegreerde zonnecellen in schermdoeken kunnen bijdragen aan energiebesparing, klimaatadaptatie, een toekomstbestendige bedrijfsvoering, en netverlichting, zonder negatieve effecten op de gewaskwaliteit of productie. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: De betrokken samenwerkende partijen, waaronder de grondeigenaar van de beoogde locatie, relevante brancheorganisaties en kennisinstituten, beschikken gezamenlijk over unieke specialistische kennis en partnernetwerken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de innovatieve Pilot Agri-PV, en waarover andere partijen niet beschikken. criteria artikel 2, lid 2, onder c	€ 213.000	Nieuw
2.2	Gemeente Hilversum – Huydecopersweg, aanleg pijpleiding voor afvoer van overtollig water bij piekbelasting. Vanwege tegenvallers in de uitvoering is met samenwerkingspartners afgesproken de kosten naar rato te verdelen.	€ 235.000	
2.2	Hoogheemraadschap Rijnland, - Bodemsanering terrein voormalig AWZI Rijsenhout fase 2.	€ 2.195.600	

Programma 3 Ruimte en Wonen

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
3.2	Gemeente Dijk en Waard Investeringskader, OV-knooppunt Heerhugowaard	€ 12.000.000	Doorgeschoven naar 2027
3.2	Gemeente Drechterland, Hoogkarspel Zuid	€ 2.750.000	Doorgeschoven naar 2027
3.2	Hoorn, ketenreismiddelen.	€ 200.000	
3.2	Schagen, ketenreismiddelen.	€ 75.000	
3.2	Uitgeest, ketenreismiddelen.	€ 275.000	
3.2	Gemeente Amsterdam namens MRA, huisvesting aandachtsgroepen.	€65.000	
3.2	Gemeente Velsen, inhuur versnelling woningbouw	€ 240.000	
3.2	Gemeente Hilversum, inhuur versnelling woningbouw	€ 350.000	
3.2	Uitvoeringsorganisatie Building Balance, biobased bouw materiaal	€ 100.000	
3.2	C-creators bouwprogramma	€ 100.000	
3.2	Gemeente Hoorn, Poort van Hoorn	€ 3.000.000	
3.2	Gemeente Hilversum, stationsgebied	€ 6.750.000	
3.2	Vervoerregio, planuitwerkingsfase Guisweg	€ 510.000	
3.2	Parteon, D. Doniastraat	€ 150.000	
3.2	Gemeente Haarlemmermeer, bijdrage van het Investeringskader Versnelling Woningbouw en duurzame bereikbaarheid aan realisatie flexwoningen Nieuw-Vennep Toelichting: Flexwoningen (100% sociale huur) op de voormalige zwembadlocatie Oosterdreef Nieuw-Vennep ('LIB-zone 4'), gelegen op korte loopafstand van het bestaande NS-station Nieuw-Vennep. Het realiseren van 80 flexwoningen op deze locatie kent een negatieve businesscase. Er moeten onder meer (extra) geluidwerende maatregelen voor een deel van de woningen worden getroffen. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: De gemeente Haarlemmermeer komt in aanmerking voor de subsidie omdat zij de partij is die verantwoordelijk is voor de realisatie van de flexwoningen en daarmee direct invulling geeft aan de publieke woningbouwopgave. Daarnaast is de financiële bijdrage nodig om de onrendabele top van het project te dekken, waardoor uitvoering daadwerkelijk mogelijk wordt. Omdat de gemeente als grondeigenaar en regisseur van de gebiedsontwikkeling de enige partij is die deze ontwikkeling kan realiseren, is zij de logische en enige serieuze ontvanger van de subsidie. criteria artikel 2, lid 2, onder a en lid 2, onder c, sub i	€ 300.000	Nieuw
3.2	Gemeente Diemen, woningen Parkblok	€ 2.650.000	Nieuw

Toelichting

Een bijdrage uit het investeringskader voor de realisatie van 352 woningen in de gemeente Diemen op de locatie Parkblok (Holland Park Zuid). De bijdrage zorgt voor een doorbraak en maakt de realisatie van 352 woningen snel mogelijk aangezien het bestemmingsplan al (enige tijd) onherroepelijk is én de gemeentelijke randvoorwaarden goed op orde zijn (o.a. standaard overeenkomsten).

Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:

De gemeente Diemen komt in aanmerking voor de subsidie omdat zij als bevoegde overheid en regisseur verantwoordelijk is voor de realisatie van de woningbouw op deze locatie en daarmee direct invulling geeft aan de publieke woningbouwopgave. Daarnaast is juist bij deze gemeente sprake van een concreet, uitvoeringsgereed project waarbij de bijdrage een doorbraak en versnelling mogelijk maakt. Omdat de ontwikkeling plaatsvindt binnen de gemeentelijke grondpositie, planvorming en contractuele afspraken, is de gemeente de enige partij die deze realisatie kan effectueren en daarmee de logische ontvanger van de subsidie.

criteria artikel 2, lid 2, onder a en artikel 2, lid 2, onder c, sub i

3.3	HHNK, programmaplan ruimtelijke adaptatie NK.	€ 44.000	Verleend
3.3	Wageningen University & Research, WWW-veiligheidslandschappen (Waarderijke, Waterrijke en Waterveiligheidslandschappen).	€ 120.000	Verleend

Programma 4 Bereikbaarheid

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
4.1	Gemeente Haarlem: Fietsfilevrij. Stimuleren gebruik fietsroute F200 Toelichting: Subsidie voor evaluatie, monitoring en/of fietsstimulering F200, de doorfietsroute Haarlem-Amsterdam.	€ 159.441	
4.1	Omgevingsdienst IJmond: Werkgeversaanpak IJmond Bereikbaar Toelichting: Werkgevers adviseren/ondersteunen om woon-werkverkeer te verduurzamen/verminderen/buiten spits reizen.	€ 250.000	Vervallen
4.1	Stichting CROW: CROW-KpVV bijdrage 2027 Toelichting: Met deze subsidie ontwikkelt CROW collectieve kennis op het gebied van mobiliteit, door middel van het programma Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV).	€ 160.000	
4.2	Gemeente Bergen: Kustbus bijdrage 2026 Toelichting: Subsidie aan gemeente voor het laten rijden van een touringcar naar de kust door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 40.000	

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

4.2	Gemeente Castricum: Kustbus bijdrage 2026 Toelichting: Subsidie aan gemeente voor het laten rijden van een touringcar naar de kust door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 40.000	
4.2	Gemeente Schagen: Kustbus bijdrage 2026 Toelichting: Subsidie aan gemeente voor het laten rijden van een touringcar naar de kust door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 40.000	
4.1	Gemeente Uitgeest: Fietsonderdoorgang station Uitgeest Toelichting: Opknappen en op doorfietsroute kwaliteit brengen van de fietstunnel onder station Uitgeest	€ 762.300	Gewijzigd
4.1	ProRail: Fietsonderdoorgang station Uitgeest Toelichting: Opknappen en op doorfietsroute kwaliteit brengen van de fietstunnel onder station Uitgeest	€ 878.700	Gewijzigd
4.1	Gemeente Haarlemmermeer: Project weg om de Zuid Toelichting: Samenwerking aan project Weg om de Zuid en het opwaarderen van de Nieuwe Bennebroekerweg (NBW). De NBW gesitueerd tussen Hoofddorp en Nieuw Vennep is daarmee als gebiedsontsluitingsweg voorwaardelijk voor de groeiambities van de regio	€ 10.258.421	Gewijzigd
4.2	Gemeente Wijdmeren: Bijdrage Vechtplasexpress Toelichting: Laten rijden van een busje naar Vechtplassen door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 100.000	
4.1	Gemeente Velsen: Velsertaverse fietsonderdoorgang Toelichting: Aanleg gemeentelijk deel van de fietsverbinding onder de Velsertaverse, tussen station Beverwijk en Velsen Noord	€ 2.800.000	
4.1	Gemeente Beverwijk: Verbindingsweg Wijckerpoort Toelichting: subsidie voor project HOV Beverwijk	€ 1.840.000	
4.1	Gemeente Wormerland: Zaanbrug Toelichting: Duurzaamheidsmaatregelen en indexatiekosten	€ 233.000	Gewijzigd
4.1	Gemeente Zaanstad: Zaanbrug Toelichting: Duurzaamheidsmaatregelen en indexatiekosten	€ 233.000	Gewijzigd
4.2	Regionaal Overlegorgaan Consumentenbelangen Openbaar Vervoer: Bijdrage 2026 Toelichting: Inhuur van een onafhankelijk voorzitter en secretaris.	€ 50.000	
4.1	Gemeente Gooise Meren: Korte termijn maatregelen P+R Muiden Toelichting: Korte termijn maatregelen P+R Muiden	€ 400.000 € 100.000	Gewijzigd

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

4.1	Gemeente bergen: Bijdrage project N9 Kogendijk Toelichting: verbeteren verkeersveiligheid/doorstroming van de N9 Kogendijk en aanleg van een fietstunnel	€ 2.741.245	
4.1	Cosun beet Company: Subsidie Modal Shift van weg naar water Toelichting: Verplaatsing van het bierenvervoer van weg naar over water	€ 100.000	
4.1	Gemeente Oostzaan: verbeteren (door)fietsroutes bij project AVANT Toelichting: Subsidie voor het in beheer nemen fietsbrug Thorbeckeweg en fietstunnel Verlengde Stellingweg	€ 4.233.000	
4.1	Gemeente Landsmeer: Subsidie pont IJpendam 2026 Toelichting: Subsidie voor het in stand houden van de pont over het Noordhollandsch kanaal bij IJpendam	€ 168.620	
4.1	Gemeente Heiloo: Fietsverbinding Heilooërbos Toelichting: Subsidie voor verbetering fietsverbinding Heilooërbos. Het gaat om een provinciale cofinancieringsbijdrage aan een samenwerkingsverband van ProRail, gemeente Heiloo en de realisatie van een doorgaande fietsverbinding tussen de Meerweg Alkmaar en de Westerweg in Heiloo	€ 2.238.000	
4.1	Gemeente Hollands Kroon: Bereikbaarheidsgelden Helderse Lijn: Fietskluizen Toelichting: Subsidie aan gemeente voor bijplaatsen fietskluizen op stations Den Helder Zuid, Anna Paulowna en Schagen	€ 90.000	
4.1	Gemeente Hollands Kroon: Stimuleren om op duurzame manier richting dierenpark Hoenderdaell te reizen Toelichting: Subsidie aan gemeente voor de inzet van een pendelbus van station Anna Paulowna naar het dierenpark Hoenderdaell Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze maatregel is onderdeel van een maatregelpakket wat met de gemeenten gezamenlijk is afgesproken in 2024 Criteria: 2f, lid ii	€ 100.000	Nieuw
4.2	Connexxion: Chauffeursvoorziening Schagen Toelichting: Het realiseren van een chauffeursvoorziening in Schagen zorgt voor een flinke verbetering van de exploitatie van het openbaar vervoer en leidt daarmee tot meer openbaar vervoer in het landelijk gebied. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Connexxion heeft als vervoerder specialistische kennis over de eisen en wensen voor chauffeursvoorzieningen. Criteria: 2.C.i	€ 600.000	Nieuw
4.1	Gemeente Heemstede: Beleid voor deelmobiliteit Toelichting: Subsidie voor opstellen gemeentelijk beleid voor deelmobiliteit. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien het bestuurlijk commitment van de gemeente hiervoor, de rol van de gemeente bij de vergunningverlening en handhaving en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang.	€ 30.000	Nieuw

Criteria: 2.c.v		
4.1	Gemeente Hoorn: Beleid voor deelmobiliteit Toelichting: Subsidie voor opstellen deelmobiliteitsbeleid in relatie tot de mobiliteitsstrategie 2040 Hoorn. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien het commitment van de gemeente, de rol van de gemeente bij de vergunningverlening en -handhaving en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€35.000 Nieuw
4.1	Gemeente Velsen: Toekomstgerichte vernieuwing bedrijventerrein Broekerwerf Toelichting: Subsidie t.b.v. onderzoek toekomstgerichte vernieuwing Bedrijventerrein Broekerwerf op onder meer het gebied van duurzame mobiliteit. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 40.000 Nieuw
4.1	Gemeente Castricum: Toekomstige uitbreiding fietsparkeren station Toelichting: Subsidie voor onderzoek mogelijkheden uitbreiding fietsparkeren station Castricum. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 25.000 Nieuw
4.1	Gemeente Gooise meren: Potentieonderzoek deelmobiliteit woningbouwontwikkeling Bussum-Zuid Toelichting: Subsidie t.b.v. potentieonderzoek deelmobiliteit voor woningbouwontwikkeling Bussum-Zuid. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 25.000 Nieuw
4.1	Gemeente Hilversum: Onderzoek doorfietsroute(s) Toelichting: Subsidie t.b.v. schetsontwerp/raming doorfietsroute Hilversum-Amsterdam en/of Hilversum-Laren. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 30.000 Nieuw
4.1	Gemeente Wijdmeren: Onderzoek naar vervoerswaarde van vraaggestuurd openbaar vervoer	€ 20.000 Nieuw

Toelichting: Subsidie t.b.v. onderzoek naar de vervoerswaarde van vraaggestuurd (flex) openbaar vervoer als uitbreiding van of vervolg op Vervoer op Maat en Vechtplassenexpress. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma.

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang.

Criteria: 2.c.v

4.1	Gemeente Alkmaar: Promotie en evaluatie nieuwe route buslijn over bedrijventerrein Toelichting: Subsidie voor ontwikkelen van een aanpak (incl. evaluatie) voor promotie van de nieuwe route van een buslijn over bedrijventerrein Beverkoog. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 15.000	Nieuw
4.1	Gemeente Texel: Onderzoek deelmobiliteit Toelichting: Onderzoek motieven deelmobiliteit op het eiland), inclusief varianten voor exploitatie en beheer, ook voor auto's van het eigen wagenpark van de gemeente. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 15.000	Nieuw
4.1	Gemeente Gooise meren: OV SAAL: inpassingsgelden regionale doorfietsroutes Toelichting: Regionale doorfietsroutes Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze maatregel is onderdeel van een maatregelpakket wat in 2017 met de regio Gooi en Vechtstreek is afgesproken Criteria: 2f,lid II	€ 375.000	Nieuw
4.1	Gemeente Hilversum: OV SAAL:Hilversum sportpark station Toelichting: de realisatie van een langzaamverkeersroute van station Hilversum Sportpark richting ROC en de campus van Nike Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze maatregel is onderdeel van een maatregelpakket wat in 2017 met de regio Gooi en Vechtstreek is afgesproken Criteria: 2f,lid II	€ 1.000.000	Nieuw
4.1	Gemeente Hoorn: Fietsparkeren station Kersenboogerd Toelichting: CAH: bijdrage aan het opknappen van de fietsparkeervoorzieningen bij station Hoorn Kersenboogerd Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze aanvraag is onderdeel van de bestuurlijk afspraken corridor Amsterdam Hoorn uit 2019 Criteria: 2f,lid I	€ 300.000	Nieuw
4.1	Gemeente Koggenland: Doorfietsroute Hoorn-Zaanstad Toelichting: CAH: bijdrage aan proces en ingenieurskosten verbeteren Doorfietsroute Hoorn naar Zaanstad op gebied van de gemeente Koggenland. Maatregelen die hierbij horen zijn een betere en kortere verbinding op de fietstunnel bij Scharwoude en het verkeersveiliger/herkenbaarder maken van de route van Hoorn tot en met fietstunnel Scharwoude	€ 200.000	Nieuw

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze aanvraag is onderdeel van de bestuurlijk afspraken corridor Amsterdam Hoorn uit 2019
Criteria: 2f,lid I

4.4	Stichting CROW, Kennisprogramma Beheer en Bouw Infrastructuur (KpBBI).	€ 95.000
-----	--	----------

Programma 5 Natuur en landelijk gebied

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
5.1	Stivas, Gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek (GV13) Toelichting: Grootschalige Kavelruil in het kader van Agrarische structuurverbetering en versterking natuur bij het Naardermeer ten behoeve van behoud open veenweidelandschap. Naar beleidsdoel 5.6	€ 266.589	Gewijzigd
5.1	Gemeente Gooise Meren, ontsnippering 't Gooi (GV53) Toelichting: Ontsnipperingsmaatregelen en faunapassages in de vrijgevalen schootsvelden bij de A1.	€ 150.000	
5.1	Gemeente Den Helder, Streepjesberg (NHN14) Toelichting: Realisatie NNN	€ 235.000	
5.1	Natuurmonumenten, Horstermeer landschapsbeleving.	€ 63.910	
5.1	Gemeente Diemen: Strandje tweede Diem	€ 188.000	
5.1	Regio Gooi en Vechtstreek, strategie veenweidegebied. Toelichting: Opstellen van een strategie die leidraad vormt voor de diverse opgaven in het veengebied, zoals vitale landbouw, bodemdaling, natuurontwikkeling	€ 80.000	
5.1	Staatsbosbeheer, Opperwoud-Zuid (Waterland Oost/project PON) Toelichting: Het project Opperwoud-Zuid betreft de eerste fase van de uitvoering van het Inrichtingsplan Peereboom-Opperwoud-De Nes. Het project behelst een kwaliteitsverbetering van het bestaande NNN/weidevogelgebied in Waterland-Oost. De maatregelen bestaan uit het verbeteren van het watersysteem, het aanleggen van een beheerpad en het verbreden van de greppels op de percelen van Staatsbosbeheer om het functioneren van het gebied voor de weidevogels te verbeteren.	€ 3.000.000	
5.1	Landschap Noord-Holland:Project 'Innovatie Programma Veen', terugbrengen van de onderzoekslocatie in de oorspronkelijke staat. Toelichting: Het ontmantelen van de onderzoekslocatie en het terugbrengen van het onderzoeksterrein naar zijn oorspronkelijke staat (natuurfunctie).	€ 50.000	
5.1	Stichting Waternet, Bosrevitalisering Amsterdamse Waterleidingduinen. Toelichting: Het gaat om 100 ha bosrevitalisering op basis van een decentralisatie uitkering van het Rijk gericht op dit project. Het draagt bij aan het doel bosrevitalisering van de Bossenstrategie en natuurherstel in dit N2000 gebied. Stond onder 5.2	€ 50.000	Gewijzigd
5.1	Stichting Monumentenbezit, Tuinmanswoning.	€ 145.000	Nieuw

Toelichting: Tuinmanswoning als onderdeel van totale project Trompenburgh.

Motivering: Buitenplaats Trompenburgh wordt gerestaureerd en beheerd door stichting Monumentenbezit, een landelijke organisatie die zich inzet voor het beheren en behouden van erfgoed voor de eeuwigheid.

Monumentenbezit restaureert zowel het gebouw als de buitenruimte en de tuin. Zij heeft hiervoor de specifieke expertise.

De buitenruimte en tuin zijn al vergaand gerestaureerd door monumentenzorg, hiervoor is ook al eerder subsidie vanuit de Groene Uitweg verleend, en met het herstel van de tuinmanswoning is de restauratie van de buitenruimte compleet.

Monumentenbezit zorgt ook voor cofinanciering. De subsidie dekt de helft van de kosten van herstel van de tuinmanswoning.

5.1	Gemeente Wijdmeren, Faunapassages OVP overig. Toelichting: Het uitwerken en realiseren van voorzieningen met betrekking tot het bevorderen van faunamigratie op (maximaal) 6 locaties in het gemeentelijk areaal. Met als doel het versterken van de natuur. Motivering: In het programma Aanpak OVP is opgenomen dat er op verschillende plekken in de gemeente Wijdmeren faunavoorzieningen moeten worden aangebracht om de samenhang tussen de natuur in het gebied te versterken. Een deel van de vastgestelde locaties voor deze passages bevindt zich in gemeentelijke wegen. De gemeente zal de uitvoering van deze locaties gaan uitvoeren. Hiermee kunnen ze de uitvoering waar mogelijk meenemen met andere werkzaamheden aan de weg. Daarnaast kan de gemeente de BTW kosten compenseren, waardoor de kosten worden gedrukt.	€ 956.000	Nieuw
5.1	Gebiedscoöperatie de Hoge Berg Texel, Resterende NNN realiseren op de Hoge Berg. Toelichting: Subsidie aan de Gebiedscoöperatie De Hoge Berg Texel, ten behoeve van de realisatie van de resterende NNN Motivering: Er is voor gekozen de subsidie te verlenen aan Gebiedscoöperatie De Hoge Berg Texel, omdat deze organisatie is opgericht ter vertegenwoordiging van de agrariërs op de Hoge Berg, de betrokken partijen bijeenbrengt en daarmee de meest aangewezen partij is voor de uitvoering en coördinatie van het initiatief.	€ 500.000	Nieuw
5.2	Stichting Natuurcollectief Noord-Holland, begeleiding kleine natuurbeheerders	€ 10.000	
5.2	Unie van Bosgroepen, begeleiding kleine natuurbeheerders	€ 10.000	
5.2	Natuurcollectief Water, Land en Dijken, begeleiding kleine natuurbeheerders	€ 10.000	
5.2	Agrarisch collectief Noord- Holland Zuid , Organisatiekosten implementatie agrarisch natuurbeheer. Toelichting: het betreft een incidentele aanvulling van de organisatiekosten van het agrarisch collectief Noord-Holland Zuid, ten behoeve van onvoorziene administratieve lasten.	€ 50.000	
5.2	Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging De Lieuw, beheer tuinwallen Texel Toelichting: In afwachting van een toegesneden ANLb-pakket wordt het tuinwallenbeheer tijdelijk via de BUVR vergoed.	€ 275.000 € 220.500	Gewijzigd
5.2	Faunabeheereenheid, faunabeleid van de Provincie Noord-Holland.	€ 2.270.000	
5.2	Faunabeheereenheid, uitvoering gecoördineerd beheer, door de FBE Noord-Holland Toelichting: Subsidie wordt in één keer beschikt i.p.v. over meerdere jaren.	€ 4.000.000	Gewijzigd

5.2	Stichting Waternet, Bosrevitalisering Amsterdamse Waterleidingduinen. Toelichting: Het gaat om 100 ha bosrevitalisering op basis van een decentralisatie uitkering van het Rijk gericht op dit project. Het draagt bij aan het doel bosrevitalisering van de Bossenstrategie en natuurherstel in dit N2000 gebied. moet onder beleidsdoel 5.1 komen.	€ 50.000	Gewijzigd
5.2	Faunabeheereenheid Noord-Holland, Plan van aanpak predatiebeheer weidevogels. Toelichting: opstellen gezamenlijk plan weidevogelbeheerders om predatiedruk te verlagen Motivering: De uitvoering van de te subsidiëren activiteit is in overwegende mate afhankelijk van de bijzondere functie die de Faunabeheereenheid Noord-Holland als koepelorganisatie heeft om met agrarische- en natuurterreinbeheerders én uitvoerders tot een gedragen plan te komen om de predatiedruk van weidevogels binnen en buiten NNN aan te pakken. Daarnaast heeft de Faunabeheereenheid alle noodzakelijke kennis en de noodzakelijke contacten om dit project goed tot uitvoering te kunnen brengen. Daarmee is zij de meest geschikte partij	€ 10.000	Nieuw
5.2	Stichting Wandelnet, coördinatie en systeembeheer van de landelijke routenetwerken wandelen 2026-2027	€ 51.000	
5.2	Stichting Fietsplatform, coördinatie en systeembeheer van de landelijke routenetwerken fietsen 2026-2027	€ 49.000	
5.2	LTO, Pilot houtduiven verjaging	€ 300.000	
5.2	Gemeente Koggenland, Recreatieve voorzieningen Dorpsbos en waterberging Ursem. Toelichting: Dit integrale project ontving eerder provinciale subsidie vanuit de beschikbare rijksmiddelen voor boscompensatie. Deze subsidie draagt eraan bij het gebied aan te laten sluiten op het recreatieve routenetwerk en jaarrond toegankelijk te maken in lijn met één van de afspraken in de Korte Termijn Agenda landelijk gebied. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze subsidie is bedoeld voor <u>een deel</u> van de inrichtingskosten van de padenstructuur om het gebied aan te laten sluiten op het recreatieve routenetwerk en jaarrond toegankelijk te maken. Dit project is onderdeel van de verantwoordelijkheid voor openbaar groen van de gemeente. Zij financieren zelf ook een groot deel van de inrichtingskosten. Het beheer en onderhoud van de paden wordt ook verzorgd door de gemeente.	€ 150.000	Nieuw
5.2	Natuurcollectief Water, Land en Dijken, Bedrijfsadvisering t.b.v. intensiveren zwaar beheer ANLb in heel Noord-Holland. Toelichting: Beschikbaar stellen van bedrijfsadviseurs die boeren kunnen ondersteunen om het aandeel (in areaal) van hun bedrijf met zwaar ANLb beheer te vergroten. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De agrarische collectieven zijn de uitvoerende organisaties voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (het ANLb). Een samenwerkingsverband van de collectieven, Boerennatuur Noord-Holland (vertegenwoordigd door Water, Land en Dijken), beschikt over de juiste specialistische kennis, het juiste netwerk en menskracht om onze verplichting om het aandeel zwaar ANLb te vergroten, te realiseren. De subsidie wordt verstrekt aan Water, Land en Dijken, maar komt ten goede aan het samenwerkingsverband tussen alle collectieven in Noord-Holland. Naast deze collectieven zijn er geen andere collectieven die ANLb verdelen en begeleiden.	€ 200.000	Nieuw
5.2	Staatsbosbeheer, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026	€ 752.000	Nieuw

	Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.		
5.2	Natuurmonumenten, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026 Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 395.000	Nieuw
5.2	Landschap Noord-Holland, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026 Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 180.000	Nieuw
5.2	Goois Natuurreservaat, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 144.000	Nieuw
5.2	Natuurcollectief Noord-Holland, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 84.000	Nieuw
5.2	Unie van Bosgroepen, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 68.000	Nieuw
5.2	Water Land en Dijken, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 8.000	Nieuw
5.2	St. Hooge Weide, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 6.000	Nieuw
5.3	Veenweide innovatiecentrum, JUMP; Innovatie voor nieuwe business concepten voor veen (aanvulling)	€ 312.000	
5.3	Nationaal Park ZSuid-Kennemerland, uitvoeren jaarlijks activiteitenplan	€ 160.789	
5.3	Nationaal Park Zuid-Kennemerland, project Beleidsprogramma Nationale Parken	€ 214.500	

5.3	Nationaal Park Duinen van Texel, uitvoeren jaarlijks activiteitenplan	€ 166.530	
5.3	Nationaal Park Duinen van Texel, project Beleidsprogramma Nationale Parken	€ 214.500	
5.3	Landschap Noord-Holland, Betrekken bij Groen	€ 658.000	
5.3	Landschap Noord-Holland Natuurlijke Zaken. Veenweiden Innovatie Programma Nederland.	€ 440.000	
5.3	Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Polderprocessen van onderop, klimaat- en toekomstbestendig maken van polders.	€ 670.000	Nieuw

Toelichting: Subsidie voor gebiedsprocessen om polders toekomstbestendig te maken, denk o.a. aan het tegengaan van veenbodemdaling en CO2-uitstoot, optimalisatie watersystemen en natuurbeheer en toekomstbestendige bedrijfsmanagement.

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De provincie is voornemens (al dan niet in meerdere delen) subsidie te verstrekken aan het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid. Het collectief beschikt over unieke specialistische kennis en een bewezen methodiek ten aanzien van gebiedsprocessen, specifiek in het gebied Amstelscheg, en is sinds 2021 intensief betrokken bij gebiedsprocessen in de verschillende polders in de Amstelscheg (Bovenkerkerpolder, Duivendrechtse polder, Ronde Hoep). Daarnaast is de uitvoering in overwegende mate afhankelijk van de bestaande samenwerkingsrelatie en de langdurige vertrouwensband die het collectief heeft opgebouwd met de agrariërs in het gebied (onderdeel f, sub ii); het collectief fungeert als schakel tussen provincie, gebiedspartners en boeren en heeft samen met hen toekomstvisies en uitvoeringsprogramma's ontwikkeld. Deze positie maakt dat deelname van agrariërs – cruciaal voor het behalen van de provinciale natuurdoelen – effectief kan worden georganiseerd. Verder geldt dat voortzetting van het lopende gebiedsproces binnen het gestelde tijds kader uitsluitend door deze partij kan plaatsvinden (onderdeel g), mede omdat de activiteit een vervolg vormt op reeds gestarte fasen en het betrekken van een andere partij zou leiden tot aanzienlijke vertraging en verlies van opgebouwde kennis en vertrouwen (onderdeel h). Gelet hierop acht de provincie het aannemelijk dat uitsluitend het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid deze activiteit doelmatig en doeltreffend kan uitvoeren.

5.3	Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Polderprocessen in de Vechtstreek voor het klimaat- en toekomstbestendig maken van polders.	€ 435.000	Nieuw
-----	--	-----------	-------

Toelichting: Subsidie voor gebiedsprocessen om polders toekomstbestendig te maken, denk o.a. aan het tegengaan van veenbodemdaling en CO2-uitstoot, optimalisatie watersystemen en natuurbeheer en toekomstbestendige bedrijfsmanagement.

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De provincie is voornemens de subsidie te verstrekken aan het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid. Het collectief beschikt over unieke specialistische kennis en een bewezen methodiek ten aanzien van gebiedsprocessen en is sinds 2021 intensief betrokken bij gebiedsprocessen in de verschillende polders, waaronder de Keverdijkse polder. Daarnaast is de uitvoering in overwegende mate afhankelijk van de bestaande samenwerkingsrelatie en de langdurige vertrouwensband die het collectief heeft opgebouwd met de agrariërs in het gebied (onderdeel f, sub ii); het collectief fungeert als schakel tussen provincie, gebiedspartners

en boeren en heeft samen met hen toekomstvisies en uitvoeringsprogramma's ontwikkeld. Deze positie maakt dat deelname van agrariërs – cruciaal voor het behalen van de provinciale natuurdoelen – effectief kan worden georganiseerd. Verder geldt dat voortzetting van het lopende gebiedsproces binnen het gestelde tijds kader uitsluitend door deze partij kan plaatsvinden (onderdeel g), mede omdat de activiteit een vervolg vormt op reeds gestarte fasen en het betrekken van een andere partij zou leiden tot aanzienlijke vertraging en verlies van opgebouwde kennis en vertrouwen (onderdeel h). Gelet hierop acht de provincie het aannemelijk dat uitsluitend het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid deze activiteit doelmatig en doeltreffend kan uitvoeren.

5.4	Gemeente Haarlemmermeer, Aanleg steiger Fort Vijfhuizen. Toelichting: project gaat niet door.	€ 100.000	Vervallen
5.4	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer, Omgaan met zout in landbouw, natuur en waterbeheer. Toelichting: Een meerjarig programma dat onderzoek doet gericht is op het beantwoorden van fundamentele kennisvragen over effecten van verzilting in landbouw, (aquatische) natuur en waterbeheer.	€ 100.000	Nieuw
Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Dit behelst een meerjarig programma dat reeds loopt en wordt uitgevoerd door een samenwerking van toonaangevende onderzoeksinstellingen en partijen in het vakgebied. De samenhang tussen de verschillende onderwerpen die onderzocht worden zorgt ervoor dat er handelingsperspectief gegeven kan worden voor landbouw, natuur en waterbeheer waar dat met afzonderlijke onderzoeken minder vanzelfsprekend zou zijn.			
5.4	Gemeente Hollands Kroon, Versterking belevingsroute IJsselmeerdijk Oude Zeug - Wieringen.	€ 100.000	Nieuw
Toelichting: Ruimtelijke verkenning naar het versterken van landschappelijke kwaliteiten op de IJsselmeerdijk tussen Oude Zeug en Wieringen. Doel is om de recreatieve en ecologische functie van de dijk, waaronder de haven Oude Zeug, verder te ontwikkelen.			
Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente Hollands Kroon heeft de ambitie de recreatieve sector te stimuleren en de taak erfgoed beleefbaar te maken. Onderdeel hiervan is het ontwikkelen van wandel- fiets- en vaarroutes, waarbij door middel van belevingspunten in het landschap de ervaring van natuur en erfgoed wordt versterkt. Een eeuw geleden begon de grootste landschappelijke ingreep uit de geschiedenis van Noord-Holland. Vanuit de werkhaven Oude Zeug werd een begin gemaakt met het inpolderen van de Wieringermeer. Het Waddeneiland Wieringen werd onderdeel van het vaste land. Met het versterken van een belevingsroute langs de dijk die hiervoor werd aangelegd, werkt de provincie samen met de gemeente aan de verdere ontwikkeling van de recreatieve functie van de dijk, waaronder de haven Oude Zeug. In de verkenning wordt onder meer onderzocht hoe circulair materiaalgebruik toegepast kan worden in de realisatie van één of meerdere kleinschalige recreatieve voorzieningen en de daarbij behorende risico's rondom beheer, onderhoud, benodigde vergunningen en kansen voor aanvullende financiering. Dit project past binnen de visie Recreatie & Toerisme Noord-Holland 2030, de Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030 en vormt een verdere uitwerking van de aanbevelingen uit IJ-schrift 7.			
5.5	Natuurcollectief Water, Land en Dijken, Coaches en Studiegroepen (PPLG10)	€ 200.000	

Toelichting: In de stikstofaanpak van de provincie Noord-Holland staat het vakmanschap van de boer centraal. Met dit project worden 200 boeren ondersteund om in studiegroepen gezamenlijk aan de slag te gaan, gericht op het opbouwen van kennis en het zetten van verdere stappen richting een emissiearme bedrijfsvoering.

5.5	Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Versnellingsproject De Ronde Hoep (VRSN01) Toelichting: De maatregel en het verbonden gebiedsproces hebben de doelen: vitale landbouw, stikstofreductie, verminderen bodemdaling en CO2-uitstoot, verbeteren waterkwaliteit-, en kwantiteit en versterken biodiversiteit.	€ 129.512	
5.5	WUR of Wing, Pilot KPI-vorming op gebiedsniveau. Toelichting: In dit project werken we gebiedskpi's uit voor een pilotgebied in Noord-Holland. We willen gebiedskpi's ontwikkelen om tussentijds inzicht te geven in de voortgang richting natuurherstel en andere gebiedsdoelen.	€ 178.000	
5.5	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier Landbouwportaal, onderdeel investeringen.	€ 1.400.000	
5.6	Greenport Aalsmeer/programmabureau. Samenwerkingsverband glastuinbouw regio Aalsmeer.	€ 177.000	
5.6	Greenport Aalsmeer/uitvoeringsprogramma. Projecten op gebied van ruimtelijke clustering, versterking en verduurzaming glastuinbouw.	€ 100.000	
5.6	Greenport Noord-Holland Noord /programmabureau. Samenwerkingsverband agrosector regio Noord-Holland Noord.	€ 165.000	
5.6	Greenport Noord-Holland-Noord/uitvoeringsprogramma: Projecten op gebied van versterking en verduurzaming agrosector.	€ 100.000	
5.6	Greenports Nederland/programma, landelijk samenwerkingsverband agrosector.	€ 95.000	
5.6	Stichting Voedsel Verbindt/programmabureau, faciliteren van het regionaal organiserend vermogen op voedselvraagstukken.	€ 150.000	
5.6	KAVB (Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur)	€ 250.000	
5.6	Stivas, Gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek (GV13) Toelichting: Grootchalige Kavelruil in het kader van Agrarische structuurverbetering en versterking natuur bij het Naardermeer ten behoeve van behoud open veenweidelandschap. Stond onder 5.1	€ 266.589	Gewijzigd
5.6	Stichting FieldLab Bol, FieldLab Bol op klei. Toelichting: Stichting FieldLab Bol is de aanjager van verduurzaming in de bollensector met groepen telers en experimenten op verschillende locaties. Onder meer leren van biologische teeltwijzen en praktijktoepassingen in gangbare teelt. Focus op bodem, water, biodiversiteit. Doel: verminderen van gebruik en emissies van gewasbeschermingsmiddelen. De projectleider zorgt voor begeleiding en het delen van best practices en benchmarking. Het FieldLab Bol uit het Noordelijk zandgebied gaat uitbreiden met een FieldLab Tulp op klei in Noord-Holland. De subsidie ondersteunt deze uitbreiding. Motivering: FieldLab Bol is een stichting zonder winstoogmerk die onder meer is opgericht om met name kennis van biologische teelt toe te passen in gangbare teelt en meerjarige proeven opzet en begeleidt. De kracht van FieldLab Bol is open source, transparantie over proeven, delen van successen en mislukkingen. FieldLab Bol heeft een groot draagvalk bij telers en in het FieldLab Bol werken ketenpartijen samen. Praktijkproeven bij deelnemers worden na het FieldLab opgeschaald naar andere telers. Daarmee is FieldLab Bol een belangrijke schakel in innovatie en verduurzaming, verbinden van koplopers met het peloton. Het is van belang de werkwijze die de afgelopen drie jaar is	€ 150.000	Nieuw

ontwikkeld met telers op zandgrond te benutten voor de uitbreiding van het FieldLab in Noord-Holland naar tulpenteelt op een andere grondsoort (klei). Daardoor komt er ook meer data beschikbaar voor benchmarking.

Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
6.1	Greenport NHN / HIP Greenchain: versterking bovenregionale samenwerking Toelichting: t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom agrifoodsector	€270.000	Gewijzigd
6.1	ROCvA Hogeschool van Amsterdam / HIP GreenTechCampus MRA: versterking bovenregionale samenwerking Toelichting: t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom bebouwde omgeving en (E) mobiliteit	€ 150.000	Vervallen
6.1	Techport / HIP DIHO: versterking bovenregionale samenwerking Toelichting: t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom Duurzame Industrie Havens en Offshore	€ 150.000	Vervallen
6.1	ROCvA/Flevoland Hogeschool van Amsterdam / HIP Circulair & Digitaal: versterking bovenregionale samenwerking t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom circulaire en digitale transitie	€ 150.000	Vervallen
6.1	Techlands, Restauratie Opleiding Projecten Toelichting: t.b.v. restauratie-opleidingen en vakmanschapsbevordering regio midden west	€ 17.000	
6.1	Gemeente Ameland / Regio Deal De Waddeneilanden 2023-2027 Toelichting: Bijdrage aan de uitvoering van de Regio Deal De Waddeneilanden “Waardevol leven in een kwetsbare omgeving”.	€ 2.325.000	
6.1	Gemeente Den-Helder, regionale detailhandelsvisie Kop van NH Toelichting: bijdrage voor de totstandkoming van de regionale detailhandelsvisie Kop van NH.	€ 10.000	
6.1	Gemeente Alkmaar, regionale detailhandelsvisie omgeving Alkmaar Toelichting: bijdrage voor de totstandkoming van de regionale detailhandelsvisie omgeving Alkmaar.	€ 10.000	
6.1	Gemeente Haarlem, regionale detailhandelsvisie Zuid-Kennemerland. Toelichting: bijdrage voor de totstandkoming van de regionale detailhandelsvisie Zuid-Kennemerland.	€ 10.000	
6.1	SKBN: bijdrage BT Event Toelichting: SKBN, jaarlijks evenement. Onderbouwing: De provincie Noord-Holland verstrekt een eenmalige begrotingssubsidie voor de organisatie van het BT Event 2026. Er is sprake van één serieuze gegadigde, namelijk Stichting Kennisplatform Bedrijventerreinen Nederland (SKBN), de landelijke organisator van dit jaarlijks terugkerende evenement. SKBN beschikt over specialistische kennis, een uniek landelijk netwerk en een bewezen methodiek voor het organiseren van dit specifieke evenement, waarbij de verbinding tussen overheid en markt centraal staat. Daarnaast is de uitvoering van het evenement in sterke mate afhankelijk van de bestaande landelijke samenwerking en positionering van SKBN als vaste organisator van het BT Event. Daarnaast geldt dat het BT Event jaarlijks in een andere provincie plaatsvindt en Noord-Holland voor 2026 expliciet is gevraagd als gastprovincie. Hiermee is sprake van een specifieke samenwerkingsrelatie en context die niet eenvoudig door andere partijen kan worden overgenomen. Criteria: Ci	€ 35.000	Nieuw

6.1	Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied, Projectnaam: Bijdrage werkzaamheden NOVEX-NZKG	€ 200.000	Nieuw
	Toelichting: Deze subsidie betreft een bijdrage aan de Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied voor de uitvoering en coördinatie van de NOVEX-opgaven in het Noordzeekanaalgebied. De middelen zijn afkomstig uit een decentrale uitkering van het Rijk en worden ingezet voor coördinatie en programmatische werkzaamheden. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: De subsidie wordt verstrekt aan de Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied, omdat deze partij exclusief belast is met de coördinatie en uitvoering van NOVEX-opgaven in het Noordzeekanaalgebied. De activiteiten sluiten direct aan bij provinciale beleidsdoelen en vereisen specifieke expertise, netwerk en mandaat die niet bij andere partijen aanwezig zijn. Daarnaast ontvangt de provincie deze middelen van het Rijk via een decentrale uitkering, waarbij het budget expliciet is bestemd voor de Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied. Gelet hierop is deze partij de enige geschikte en aangewezen uitvoerder om de beoogde resultaten doelmatig en doeltreffend te realiseren. Artikel 2, lid 2, onder a, c en e.		
6.1	Gemeente Velsen, binnenvaartkade Grote Hout vervangen door Zeekade	€ 1.000.000	
	Toelichting: de Grote Hout is een havengebonden en deels kadegebonden bedrijventerrein in Velsen Noord met 2 kades: een zeekade en een binnenvaartkade. De binnenvaartkade is in slechte staat en buiten gebruik gesteld. De gemeente Velsen is voornemens de binnenvaartkade te vervangen door een zeekade zodat kan worden ingespeeld worden op de vraag naar kaderuimte voor het onderhouden van windparken op zee.		
6.1	Gemeente Den Helder, Boerenverdrietsluis	€ 10.262.000	
	Subsidie aan de gemeente Den Helder voor het renoveren van de Boerenverdrietsluit, voortkomend uit een Overeenkomst met de gemeente van 11 juli 2023.		
6.1	Innovatiefonds Noord-Holland VFFNH BV	€ 2.500.000	
	Toelichting: deze subsidie is voor opzetten van het VFF fonds-NR2 eenmalig voor de jaren 2026-2027-2028		
6.1	Gemeente Alkmaar: namens Regio Alkmaar,	€ 30.000	
	Toelichting: actualisatie regionale strategie en convenant werklocaties		
6.1	Gemeente Hoorn: namens West-Friesland,	€ 30.000	
	Toelichting: actualisatie regionale strategie en convenant werklocaties		
6.1	Gemeente Den Helder: namens de Kop van NH,	€ 30.000	
	Toelichting: actualisatie regionale strategie en convenant werklocaties		
6.1	Stichting Centrum voor Verduurzaming Regio Alkmaar	€ 80.000	
	Toelichting: Nadere opstartwerkzaamheden		
6.1	Route Circulair: Circulaire Routekaart	€ 345.000	Gewijzigd
	Toelichting: Uitvoering van het programma Circulaire Routekaart in 2026 tot en met 2028 gericht op ondersteunen van MKB bij Circulair ondernemen	€ 300.000	
6.1	Impact Hub Amsterdam: Ketenincubator	€ 165.000	
	Toelichting: Uitvoering Ketenincubator Maak-NH Circulair gericht op ketensamenwerking in de maakindustrie		

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

6.1	Circular Plastics Foundation: Circulair Plastic Toelichting: Samenwerking stimuleren circulair plastic voor periode 2026-2028	€ 150.000	
6.1	Projectbureau NZKG, Novex Toelichting: het projectbureau NZKG ondersteunt activiteiten binnen NOVEX die bijdragen aan een veerkrachtige en circulaire economie in de havencomplexen.	€ 30.000	
6.2	Recreatieschap Spaarnwoude, Fort benoorden Spaarndam Voor restauratie en herontwikkeling van het Fort.	€ 1.000.000	
6.2	Stichting Forteiland Pampus, fort aan het Pampus Een reservering van € 250.000 bedoeld voor de restauratie van het monument.	€ 250.000	
6.2	Gemeente Gooise Meren, groepsschuilplaats Toelichting: doelstelling is deze groepsschuilplaats en kazemat zichtbaar te maken en een unieke beleving te geven voor bezoekers aan Muiden.	€ 175.000	
6.2	Hoogheemraadschap Rijnland Sluizencomplex Fort bij Aalsmeer Toelichting: Het betreft restauratie en het veiligstellen van Sluizencomplex Fort bij Aalsmeer.	€ 300.000	
6.2	Gemeente Haarlemmermeer, Geniepark Toelichting: doelstelling is deze groepsschuilplaats en kazemat zichtbaar te maken en een unieke beleving te geven voor bezoekers aan Haarlemmermeer.	€ 1.000.000 € 829.000	Gewijzigd
6.2	Rijksmonument Artis-aquarium Toelichting: ter uitvoering van Motie M187 Instandhouding en verduurzaming Artis, bijdragen in de opgave op voorwaarde van sluitende begroting.	€ 12.700.000	
6.3 6.2	Molenfederatie Toelichting: projectsubsidie voor het organiseren van onder andere Molencontactdag.	€ 15.000	
6.3	Plein C Toelichting: uitvoering programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028.	€ 799.000 € 800.000	Gewijzigd
6.3	Probiblio Toelichting: uitvoering van de provinciale wettelijke taken in het bibliotheekstelsel.	€ 4.273.000	
6.3	Vereniging Dorpswerk Noord-Holland Toelichting: De provincie stimuleert de vitaliteit van gemeenschappen. Via Dorpswerk worden initiatieven ondersteund op het gebied van leefbaarheid en sociale samenhang.	€ 380.000	
6.3	Plein C Toelichting: De Provincie stimuleert talent-ontwikkeling binnen cultuur. Via Plein C worden bovenregionale activiteiten in NH ondersteund voor versterking van de infrastructuur en kennisdeling rond cultuurbeoefening.	€ 175.000 € 0	Gewijzigd
6.3	ST. Sportservice Noord-Holland Toelichting: De Provincie gestimuleerd kennisdeling binnen Sport tussen gemeente.	€ 136.000 € 150.000	Gewijzigd

Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:

Team Sportservice werkt specifiek voor gemeenten in Noord-Holland, vervult daar de provinciaal ondersteunde Kennisfunctie Sport en combineert een bovenregionale kennisrol met lokale uitvoering.

Criteria: 2 lid 2, onder f, sub ii

6.3	Stichting Oranjefonds, Jubileumfonds voor ontmoetingsplekken Toelichting: Het jubileumfonds voor ontmoetingsplekken 'Vier de verbinding' geeft de mogelijkheid om op laagdrempelige manier ontmoeting te faciliteren op fysieke ontmoetingsplekken in de provincie. Het fonds is opgericht ter gelegenheid van het huwelijksjubileum van Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima voor 2027 en 2028. Onderbouwing: Het Oranjefonds organiseert namens Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima ter gelegenheid van hun huwelijksjubileum het jubileumfonds voor ontmoetingsplekken 'Vier de verbinding' voor alle provincies en eilanden in het koninkrijk der Nederlanden. Voor 2027 en 2028 kunnen stichtingen en verenigingen zoals dorps- en buurthuizen uit Noord-Holland subsidie aanvragen bij het Oranjefonds voor ondersteuning van fysieke ontmoetingsplekken in Noord-Holland. Het Oranjefonds is opgericht bij het huwelijk van koningspaar en bereikt al de specifieke doelgroepen in alle provincies. Door het jubileumfonds waar alle provincies en andere fondsen aan bijdragen, zijn ontmoetingsplekken in staat hun rol in onderlinge verbondenheid in te vullen. Criteria: 2.c.i; 2.c.v; 2.f.ii; 2.g	€ 200.000	Nieuw
-----	---	-----------	-------

Memo

Aan: Provinciale Staten
Kopie aan: Statengriffie
Bijlagen: 1

Uw contactpersoon: [REDACTED]

CZ/FIN/SKA

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Onderwerp: Aangepaste Voordracht TBW 2026

Beste leden van Provinciale Staten,

Tijdens het opstellen van de Tweede Begrotingswijziging 2026 en de Begroting 2027 zijn de kredietaanvragen voor de Begroting 2027 óók in de voordracht van de TBW terecht gekomen als besluitpunt. Dit is overbodig, er hoeven bij de TBW 2026 geen kredietbesluiten genomen te worden, dit besluitpunt is dan ook verwijderd.

In bijlage vindt u de aangepaste Voordracht van de TBW 2026 ten behoeve van besluitvorming door PS op 5 oktober 2026.

We hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Esther Rommel

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 5 oktober 2026

Onderwerp: Tweede begrotingswijziging 2026

Kenmerk: Fin/051026/JZ/TBW

Bijlagen: Tweede begrotingswijziging 2026

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de Tweede Begrotingswijziging 2026 (TBW) aan.

Met de Tweede Begrotingswijziging actualiseren wij de Begroting 2026 op basis van de meest recente financiële inzichten, de voortgang van de uitvoering en ontwikkelingen die zich sinds de Eerste Begrotingswijziging hebben voorgedaan. Hiermee sluit de begroting beter aan bij de actuele uitvoering van provinciaal beleid en beschikken Provinciale Staten over een actueel en realistisch financieel beeld waarop zij hun kaderstellende en controlerende rol kunnen uitoefenen.

De Tweede Begrotingswijziging is nadrukkelijk geen nieuw beleidsdocument, maar een actualisatie van de bestaande begroting. Het accent ligt op het verwerken van actuele inzichten, zodat de begroting beter aansluit bij de verwachte uitvoering in 2026. Daarbij zijn onder meer verwerkt:

- de financiële effecten van de Meicirculaire 2026;
- actualisaties van rente- en dividendramingen;
- wijzigingen in Rijksbijdragen en specifieke uitkeringen;
- actualisaties van projectplanningen en kasritmes;
- verwerking van autonome ontwikkelingen en enkele beleidsvoorstellen.

Hierdoor ontstaat een actueler en realistischer financieel beeld van het begrotingsjaar 2026.

Met het toevoegen van budget voor de wildopvang locaties in 2026 wordt de Motie 108 'steun voor wildopvang' afgehandeld.

Financieel beeld 2026

Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen. Hierdoor neemt het voordelige begrotingssaldo toe van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Conform de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027 wordt dit voordelige begrotingssaldo toegevoegd aan het eigen vermogen.

Hiermee wordt de financiële positie van de provincie versterkt, zodat ook op langere termijn voldoende ruimte blijft bestaan voor investeringen en het opvangen van financiële tegenvallers. Hiermee is beoogd de trend van oplopende Netto-Schuldquote (NSQ) te dempen.

Door de ontwikkelingen gedurende het jaar te verwerken, ontstaat een begroting die beter aansluit bij de verwachte uitvoering, een realistischer beeld geeft van de financiële positie van de provincie en Provinciale Staten beter ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende rol.

2. Toelichting

In deze voordracht stellen wij u het volgende voor:

- **De tweede begrotingswijziging 2026 vast te stellen:**

Met de vaststelling van deze begrotingswijziging worden de geraamde inkomsten en uitgaven voor 2026 aangepast aan de meest recente verwachtingen en beleidskeuzes. Dit is een standaardonderdeel van de planning- en controlcyclus en zorgt ervoor dat de financiële kaders actueel en realistisch blijven.

- **De gewijzigde lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling vast te stellen:**

Subsidies buiten de uitvoeringsregeling zijn subsidies die niet vallen onder gestandaardiseerde regelingen maar specifiek worden toegekend, bijvoorbeeld voor innovatieve of unieke projecten. Het vaststellen van de gewijzigde lijst betekent dat deze subsidies worden geactualiseerd, afgestemd op de beleidsdoelen, en voorzien van een goedkeuring.

Financiële ontwikkelingen

De Tweede Begrotingswijziging leidt per saldo tot een verbetering van het begrotingsresultaat van € 21,7 miljoen. Hierdoor verbetert het begrotingssaldo van € 9,7 miljoen voordelig naar € 31,4 miljoen voordelig. De volledige € 31,4 miljoen zal worden toegevoegd aan het Eigen Vermogen.

Tegelijkertijd laat deze begrotingswijziging zien dat de provincie haar begroting gedurende het jaar actief actualiseert op basis van nieuwe inzichten in uitvoering en financiën. Daarmee wordt voorkomen dat budgetten blijven staan terwijl uitvoering later plaatsvindt of financiële ramingen niet langer aansluiten bij de werkelijkheid.

De Tweede Begrotingswijziging vormt de financiële actualisatie tussen de Jaarstukken 2025 en de Begroting 2027 en zorgt ervoor dat de begroting 2026 aansluit bij de actuele uitvoering en de meest recente financiële inzichten.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo
Saldo begroting 2026	-9.667 V
Technische bijstellingen	-19.879 V
Autonome ontwikkelingen	-2.896 V
Beleidsvoorstellen	1.029 N
Eindsaldo Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413 V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418 N</i>

De verbetering van het begrotingssaldo wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- verwerking van de Meicirculaire 2026;
- een gunstiger renteresultaat;
- hogere dividendopbrengsten, met name vanuit Alliander;
- verwerking mutaties Kaderbrief 2027;
- ontwikkelingen m.b.t. de omgevingsdiensten;
- actualisatie van afschrijvingslasten;
- hogere opbrengsten uit grondverkopen;
- diverse technische herfaseringen van lasten en baten.

Tegenover deze voordelen staan onder andere hogere lasten voor Europese landbouwprojecten, gladheidbestrijding, verkeersmanagement, energietransitie en enkele beleidsmatige intensiveringen.

De verbetering van het begrotingsresultaat is grotendeels incidenteel van aard en wordt voornamelijk veroorzaakt door actualisaties van financiële ramingen, Rijksmiddelen en uitvoeringsontwikkelingen. De structurele opgaven van de provincie Noord-Holland op het gebied van wonen, mobiliteit, natuur, klimaat en leefbaarheid blijven onverminderd aanwezig.

Gelet op de aard van deze ontwikkelingen vormt de Begroting 2027 het belangrijkste moment voor integrale bestuurlijke afwegingen over de structurele inzet van middelen.

In onderstaande tabel staan de bijstellingen op programmaniveau weergegeven.

Saldo van lasten en baten per programma (x € 1.000)

min is voordelig	Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotings- wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
1 Bestuur	28.298	N	652	N	28.950	N
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	73.540	N	-7.368	V	66.172	N
3 Ruimte en Wonen	18.871	N	7.841	N	26.712	N
4 Bereikbaarheid	275.738	N	33.206	N	308.944	N
5 Natuur en landelijk gebied	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	40.286	N	7.384	N	47.670	N
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Totaal saldo van lasten en baten	72.737	N	-226	V	72.511	N
Stortingen	222.772	N	16.453	N	239.225	N
Onttrekkingen	-305.176	V	-37.973	V	-343.149	V
Totaal mutaties reserves	-82.404	V	-21.520	V	-103.924	V
Begrotingsresultaat	-9.667	V	-21.746	V	-31.413	V

Lasten / Baten / Reserves

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert zowel de lasten, baten als de inzet van reserves op basis van de meest recente uitvoerings- en financiële inzichten.

Een belangrijk deel van de hogere lasten wordt gedekt door Rijksbijdragen of onttrekkingen uit bestemmingsreserves, waardoor deze mutaties slechts beperkt effect hebben op het begrotingsresultaat. Hiermee sluit de begroting beter aan op de verwachte uitvoering in 2026.

Beleidskader en duiding

De verbetering van het begrotingsresultaat is grotendeels incidenteel van aard en wordt vooral veroorzaakt door actualisaties van bestaande ramingen, Rijksmiddelen en gewijzigde uitvoeringsinzichten.

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert daarmee de begroting zodat deze beter aansluit bij de feitelijke uitvoering. De structurele maatschappelijke opgaven van de provincie blijven onverminderd aanwezig; integrale afwegingen over de inzet van structurele middelen vinden plaats bij de Begroting 2027.

3. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.T.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit Tweede begrotingswijziging 2026

Nr. 54-2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 5 oktober 2026;

besluiten:

1. de bij deze tweede begrotingswijziging mutaties van de begroting 2026 vast te stellen;
2. de tweede begrotingswijziging 2026 met een begrotingsresultaat van € 21,7 miljoen vast te stellen;
3. de gewijzigde lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling vast te stellen.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

**Beantwoording gedeputeerde Olthof openstaande vraag n.a.v. commissievergadering Ruimte
maandag 14 september 2026**

**De kosten voor verkeersmanagement en incidentmanagement vallen hoger uit. Wat is hiervan de
oorzaak?**

Dit is het gevolg van meer incidenten op provinciale wegen en de afhandeling daarvan. Het gaat onder meer om ongevallen, pechgevallen, afgevalen lading en aangereden dieren. Door deze incidenten af te handelen, blijven de veiligheid en bereikbaarheid op de provinciale wegen gewaarborgd.

Provinciale Staten van Noord-Holland

Onderwerp

Rapport *Stimulering woningbouw*

Geachte leden van Provinciale Staten,

De Randstedelijke Rekenkamer heeft onderzoek uitgevoerd naar de inzet van de provincie om woningbouw te stimuleren en knelpunten op te lossen.

Hierbij sturen wij u ons rapport *Stimulering woningbouw. De rol van de provincie in beeld*. Het rapport bevat de reactie van het college van Gedeputeerde Staten op de conclusies en aanbevelingen en een nawoord van de Rekenkamer. U kunt het rapport evenals een animatie met de hoofdboodschap van het onderzoek ook vinden op onze [website](#).

Wij zijn graag bereid het rapport toe te lichten in een technische sessie.

Met vriendelijke groet,

Randstedelijke Rekenkamer

Martin Santhagens
Bestuurder-directeur

Stimulering woningbouw

De rol van de provincie in beeld

Randstedelijke
Rekenkamer

Voorwoord

Het woningtekort is al geruime tijd één van de meest urgente en hardnekkige maatschappelijke vraagstukken. Veel mensen, met name starters en mensen met een laag of middeninkomen, kunnen geen betaalbare of passende woning vinden. Het oplossen van het woningtekort vraagt om een grote inzet van veel partijen: het Rijk, provincies, gemeenten, woningcorporaties, projectontwikkelaars en bouwende partijen. In Nederland liggen er voldoende woningbouwplannen, maar deze komen vaak niet snel genoeg tot uitvoering. Vandaar dat de Rekenkamer heeft gekeken naar de stimulerende rol van de provincie bij woningbouw.

Hoewel de Rekenkamer overwegend positief is over de inzet van de provincie bij het stimuleren van woningbouw, is er nog steeds sprake van een woningtekort dat voorlopig niet is opgelost. Dat lijkt tegenstrijdig, maar het laat vooral zien hoe complex de opgave is waar veel partijen bij betrokken zijn. De rol van de provincie in de totale woningbouwopgave is relatief beperkt. De provincie is niet de overheid waarmee initiatiefnemers primair in overleg treden. Dat zijn gemeenten. Ten opzichte van het Rijk is de rol van de provincie ook veel kleiner als het gaat om de financiële mogelijkheden om woningbouw te stimuleren en het oplossen van knelpunten die woningbouw belemmeren, zoals de stikstofproblematiek en netcongestie.

Toch is de rol van de provincie wel degelijk van belang binnen het complexe krachtenveld van woningbouw. Ook de provincie moet goed functioneren om samen met andere overheden, woningcorporaties en marktpartijen tot resultaten te komen. Wanneer de provincie haar verantwoordelijkheid neemt en haar rol zo goed mogelijk invult, heeft zij bovendien meer gezag om andere partijen aan te spreken op wat zij anders of beter kunnen doen. De Rekenkamer constateert in dit onderzoek een aantal punten die de provincie kan verbeteren en doet aanbevelingen om de provinciale rol bij het stimuleren van woningbouw verder te versterken.

Voor burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties moeten overheden samenwerken als één overheid. Voor de woningbouwopgave betekent dit een goed samenspel om de juiste randvoorwaarden te creëren om woningcorporaties, projectontwikkelaars en bouwers voldoende betaalbare woningen te laten bouwen. Ook is een slagvaardige samenwerking tussen Rijk, provincies en gemeenten van essentieel belang voor het vertrouwen in de overheid. De Rekenkamer beveelt aan dat provincies in overleg met elkaar en met Rijk en gemeenten de gezamenlijke inzet en aanpak van de woningbouwopgave, als één overheid, optimaliseren.

Voor dit onderzoek hebben we bij de provincies documenten opgevraagd en meerdere interviews gehouden. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (tegenwoordig het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), het Interprovinciaal Overleg, gemeenten, Aedes (de vereniging voor woningcorporaties), andere rekenkamers, met voorzitters van versnellingsstafels en een hoogleraar planologie. Ook hebben we een enquête uitgezet onder gemeenten en marktpartijen. Uit de gesprekken en de enquête kwam een grote betrokkenheid bij de woningbouwopgave naar voren. Wij willen iedereen hartelijk danken voor hun bijdrage aan dit onderzoek.

Martin Santhagens
Bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Samenvatting	4
1. Inleiding	8
1.1 Aanleiding	8
1.2 Doel en onderzoeksvragen	9
1.3 Leeswijzer	11
1.4 Problematiek op de woningmarkt	12
1.5 Meer regie overheid bij woningbouw	13
1.6 Betrokken partijen bij beleid en uitvoering woningbouw	15
1.7 Rol provincie bij woningbouw	18
1.8 Knelpunten bij woningbouw	21
2. Conclusies	25
2.1 Doel en aanpak provincie	26
2.2 Subsidie extra personele capaciteit en onrendabele toppen	30
2.3 Monitoring en overleg	33
2.4 Kennisdeling	37
3. Aanbevelingen	39
3.1 Handelen provincie Noord-Holland	39
3.2 Handelen als één overheid	45
4. Reactie Gedeputeerde Staten	47
5. Nawoord	50

Samenvatting

Aanleiding

Er is een groot tekort aan woningen in Nederland, vooral aan betaalbare woningen. Het woningtekort komt onder andere door een groeiende bevolking, een veranderende samenstelling van huishoudens en de aanwezigheid van knelpunten die de bouw van woningen hinderen of vertragen waardoor er al jaren minder woningen worden gerealiseerd dan beoogd. Zelfs als er in de komende jaren veel gebouwd wordt, duurt het lang voordat de achterstand is ingehaald. Ook zal de vraag naar woningen naar verwachting verder toenemen door de verwachte bevolkingsgroei.

De woningbouwopgave is een urgente, complexe én langdurige opgave. Vanwege het tekort aan (betaalbare) woningen nemen het Rijk, provincies en gemeenten de afgelopen jaren steeds meer de regie. Daarbij sturen zij op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden. Zo hebben zij afgesproken om in de periode 2022 tot en met 2030 in totaal bijna 1 miljoen nieuwe woningen te laten bouwen. Hierbij is het uitgangspunt om als één overheid samen te werken en gezamenlijk meer regie te voeren om de grote woningbouwopgave te realiseren. In 2023 hebben het Rijk, provincies, gemeenten en woningcorporaties in 35 regionale Woondeals afspraken gemaakt over het bouwen van het beoogde aantal woningen per regio.

Het bouwen van woningen is een gezamenlijke opgave van Rijk, gemeenten, provincies, woningcorporaties en marktpartijen. De provinciale rol in de totale woningbouwopgave is relatief beperkt, maar wel van belang. Enerzijds heeft de provincie een verplichte ruimtelijke rol waarbij zij verschillende belangen, waaronder woningbouw, moet afwegen en moet vastleggen waar wel en niet gebouwd mag worden. Anderzijds kan de provincie zelf bepalen of en hoe ze de uitvoering van woningbouw wil stimuleren. Het onderzoek van de Rekenkamer heeft zich op deze stimulerende rol gericht.

Onderzoek

Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken welke instrumenten de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland inzetten om woningbouw te stimuleren en knelpunten op te lossen en hoe dit in de praktijk verloopt. Daarbij geven wij aan welke verbeteringen mogelijk zijn en wat de provincies van elkaar kunnen leren.

Centrale onderzoeksvraag

Hoe verloopt de provinciale inzet om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?

De Rekenkamer onderzocht vijf soorten instrumenten waarmee de provincie woningbouw kan stimuleren: subsidies voor extra capaciteit en expertise, subsidies

voor het financieren van tekorten bij woningbouw, monitoring van de voortgang bij woningbouw, overleg over de voortgang van woningbouw en onderzoek en kennisdeling. Voor de beantwoording van de onderzoeksvraag hebben we gebruikgemaakt van onder andere interviews, beleidsdocumenten en een enquête.

Hoofdconclusie

De realisatie van nieuwe woningen blijft landelijk en vooral in de Randstedelijke provincies achter op de gestelde doelen. De realisatie in de provincie Noord-Holland is zo'n 76 procent van de opgave in de periode 2022 tot en met 2025, waarmee het iets onder het landelijk gemiddelde van 78 procent ligt. In de provincie Noord-Holland lukt het naar verwachting niet om in 2030 de beoogde 191.000 nieuwe woningen te realiseren. Dit komt vooral door knelpunten die de realisatie van woningbouwplannen ernstig belemmeren, zoals de stikstofproblematiek, netcongestie, financiële tekorten bij woningbouwprojecten en beperkte personele capaciteit bij vooral gemeenten. Voor het oplossen van genoemde knelpunten is eerst en vooral het Rijk aan zet, in goed overleg en in samenwerking met decentrale overheden en samenwerkingspartijen, zoals woningcorporaties, ontwikkelaars en bouwers.

De provinciale rol in de totale woningbouwopgave is relatief beperkt, maar wel van belang. Ten eerste heeft de provincie een wettelijk verankerde ruimtelijke rol waarbij ze verschillende belangen, waaronder woningbouw, moet afwegen en moet besluiten waar wel en niet gebouwd mag worden. In de provincie Noord-Holland zijn er momenteel voldoende bouwlocaties en woningbouwplannen om het gewenste aantal woningen in 2030 te realiseren. Dit is een noodzakelijke voorwaarde om het beoogde aantal woningen te kunnen realiseren. Ten tweede kan de provincie zelf bepalen of en hoe ze de uitvoering van woningbouw wil stimuleren, zodat woningen sneller gerealiseerd worden. Deze rol is de laatste jaren belangrijker geworden, onder andere via afspraken in de Woondeals en de focus op de uitvoering van woningbouwprojecten. De Rekenkamer heeft deze stimulerende rol onderzocht.

De Rekenkamer stelt vast dat de provincie Noord-Holland haar stimulerende rol bij woningbouw actief invult. De provincie zet een combinatie van instrumenten in waarmee zij verantwoordelijkheid neemt in het aanpakken van het woningtekort. Zo draagt de provincie door middel van subsidies bij aan het oplossen van de knelpunten 'tekort aan personele capaciteit bij gemeenten' en 'onrendabele toppen bij woningbouwprojecten'. Ook neemt de provincie een belangrijke rol bij de monitoring van de voortgang van woningbouwplannen en -realisatie. Verder zoekt de provincie actief de samenwerking op met gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen en neemt zij deel aan verschillende overleggen, waaronder de versnellingstafels. Ook brengt de provincie knelpunten waar zij niet primair of als enige voor verantwoordelijk is onder de aandacht bij andere verantwoordelijke partijen en specifiek bij het Rijk.

De Rekenkamer is overwegend positief over de inzet van de provincie, maar ziet een aantal punten die de provincie kan verbeteren. Zo is woningbouw een langdurige opgave, maar is de inzet van de provincie vooral gericht op de korte termijn. De financiering van onrendabele toppen bij woningbouwprojecten is een voorbeeld van een tijdelijke maatregel voor dit structurele knelpunt. Ook kan de samenwerking en afstemming binnen de provinciale organisatie worden verbeterd, werkt de versnellingstafel Metropoolregio Amsterdam (MRA) niet optimaal en kunnen de provinciale monitors om woningbouw te volgen nog worden aangepast.

Het kabinet heeft in maart 2026 een ministeriële Taskforce Versnelling Woningbouw ingesteld om prioriteit te geven aan de versnelling van woningbouw. In de taskforce zitten bewindspersonen die eerstverantwoordelijk zijn voor het oplossen van bovengenoemde knelpunten, onder regie van de coördinerend minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. De taskforce wil in september 2026 een aanpak presenteren voor het versnellen van de woningbouw en vervolgens – als dat nodig is – de Woondeals actualiseren. Dit biedt de provincie Noord-Holland en andere provincies mogelijkheden om in de komende maanden met het kabinet en andere partijen nadere afspraken te maken over een gezamenlijke, slagvaardige beleidsinzet op de woningbouwopgave en over toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen die daarvoor nodig zijn.

Aanbevelingen

Op basis van de conclusies doet de Rekenkamer drie aanbevelingen. Aanbeveling 1 en 2 gaan over wat de provincie Noord-Holland zelf anders en nog beter kan doen bij de stimulering van woningbouw. De Rekenkamer acht deze aanbevelingen van belang om de doeltreffendheid van de inzet van de provincie verder te verbeteren.

Tegelijkertijd wijst de Rekenkamer erop dat het handelen van de provincie moet passen binnen de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave door Rijk, provincies en gemeenten. De rol die de provincie bij woningbouw kan innemen in vergelijking met het Rijk en gemeenten is relevant, maar beperkt. De Rekenkamer verwacht dat de overheid nog enkele decennia regie zal moeten voeren om de woningbouw te versnellen, in goede afstemming met samenwerkingspartners zoals woningcorporaties, projectontwikkelaars en bouwende partijen.

Om gezamenlijk als overheid meer impact te hebben op de woningbouwopgave moeten Rijk, provincies en gemeenten elk zelf én in onderling overleg met regelmaat bezien of de eigen rol en de onderlinge samenwerking aangepast en verbeterd zou moeten worden. Daarvoor heeft de Rekenkamer aanbeveling 3 opgesteld.

1 **Integrale benadering en structurele aanpak**

Versterk de provinciale aanpak bij het stimuleren van woningbouw op de volgende onderdelen:

- a. Betrek andere beleidsterreinen (zoals natuur, energie en mobiliteit) die van invloed zijn op woningbouw meer structureel en integraal en borg dit in de besluitvorming.
 - b. Maak duidelijk voor welke knelpunten bij woningbouw de provincie zich meerjarig inzet, hoe de provincie dit wil doen en wat dat oplevert.
 - c. Verken hoe het instrumentarium van de provincie voor het stimuleren van woningbouw anders en beter kan worden vormgegeven. Breng daarbij verschillende alternatieve beleidsinstrumenten in beeld en geef inzicht in de mate waarin deze instrumenten bijdragen aan de provinciale doelen.
 - d. Evalueer het instrumentarium periodiek voor meer inzicht in de doeltreffendheid en stuur zo nodig bij.
 - e. Rapporteer hierover aan Provinciale Staten.
-

2 Monitoring en overleg

Zorg voor de juiste voorwaarden om te kunnen sturen op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden in de provincie Noord-Holland:

- a. Verbeter de kwaliteit van de monitors die gebruikt worden om de woningbouwplannen en de woningbouwrealisatie te volgen, bijvoorbeeld door de betaalbaarheid van gerealiseerde woningen inzichtelijk te maken.
- b. Blijf concrete acties aan de uitkomsten van de monitors verbinden, als blijkt dat woningbouw achterblijft bij de beoogde doelen, bijvoorbeeld via overleg of een gerichte extra inzet van de provincie.
- c. Stimuleer als voorzitter en deelnemer aan de versnellingstafels dat aan de tafels of lokale tafels de PPM wordt gebruikt en concrete woningbouwprojecten besproken worden.

3 Optimaliseren gezamenlijke inzet en aanpak

Continueer in IPO-verband het overleg met Rijk en VNG over het optimaliseren van de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave als één overheid. Doe dit in goed overleg met woningcorporaties en marktpartijen. Zet daarbij in op een langdurige aanpak, waarbij het cruciaal is dat wordt gestreefd naar een slagvaardige samenwerking in toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen. Maak daarbij gebruik van het rapport 'Samen bouwen aan resultaten' van de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Problematiek op de woningmarkt

Er is een groot tekort aan woningen in Nederland, vooral aan betaalbare woningen. Dat zijn zowel sociale huurwoningen, middenhuurwoningen als betaalbare koopwoningen. Hierdoor kunnen veel mensen geen woning vinden die bij hen past en die ze kunnen betalen. Dit treft vooral mensen met een laag en middeninkomen, maar ook bijvoorbeeld studenten, dak- en thuislozen en mensen die er ineens alleen voor komen te staan. Het tekort aan woningen komt onder andere door een groeiende bevolking, een veranderende samenstelling van huishoudens en de aanwezigheid van knelpunten die de bouw van woningen hinderen of vertragen waardoor er al jaren minder woningen worden gerealiseerd dan beoogd. Voorbeelden van knelpunten zijn de stikstofcrisis waardoor bouwprojecten niet zomaar een vergunning krijgen, netcongestie waardoor het risico bestaat dat nieuwe woningen geen aansluiting op het stroomnet krijgen en te weinig personele capaciteit bij gemeenten om woningbouwplannen tot ontwikkeling en uitvoering te brengen.¹

De woningbouwopgave is een urgente, complexe én langdurige opgave. Zo lag de bouwproductie in nasleep van de krediet- en de eurocrisis een tijdlang op een zeer laag niveau. In 2014 werd met 45.000 nieuwbouwwoningen een dieptepunt bereikt.² Zelfs als er in de komende jaren veel gebouwd wordt, duurt het lang voordat die achterstand is ingehaald.³ Daarnaast zal de vraag naar woningen naar verwachting verder toenemen door de verwachte bevolkingsgroei. Volgens een prognose van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) groeit de bevolking van Nederland van 18,1 miljoen in 2026 naar 18,8 miljoen in 2035 en 19,6 miljoen in 2050.⁴ Ook het aantal huishoudens groeit naar verwachting van 8,4 miljoen in 2026 naar 9 miljoen in 2035.⁵ De ontwikkeling van de huishoudens naar samenstelling lijkt daarbij niet goed aan te sluiten bij de ontwikkeling van het aantal woningen naar grootte.⁶ Wanneer de Nederlandse bevolking tot 2050 groeit naar 20 miljoen inwoners, zijn er vanaf heden tot 2050 in totaal circa 1,65 miljoen woningen aanvullend nodig.⁷

Meer regie overheid

Vanwege het tekort aan (betaalbare) woningen in Nederland nemen het Rijk, provincies en gemeenten de afgelopen jaren steeds meer de regie. Daarbij sturen zij op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden. Zo hebben zij afgesproken om in de periode 2022 tot en met 2030 in totaal bijna 1 miljoen nieuwe woningen te laten bouwen. Hierbij is het uitgangspunt om als één overheid samen te werken en gezamenlijk meer regie te voeren om de grote woningbouwopgave te

¹ Ministerie van VRO, 900.000 nieuwe woningen om aan groeiende vraag te voldoen, www.rijksoverheid.nl, geraadpleegd 12 mei 2025 & Ministerie van BZK, Kritische succesfactoren voor woningbouw, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd op 19 mei 2026

² CBS, Demografische ontwikkelingen en de woningvoorraad, www.cbs.nl,

³ IPO (2025), Nationaal rapport randvoorwaarden woningbouw 2025, p. 9

⁴ CBS, Bevolking in de toekomst, www.cbs.nl, geraadpleegd 18 mei 2026

⁵ CBS, Huishoudens in de toekomst, www.cbs.nl, geraadpleegd 18 mei 2026

⁶ CBS, Demografische ontwikkelingen en de woningvoorraad, www.cbs.nl, geraadpleegd 13 mei 2026 & CBS, Bevolking in de toekomst, www.cbs.nl, geraadpleegd 18 mei 2026

⁷ Rijksoverheid, Ontwerp Nota Ruimte, september 2025, p. 184

realiseren.⁸ In 2023 hebben het Rijk, provincies, gemeenten en woningcorporaties in 35 regionale Woondeals afspraken gemaakt over het bouwen van het beoogde aantal woningen per regio. Daarnaast is per 1 juli 2026 de Wet versterking regie volkshuisvesting in werking getreden.⁹ De wet beoogt dat overheden beter kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er gebouwd wordt.¹⁰

Onderzoek naar stimulerende rol provincie

De aanhoudende problematiek op de woningmarkt, de grote woningbouwopgave en het nemen van meer regie door de overheid vormen voor de Rekenkamer aanleiding om onderzoek te doen naar de rol van de provincie bij woningbouw. Daarbij richten we ons op de rol en de mogelijkheden van de provincie bij het stimuleren van woningbouw en het oplossen van knelpunten hierbij.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken welke instrumenten de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland inzetten om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen en hoe dit in de praktijk verloopt. Verder onderzoeken we welke verbeteringen daarbij mogelijk zijn en wat de provincies van elkaar kunnen leren.

Onderzoeksvragen

Centrale onderzoeksvraag

Hoe verloopt de provinciale inzet om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?

We beantwoorden de centrale onderzoeksvraag aan de hand van vijf deelvragen:

1. Welke overheden, overheidsorganisaties en marktpartijen zijn bij de realisatie van woningbouw betrokken en wat is specifiek de rol van de provincie?
2. Wat zijn de doelen van de provincie op het gebied van woningbouw?
3. Welke instrumenten zet de provincie in om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?
4. Hoe verloopt de inzet van de provinciale instrumenten in de praktijk om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?
5. Welke verbeteringen zijn mogelijk bij de provinciale inzet om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?

Afbakening

In dit onderzoek staat de rol van de provincie bij de uitvoering van woningbouw centraal. Het gaat hierbij om niet-ruimtelijke instrumenten waarmee de provincie

⁸ Rijksoverheid, Minister De Jonge pleit voor actieve rol provincies bij volkshuisvesting, www.volkshuisvestingnederland.nl, 25 mei 2023

⁹ Rijksoverheid, Wet versterking regie volkshuisvesting van kracht vanaf 1 juli, www.volkshuisvestingnederland.nl, 1 juli 2026

¹⁰ Ministerie van VRO, Wet versterking regie volkshuisvesting, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd 31 maart 2025

woningbouw kan stimuleren en knelpunten bij woningbouw kan helpen oplossen. We richten ons op vijf soorten instrumenten die de provincie kan inzetten:

- Extra capaciteit en expertise
- Financieren tekorten woningbouw
- Monitoring voortgang woningbouw
- Overleg voortgang woningbouw
- Onderzoek en kennisdeling

Het onderzoek richt zich niet op de regierol die de provincie krijgt vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting. De wet is pas per 1 juli 2026 in werking getreden en wordt op sommige onderdelen in fases geïmplementeerd. Zo moeten provincies uiterlijk 1 januari 2028 hun volkshuisvestingsprogramma af hebben.¹¹ Hierdoor vinden we het te vroeg om deze rol van de provincie te onderzoeken. Het onderzoek richt zich ook niet op het ruimtelijke spoor, waarin de provincie via de omgevingsvisie, omgevingsverordening en onderliggende programma's kaders vastlegt voor de gemeentelijke woonplannen. Eén van de redenen hiervoor is dat fysieke ruimte voor woningbouw momenteel niet de beperkende factor is voor het realiseren van voldoende woningen. Het aantal woningbouwplannen voor heel Nederland (plancapaciteit, zie kader 1) lijkt op dit moment voldoende om aan de totale woningbouwopgave tot 2030 te voldoen.¹²

Kader 1 Plancapaciteit

Plancapaciteit is het totaal aan bouwplannen voor nieuwe woningen. Uit de laatste inventarisatie blijkt dat de landelijke plancapaciteit van 2025 tot en met 2030 betrekking heeft op 932.300 woningen.¹³ Afgezet tegen de 730.600 woningen die nog van 2026 tot en met 2030 moeten worden gebouwd, lijkt de plancapaciteit voor heel Nederland voldoende om aan de totale woningbouwopgave tot 2030 te voldoen. Hierbij moet echter een voorbehoud worden gemaakt, want in de huidige plancapaciteit tot en met 2030 zijn er 441.900 woningen opgenomen in zogeheten 'harde' plannen (47 procent) en 490.400 in 'zachte' plannen (53 procent).¹⁴ Zachte plannen zijn woningbouwplannen die nog in voorbereiding zijn: van eerste ontwerpen, plannen in verdere planologische voorbereiding, tot gebieden die nog niet voor woningbouw bestemd zijn, maar mogelijk in de toekomst geschikt worden geacht.¹⁵ Van deze plannen is het ten opzichte van harde plannen onzekerder of die ook daadwerkelijk en in de verwachte periode leiden tot nieuwe woningen. Harde plannen zijn plannen die onherroepelijk of vastgesteld zijn en die zonder het gebruik van een wijzigingsbevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders gerealiseerd kunnen worden binnen de afgesproken tijd.¹⁶

¹¹ Rijksoverheid, Wet versterking regie volkshuisvesting van kracht vanaf 1 juli, www.volkshuisvestingnederland.nl, 1 juli 2026

¹² Ministerie van VRO, Staat van de Volkshuisvesting 2024: bouwtempo moet verder omhoog, www.volkshuisvestingnederland.nl, 20 januari 2025 & Rijksoverheid, Seinen op groen om jaarlijks 100.000 nieuwe woningen te bouwen, www.rijksoverheid.nl, 12 juli 2024

¹³ ABF Research (2026), Inventarisatie Plancapaciteit najaar 2025, p. 4

¹⁴ ABF Research (2026), Inventarisatie Plancapaciteit najaar 2025, p. 4

¹⁵ Zuidelijke Rekenkamer (2025), Woningbouwopgave Noord-Brabant, p. 19

¹⁶ ABF Research (2026), Inventarisatie Plancapaciteit najaar 2025, p. 18

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) stelde in 2024 al daarover: 'Het komt er nu op aan ervoor te zorgen dat deze plannen en daarmee die 100.000 woningen per jaar ook zo snel mogelijk gerealiseerd gaan worden.'¹⁷ Ook de huidige minister geeft in maart 2026 aan dat er tot en met 2030 op nationaal niveau voldoende plannen zijn om 100.000 woningen per jaar te realiseren.¹⁸ De ruimtelijke rol van de provincie, waarin zij een afweging maakt tussen verschillende provinciale belangen, blijft niettemin essentieel. Vanwege mogelijke aanvullende en soms botsende claims op de fysieke leefomgeving voor andere maatschappelijke belangen, zoals economie, een gezonde leefomgeving en natuur, kan in de toekomst de fysieke ruimte wel een meer beperkende factor voor woningbouw worden.

In de onderzoeksopzet zijn de afbakening, het beoordelingskader en de werkwijze van het onderzoek nader toegelicht. Bij de opzet was nog niet bekend hoe we de ervaringen van gebruikers van provinciale instrumenten om woningbouw te stimuleren zouden ophalen. Gedurende het onderzoek hebben we besloten om daarvoor een enquête onder gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen uit te zetten. Een technische beschrijving van de enquête is opgenomen in de nota van bevindingen. Het onderzoek maakt daarnaast gebruik van interviews met onder andere provincies, gemeenten, het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de vereniging van woningcorporaties Aedes en van beleidsdocumenten en andere bronnen tot begin 2026. De geraadpleegde partijen en bronnen zijn ook opgenomen in de nota van bevindingen.

1.3 Leeswijzer

Dit hoofdstuk vervolgt met het beschrijven van de context van woningbouw. We gaan in op de problematiek op de woningmarkt. Daarna beschrijven we hoe de overheid de laatste jaren meer regie is gaan nemen bij de woningbouwopgave. Vervolgens beschrijven we de rollen van de partijen die betrokken zijn bij de woningbouwopgave waarna we specifiek de rol van de provincie toelichten. Hierna beschrijven we de knelpunten die spelen bij het realiseren van nieuwe woningen.

In hoofdstuk 2 volgen de conclusies van dit onderzoek. De toelichtingen op de conclusies zijn grotendeels gebaseerd op de nota van bevindingen, waarin een feitelijke onderbouwing en meer achtergrondinformatie terug te vinden is. Op basis van de conclusies doet de Rekenkamer in hoofdstuk 3 aanbevelingen aan Gedeputeerde Staten (GS). Deze aanbevelingen zijn voorzien van een toelichting. Per aanbeveling worden ter inspiratie voorbeelden gegeven van hoe andere Randstedelijke provincies hun beleid inrichten, knelpunten aanpakken en instrumenten inzetten. In hoofdstuk 4 is de reactie van GS integraal opgenomen, gevolgd door een nawoord van de Rekenkamer.

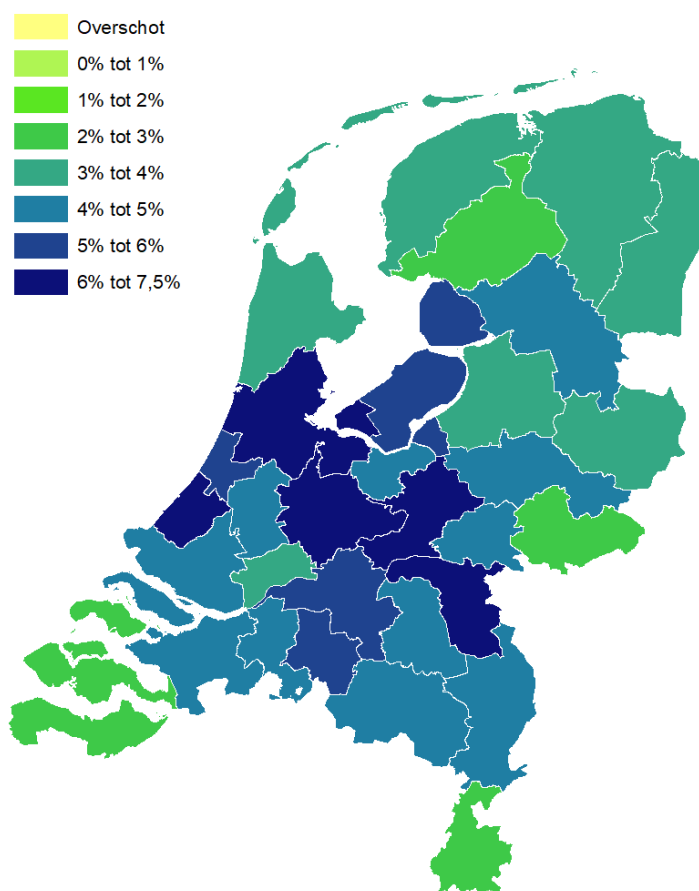
¹⁷ Ministerie van VRO, Kamerbrief: Integrale visie op de woningmarkt, 20 mei 2025

¹⁸ Ministerie van VRO, Kamerbrief: Aanbieding rapportage Landelijke Monitor Voortgang Woningbouw najaar 2025, 18 maart 2026

1.4 Problematiek op de woningmarkt

Er zijn verschillende problemen op de woningmarkt en in de volkshuisvesting, maar het grootste probleem is het grote tekort aan woningen in Nederland.¹⁹ De omvang van de schaarste varieert per regio en provincie, maar het woningtekort geldt voor alle regio's en provincies in Nederland (zie figuur 1) en loopt de komende jaren naar verwachting nog verder op.²⁰ In 2025 bedroeg het totale statistische woningtekort 396.000 woningen voor heel Nederland. Dat is een tekort van 4,8 procent ten opzichte van de totale voorraad.²¹

Specifiek is er een tekort aan betaalbare woningen. Dat zijn zowel sociale huurwoningen, middenhuurwoningen als betaalbare koopwoningen. Voor 2026 komt de bovengrens voor betaalbare koop op 420.000 euro. De huurgrens voor sociale huurwoningen is in 2026 932,93 euro en voor middenhuurwoningen 1.228,07 euro.²²

Figuur 1 Statistisch woningtekort per woningmarktgebied 2025²³

¹⁹ Ministerie van VRO, 900.000 nieuwe woningen om aan groeiende vraag te voldoen, www.rijksoverheid.nl, geraadpleegd 12 mei 2025

²⁰ ABF Research (2024), Evaluatie woningtekort

²¹ Ministerie van VRO, Het statistisch woningtekort uitgelegd, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd 26 januari 2026

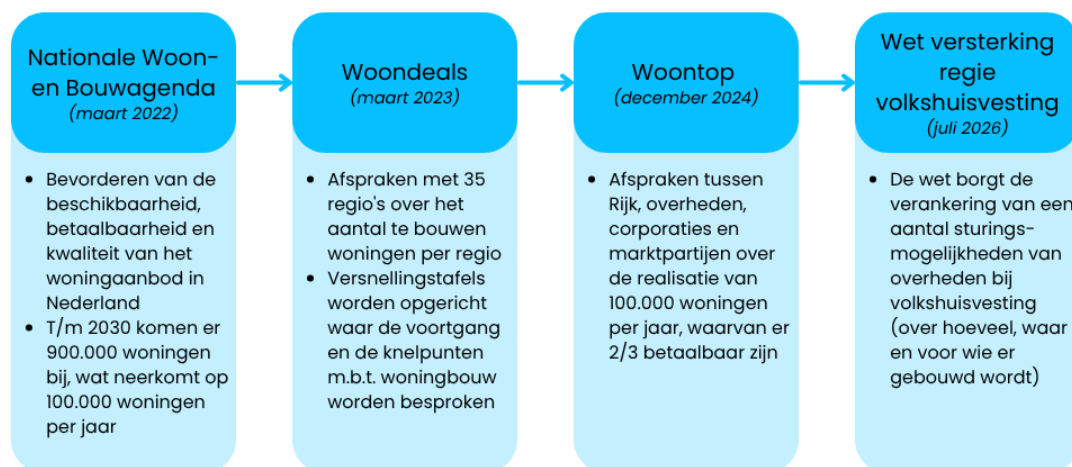
²² Ministerie van VRO, Indexering inkomensgrenzen voor woningcorporaties, maximale huurprijsgrenzen en huurtoeslagparameters per 2026, www.volkshuisvestingnederland.nl, 25 november 2025

²³ Het gaat hier om het woningmarktgebied zoals ABF Research dit definieert. Bron: ABF Research (2025), Primos-prognose 2025, p. 42

Het woningtekort heeft gevolgen voor het leven van mensen. Zo stijgen de huizenprijzen en huren door schaarste, waardoor vooral mensen met een lager inkomen relatief veel van hun inkomen kwijt zijn aan wonen. Ook is het kopen van een woning voor veel mensen niet mogelijk. Verder is er veel concurrentie bij het bemachtigen van een betaalbare woning en leidt het woningtekort tot langere wachttijden voor een sociale huurwoning. Als gevolg hiervan ervaren mensen veel onzekerheid rondom hun woonsituatie en stellen zij belangrijke beslissingen in hun leven uit. Jongeren blijven bijvoorbeeld langer bij hun ouders wonen.²⁴ Ook stellen mensen het krijgen van kinderen uit.²⁵ Verder heeft het woningtekort gevolgen voor mensen die zich in een kwetsbare situatie bevinden en/of afhankelijk zijn van zorg of begeleiding. Zij ervaren extra uitdagingen bij het vinden van passende woonruimte. Dit zijn bijvoorbeeld studenten, ouderen of dak- en thuisloze mensen.²⁶ Op dit moment kunnen deze groepen vaak alleen in de grote gemeenten terecht, mits er voldoende woningen voorhanden zijn.²⁷

1.5 Meer regie overheid bij woningbouw

Sinds een aantal jaren nemen Rijk, provincies en gemeenten steeds meer de regie om te sturen op het aantal en het soort woningen die gerealiseerd moeten worden. Hierbij is het uitgangspunt om als één overheid samen te werken en gezamenlijk meer regie te voeren om de grote woningbouwopgave te realiseren.²⁸ Dit is vereenvoudigd weergegeven in figuur 2.

Figuur 2 Meer overheidsregie bij volkshuisvesting vanaf 2022

Regionale Woondeals

In 2022 heeft het Rijk in de Nationale Woon- en Bouwagenda en onderliggende programma's vastgelegd om landelijk in totaal 900.000 nieuwe woningen te realiseren

²⁴ Nederlands Jeugdinstituut, Wat zijn de gevolgen van de onzekere woningmarkt voor jongeren? www.nji.nl, geraadpleegd 19 mei 2026

²⁵ CBS, Stijgende woningprijzen, minder geboorten, www.cbs.nl, geraadpleegd 20 mei 2026

²⁶ Ministerie van VRO, Veelgestelde vragen – Programma Een thuis voor iedereen, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd 31 maart 2025

²⁷ Ministerie van VRO, Eerlijke verdeling, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd 31 maart 2025

²⁸ Rijksoverheid, Minister De Jonge pleit voor actieve rol provincies bij volkshuisvesting, www.volkshuisvestingnederland.nl, 25 mei 2023

in de periode 2022 tot en met 2030, waarvan twee derde betaalbaar. Dit zijn gemiddeld 100.000 woningen per jaar. Op verschillende momenten is deze doelstelling verhoogd. In 2024 hebben Rijk, provincies, gemeenten en woningcorporaties afgesproken dat in de periode 2022 tot en met 2030 in totaal 991.185 nieuwe woningen gebouwd moeten worden. De afspraken over het aantal te bouwen woningen en het aandeel betaalbare woningen heeft het Rijk samen met medeoverheden en woningcorporaties vastgelegd in 35 Woondeals in 2023 en op de Woontop in 2024 (zie kader 2). Daarnaast was vanaf 2023 de Wet versterking regie volkshuisvesting in voorbereiding. Met deze wet wil het Rijk dat er meer woningen voor specifieke doel- en aandachtsgroepen worden gebouwd. De wet is per 1 juli 2026 in werking getreden.

Kader 2 Regionale Woondeals en Woontop

In 2023 zijn in 35 regio's woningbouwafspraken gemaakt tussen Rijk, provincies, gemeenten en soms ook met woningcorporaties. De afspraken gaan onder andere over het aantal te bouwen woningen, de betaalbaarheid van woningen (sociale huurwoningen, middenhuurwoningen en betaalbare koopwoningen), de huisvesting van aandachtsgroepen en de knelpunten die moeten worden opgelost om de woningen te kunnen bouwen.²⁹ Provincies hebben een coördinerende rol in de totstandkoming en uitvoering van de regionale Woondeals in de eigen provincie.³⁰ De Woondeals zijn bestuurlijke overeenkomsten met een inspanningsverplichting voor de deelnemende partijen. De afspraken zijn niet juridisch afdwingbaar.

Van de 991.185 nieuwe woningen die van 2022 tot en met 2030 moeten worden gerealiseerd, moeten er 567.500 binnen de Randstedelijke provincies gerealiseerd worden. Dit is zo'n 58 procent van de landelijke opgave.

Tijdens de Woontop in 2024 maakten publieke en private organisaties afspraken over het uitvoeren van de Woondeals en het intensiveren van de onderlinge samenwerking. Eén van de afspraken is het gebruik van een publiek-private monitor (PPM), waarmee de voortgang van woningbouwprojecten gevolgd kan worden.³¹

Taskforce Versnellen Woningbouw

In het recente coalitieakkoord 2026-2030 van CDA, D66 en VVD krijgt woningbouw veel aandacht. Zo stellen deze partijen onder andere: 'Het Rijk neemt opnieuw een sterkere regierol in ruimtelijke ordening en woningbouw. Gemeenten die hun woningbouwdoelen overtreffen worden hiervoor beloond. Gemeenten die achterblijven krijgen ondersteuning vanuit het ministerie om de productie te verhogen.'³² Opvallend is dat de provincies in relatie tot woningbouw niet in het coalitieakkoord worden genoemd.

²⁹ Ministerie van VRO, Woondeals, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd 6 mei 2025

³⁰ Zuidelijke Rekenkamer (2025), Woningbouwopgave Noord-Brabant. Rapport van bevindingen, p. 9

³¹ Ministerie van BZK (2024), Woontop 2024

³² CDA e.a. (2026), Aan de slag, Bouwen aan een beter Nederland, Coalitieakkoord 2026-2030

In maart 2026 heeft het kabinet de Taskforce Versnellen Woningbouw ingesteld om de woningbouw versneld aan te pakken.³³ Aanleiding hiertoe is dat er te weinig en te langzaam wordt gebouwd.³⁴ Sinds het maken van de bestuurlijke afspraken over woningbouw in 2022 zijn in totaal 340.000 woningen in Nederland gerealiseerd. Dat is ongeveer 78 procent van de opgave tot en met 2025. Hierdoor is een achterstand ontstaan die de komende jaren moet worden ingelopen om daadwerkelijk het beoogde aantal woningen in 2030 gerealiseerd te hebben. Het aantal gerealiseerde woningen verschilt per provincie, waarbij de Randstedelijke provincies realisatiepercentages hebben tussen de 65 en 80 procent.³⁵ De provincie Noord-Holland kent een realisatie van zo'n 76 procent.³⁶

De Taskforce Versnellen Woningbouw heeft tot doel om de woningbouwproductie zo snel mogelijk op het noodzakelijke aantal van 100.000 woningen per jaar te brengen. Ze wil onder andere belemmeringen voor woningbouw wegnemen door regelgeving te schrappen, te versoepelen en te vereenvoudigen en woningbouw te stimuleren door regie te nemen, innovaties op te schalen en de juiste financiële randvoorwaarden te creëren. De coördinerend minister van VRO en andere betrokken bewindspersonen hebben de opdracht gekregen om binnen zes maanden een integraal programma versnellen woningbouw maken.

Ook voor de nieuwe minister van VRO zijn de afspraken uit de Woondeals een belangrijke basis waarop het Rijk met provincies, gemeenten en woningcorporaties de realisatie van voldoende woningen dichterbij wil brengen.³⁷ Daarbij benadrukt de minister in april 2026 dat het versnellen van woningbouw alleen lukt met een gezamenlijke inzet van medeoverheden, woningcorporaties en marktpartijen.³⁸

1.6 Betrokken partijen bij beleid en uitvoering woningbouw

In de Grondwet is vastgelegd dat het bevorderen van voldoende woningen een 'voorwerp van zorg' voor de overheid is.³⁹ Het oplossen van de problematiek op de woningmarkt is een gezamenlijke opgave van het Rijk, provincies, gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen. Daarbij heeft elke partij een andere rol op basis van ieders taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Hieronder lichten we de rol van betrokken partijen bij woningbouw toe. Daarbij maken we onderscheid tussen betrokkenheid bij het opstellen van beleidskaders bij woningbouw en betrokkenheid bij de uitvoering van woningbouwprojecten.

Beleidskaders bij woningbouw

Het Rijk, provincies en gemeenten hebben elk bevoegdheden bij het inrichten van de fysieke leefomgeving op basis van de Omgevingswet. Vanuit deze bevoegdheden maken zij een afweging tussen verschillende belangen, waaronder het belang van

³³ Ministeriële Taskforce Versnelling Woningbouw (2026), Opdrachtbrief Versnelling Woningbouw, 6 maart 2026

³⁴ Ministerie van BZK (2026), Eerste resultaten taskforce versnelling woningbouw, 20 april 2026

³⁵ Ministerie van BZK (2026), Voortgang Woondealafspraken, 15 april 2026

³⁶ Berekening van het realisatiepercentage: totale opgave is 191.000 nieuwe woningen in de periode 2022 t/m 2030, gemiddeld 21.222 woningen per jaar. Op basis daarvan zouden in de periode 2022 t/m 2025 er in totaal 84.889 nieuwe woningen gerealiseerd moeten worden, maar er kwamen in totaal 64.100 woningen bij. De realisatie is daarmee afgerond 76 procent ($64.100 / 84.889 \times 100$).

³⁷ Ministerie van BZK (2026), Eerste resultaten taskforce versnelling woningbouw, 20 april 2026

³⁸ Ministerie van BZK (2026), Eerste resultaten taskforce versnelling woningbouw, 20 april 2026

³⁹ Art. 22, lid 2, Grondwet

woningbouw maar bijvoorbeeld ook het beschermen van natuur en de leefomgeving. Woningbouw is daarbij één van de ruimteclaims bij de inrichting van een gebied.

Met hun ruimtelijk beleid kunnen het Rijk, provincies en gemeenten beleidskaders opstellen voor woningbouw. Deze beleidskaders gaan onder meer over waar woningen gebouwd mogen worden. De instrumenten hiervoor zijn onder meer de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma, de omgevingsverordening en het omgevingsplan. Ook is beleid met betrekking tot het oplossen van knelpunten bij woningbouw van belang. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om beleid bij het aanleggen van infrastructuur of oplossingen voor netcongestie.

Bij het sturen op het bouwen van woningen via woningbouwbeleid hebben Rijk, provincies en gemeenten ieder hun eigen rol. Deze rolverdeling is toegelicht in kader 3.

Kader 3 Rolverdeling bij beleidskaders woningbouw

Het **Rijk** en specifiek de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) is verantwoordelijk voor het landelijke beleid voor de realisatie van de nationale woningbouwopgave. Deze rol is uitgewerkt in de Nationale Woon- en Bouwagenda van 2022 en bijbehorende programmalijnen. Wet- en regelgeving voor woningbouw wordt op rijksniveau vastgesteld, zoals in de Wet versterking regie volkshuisvesting. Ook speelt het Rijk een belangrijke rol op het gebied van ruimtelijk beleid via de Nota Ruimte waarin zij plekken aanwijst waar grootschalige woningbouw gerealiseerd mag worden.

De **provincie** voert de regie over de fysieke leefomgeving en houdt daarbij regio- overstijgende en provinciale belangen in het oog. Dit raakt aan de vraag waar woningen gebouwd mogen worden en waar niet. De provincie legt dit vast in de provinciale omgevingsvisie en omgevingsverordening. Daarnaast is de provincie onder de Wet versterking regie volkshuisvesting verplicht tot het opstellen van een volkshuisvestingprogramma waarin de provincie moet toezien dat gemeenten voldoende, passende en betaalbare woningen voor verschillende aandachtsgroepen bouwen.

Gemeenten stellen in de gemeentelijke omgevingsvisie en in het omgevingsplan hun eigen omgevingsbeleid vast waarin ze plannen en randvoorwaarden voor ruimtelijke ontwikkelingen zoals woonwijken opnemen.⁴⁰ Daarnaast zijn gemeenten verplicht tot het opstellen van een woonvisie. De woonvisie bevat het woningbouwbeleid van gemeenten voor vijf jaar, zoals beleid ten aanzien van woningbouwdoelen.⁴¹ Met ingang van de Wet versterking regie volkshuisvesting vervalt de grondslag voor het opstellen van een aparte woonvisie. Het beleid voor de volkshuisvesting is met ingang van de wet deel geworden van de omgevingsvisie en zal door gemeenten verder worden uitgewerkt in de verplichte volkshuisvestingsprogramma's.⁴²

⁴⁰ Art. 2.1 & Art. 3.1, Omgevingswet

⁴¹ Art. 42, Woningwet

⁴² IPLO, volkshuisvestingsprogramma, www.iplo.nl, geraadpleegd 29 mei 2026

Uitvoering woningbouw

Naast het opstellen van beleidskaders voor woningbouw zijn Rijk, provincies en met name gemeenten ook betrokken bij de uitvoering van woningbouwprojecten. Hiervoor zijn woningcorporaties en marktpartijen, zoals projectontwikkelaars en bouwbedrijven, aan zet. Zij zijn samen met gemeenten de belangrijkste partijen bij het daadwerkelijk realiseren van woningbouw. Het Rijk en de provincies staan meer op afstand en zijn indirect betrokken bij de uitvoering van woningbouw. Kader 4 licht de rol van de betrokken partijen bij de realisatie van woningbouw nader toe.

Kader 4 Rolverdeling bij uitvoering woningbouw

Projectontwikkelaars nemen meestal het initiatief voor woningbouwprojecten. Zij kopen grond, stemmen met gemeenten af hoe het te ontwikkelen project eruit moet zien en contracteren marktpartijen die het project ontwerpen en bouwen. Ook maken zij afspraken met gemeenten over het betalen van de kosten die gemeenten moeten maken voor het aanleggen van openbare voorzieningen, zoals infrastructuur en groenvoorzieningen. Projectontwikkelaars zijn betrokken bij het project tot en met de verkoop van de woningen.⁴³

Bouwende partijen worden gecontracteerd door een projectontwikkelaar om de woningen en voorzieningen daadwerkelijk te realiseren. Soms zijn bouwende partijen ook (mede-)ontwikkelaars.

Woningcorporaties zijn verantwoordelijk voor het bouwen, verhuren en beheren van betaalbare huurwoningen.⁴⁴ Daarmee zijn zij, net als projectontwikkelaars, initiatiefnemers voor woningbouw. In dat kader treden zij soms op als projectontwikkelaar of werken zij samen met commerciële projectontwikkelaars.⁴⁵ Woningcorporaties doen dit binnen de kaders van de woonvisie van gemeenten en dragen zo bij aan de realisatie daarvan.⁴⁶

Gemeenten beoordelen voorstellen van projectontwikkelaars en woningcorporaties. Zij kijken of deze binnen het omgevingsbeleid passen en of er wijzigingen nodig zijn in het omgevingsplan. Het wijzigen van het omgevingsplan is zo een stap in de realisatie van een concreet woningbouwproject. De gemeente geeft daarbij aan hoe de woonwijk eruit moet gaan zien, welke voorzieningen er moeten komen en wat dit mag kosten. Dit stemt zij af met de projectontwikkelaar.

Provincies staan meer op afstand en zijn indirect betrokken bij de uitvoering van woningbouw. Zo gaat de provincie na of een eventuele wijziging van een gemeentelijk omgevingsplan past binnen het provinciale omgevingsbeleid. Ook kunnen provincies woningbouw stimuleren, bijvoorbeeld via subsidies voor extra capaciteit bij gemeenten, het organiseren van overleg of het delen van kennis. Daarnaast is de provincie betrokken bij de uitvoering van woningbouw door het (mede) uitvoeren van rijksbeleid, zoals de flexpoolregeling om te zorgen voor

⁴³ Gebiedsontwikkeling.nu, Drijfveren van woningbouwontwikkelaars: een verkenning van diversiteit in marktpartijen, www.gebiedsontwikkeling.nu, geraadpleegd op 3 maart 2026

⁴⁴ Rijksoverheid, Toezicht op woningcorporaties, www.rijksoverheid.nl, geraadpleegd op 3 maart 2026

⁴⁵ RVO (2023), Corporaties in de 'oplossingsstand': Welke routes leiden naar succes?

⁴⁶ Art. 42, Woningwet

meer capaciteit bij gemeenten en de publiek-private monitors om de voortgang van woningbouwprojecten te kunnen volgen.

Ook het **Rijk** staat meer op afstand bij de uitvoering van woningbouw. Net als de provincie verstrekt het Rijk middelen aan gemeenten. Dit zijn specifieke uitkeringen (SPUK's) zoals de Woningbouwimpuls en de Realisatiestimulans.⁴⁷

Gemeenten kunnen deze middelen aanvragen voor concrete woningbouwprojecten. Daarnaast kan het Rijk keuzes maken op andere beleidsterreinen die grote impact kunnen hebben op woningbouwprojecten. Bijvoorbeeld op het gebied van infrastructuur (voor de bereikbaarheid van nieuwe woonwijken) en op het gebied van fiscaliteit (om bijvoorbeeld de investeringsmogelijkheden van woningcorporaties te vergroten).

1.7 Rol provincie bij woningbouw

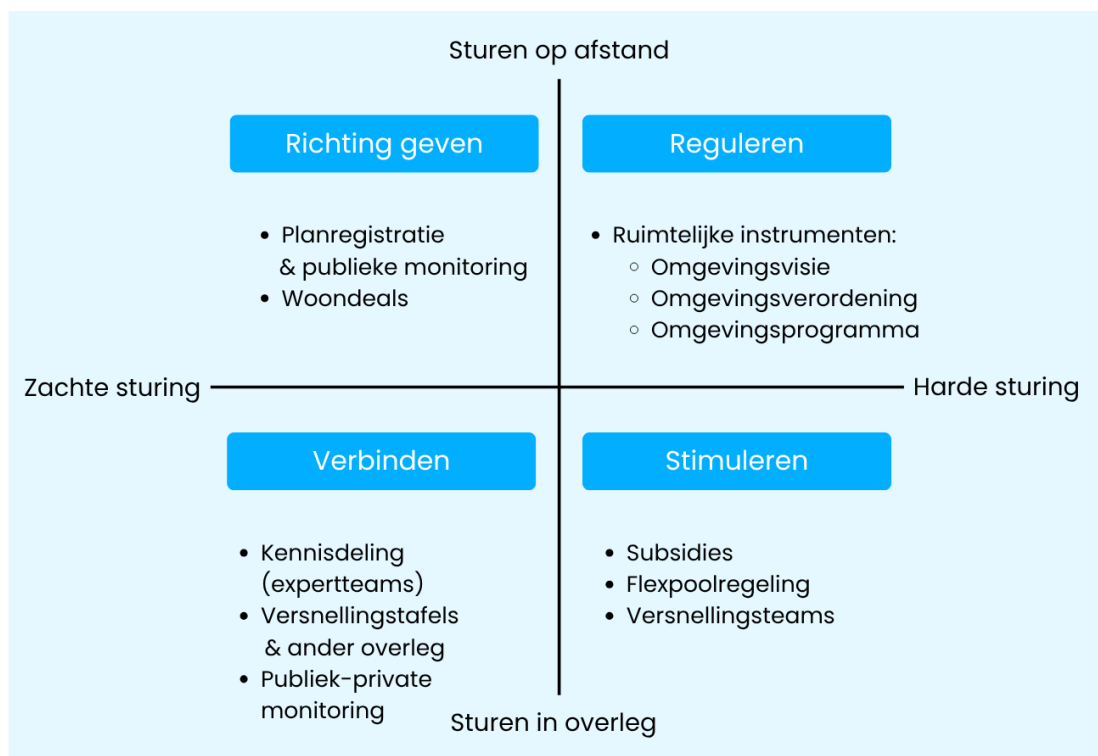
De provincie heeft verschillende rollen bij woningbouw. De betrokkenheid van de provincie bij woningbouw wordt gekenmerkt door haar rol als middenbestuur. Dit betekent dat de provincie verantwoordelijk is voor bovenlokale of regionale opgaven die de verantwoordelijkheid van individuele gemeenten overstijgen. Daarnaast heeft de provincie in vergelijking met het Rijk meer regionale kennis en staat ze dichterbij gemeenten. Als middenbestuur kan de provincie het rijksbeleid verder vormgeven, uitwerken en uitvoeren en gemeenten ondersteunen en verbinden.

Ten aanzien van de rol van de provincie bij woningbouw kan onderscheid worden gemaakt tussen de wettelijke rol in de ruimtelijke ordening die volgt uit de Omgevingswet en de rol die de provincie kan spelen bij de uitvoering van woningbouw.

Wettelijke rol

De verschillende rollen en instrumenten van de provincie bij woningbouw zijn weergegeven in figuur 3. Ten eerste heeft de provincie een wettelijke rol in de ruimtelijke ordening. In figuur 3 is deze rol rechtsboven weergegeven in het kwadrant 'reguleren'. Met deze rol schept de provincie de beleidskaders voor woningbouw. Daarnaast heeft de provincie een wettelijke rol bij het huisvesten van statushouders, doordat de provincie toezicht houdt op gemeenten bij het huisvesten van statushouders. Deze rol volgt uit het interbestuurlijk toezicht (IBT). Door de Wet versterking regie volkshuisvesting heeft de provincie ook een toezichthoudende rol gekregen bij de huisvesting van andere doelgroepen, zoals studenten en ouderen. Over de invulling van de provinciale rol op basis van de Wet versterking regie volkshuisvesting vindt nog overleg plaats tussen Rijk en de provincies.

⁴⁷ RVO, Woningbouwimpuls (WBI), www.rvo.nl, geraadpleegd op 16 februari 2026 & RVO, Realisatiestimulans, www.rvo.nl, geraadpleegd 18 februari 2026

Figuur 3 Rollen en instrumenten van de provincie bij woningbouw⁴⁸

Invulling provinciale rol bij uitvoering woningbouw

Naast de wettelijke rol kan de provincie verschillende rollen spelen bij de uitvoering van woningbouw. De provincie kan zelf bepalen welke rollen zij kiest en hoe zij deze vormgeeft. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen 'richting geven', 'verbinden' en 'stimuleren', zoals te zien in de overige drie kwadranten van figuur 3:

- De provincie kan richting geven aan woningbouw door bijvoorbeeld afspraken in de Woondeals te maken en te monitoren hoeveel woningen er gerealiseerd zijn. Dit zijn voorbeelden waarbij de provincie op afstand stuurt, in een minder harde of zachte vorm. De Woondeals en monitoring zijn weliswaar bestuurlijk afgesproken, maar ze zijn niet wettelijk verankerd en niet juridisch afdwingbaar.
- De provincie kan verschillende partijen bij woningbouw verbinden, bijvoorbeeld door kennisdeling, door overleg aan verschillende tafels (waaronder de versnellingstafel) te stimuleren en door een publiek-private dialoog over monitoringsinformatie te faciliteren.
- De provincie kan woningbouw stimuleren door bijvoorbeeld het verstrekken van subsidies (voor onrendabele toppen of personele capaciteitstekorten bij gemeenten en woningcorporaties) of door een eigen integraal versnellingsteam in te zetten.

De rol van de provincie bij de uitvoering van woningbouw staat in dit onderzoek centraal. We richten ons daarbij op vijf soorten instrumenten die in onderstaand kader zijn weergegeven.

⁴⁸ Dit model is afgeleid van de instrumentenwaaier zoals geïntroduceerd door onderzoekers van de TU Delft. Bron: W.J. Verheul, Gebiedstransformaties vereisen meervoudige en lerende aanpak, www.gebiedsontwikkeling.nu, 1 september 2017

Kader 5 Provinciale instrumenten bij uitvoering van woningbouw

Extra personele capaciteit

De provincie kan de personele capaciteit bij gemeenten (of bij de provincie zelf) vergroten door het oprichten van een flexpool of via een subsidieregeling bijdragen aan de inhuur van capaciteit en expertise bij gemeenten.⁴⁹

Financieren tekorten woningbouwprojecten (onrendabele toppen)

De provincie kan bijdragen aan het financieren van onrendabele toppen bij woningbouwprojecten via subsidieregelingen. Een onrendabele top is het verschil tussen de totale kosten en de totale opbrengsten van een woningbouwproject.⁵⁰

Monitoring

De provincie kan zorgen voor monitoring van het aantal woningen in woningbouwplannen (plancapaciteit) en het monitoren van het aantal gerealiseerde woningbouwprojecten. Daarnaast zijn provincies verantwoordelijk voor het implementeren van publiek-private monitors (PPM) om inzicht te krijgen in de voortgang van woningbouwprojecten en daarbij mogelijke knelpunten te signaleren. Het gebruik van een PPM houdt in dat naast gemeenten ook marktpartijen data aanleveren over de voortgang van woningbouwprojecten waarbij deze partijen betrokken zijn. Dit moet ervoor zorgen dat de monitoring betrouwbaarder wordt en knelpunten sneller worden gesignaleerd en opgelost.⁵¹

Overleg

De realisatie van woningbouwprojecten is een gezamenlijke opgave van Rijk, provincies, gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen. Het is zodoende belangrijk dat deze betrokken organisaties regelmatig met elkaar overleggen om de voortgang van woningbouwprojecten te bespreken en na te gaan hoe knelpunten kunnen worden aangepakt. De provincie kan als middenbestuur het gesprek bevorderen tussen partijen die bij woningbouw betrokken zijn. Dit gesprek vindt onder andere plaats aan regionale versnellingstafels, waar het Rijk, provincie, gemeenten, woningcorporaties, bouwers en ontwikkelaars aan deelnemen.

Kennisdeling en onderzoek

Provincies kunnen kennis delen over woningbouw en evaluaties en onderzoek op actuele thema's (laten) doen, zoals ter voorbereiding op innovatieve bouwvormen, nieuwe wet- en regelgeving of de omgang met beschermde diersoorten bij woningbouw.

Rol provincie relatief klein, maar wel van belang

De rol van de provincie in de totale woningbouwopgave is relatief beperkt ten opzichte van gemeenten en Rijk. De provincie kan bijdragen aan het mogelijk maken van woningbouw en woningbouw stimuleren, maar ze is niet de overheid waar

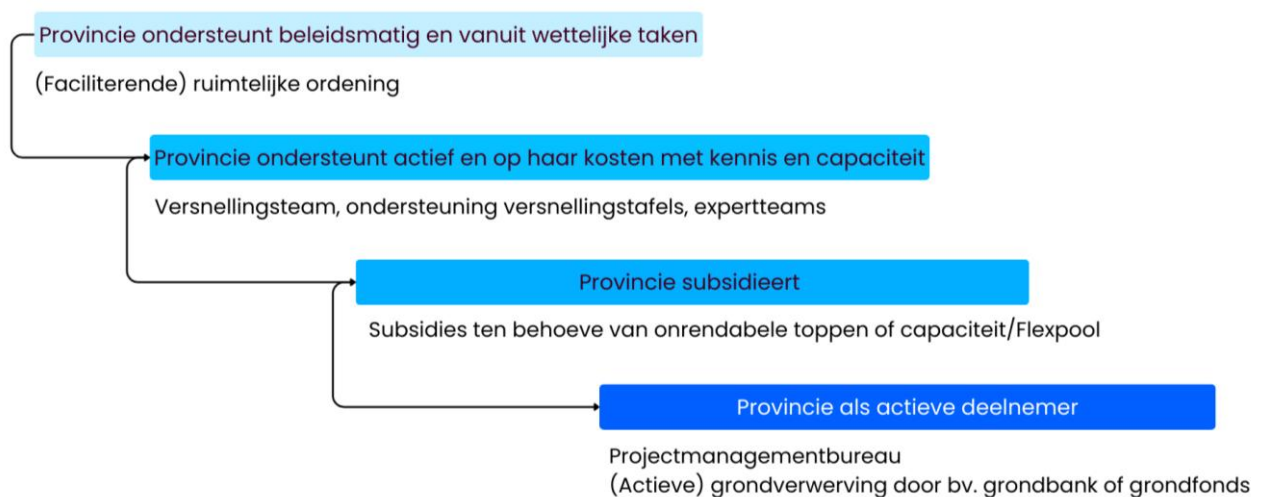
⁴⁹ Ministerie van BZK, Flexpoolregeling: 40 miljoen beschikbaar voor medeoverheden, www.volkshuisvestingnederland.nl 20 juli 2022 & RIGO (2022), Tussenevaluatie flexpoolregeling, p. 9-10

⁵⁰ Fakton (2014), De rendabele sociale huurwoning, p. 5

⁵¹ Ministerie van BZK (2024), Woontop 2024, p. 11

initiatiefnemers primair mee in overleg treden. Dat zijn gemeenten. Ten opzichte van het Rijk is de rol van de provincie kleiner als het gaat om het opstellen van wet- en regelgeving en de financiële mogelijkheden om woningbouw te realiseren.

Toch is de rol van de provincie bij woningbouw wel van belang. Daarbij kan de mate van betrokkenheid van provincie tot provincie verschillen. De wettelijke taken in het reguleren van de ruimtelijke ordening vormen de basis. De provincie kan kiezen voor een minimale betrokkenheid bij woningbouw en zich vooral richten op deze wettelijke taken. Zoals eerder aangegeven, kan de provincie zelf bepalen welke rollen zij kiest bij de uitvoering van woningbouw. Daarbij kan de provincie keuzes maken in de mate van betrokkenheid en sturing, zoals weergegeven in figuur 4. Zo kan de provincie kiezen voor meer betrokkenheid (lees: meer sturing) bij woningbouw door budget, capaciteit en andere instrumenten beschikbaar te stellen. Een provincie kan bijvoorbeeld gemeenten ondersteunen met experts die zij zelf in dienst heeft, ervoor kiezen om een subsidie aan te bieden voor extra personele capaciteit bij gemeenten en woningcorporaties of zelf een projectmanagementbureau opzetten voor personele ondersteuning van gemeenten.

Figuur 4 Rolinvulling provincie bij woningbouw

1.8 Knelpunten bij woningbouw

Bij veel woningbouwprojecten spelen er knelpunten die de uitvoering en realisatie belemmeren. Deze knelpunten worden ook wel woningbouwvoorwaarden, randvoorwaarden of kritische succesfactoren genoemd en komen in elke provincie in meer of mindere mate voor. Het oplossen van de knelpunten is in de verschillende Woondeals als randvoorwaarde opgenomen voor het realiseren van het aantal te bouwen woningen. Kader 6 geeft een (niet-uitputtend) overzicht van de belangrijkste knelpunten weer.⁵²

⁵² Deze lijst met knelpunten is met name gebaseerd op: IPO (2025), Nationaal rapport randvoorwaarden woningbouw 2025

Kader 6 Veelvoorkomende knelpunten bij woningbouw

Stikstof

Vaak is een natuurvergunning verplicht om woningbouw te realiseren. Vanwege beperkte stikstofruimte, met name in de buurt van Natura 2000-gebieden, worden er minder natuurvergunningen afgegeven.

Netcongestie

Het stroomnet in Nederland raakt steeds voller. Voor woningbouwprojecten betekent dit dat het niet vanzelfsprekend is dat woningbouwprojecten worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Netcongestie speelt in vrijwel alle provincies. Met name in de provincies Flevoland, Gelderland en Utrecht is sprake van een groot tekort aan netcapaciteit en dreigt een aansluitstop voor nieuwe woningbouwprojecten.

Infrastructuur en mobiliteit

Investerings in infrastructuur en mobiliteit zijn nodig om nieuwe woningen bereikbaar te maken met fiets, openbaar vervoer en auto. Gemeenten en provincies kunnen deze investeringen veelal niet volledig zelf financieren.

Juridische procedures en bezwaren

Bezwaar- en beroepsprocedures vertragen de bouw van woningen. Dit komt door een toename in het aantal procedures en lange doorlooptijden bij de Raad van State.

Onrendabele toppen

Als de marktwarde van de nieuwe woningen minder is dan de kosten van het woningbouwproject dan is er sprake van een financieel tekort (onrendabele top). Dit speelt met name bij het realiseren van betaalbare woningen (sociale huur, middenhuur en betaalbare koop), waarbij de opbrengsten over het algemeen lager zijn dan bij woningen in het duurdere segment. Een financieel tekort kan ook veroorzaakt worden door bijvoorbeeld hoge grondprijzen, kosten voor bedrijfsverplaatsingen of voor het aanleggen van infrastructuur.

Investeringscapaciteit woningcorporaties

Veel woningcorporaties hebben onvoldoende financiële middelen om nieuwe woningen te realiseren en te verduurzamen. Hierdoor lukt het woningcorporaties niet om hun aandeel in sociale huur- en middenhuurwoningen te realiseren.

Beperkte personele capaciteit bij gemeenten

Veel gemeenten hebben te weinig personele capaciteit om woningbouwplannen tot ontwikkeling en uitvoering te brengen. Het gaat daarbij om zowel een tekort aan personele capaciteit als deskundigheid. Dit knelpunt speelt met name bij kleinere gemeenten.

Omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten

Een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten is nodig als woningbouw schadelijk is voor beschermde planten- en diersoorten. Deze vergunning wordt veelal door omgevingsdiensten behandeld. De doorlooptijd van een vergunningsaanvraag kan lang duren.

Water

Water kan op verschillende manieren een knelpunt zijn voor woningbouw. Zo hebben drinkwaterbedrijven momenteel onvoldoende ruimte en middelen om alle geplande nieuwe woningen tot en met 2030 aan te sluiten op een drinkwatervoorziening.⁵³ Daarnaast kan ruimte voor waterberging en -veiligheid op gespannen voet staan met het creëren van voldoende ruimte voor woningbouw.

Het IPO stelt eind 2025 dat stikstof, netcongestie, onrendabele toppen, de investeringscapaciteit van woningcorporaties en ambtelijke capaciteit de vijf belangrijkste knelpunten voor woningbouw zijn en dat door deze knelpunten de realisatie van minimaal zo'n half miljoen woningen vertraging oploopt of in het geding komt. Het IPO wijst erop dat de oplossing van veel knelpunten afhankelijk is van het Rijk, omdat de benodigde financiering voor maatregelen de verantwoordelijkheid en draagkracht van provincies en gemeenten te boven gaat.⁵⁴ Om een beeld te krijgen van de kosten die met woningbouw gemoeid zijn, verwijst de Rekenkamer naar een rapport uit 2024 waarin een financiële analyse is gemaakt van de kosten van woningbouw. In het rapport wordt geschat dat de publieke financiële opgave voor woningbouw in Nederland de komende tien jaar zo'n 16,4 miljard euro (inclusief btw) bedraagt, wat neerkomt op gemiddeld zo'n 1,64 miljard euro per jaar.⁵⁵ De minister van VRO heeft aangegeven de knelpunten aan te pakken in samenwerking met andere ministeries, provincies, gemeenten en betrokken partijen om ervoor te zorgen dat de knelpunten geen belemmering vormen voor de woningbouw.⁵⁶

In kader 7 worden begrippen rondom de financiering van woningbouw toegelicht.

Kader 7 Financiële tekorten woningbouw

Woningbouw kost geld

Het realiseren van nieuwe woningen kost geld. Een gemeente moet op locaties waar woningbouw wordt gerealiseerd bijvoorbeeld nieuwe riolering aanleggen, toegangswegen uitbreiden en/of groenvoorzieningen plaatsen.

Projectontwikkelaars moeten grond verwerven, architecten en bouwbedrijven inhuren en bouw materiaal aanschaffen. Idealiter levert het exploiteren van de woningen voor de projectontwikkelaar voldoende opbrengsten op, zodat de gemeente haar kosten volledig kan verhalen op de projectontwikkelaar.

Inzicht in kosten en opbrengsten

Om inzicht te krijgen in de kosten en baten van een woningbouwproject, stelt de projectontwikkelaar een businesscase op met de kosten en baten van het te realiseren woningbouwproject.

⁵³ Drinkwaterplatform, Drinkwater bij 900.000 nieuwe woningen: in gevaar zonder directe maatregelen, www.drinkwaterplatform.nl, geraadpleegd 24 februari 2026

⁵⁴ IPO (2025), Nationaal rapport randvoorwaarden woningbouw 2025

⁵⁵ Rebel (2024), Publieke financiële opgave woningbouw in Nederland, p. 6 en p. 31

⁵⁶ Ministerie van VRO (2025), Kritische succesfactoren, www.volkshuisvestingnederland.nl, geraadpleegd op 5 oktober 2025

Gemeenten stellen op hun beurt een overzicht van de verwachte kosten op die zij moeten maken. Dit wordt het kostenverhaal van de gemeente genoemd. Deze kosten moet de gemeente (zoveel mogelijk) verhalen op de projectontwikkelaar. Hierbij geldt wel dat het totaal te verhalen kosten niet groter mag zijn dan het totaal aan baten (macro-aftopping) en dat voor bepaalde kostensoorten de verhaalmogelijkheden gelimiteerd zijn.⁵⁷ De bouwwerkzaamheden mogen pas starten nadat het kostenverhaal is betaald.⁵⁸ Het is gebruikelijk om de afspraken over het woningbouwproject, waaronder de businesscase en het kostenverhaal, vast te leggen in een overeenkomst tussen de gemeente en de projectontwikkelaar. Dit wordt een anterieure overeenkomst genoemd.

Publiek en privaat financieel tekort

Als de businesscase niet rondkomt of als niet alle kosten van de gemeente naar verwachting verhaald kunnen worden, dan is er sprake van een financieel tekort. (ook wel een onrendabele top genoemd). Als dit tekort voor rekening van de marktpartij komt, dan is sprake van een privaat tekort. Dit is bijvoorbeeld het geval als de (markt)waarde van de gebouwde woningen lager is dan de kosten om ze te bouwen, bijvoorbeeld omdat de huren niet (volledig) marktconform mogen zijn of omdat de bouwkosten door inflatie zijn toegenomen. Als het tekort voor rekening van de gemeente komt, dan is sprake van een publiek tekort. Bijvoorbeeld als de gemeente extra betaalbare woningen wil realiseren waardoor er verminderde opbrengsten uit het woningbouwproject zijn.⁵⁹

⁵⁷ Platform31 (2021), Stedelijk investeren en onrendabele toppen, p. 18

⁵⁸ IPLO, www.iplo.nl, geraadpleegd 23 januari 2026

⁵⁹ Ministerie van VRO (2025), WBI-7 praktische informatie bij aanvraag

2. Conclusies

Hoofdconclusie

De realisatie van nieuwe woningen blijft landelijk en vooral in de Randstedelijke provincies achter op de gestelde doelen. De realisatie in de provincie Noord-Holland is zo'n 76 procent van de opgave in de periode 2022 tot en met 2025, waarmee het iets onder het landelijk gemiddelde van 78 procent ligt. In de provincie Noord-Holland lukt het naar verwachting niet om in 2030 de beoogde 191.000 nieuwe woningen te realiseren. Dit komt vooral door knelpunten die de realisatie van woningbouwplannen ernstig belemmeren, zoals de stikstofproblematiek, netcongestie, financiële tekorten bij woningbouwprojecten en beperkte personele capaciteit bij vooral gemeenten. Voor het oplossen van genoemde knelpunten is eerst en vooral het Rijk aan zet, in goed overleg en in samenwerking met decentrale overheden en samenwerkingspartijen, zoals woningcorporaties, ontwikkelaars en bouwers.

De provinciale rol in de totale woningbouwopgave is relatief beperkt, maar wel van belang. Ten eerste heeft de provincie een wettelijk verankerde ruimtelijke rol waarbij ze verschillende belangen, waaronder woningbouw, moet afwegen en moet besluiten waar wel en niet gebouwd mag worden. In de provincie Noord-Holland zijn er momenteel voldoende bouwlocaties en woningbouwplannen om het gewenste aantal woningen in 2030 te realiseren. Dit is een noodzakelijke voorwaarde om het beoogde aantal woningen te kunnen realiseren. Ten tweede kan de provincie zelf bepalen of en hoe ze de uitvoering van woningbouw wil stimuleren, zodat woningen sneller gerealiseerd worden. Deze rol is de laatste jaren belangrijker geworden, onder andere via afspraken in de Woondeals en de focus op de uitvoering van woningbouwprojecten. De Rekenkamer heeft deze stimulerende rol onderzocht.

De Rekenkamer stelt vast dat de provincie Noord-Holland haar stimulerende rol bij woningbouw actief invult. De provincie zet een combinatie van instrumenten in waarmee zij verantwoordelijkheid neemt in het aanpakken van het woningtekort. Zo draagt de provincie door middel van subsidies bij aan het oplossen van de knelpunten 'tekort aan personele capaciteit bij gemeenten' en 'onrendabele toppen bij woningbouwprojecten'. Ook neemt de provincie een belangrijke rol bij de monitoring van de voortgang van woningbouwplannen en -realisatie. Verder zoekt de provincie actief de samenwerking op met gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen en neemt zij deel aan verschillende overleggen, waaronder de versnellingstafels. Ook brengt de provincie knelpunten waar zij niet primair of als enige voor verantwoordelijk is onder de aandacht bij andere verantwoordelijke partijen en specifiek bij het Rijk.

De Rekenkamer is overwegend positief over de inzet van de provincie, maar ziet een aantal punten die de provincie kan verbeteren. Zo is woningbouw een

langdurige opgave, maar is de inzet van de provincie vooral gericht op de korte termijn. De financiering van onrendabele toppen bij woningbouwprojecten is een voorbeeld van een tijdelijke maatregel voor dit structurele knelpunt. Ook kan de samenwerking en afstemming binnen de provinciale organisatie worden verbeterd, werkt de versnellingstafel Metropoolregio Amsterdam (MRA) niet optimaal en kunnen de provinciale monitors om woningbouw te volgen nog worden aangepast.

Het kabinet heeft in maart 2026 een ministeriële Taskforce Versnelling Woningbouw ingesteld om prioriteit te geven aan de versnelling van woningbouw. In de taskforce zitten bewindspersonen die eerstverantwoordelijk zijn voor het oplossen van bovengenoemde knelpunten, onder regie van de coördinerend minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. De taskforce wil in september 2026 een aanpak presenteren voor het versnellen van de woningbouw en vervolgens – als dat nodig is – de Woondeals actualiseren. Dit biedt de provincie Noord-Holland en andere provincies mogelijkheden om in de komende maanden samen met het kabinet en andere partijen nadere afspraken te maken over een gezamenlijke, slagvaardige beleidsinzet op de woningbouwopgave en over toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen die daarvoor nodig zijn.

2.1 Doel en aanpak provincie

Conclusie 1

De provincie Noord-Holland heeft zich gecommitteerd aan de Woondeals en wil daarom bijdragen aan het doel om 191.000 woningen in de provincie te realiseren in de periode 2022 tot en met 2030, waarvan twee derde betaalbaar. Het lukt naar verwachting niet om de doelen te halen. In de periode 2022 tot en met 2025 kwamen er 64.100 nieuwe woningen bij. Dit zijn gemiddeld 16.025 nieuwe woningen per jaar. Om de doelen uit de Woondeals te halen moeten er in de periode 2026 tot en met 2030 nog 126.900 woningen gebouwd worden. Dit zijn gemiddeld 25.380 woningen per jaar. De provincie houdt vast aan de doelstellingen, omdat ze de woningnood onacceptabel hoog vindt. Het is niet duidelijk of de provincie de doelstellingen voor betaalbare woningen haalt, doordat het monitoren van de betaalbaarheid van woningen nog beperkt mogelijk is.

Dat de doelen niet worden behaald heeft vooral te maken met knelpunten zoals netcongestie, stikstofproblematiek, onrendabele toppen bij woningbouwprojecten en beperkte personele capaciteit bij gemeenten. De provincie geeft aan dat zij hiervoor mede afhankelijk is van het Rijk. Alleen wanneer het Rijk helpt deze randvoorwaarden tijdig te realiseren, is het aantal te bouwen woningen volgens de provincie haalbaar. Niettemin neemt de provincie

een actieve rol bij het helpen oplossen van de knelpunten 'beperkte personele capaciteit bij gemeenten' en 'onrendabele toppen bij woningbouwprojecten'.

De provincie heeft haar rol en inzet bij het stimuleren van woningbouw duidelijk geformuleerd. Zo wil de provincie bijdragen aan het realiseren van woningen via een provinciale aanpak. Deze aanpak bestaat uit een Actieagenda en Plan van aanpak, een provinciaal Versnellingsteam en onafhankelijk bouwambassadeur, en een budget gericht op het stimuleren van woningbouw.

De Rekenkamer constateert dat samenwerken en afstemmen binnen de provinciale organisatie een aandachtspunt is. Zo is de samenwerking en afstemming tussen de provinciale beleidsafdelingen en -sectoren nog niet optimaal ingericht op woningbouw en werken sectoren langs elkaar heen.

Toelichting

Beoogde doelen bij stimulering woningbouw

De provincie streeft naar een Noord-Holland waar mensen graag willen wonen, zo staat in het coalitieakkoord 2023-2027. Om dat te realiseren zetten de coalitiepartijen in op voldoende passende woningen, die goed bereikbaar zijn, in een mooie en gezonde omgeving. Samen met het Rijk en gemeenten heeft de provincie uitgangspunten en kaders geformuleerd voor de regionale woningbouwprogrammering, zoals voldoende woningbouwplannen (plancapaciteit) en voldoende betaalbare woningen. Om de ambities op het gebied van wonen te behalen ziet de provincie meerdere rollen voor zichzelf weggelegd. Van oudsher ziet de provincie zich als woningmarktregisseur, waarbij ze coördineert en stuurt dat gemeenten voldoende woningbouwlocaties en -plannen hebben en dat die regionaal worden afgestemd. Vanwege de woningnood neemt de provincie de laatste jaren meer verantwoordelijkheid en doet dat vanuit een stimulerende rol als aanjager, verbinder en kennismakelaar.

De doelstellingen van de provincie bij woningbouw zijn zowel kwantitatief als kwalitatief van aard:

- De kwantitatieve doelstelling heeft betrekking op het aantal te realiseren woningen. In de periode 2022 tot en met 2030 moeten 191.000 woningen in de provincie gerealiseerd worden.
- De kwalitatieve doelstelling heeft betrekking op het percentage betaalbare woningen. De provincie wil dat 30 procent van de te bouwen woningen uit sociale huur bestaat en dat twee derde betaalbare huur of koop is.

Met deze doelen sluit de provincie aan bij de bestuurlijke afspraken die de provincie met het Rijk en de regio in twee Noord-Hollandse Woondeals heeft gemaakt.

Beoogde doelen afgelopen jaren niet behaald

De beoogde aantallen gerealiseerde woningen zijn de afgelopen jaren niet behaald. In de periode 2022 tot en met 2025 kwamen er 64.100 nieuwe woningen bij. Dit zijn gemiddeld 16.025 nieuwe woningen per jaar. Om in 2030 tot de beoogde 191.000 nieuwe woningen te komen, zouden er vanaf 2026 25.380 woningen per jaar moeten worden gebouwd. Hoewel het niet realistisch is dat de doelen worden behaald, blijft de provincie vasthouden aan de doelstelling voor het realiseren van 191.000 woningen in

de periode 2022 tot en met 2030, omdat de provincie de woningnood onacceptabel hoog vindt.

De Rekenkamer constateert als aandachtspunt dat het niet duidelijk is of de kwalitatieve doelen, het percentage betaalbare woningen, worden behaald. Het monitoren van de betaalbaarheid van de gerealiseerde woningen is vooralsnog beperkt mogelijk. Er is een gebrek aan gegevens over de prijsklasse van opgeleverde huur- en koopwoningen en de beschikbare gegevens zijn niet actueel.

Knelpunten bij de realisatie van woningbouw

In de provincie Noord-Holland spelen, net als in de andere provincies, diverse knelpunten bij de realisatie van woningbouw. In oktober 2025 heeft de provincie in IPO-verband onderzoek gedaan naar de vier belangrijkste knelpunten voor woningbouw in de provincie. Dit zijn netcongestie, stikstofproblematiek, onrendabele toppen bij woningbouwprojecten en beperkte ambtelijke capaciteit. Daarbij heeft de provincie in beeld gebracht wat de gevolgen zijn voor de woningbouw door een koppeling te leggen tussen de knelpunten en het aantal te bouwen woningen dat door de knelpunten vertraging dreigt op te lopen als deze niet worden opgelost.

De provincie neemt een actieve rol bij het helpen oplossen van knelpunten, zoals beperkte personele capaciteit bij gemeenten en onrendabele toppen bij woningbouwprojecten. Met concrete instrumenten en acties wil ze hieraan bijdragen. Wel benadrukt de provincie dat de knelpunten gezamenlijk met andere overheden moeten worden opgelost.

Aanpak provincie: agenda, subsidie, team en ambassadeur

De provincie heeft al een aantal jaren een integrale aanpak om woningbouw te stimuleren en knelpunten op te lossen. Deze bestaat uit een Actieagenda en Plan van aanpak, een Investeringskader en een Versnellings-team en bouwambassadeur.

Actieagenda Wonen en Versnellen Woningbouw en Plan van aanpak Versnellen Woningbouw

De provincie Noord-Holland heeft een integrale aanpak om woningbouw te stimuleren via de Actieagenda Wonen en Versnellen Woningbouw 2024-2028. Deze agenda bestaat uit vier actiethema's waarmee de provincie haar doelstelling van 191.000 woningen in 2030 wil bereiken. De actiethema's zijn:

1. het versnellen van woningbouw,
2. het opstellen van volkshuisvestingsprogramma's met concrete afspraken,
3. het stimuleren van innovatie en toekomstbestendig bouwen en wonen, en
4. het monitoren en informeren.

Per thema heeft de provincie een aantal actiepunten benoemd.

In aanvulling op de Actieagenda heeft de provincie in oktober 2025 een Plan van aanpak Versnellen Woningbouw opgesteld, omdat de provincie constateerde dat in Noord-Holland niet voldoende woningen worden gerealiseerd om het beoogde aantal woningen in 2030 te behalen. Met het Plan van aanpak zet de provincie in op het sturen op plannen (meer woningen in minder tijd), het aanpakken van thematische knelpunten in de woningbouw en op 'samenwerken, stimuleren en besluiten'. De provincie wil met de Actieagenda en het Plan van aanpak haar verantwoordelijkheid nemen in het aanpakken van de woningnood en bestuurlijke daadkracht tonen door een grotere rol te pakken in de voorbereiding en uitvoering van woningbouw. Ze zet

daarvoor verschillende soorten instrumenten in, zoals het inzetten van meedenkkracht en expertise, het beschikbaar stellen van financiële middelen, het bijdragen aan monitoring en kennisontwikkeling en het bevorderen van samenwerking.

Budget

De provincie heeft in de periode 2022 tot en met 2027 ongeveer 107 miljoen euro beschikbaar voor het stimuleren van woningbouw. Vanaf 2024 besteedt de provincie meer middelen aan het stimuleren van woningbouw dan in de jaren 2022 en 2023. Het grootste deel van de middelen is beschikbaar via het Investeringskader Versnellen Woningbouw en Duurzame Bereikbaarheid uit 2024. In totaal stelt de provincie in de periode 2024 tot en met 2027 76,4 miljoen euro beschikbaar voor het Investeringskader, waarvan 55 miljoen euro voor grote integrale gebiedsontwikkelingen en 10 miljoen euro voor het financieren van woningbouwprojecten en projecten die faciliterend zijn aan de woningbouwopgave. Verder stelt de provincie 11,4 miljoen euro beschikbaar voor onder andere nieuw te ontwikkelen instrumenten. Ook heeft de provincie een flexibele schilregeling. In 2025 heeft de provincie hiervoor 10.600.000 euro beschikbaar gesteld. Een deel van deze middelen is afkomstig via specifieke uitkeringen van het Rijk.

Versnellingsteam en bouwambassadeur

Voor het uitvoeren van de Actieagenda heeft de provincie een versnellingsteam opgezet, dat zich richt op het stimuleren en versnellen van woningbouw. Het team bestaat eind 2025 uit zes medewerkers (gebiedsontwikkelaars en experts) die gemeenten ondersteunen met advies, partijen met elkaar verbinden en projectmanagement leveren. Ook proberen de gebiedsontwikkelaars de samenwerking en afstemming tussen sectoren binnen de provincie te verbeteren. Daarnaast heeft de provincie sinds 2020 een bouwambassadeur die vanuit een onafhankelijke positie de provincie, gemeenten en marktpartijen helpt om de woningbouwproductie te verhogen en te versnellen. Hoewel de functie losstaat van de provinciale organisatie, werkt de bouwambassadeur nauw samen met het versnellingsteam.

Integrale aanpak provincie aandachtspunt

Met het oprichten van het versnellingsteam probeert de provincie onder andere aan te sluiten bij de behoeften van gemeenten. Ook kan het versnellingsteam zorgen voor betere afstemming tussen de verschillende sectoren van de provincie. Een aandachtspunt is dat het versnellingsteam nog in ontwikkeling is en dat de samenwerking en afstemming tussen de provinciale sectoren nog verder kan worden verbeterd. Gebiedsontwikkeling is een integraal proces dat zich niet beperkt tot één beleidsthema. Sectoren werken nu nog te veel langs elkaar heen. Zo geeft de bouwambassadeur aan dat de provincie het ingewikkeld vindt om besluiten te nemen wanneer gebiedsontwikkelingen meerdere beleidsvelden raken. Dit aandachtspunt blijkt ook uit de enquête die de Rekenkamer heeft uitgezet. Zo kan het versnellingsteam (nog meer) een rol spelen in de samenwerking en afstemming tussen sectoren binnen de provincie en zou het versnellingsteam een escalatierol kunnen spelen wanneer een gemeente tegen het ruimtelijk beleid van de provincie aanloopt.

2.2 Subsidie extra personele capaciteit en onrendabele toppen

Conclusie 2

De Rekenkamer constateert dat de provincie een actieve rol neemt bij het oplossen van knelpunten 'beperkte personele capaciteit bij gemeenten' en 'onrendabele toppen bij woningbouwprojecten'. Voor beide knelpunten zet de provincie subsidieregelingen in, waarmee ze vertraging bij woningbouwprojecten wil beperken of voorkomen. Zo draagt de provincie direct bij aan het stimuleren van woningbouw. Hoewel het mogelijk is om de subsidies te koppelen aan het aantal woningbouwprojecten en het aantal (betaalbare) woningen dat daarmee gemoeid is, geeft dit nog geen inzicht in de effectiviteit van de subsidies. De inzet van de subsidie leidt namelijk niet automatisch tot het beoogde aantal woningen, maar is afhankelijk van verschillende partijen en ontwikkelingen.

Om te zorgen voor extra personele capaciteit bij gemeenten en regio's heeft de provincie over de periode 2023 tot en met 2025 ruim 17 miljoen euro aan subsidie verstrekt aan 21 gemeenten en regio's via de Flexibele schilregeling. De subsidie voor extra capaciteit zorgt ervoor dat gemeenten en regio's de benodigde expertise kunnen inhuren, waarmee de subsidie bijdraagt aan snellere totstandkoming van beleid en vergunningverlening.

De middelen voor extra capaciteit komen deels vanuit de flexpoolregeling van het Rijk. Het is nog onbekend of het Rijk deze regeling voortzet. Wel stelt het Rijk, als onderdeel van de Taskforce Versnelling Woningbouw, in 2026 een programma Uitvoeringskracht Woningbouw in, dat moet zorgen voor capaciteitsversterking bij provincies en gemeenten voor woningbouw. De provincie ziet de subsidie voor extra capaciteit als een tijdelijke oplossing voor een structureel probleem. De Rekenkamer onderschrijft dit. In 2025 is de provincie gestart met het opzetten van een projectmanagementbureau van projectmanagers en specialisten die gemeenten en regio's meer structureel kunnen ondersteunen bij woningbouwprojecten. Aandachtspunt is dat sommige gemeenten zorgen hebben bij het oprichten van een projectmanagementbureau door de provincie. Dit zou mogelijk kunnen leiden tot concurrentie tussen de provincie en gemeenten bij het aantrekken van geschikt personeel.

Voor het verminderen van financiële tekorten bij gebiedsontwikkelingen en woningbouwprojecten stelt de provincie vanaf 2024 in totaal 76,4 miljoen euro beschikbaar via het Investeringskader. In de periode mei 2024 tot maart 2026 is in totaal zo'n 49 miljoen euro toegewezen aan elf projecten, die betrekking hebben op in totaal 30.254 woningen. Dat is gemiddeld iets meer dan 1.600 euro per woning. De subsidie heeft eraan bijgedragen dat gebiedsontwikkelingen en woningbouwprojecten zijn doorgegaan, dat het project geen of minder vertraging heeft opgelopen of dat het project het beoogde aantal betaalbare woningen heeft opgeleverd. De Rekenkamer vindt het positief dat de provincie

met het Investeringskader ook wil bijdragen aan het oplossen van het knelpunt van hoge kosten van mobiliteitsmaatregelen bij gebiedsontwikkelingen.

Een aandachtspunt is dat de provincie meer duidelijkheid kan verschaffen over de subsidievoorwaarden en het toetsingskader van het Investeringskader. Ook kan de provincie meer ondersteuning bieden bij het aanvragen van een subsidie.

Toelichting

Subsidie voor extra personele capaciteit

Bijna alle gemeenten in Noord-Holland hebben te maken met een tekort aan personele capaciteit, zo blijkt uit een verkenning van de provincie. Deze tekorten hebben betrekking op zowel specifieke kennis als ondersteunende functies. De provincie stelt financiële middelen beschikbaar aan gemeenten en regio's voor het inhuren van extra personele capaciteit via de Uitvoeringsregeling flexibele schil versnellen woningbouw (hierna: flexibele schilregeling). Met deze subsidieregeling wil de provincie bijdragen aan het oplossen van het knelpunt van beperkte capaciteit bij gemeenten en regio's.

De provincie verstrekt al vanaf 2018 subsidie aan gemeenten in het kader van de flexibele schilregeling, nadat de provincie constateerde dat gemeenten kampen met een tekort aan personele capaciteit. In eerste instantie verliep dat voor een aantal gemeenten nog via de MRA. Vanaf 2023 voert de provincie de flexibele schilregeling zelf uit voor alle gemeenten in de provincie.

De provincie stelt een aantal voorwaarden voor gemeenten en regio's om in aanmerking te komen voor subsidie uit de flexibele schilregeling, waaronder verplichte cofinanciering. Ook heeft de provincie een toetsingskader opgesteld waarin de voorwaarden beschreven staan waar een aanvraag aan wordt getoetst. Het versnellingsteam voert een vooroverleg met de aanvrager. Na een positief advies van het versnellingsteam kan een gemeente of regio een subsidieaanvraag indienen.

De middelen van de provinciale subsidie komen deels vanuit de flexpoolregeling van het Rijk. De provincie Noord-Holland heeft vanaf 2020 vier keer subsidie ontvangen van het Rijk voor in totaal bijna 21 miljoen euro voor de financiering van capaciteitsondersteuning in de eigen organisatie of bij gemeenten, waterschappen of regionaal samenwerkingsverband. Het is op het moment van schrijven (juni 2026) nog onbekend of het Rijk de flexpoolregeling voortzet. Wel stelt het Rijk in 2026, als onderdeel van de Taskforce Versnelling Woningbouw, een programma Uitvoeringskracht Woningbouw in. Dit betreft een gezamenlijk programma met het IPO en de VNG, waarvoor het Rijk 156 miljoen euro reserveert. Het programma moet ervoor zorgen dat door de inzet van provinciale en landelijke capaciteitspools gemeenten en provincies toegang krijgen tot de benodigde capaciteit voor planvorming en vergunningverlening bij woningbouw.

De provincie ziet de flexibele schilregeling als een tijdelijke oplossing voor een structureel probleem. De provincie is bezig met een meer structurele oplossing voor het knelpunt van beperkte capaciteit bij gemeenten door middel van een projectmanagementbureau. In 2025 heeft de provincie een verkenning laten uitvoeren en in juli 2025 is een kwartiermaker aangesteld om het projectmanagementbureau op

te zetten. Uiterlijk in 2027 moet het projectmanagementbureau opgestart zijn. Enkele gemeenten hebben in de enquête van de Rekenkamer hun zorgen geuit over het oprichten van een projectmanagementbureau. Zo zou een projectmanagementbureau in hun optiek kunnen zorgen voor extra concurrentie tussen de provincie en gemeenten bij het aantrekken van personeel, terwijl de gemeenten al moeite hebben met het aantrekken van personeel met de juiste opleiding en ervaring.

Financieren tekorten gebiedsontwikkelingen en woningbouwprojecten

De provincie Noord-Holland stelt vanaf 2024 via het Investeringskader Versnellen Woningbouw en Duurzame Bereikbaarheid (hierna: Investeringskader) subsidie beschikbaar voor gebiedsontwikkelingen en projecten, namelijk woningbouw én OV-knooppunten, die nodig zijn om de woningbouwopgave te realiseren, te versnellen of te faciliteren. In het Investeringskader zijn twee eerdere regelingen opgegaan, namelijk het OV-fonds en het Knelpuntenbudget. Door het samenvoegen van beide regelingen verwacht de provincie efficiënter en slagvaardiger op te kunnen treden bij integrale gebiedsontwikkelingen. De Rekenkamer vindt het positief dat de provincie hiermee niet alleen wil bijdragen aan het oplossen van onrendabele toppen bij woningbouwprojecten, maar ook aan het knelpunt van hoge kosten voor mobiliteitsmaatregelen bij gebiedsontwikkeling.

De provincie heeft in totaal 76,4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het Investeringskader, waarvan 55 miljoen euro voor grote integrale gebiedsontwikkelingen en 10 miljoen euro voor het financieren van woningbouwprojecten en projecten die faciliterend zijn aan de woningbouwopgave. Verder stelt de provincie 11,4 miljoen euro beschikbaar voor onder andere nieuw te ontwikkelen instrumenten.

Voor het verstrekken van de middelen uit het Investeringskader heeft de provincie geen standaardregeling opgesteld. Ze gaat uit van een aantal voorwaarden waaraan de subsidieaanvraag moet voldoen. Ook zijn de activiteiten die de provincie subsidieert niet uitputtend en concreet omschreven, omdat de provincie bij het Investeringskader uitgaat van een adaptieve aanpak en de middelen flexibel wil kunnen inzetten. De provincie bepaalt met name in overleg met de betreffende gemeente wat nodig is om een woningbouwproject of gebiedsontwikkeling verder te brengen.

Beperkt inzicht in doeltreffendheid subsidies

Voor extra personele capaciteit heeft de provincie vanuit de flexibele schilregeling tussen 2023 tot en met 2025 ruim 17 miljoen euro aan subsidie verstrekt aan 21 gemeenten en regio's. De personele capaciteit die met de subsidie is ingehuurd, was betrokken bij de realisatie van woningbouwprojecten van in totaal bijna 135.000 woningen. De provincie geeft aan dat gemeenten zonder de regeling minder woningen hadden kunnen bouwen. Ook komt de provincie door de flexibele schilregeling in gesprek met gemeenten, waardoor zij beter inzicht krijgt in de hulpvraag. Hierdoor kan de provincie de wijze van ondersteuning aanpassen. Uit de enquête van de Rekenkamer komt naar voren dat een meerderheid van de respondenten ook vindt dat de flexibele schilregeling veel bijdraagt aan het oplossen van de tekorten aan personele capaciteit. Daarbij vindt het merendeel van de respondenten de voorwaarden van de flexibele schilregeling duidelijk en is de verplichte cofinanciering geen of vrijwel geen probleem.

De provincie heeft met het Investeringskader van mei 2024 tot maart 2026 in totaal zo'n 49 miljoen euro toegekend aan elf projecten, die betrekking hebben op in totaal 30.254 woningen. Dit is gemiddeld iets meer dan 1.600 euro per woning. Van de 49 miljoen euro is ruim 45 miljoen euro aan zeven grote integrale gebiedsontwikkelingen toegewezen en circa 4 miljoen euro aan vier woningbouwprojecten. De toegevoegde waarde van het Investeringskader richt zich volgens de provincie niet alleen op het financieren van een gebiedsontwikkeling of woningbouwproject, maar ook op het in gesprek komen met gemeenten om na te gaan welke behoeften er bij hen spelen. Uit een enquête van de Rekenkamer komt naar voren dat een niet-sluitende businesscase een (zeer groot) probleem is en dat het Investeringskader bijdraagt aan het verminderen van dit knelpunt.

Met subsidies voor extra personele capaciteit en onrendabele toppen heeft de provincie bijgedragen aan woningbouwprojecten. Het is echter niet goed vast te stellen in hoeverre de verstrekte subsidies daadwerkelijk hebben geleid tot het realiseren van woningen. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de woningbouwplannen uiteindelijk niet gerealiseerd worden of dat de plannen in een andere vorm worden gerealiseerd met meer of minder (betaalbare) woningen. Daarnaast is het mogelijk dat er meerdere subsidies door verschillende overheden voor hetzelfde woningbouwproject zijn verstrekt.

Subsidievoorwaarden en begeleiding provincie aandachtspunt

Uit de enquête van de Rekenkamer blijkt dat een aantal respondenten de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een subsidie uit het Investeringskader niet duidelijk vindt. De provincie kan meer duidelijkheid verschaffen over de subsidievoorwaarden en het toetsingskader om voor subsidie in aanmerking te komen en kan meer ondersteuning bieden bij het aanvragen van een subsidie.

2.3 Monitoring en overleg

Conclusie 3

De provincie Noord-Holland hanteert drie soorten monitors om inzicht te krijgen in het aantal woningbouwplannen en het aantal gerealiseerde woningen. Dit zijn de Monitor Plancapaciteit, de Monitor Woningbouw en de publiek-private monitor. Via de Monitor Plancapaciteit krijgt de provincie inzicht in het aantal *geplande* woningen per gemeente in de provincie, via de Monitor Woningbouw krijgt de provincie inzicht in het aantal *gerealiseerde* woningen in de provincie en via de publiek-private monitor krijgt de provincie inzicht in de voortgang van woningbouwprojecten per woondealregio in de provincie.

Eind 2024 heeft de provincie een *reality check* uitgevoerd van de plannen in de Monitor Plancapaciteit om een zo realistisch mogelijk beeld te krijgen van de verwachte woningbouwrealisatie. De provincie constateerde dat in Noord-Holland niet voldoende woningen gerealiseerd worden om het beoogde aantal woningen in 2030 te halen. Daartoe heeft de provincie een Plan van aanpak opgesteld om tot een structurele verhoging van de woningbouwproductie te komen.

Twee belangrijke soorten overleggen waar de provincie aan deelneemt zijn het Woondealoverleg met het Rijk en gemeenten om de voortgang van de Woondeals te bespreken en het overleg aan de versnellingstafels met gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen om de voortgang van de woningbouwprojecten in de provincie te bespreken. Voor het Woondealoverleg zijn de uitkomsten van de Monitor Plancapaciteit en de Monitor Wonen van belang. Aan de versnellingstafels wordt zicht gehouden op de voortgang van concrete woningbouwprojecten aan de hand van de publiek-private monitor.

De Rekenkamer constateert meerdere aandachtspunten bij de drie monitors die de provincie heeft opgezet en gebruikt. Bij de Monitor Plancapaciteit kunnen de betrouwbaarheid van de gegevens en de haalbaarheid van de woningbouwplannen die gemeenten in de planregistratie invoeren verbeterd worden. De Monitor Woningbouw geeft geen goed inzicht in de betaalbaarheid (sociale huur, middenhuur en betaalbare koop) van de gerealiseerde woningen. Een aandachtspunt bij de publiek-private monitor is dat de PPM nog niet bij elke versnellingstafel wordt gebruikt.

De Rekenkamer constateert ook enkele aandachtspunten bij het overleg aan de versnellingstafels, waar de provincie voorzitter van is. Dit geldt met name voor de versnellingstafel Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het ontbreekt bij deze tafel aan gezamenlijkheid en de omvang van de versnellingstafel is te groot om concrete woningbouwprojecten te bespreken. Ook werkt de verbinding tussen de lokale versnellingstafels en de versnellingstafel MRA niet goed. De versnellingstafel Noord-Holland Noord (NHN) werkt beter, maar ook daar werkt de verbinding tussen de lokale versnellingstafels en de versnellingstafel NHN nog niet optimaal. Daarnaast worden knelpunten nog onvoldoende besproken op de lokale versnellingstafels. Dit is recentelijk aanleiding voor de provincie geweest om de organisatie van de lokale versnellingstafels in de MRA aan te passen.

Toelichting

Overleggen en monitors zijn nodig om te kunnen sturen op het behalen van de doelen. Als uit een monitor blijkt dat een doel niet wordt bereikt of dat een woningbouwproject niet conform planning verloopt, dan zal via overleg besloten moeten worden hoe het doel alsnog bereikt kan worden of wat nodig is om het woningbouwproject vlot te trekken. Instrumenten als overleg en monitoren dragen op deze manier indirect bij aan het oplossen van knelpunten en kunnen indirect voor minder vertraging bij het realiseren van woningbouw zorgen.

Woondealoverleg

In de Woondeals is een overlegstructuur afgesproken voor het bewaken van de voortgang van de Woondeals. In de provincie Noord-Holland gaat het om woondealoverleggen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en in Noord-Holland Noord (NHN). Eén keer per jaar is er een bestuurlijk overleg tussen de minister van VRO, de gedeputeerde Wonen van Noord-Holland, de gedeputeerde Wonen van Flevoland en enkele wethouders van Noord-Hollandse gemeenten. Ter voorbereiding op het bestuurlijk overleg met de minister vindt er overleg plaats tussen de gedeputeerde

Wonen van Flevoland en Noord-Holland, wethouders van Noord-Hollandse gemeenten en bestuurders van woningcorporaties. Op ambtelijk niveau worden de bestuurlijke overleggen voorbereid en uitgewerkt.

In de afgelopen drie jaar hebben jaarlijks Bestuurlijke Overleggen Wonen plaatsgevonden. De overleggen gingen vooral over de voortgang van de Woondeals, de monitoring van de voortgang en de knelpunten bij de uitvoering van de Woondeals. Zo is in 2024 in de Bestuurlijke Overleggen Wonen de voortgang van de woningbouw besproken en heeft de minister gevraagd aan de provincie de ophoging van de landelijke woningbouwopgave te vertalen in de provinciale programmering. Ook was er aandacht voor ouderenhuisvesting, die onderdeel moet gaan worden van de woningbouwprogrammering en zijn knelpunten besproken zoals netcongestie en het gebrek aan personele capaciteit. In 2025 is in de Bestuurlijk Overleggen Wonen gesproken over de uitrol van publiek-private monitors en de lijsten met woningbouwplannen tot 2030. Ook is afgesproken om de woningbouwprogrammering periodiek te actualiseren (elke drie jaar met een toekomstperspectief van tien jaar). Wederom is gesproken over de knelpunten die bij de woningbouwrealisatie spelen. De belangrijkste knelpunten die zijn benoemd gaan over stikstof, netcongestie en een tekort aan personele capaciteit. Verder is de focus gelegd op de realisatie van woningen en zijn concrete casussen besproken.

Versnellingstafeloverleg

In de Woondeals is afgesproken om per Woondealregio een versnellingstafel op te richten, waarin de voortgang van woningbouwprojecten tussen overheden en marktpartijen besproken wordt. Deelnemers aan het overleg zijn het Rijk, de provincie, gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen. Deelname aan de versnellingstafels wordt in de vier Randstedelijke provincies verschillend ingevuld (ambtelijk of bestuurlijk). Ook het voorzitterschap van de versnellingstafels wordt in de Randstedelijke provincies verschillend ingevuld.

De provincie Noord-Holland heeft in 2023 samen met gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen gewerkt aan het opzetten van versnellingstafels. Vanaf eind 2023 en begin 2024 zijn twee versnellingstafels gestart: respectievelijk de versnellingstafel NHN en de versnellingstafel MRA. De provincie heeft gekozen voor een bestuurlijke invulling van beide versnellingstafels: de gedeputeerde Wonen is voorzitter van de twee versnellingstafels en gemeenten zijn bestuurlijk vertegenwoordigd. Deze keuze voor een bestuurlijke Invulling is onder andere gemaakt vanwege het mandaat en de doorzettingsmacht van bestuurders, zodat sneller besluiten kunnen worden genomen. De provincie benadrukt bij de versnellingstafels het belang van een goed netwerk waarin openheid en transparantie centraal staan en geeft aan dat de versnellingstafels een middel zijn om problemen en knelpunten te escaleren. Verder kan een versnellingstafel van belang zijn bij het zicht houden op de voortgang van projecten door de deelnemers aan de versnellingstafel.

De Rekenkamer constateert meerdere aandachtspunten bij de versnellingstafels in Noord-Holland. Uit een evaluatie van de versnellingstafel MRA komt naar voren dat deze versnellingstafel niet optimaal functioneert. Het ontbreekt aan gezamenlijkheid en het ontbreekt dat knelpunten bij concrete woningbouwprojecten worden aangedragen ('voeding van onderaf'). De provincie herkent de bevindingen en geeft onder andere aan dat de omvang van de versnellingstafel te groot is om concrete woningbouwprojecten te bespreken. Ook zijn deelnemers volgens de provincie

terughoudend met het delen van knelpunten bij concrete projecten en werkt de verbinding tussen de lokale versnellingstafels en de versnellingstafel MRA niet goed.

De provincie vindt dat de versnellingstafel NHN beter werkt. Het schaalniveau is kleiner, de cultuur is directer en opener en er zijn meer concrete hulpvragen voor projecten en knelpunten. Toch zijn bij deze versnellingstafel ook aandachtspunten. Zo is de aansluiting tussen de lokale versnellingstafels in de regio Noord-Holland Noord en de versnellingstafel NHN nog niet optimaal. Ook worden knelpunten bij concrete projecten nog onvoldoende besproken op de lokale versnellingstafels.

Uit de enquête van de Rekenkamer blijkt dat het grootste deel van de respondenten graag zou zien dat de provincie lokale versnellingstafels (op een lager schaalniveau) organiseert, zodat concrete woningbouwprojecten aan de versnellingstafels kunnen worden besproken. Dit is ook naar voren gekomen in de evaluatie van de versnellingstafel MRA. De provincie heeft naar aanleiding hiervan de organisatie van lokale versnellingstafels in de MRA in gang gezet en heeft een extern bureau ingehuurd dat de gemeenten helpt bij het opzetten van de tafels. De provincie zal aansluiten bij de lokale versnellingstafels om zaken indien nodig te agenderen en te escaleren bij de versnellingstafel MRA.

Provinciale monitors

De provincie Noord-Holland hanteert drie soorten monitors: de Monitor Plancapaciteit, de Monitor Woningbouw en de publiek-private monitor.

Monitor Plancapaciteit (geplande woningen)

De Monitor Plancapaciteit geeft inzicht in de woningbouwplannen in de provincie Noord-Holland tot en met 2050.⁶⁰ De gegevens uit de planregistratie worden gebruikt voor de Landelijke Monitor Voortgang Woningbouw, waarin de voortgang van de Woondeals op landelijk niveau wordt gemonitord. De Monitor Plancapaciteit biedt een overzicht van alle plannen in de Woondealregio's. Gemeenten leveren voor de monitor hun woningbouwplannen aan en actualiseren deze plannen twee keer per jaar. De plannen geven een indicatie van het aantal woningen dat de komende jaren gebouwd kan worden in de provincie. Begin 2026 is de provincie bezig met het vernieuwen van de Monitor Plancapaciteit.

Eind 2024 heeft de provincie een *reality check* uitgevoerd van de plannen in de Monitor Plancapaciteit om een zo realistisch mogelijk beeld te krijgen van de verwachte woningbouwrealisatie. De provincie constateerde met de *reality check* dat gemeenten over het algemeen erg optimistisch zijn over het halen van de planning en dat in Noord-Holland niet voldoende woningen gerealiseerd worden om het beoogde aantal woningen in 2030 te halen. De provincie heeft hiertoe een Plan van aanpak opgesteld om tot een structurele verhoging van de woningbouwproductie te komen (zie conclusie 1).

Monitor Woningbouw (gerealiseerde woningen)

De provincie stelt jaarlijks de Monitor Woningbouw op. Hierin zijn onder andere de ontwikkeling van de woningvoorraad en de voortgang op de doelen uit de Woondeals

⁶⁰ Het Rijk heeft met de provincies afgesproken om in te zetten op meer plancapaciteit, zodat de woningbouw op peil blijft indien er plannen vertragen of niet doorgaan. Omdat gemiddeld 30 procent van de plannen vertraging oploopt of uitvalt, is met de provincies afgesproken 130 procent plancapaciteit aan te houden (zie kader 1).

weergegeven. De monitor dient als instrument voor beleidsmakers en partners om de voortgang te volgen, knelpunten te signaleren en bij te sturen. Een aandachtspunt bij de Monitor Wonen is dat het monitoren van de betaalbaarheid van de gerealiseerde woningen (sociale huur, middenhuur en betaalbare koopwoningen) beperkt mogelijk is, door een gebrek aan gegevens over de prijsklasse van opgeleverde huur- en koopwoningen en omdat de beschikbare gegevens niet actueel zijn. Hierdoor is de monitor minder geschikt om te kunnen sturen op het behalen van de doelen aan de hand van actuele en volledige informatie.

Publiek-private monitor (voortgang woningbouwprojecten)

Sinds juli 2025 moeten alle versnellingstafels in Nederland werken met een publiek-private monitor (hierna: PPM), waarmee de voortgang van woningbouwprojecten kan worden gevolgd. De provincie stelt de PPM op en gebruikt de Monitor Plancapaciteit hiervoor als basis. Aan woningcorporaties en marktpartijen wordt gevraagd om de ingevoerde gegevens door gemeenten te controleren. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor de ingevulde gegevens. De provincie heeft de opzet en werkwijze van de PPM afgestemd met gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen in de provincie. De provincie geeft aan dat het gebruik van een PPM leidt tot een beter inzicht in de mate waarin de huidige plancapaciteit realistisch is.

Uit de enquête van de Rekenkamer blijkt dat de PPM nog niet op elke versnellingstafel wordt gebruikt. Bij de versnellingstafels waar de PPM wordt gebruikt, is het merendeel positief over de monitor. Een deel van de respondenten ziet meerwaarde in de PPM, doordat die meer inzicht biedt, het draagvlak vergroot en samenwerking versterkt tussen de betrokken partijen. Tegelijkertijd zijn er respondenten die geen meerwaarde van een PPM zien en het gebruik van de monitor vooral beschouwen als extra werk.

2.4 Kennisdeling

Conclusie 4

Aan de hand van onderzoek en kennisdeling kunnen de verschillende overheden en marktpartijen die bij woningbouw betrokken zijn van elkaar leren. Mogelijke oplossingen voor knelpunten en nieuwe inspirerende inzichten kunnen met elkaar worden gedeeld met als doel om woningbouw te stimuleren. De Rekenkamer constateert dat de provincie een actieve rol pakt op het gebied van onderzoek en kennisdeling. De provincie Noord-Holland doet op verschillende manieren aan kennisdeling, onder andere door het opstellen van handreikingen en standaarddocumenten waar gemeenten gebruik van kunnen maken. Ook laat de provincie onderzoeken uitvoeren naar verschillende onderwerpen op het gebied van woningbouw, zoals actief grondbeleid. De ervaring van de provincie is dat deze kennis wordt gebruikt en gemeenten ontlast.

Toelichting

De provincie Noord-Holland voert verschillende onderzoeken op het gebied van woningbouw uit. Zo zoekt de provincie naar manieren om woningbouw te realiseren en versnellen door de mogelijkheden voor actief grondbeleid te verkennen. Daarnaast zoekt de provincie door middel van onderzoek naar oplossingen voor knelpunten zoals

netcongestie en geluid. Ook heeft de provincie onderzoek laten doen naar de provinciale sturingsmogelijkheden rondom parkeernormen.

De provincie deelt op diverse manieren kennis over woningbouw. Zo deelt de provincie kennis over onderwerpen als parallel plannen en het optoppen van woningen. Een andere manier om woningbouw te versnellen is het opstellen van handreikingen en standaarddocumenten voor woningbouwprojecten waar gemeenten gebruik van kunnen maken. Zo is de provincie bezig met het opstellen van een gestandaardiseerde anterieure overeenkomst. Verder subsidieert de provincie de opleidingskosten van medewerkers van gemeenten voor het verkrijgen van meer kennis en expertise op het gebied van wonen binnen de MRA. Verder deelt de provincie kennis op het online Kennis- en Dataplein Wonen. Op dit online platform staan diverse links naar applicaties van de provincie en externe partijen. Ook worden daar onderzoeken en rapporten gepubliceerd.

3. Aanbevelingen

Op basis van de conclusies doet de Rekenkamer drie aanbevelingen aan de provincie Noord-Holland. Deze komen in grote lijnen overeen met de aanbevelingen voor de andere Randstedelijke provincies, maar verschillen op enkele onderdelen. De drie aanbevelingen zijn voorzien van een toelichting. Per aanbeveling worden ter inspiratie voorbeelden gegeven van hoe andere Randstedelijke provincies hun beleid inrichten, knelpunten aanpakken en instrumenten inzetten.

Aanbevelingen 1 en 2 gaan in de eerste plaats over wat de provincie Noord-Holland nog anders en beter kan doen bij de stimulering van woningbouw, zowel binnen haar huidige taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden als met het oog op de uitbreiding daarvan met de invoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting. De Rekenkamer acht deze aanbevelingen van belang om de doeltreffendheid van de inzet van de provincie verder te verbeteren.

Tegelijkertijd wijst de Rekenkamer erop dat het handelen van de provincie moet passen binnen de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave door Rijk, provincies en gemeenten. De rol die de provincie bij woningbouw kan innemen in vergelijking met het Rijk en gemeenten is relevant maar beperkt, ook na invoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting. De provincie kan bijdragen aan het mogelijk maken van woningbouw en woningbouw stimuleren, maar ze is niet de overheid waar initiatiefnemers primair mee in overleg treden. Dat zijn gemeenten. Ten opzichte van het Rijk is de rol van de provincie veel kleiner. Het Rijk is verantwoordelijk voor wet- en regelgeving en het Rijk kan impactvolle beleidskeuzes maken op de belangrijkste randvoorwaarden voor het stimuleren van woningbouw, zoals stikstofruimte, netcapaciteit, infrastructuur en financiële middelen. Deze keuzes liggen grotendeels buiten de directe invloedssfeer en mogelijkheden van provincies.

De Rekenkamer verwacht dat de overheid nog enkele decennia regie zal moeten voeren om de woningbouw te versnellen, in goede afstemming met samenwerkingspartners zoals woningcorporaties, projectontwikkelaars en bouwende partijen. Om gezamenlijk als overheid meer impact te hebben op de woningbouwopgave moeten Rijk, provincies en gemeenten elk zelf én in onderling overleg met regelmaat bezien of de eigen rol en de onderlinge samenwerking aangepast en verbeterd zou moeten worden. Daarvoor heeft de Rekenkamer aanbeveling 3 opgesteld.

3.1 Handelen provincie Noord-Holland

Aanbeveling 1 – Integrale benadering en structurele aanpak

Versterk de provinciale aanpak bij het stimuleren van woningbouw op de volgende onderdelen:

- a. Betrek andere beleidsterreinen (zoals natuur, energie en mobiliteit) die van invloed zijn op woningbouw meer structureel en integraal en borg dit in de besluitvorming.

- b. Maak duidelijk voor welke knelpunten bij woningbouw de provincie zich meerjarig inzet, hoe de provincie dit wil doen en wat dat oplevert.
- c. Verken hoe het instrumentarium van de provincie voor het stimuleren van woningbouw anders en beter kan worden vormgegeven. Breng daarbij verschillende alternatieve beleidsinstrumenten in beeld en geef inzicht in de mate waarin deze instrumenten bijdragen aan de provinciale doelen.
- d. Evalueer het instrumentarium periodiek voor meer inzicht in de doeltreffendheid en stuur zo nodig bij.
- e. Rapporteer hierover aan Provinciale Staten.

Toelichting

De woningbouwopgave vraagt om een integrale benadering en structurele aanpak. Hoewel de urgentie vraagt om een onverminderde inzet op de korte termijn, is het ook van belang om maatregelen te nemen voor de lange termijn tot ver na 2030, aangezien de opgave niet in 2030 zal zijn opgelost. In haar aanpak heeft de provincie al goede stappen gezet, maar de provincie kan nog verdere stappen zetten.

Woningbouw is een opgave die betrekking heeft op en beïnvloed wordt door beleid en ontwikkelingen van verschillende beleidsterreinen van de provincie. Daarom is het van belang om oog te hebben voor de samenhang met andere provinciale beleidsdoelen, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit, netcongestie, leefbaarheid en natuur. Deze kunnen van invloed zijn op de versnelling van woningbouwopgave. Als er sprake is van mogelijke conflicterende provinciale belangen bij het realiseren van een woningbouwproject, dan is het zaak om daar als provincie zo spoedig mogelijk een zorgvuldig besluit over te nemen. Dit vereist samenwerking en afstemming tussen beleidsafdelingen binnen de provinciale organisatie. Vervolgens is het van belang om daarover duidelijk te communiceren richting de gemeente en marktpartijen die bij het woningbouwproject betrokken zijn.

De inzet van de provincie is vooral gericht op de korte termijn. De subsidies voor extra personele capaciteit bij gemeenten en woningcorporaties en voor onrendabele toppen bij woningbouwprojecten zijn voorbeelden van tijdelijke maatregelen voor structurele knelpunten. De provincie kan maatregelen voor het stimuleren van woningbouw meer structureel vormgeven en zo tot een aanpak voor woningbouw voor de lange(re) termijn komen. Over het knelpunt van beperkte personele capaciteit bij gemeenten merkt de Rekenkamer op dat het idealiter niet nodig is dat de provincie hiervoor moet zorgen. Het betreft echter een knelpunt dat naar verwachting niet op korte termijn is opgelost, waardoor een provinciale inzet van belang blijft. De provincie zet al stappen bij het structureel oplossen van dit knelpunt met het oprichten van een projectmanagementbureau.

De provincie zet verschillende instrumenten in, maar doet er goed aan ook in beeld te brengen welke aanvullende of alternatieve beleidsinstrumenten kunnen worden ingezet voor woningbouw. Onderstaande inspiratiekaders geven enkele voorbeelden.

Ten slotte is het van belang dat de provincie meer inzicht krijgt in de doeltreffendheid van de instrumenten, zodat de provincie een keuze kan maken om instrumenten al

dan niet in te blijven zetten. Vandaar dat we aanbevelen om periodiek de effectiviteit van het instrumentarium te evalueren.

Inspiratiekader 1 Structurele oplossing voor beperkte personele capaciteit bij gemeenten

De afgelopen jaren konden gemeenten bij provincies subsidie aanvragen voor extra ambtelijke capaciteit. De gemeente ontvangt dan een bedrag om tijdelijk personeel aan te nemen, waarvoor de gemeente zelf (tijdelijk) personeel moet werven. Als de subsidie afloopt en het tijdelijke personeel de gemeente verlaat, verdwijnt vaak waardevolle kennis en ervaring uit de gemeentelijke organisatie.

De mogelijkheid van de provincie om een pool van experts op te zetten en een rol te gaan vervullen als 'uitzendbureau' van specialistische expertise voor (kleinere) gemeenten, komt in dit onderzoek naar voren als een van de mogelijkheden die de provincie heeft om woningbouw te stimuleren. Dit is vooral voor kleinere gemeenten van toegevoegde waarde, aangezien de impact van kennis- en capaciteitsgebrek zich vooral bij deze gemeenten laat voelen.

De provincie Noord-Holland liet onderzoeken hoe zij de capaciteit van gemeenten bij woningbouw op een meer structurele manier kan versterken. De provincie is vervolgens gestart met het opzetten van een projectmanagementbureau. De provincie kan voor dit bureau op vaste basis projectmanagers en/of specialisten aannemen of een contract afsluiten met een extern bureau. Deze projectmanagers en/of specialisten kunnen gemeenten ondersteunen bij het realiseren van woningbouwplannen. Door middel van het projectmanagementbureau kan een gemeente door dezelfde persoon ondersteund worden bij verschillende opdrachten en blijft de kennis in de regio. Gemeenten zijn over het algemeen positief om op deze manier via de provincie personele capaciteit te kunnen inhuren.

De provincie Utrecht werkt op dit moment aan het opzetten van een vergelijkbare constructie om gemeenten van extra personele capaciteit te voorzien. Via raamcontracten met externe bureaus wil de provincie experts aanbieden die gemeenten naar verwachting voor zo'n tien weken fulltime kunnen helpen bij woningbouw.

Inspiratiekader 2 Projectsubsidies en objectsubsidies

Woningbouwsubsidies in Nederland zijn vaak projectsubsidies. Voorbeelden hiervan zijn de subsidies voor het (gedeeltelijk) dekken van onrendabele toppen bij woningbouwprojecten in Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Deze subsidies financieren (een deel van) het publieke tekort bij een woningbouwproject en maken daarmee het project rendabel. Het verstrekte bedrag draagt bij aan de ontwikkeling van het gehele project. In sommige provincies zijn er bepaalde voorwaarden opgenomen. Bijvoorbeeld in Zuid-Holland is een aantal sociale of middenhuurwoningen in het project vereist om in aanmerking te komen voor deze subsidie. Het voordeel van een projectsubsidie is dat de overheid subsidie kan verstrekken aan juist die projecten die te maken hebben met een onrendabele top. Projecten waarbij de kosten kunnen worden gedekt door de opbrengsten van huurwoningen in de vrije sector of koopwoningen hebben geen subsidie nodig, ook als daarbij sociale huurwoningen of betaalbare koopwoningen worden gerealiseerd. Een nadeel van een projectsubsidie is dat de grootte van een onrendabele top bij een woningbouwproject afhangt van welke onderdelen de gemeente en ontwikkelaar meenemen in het kostenverhaal.

Naast projectsubsidies zijn er ook objectsubsidies om woningbouw te stimuleren. Dit is een subsidievorm waarbij de financiering direct gekoppeld is aan een bepaald type woning (bijvoorbeeld sociale huurwoningen).⁶¹ Met een vast bedrag per te bouwen object, wordt het bouwen hiervan aantrekkelijker gemaakt. Zonder subsidie is het bouwen van deze woningen vaak financieel onaantrekkelijk, omdat deze woningen minder opleveren terwijl de bouwkosten vaak gelijk blijven.⁶² Objectsubsidies bieden mogelijkheden voor meer sturing op de kwalitatieve woningbouwdoelen. Ook kan de provincie andere beleidsdoelen verbinden aan de objectsubsidie, bijvoorbeeld het subsidiëren van nultredenwoningen voor senioren of sociale huurwoningen die energieneutraal worden gebouwd. Objectsubsidies kunnen interessant zijn met het oog op de Wet versterking regie volkshuisvesting: nu deze in werking is getreden, kan de provincie onder meer hiermee invulling geven aan haar volkshuisvestingbeleid.⁶³ Daarnaast kan met een objectsubsidie een directer verband tussen de verstrekte middelen en het doel van de middelen getrokken worden.

⁶¹ Prof. dr. E. van der Krabben in opdracht van de Werkgroep IBO, Regie op versnelling woningbouw: leren van de burens: analyse van de knelpunten aan de aanbodkant van de woningmarkt en grond- en woningbouwbeleid in Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Zweden en Singapore, mei 2024, p. 11

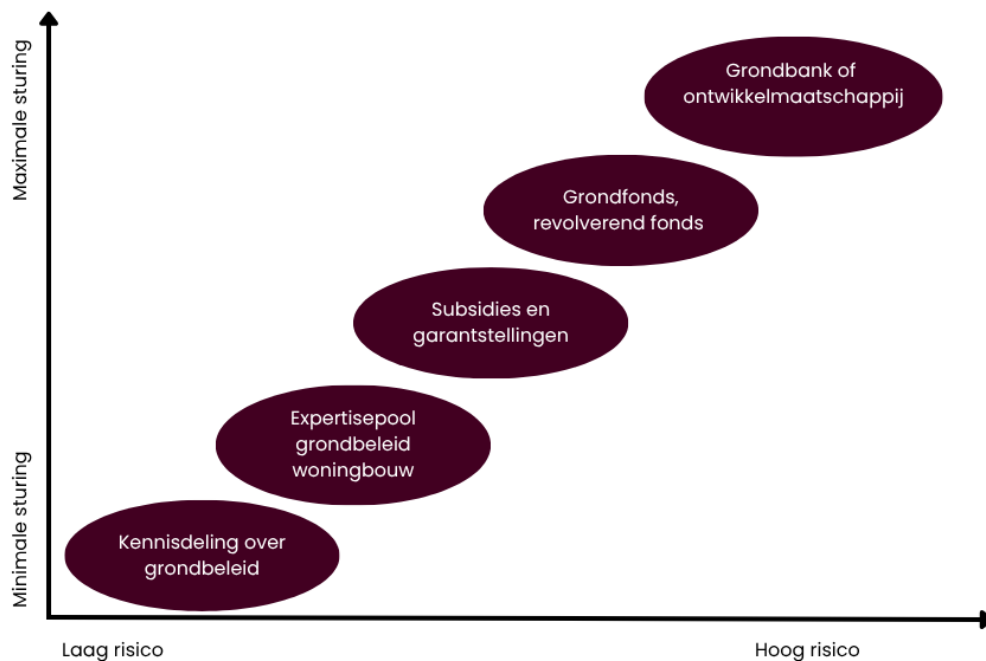
⁶² Prof. dr. E. van der Krabben in samenwerking met gemeente Utrecht, Inzet instrumenten grondbeleid en uitvoerbaarheid van gebiedsontwikkelingen, november 2023, p. 27

⁶³ Memorie van toelichting Wet versterking regie volkshuisvesting, 6 maart 2024

Inspiratiekader 3 Grondbeleid

Een aanvullend instrument dat provincies kunnen inzetten bij woningbouw is grondbeleid. Vaak voeren provincies actief grondbeleid voor natuurbelief en landelijk gebied. Ook zijn de Randstedelijke provincies bezig met het ontwikkelen van actief grondbeleid voor het oplossen van netcongestie. Enkele provincies hebben onderzoek gedaan naar actief grondbeleid bij woningbouw, zoals Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland en Zeeland. Grondbeleid is een instrument in het omgevingsbeleid van de provincie dat zich richt op de fase van vroege planvorming. Dit betekent dat grondbeleid voeren vaak gericht is op de (middel)lange termijn.

Verschillende gemeenten geven in de enquête van de Rekenkamer aan dat actief grondbeleid van de provincies een structurele oplossing kan zijn voor onrendabele toppen en beperkte grondposities. De provincie kan grondbeleid op verschillende manieren vormgeven, waarbij de mate van risico voor de provincie en de mate van sturing verschillen, zie figuur 5. De provincie kan strategisch grond verwerven met een grondbank of ontwikkelmaatschappij. Een andere optie is om grond te verwerven met woningbouw als doel via een grondfonds. Ook kan de provincie grondverwerving voor woningbouw (deels) financieren door een revolverend fonds, subsidies of garantstellingen. Daarnaast kan de provincie grondbeleid van gemeenten ook faciliteren in plaats van zelf grond te verwerven, bijvoorbeeld door een provinciale expertpool te starten. Experts kunnen gedetacheerd worden bij gemeenten om met kennis en capaciteit projectmatige grondverwerving voor woningbouw te ondersteunen.

Figuur 5. Sturing en risico's bij verschillende vormen van grondbeleid

Aanbeveling 2 – Monitoring en overleg

Zorg voor de juiste voorwaarden om te kunnen sturen op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden in de provincie Noord-Holland:

- a. Verbeter de kwaliteit van de monitors die gebruikt worden om de woningbouwplannen en de woningbouwrealisatie te volgen, bijvoorbeeld door de betaalbaarheid van gerealiseerde woningen inzichtelijk te maken.
- b. Blijf concrete acties aan de uitkomsten van de monitors verbinden, als blijkt dat woningbouw achterblijft bij de beoogde doelen, bijvoorbeeld via overleg of een gerichte extra inzet van de provincie.
- c. Stimuleer als voorzitter en deelnemer aan de versnellingstafels dat aan de tafels of lokale tafels de PPM wordt gebruikt en concrete woningbouwprojecten besproken worden.

Toelichting

De woningbouwopgave is een urgente, gezamenlijke opgave die veel inzet en tijd vraagt van de verschillende overheden en marktpartijen die woningbouw mogelijk maken en realiseren. Vanuit de overheid zijn Rijk, provincies en gemeenten betrokken, ieder vanuit een eigen rol. Daarnaast zijn woningcorporaties betrokken bij het ontwikkelen en beheren van betaalbare woningen. Marktpartijen zoals ontwikkelaars en bouwende partijen zijn betrokken bij de uitvoering van woningbouwprojecten. Alle betrokkenen moeten goed samenwerken om de woningbouwopgave op te lossen. Hiervoor zijn overleg en monitoring van belang. Op beide onderdelen kan de provincie verbeteringen doorvoeren.

Allereerst kan de kwaliteit van de monitors op verschillende wijzen verbeterd worden. Bij de Monitor Woningbouw kan de kwaliteit worden verbeterd door de betaalbaarheid van de gerealiseerde woningen inzichtelijk te maken. Vaak zijn provincies hierbij afhankelijk van de betaalbaarheidsgegevens van het CBS. Dit kan door de gezamenlijke provincies in IPO-verband worden geagendeerd bij de minister van VRO. Bij de planregistratie vindt de Rekenkamer het positief dat de provincie de haalbaarheid van de plannen heeft getoetst via een *reality check* en daar vervolgens concrete acties aan heeft verbonden. Vandaar dat we de aanbeveling doen om dit te blijven voortzetten. Wel willen we wijzen op het voorbeeld van de provincie Utrecht in inspiratiekader 4, die op een structurele wijze de haalbaarheid van de plannen in de planregistratie nagaat.

Het overleg aan de versnellingstafels, met name in de MRA, verloopt nog niet naar wens. Nut en noodzaak moeten zich nog meer bewijzen door meer concrete casussen en knelpunten te bespreken aan de hand van de PPM. De provincie kan het gebruik van de PPM stimuleren en stimuleren dat concrete woningbouwprojecten besproken worden. Ook is de verbinding tussen de twee versnellingstafels (MRA en NHN) en de lokale versnellingstafels van belang.

Inspiratiekader 4 Inzicht in haalbaarheid woningbouwplannen

In de Randstedelijke provincies zijn voldoende woningbouwplannen, maar blijft de realisatie van woningen achter bij de gestelde doelen in de Woondeals. Dit heeft onder andere te maken met de haalbaarheid van de woningbouwplannen. Bij het invoeren van de woningbouwplannen zijn gemeenten soms te positief over de haalbaarheid ervan. Alle vier de provincies hebben regelmatig contact met gemeenten en proberen een zo realistisch mogelijk beeld te krijgen van de haalbaarheid van de woningbouwprojecten. Hierbij vallen de werkwijzen van de provincie Utrecht en Noord-Holland op.

De provincie Utrecht heeft een werkwijze ontwikkeld waarin ze elk anderhalf jaar in gesprek gaat met alle Utrechtse gemeenten over de haalbaarheid van de woningbouwplannen van de gemeenten. De provincie is van plan om de frequentie van dit soort gesprekken met gemeenten te verhogen naar een of twee keer per jaar.

De provincie Noord-Holland heeft in 2024 onderzoek gedaan bij 24 van de 44 gemeenten in de provincie. Uit de *reality check* in Noord-Holland bleek dat de realisatie van woningbouw achterblijft op de doelstellingen uit de Woondeals. Op basis van de uitkomsten van de *reality check* besloot de provincie zelf met extra maatregelen te komen om woningbouw in de provincie te versnellen.

3.2 Handelen als één overheid

Aanbeveling 3 – Optimaliseren gezamenlijke inzet en aanpak

Continueer in IPO-verband het overleg met Rijk en VNG over het optimaliseren van de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave als één overheid. Doe dit in goed overleg met woningcorporaties en marktpartijen. Zet daarbij in op een langdurige aanpak, waarbij het cruciaal is dat wordt gestreefd naar een slagvaardige samenwerking in toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen. Maak daarbij gebruik van het rapport 'Samen bouwen aan resultaten' van de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen.

Toelichting

De rol van de provincie in de totale woningbouwopgave is relatief beperkt, ook na invoering van het wetvoorstel Versterking regie volkshuisvesting. Woningbouw is een complexe, grote maatschappelijk opgave waar veel verschillende partijen bij betrokken zijn, ieder met eigen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Voor het oplossen van majeure knelpunten die woningbouw belemmeren is eerst en vooral het Rijk aan zet, in goed overleg en in samenwerking met provincies, gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen.

Het kabinet wil fors inzetten op versnelling van de woningbouw. De recent ingestelde ministeriële Taskforce Versnelling Woningbouw wil in september 2026 een aanpak

presenteren voor het versnellen van de woningbouw en vervolgens – als dat nodig is – de Woondeals actualiseren. Dit biedt de provincie Noord-Holland en andere provincies mogelijkheden om in de komende periode met het kabinet en andere partijen nadere afspraken te maken over de gezamenlijke beleidsinzet op de woningbouwopgave die slagvaardig is en over toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen die daarvoor nodig zijn.

Daarbij acht de Rekenkamer het van belang dat partijen de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden onderling goed afstemmen, zodat zij elkaar versterken en aanvullen en overlap en ondoelmatigheden zoveel mogelijk voorkomen. Het uitgangspunt van de Woondeals is immers dat Rijk, provincies en gemeenten als één overheid samenwerken en gezamenlijk meer regie voeren om de woningbouwopgave op te lossen. Dit is recent bevestigd door de minister van VRO die stelt dat 'de opgaven waar dit kabinet voor staat vragen om één overheid die duidelijk kiest, samenwerkt en levert. In gezamenlijkheid. Alleen door samen te werken kunnen we resultaten boeken waar mensen op rekenen. Daar is de inzet van de volledige Rijksdienst, de medeoverheden en de publieke dienstverleners keihard bij nodig. Hierbij hecht dit kabinet veel waarde aan de samenwerking met de Tweede en Eerste Kamer, medeoverheden en maatschappelijke organisaties.'⁶⁴

Een voorbeeld waarbij afstemming tussen Rijk en provincie nodig is, is bij het programma Uitvoeringskracht Woningbouw als onderdeel van de aanpak van de Taskforce Versnelling Woningbouw. Dit programma moet zorgen voor capaciteitsversterking bij provincies en gemeenten voor woningbouw. Tegelijkertijd heeft de provincie Noord-Holland zoals eerder aangegeven een subsidie voor extra personele capaciteit bij gemeenten en is de provincie voornemens om een projectmanagementbureau op te zetten die gemeenten kan ondersteunen bij woningbouwprojecten. Deze verschillende regelingen en initiatieven vragen om een onderling goede afstemming, zodat zij elkaar aanvullen en niet overlappen. Een ander voorbeeld waarbij afstemming tussen Rijk en provincie nodig is, is bij de financiering van onrendabele toppen bij woningbouwprojecten. Het Rijk heeft daarvoor de Woningbouwimpuls: een specifieke uitkering voor gemeenten die woningbouwprojecten met een financieel tekort willen realiseren, terwijl de provincie ook dergelijke woningbouwprojecten subsidieert via het Investeringskader.

Bij de interbestuurlijke samenwerking vraagt de Rekenkamer aandacht voor het rapport 'Samen bouwen aan resultaten' van de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen van november 2025.⁶⁵ Hierin staan aanbevelingen om de grote, maatschappelijke opgaven van ons land, waaronder woningbouw, via goede interbestuurlijke verhoudingen effectief aan te pakken. In de afgelopen jaren stonden die verhoudingen onder druk doordat afspraken onvoldoende werden nagekomen, er te weinig aandacht voor uitvoerbaarheid was en financiële discussies het gesprek overheersten. De Studiegroep pleit voor een nieuwe start binnen de interbestuurlijke verhoudingen gebaseerd op samenwerking, uitvoerbaarheid en respect voor ieders democratische rol en reikt vijf bouwstenen aan voor toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen.

⁶⁴ Ministerie van VRO, Beleidsbrief Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, 26 april 2026

⁶⁵ Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen (2025), Samen bouwen aan resultaten. Vijf bouwstenen voor toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen, november 2025

4. Reactie Gedeputeerde Staten

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Randstedelijke Rekenkamer
T.a.v. De heer M. Santhagens
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

1 | 3

Verzenddatum

Betreft: Bestuurlijke reactie onderzoek Stimulering woningbouw

Geachte heer Santhagens,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van de bevindingen van uw gedegen onderzoek naar de rol van de provincie bij de uitvoering van woningbouw. Met deze brief geven wij u hierbij graag de gevraagde bestuurlijke reactie op uw conclusies en aanbevelingen.

Kenmerk

Uw kenmerk

2026/RR/050

Algemeen

Wij zijn verheugd over de positieve waardering van de rekenkamer over onze inzet voor woningbouw. Wij zien uw rapport als een bevestiging dat wij met onze aanpak voor versnelling woningbouw op de goede weg zijn, ook al blijven de resultaten als gevolg van grote (landelijke) knelpunten voortschrijdend langzaam achter bij onze – en de nationale en gemeentelijke – doelstellingen.

Wij delen uw conclusie dat de rol van de provincie in de woningbouw beperkt is, maar wél van belang. Met onze aanpak hebben wij ervoor gekozen om meer dan in het verleden een actieve rol te nemen om woningbouw te stimuleren, een rol die verder gaat dan de traditionele rol van provincies op dit vlak. Terecht stelt u hierbij dat woningbouw een langdurige opgave is. Dit betekent dat resultaten ook pas na langjarige inzet duidelijk zullen worden, verhogen van de jaarlijkse bouwstroom vraagt langdurig commitment en inzet van alle betrokken partijen.

In uw rapport doet u waardevolle aanbevelingen voor de toekomst en het vergroten van onze impact. Wij zullen uw aanbevelingen hieronder één voor één doorlopen.

Aanbeveling 1, integrale benadering en structurele aanpak

Wij herkennen ons in uw aanbeveling 1.a om andere beleidsterreinen die van invloed zijn op woningbouw meer structureel en integraal te betrekken. Dit doen wij via onze Omgevingsvisie en versnellingstafels. In aanvulling hierop start medio juni een interne "tafel" waar op managementniveau de relevante beleidsterreinen vertegenwoordigd zijn, woningbouwcasussen worden besproken en het mandaat ligt om integraal afgewogen voorstellen aan ons voor te leggen. Wij menen door deze werkwijze uw aanbeveling geborgd te hebben..

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Ten aanzien van aanbevelingen 1 b, c en d ten aanzien van de meerjarige aanpak en verbeteren van de versnellingsaanpak geldt dat wij dit meenemen in de actualisatie van de woondeals, onze versnellingsaanpak en het komend jaar op te stellen provinciaal volkshuisvestingsprogramma. In deze samenhangende aanpakken werken we onze langjarige en integrale inzet op woningbouw in lijn met de nieuwe Omgevingsvisie uit. Daarnaast wordt onze inzet op versnelling woningbouw jaarlijks bijgesteld vanuit de praktische en dynamische insteek van het 'Plan van aanpak versnellen woningbouw', dat leidend is voor de jaarlijkse werkzaamheden van het Team Gebiedsontwikkeling en onze bouwambassadeur.

Met betrekking tot aanbeveling 1.e geldt dat wij jaarlijks aan Provinciale Staten rapporteren over de resultaten van onze versnellingsaanpak vanuit de voortgang van de Actieagenda wonen en versnelling woningbouw, de versnellingsaanpak en de voortgang Woondeals (dit laatste o.a. via onze Monitor Woningbouw). Om de beperkte capaciteit van onze gebiedsontwikkelaars doelmatig voor versnellen woningbouw in te kunnen zetten, blijven wij via de bestaande voortgangsrapportages invulling geven aan deze aanbeveling.

Specifiek ten aanzien van uw op conclusie 2.2 (pagina 30), behorende bij deze aanbeveling 1 en betreffende de subsidie van ons 'Investeringskader Woningbouw en Duurzame Bereikbaarheid' stelt u dat wij meer duidelijkheid zouden kunnen verschaffen over de subsidievoorwaarden en het toetsingskader om voor subsidie in aanmerking te komen en meer ondersteuning kunnen bieden bij het aanvragen van een subsidie. Wij hebben bij de instelling van dit Investeringskader echter nadrukkelijk gekozen voor voorwaarden op hoofdlijnen, om zo ruimte te creëren om echt maatwerk te kunnen bieden daar waar het de woningbouw echt helpt, in plaats van een specifieke subsidieregeling waarop iedereen kan inschrijven. Wij faciliteren aanvragers via ons Loket voor versnellen woningbouw.

Aanbeveling 2 – Monitoring en overleg

Wij delen uw aanbeveling dat wij als provincie een belangrijke rol hebben om te zorgen voor de juiste voorwaarden om te kunnen sturen op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden in de provincie Noord-Holland.

Terecht constateert u in aanbeveling 2.a dat het hiervoor van belang is om behalve de programmering ook een beter beeld te krijgen van de realisatie en dan vooral t.a.v. de betaalbaarheidscategorieën. Zoals u daarnaast ook zelf concludeert, zijn we hiervoor afhankelijk van de landelijk informatiebronnen. Het Rijk en het CBS werken continu aan het verbeteren en verfijnen van de data, ook om deze beter in lijn te brengen met de Wet versterking regie op de volkshuisvesting (Wvr) en het kunnen volgen van en toezicht houden op de betaalbaarheidsopgave van de woningbouw. Via actieve deelname aan diverse klankbord- en werkgroepen zetten we in op het vergroten van de urgentie en het verkrijgen van deze data. Zodra deze data van Rijk/CBS beschikbaar is, wordt deze opgenomen in onze provinciale monitoring.

Met aanbeveling 2.b adviseert u om voortgangsdata te laten volgen door concrete acties. Dit doen we momenteel al via onze versnellingsaanpak en de Woondeal-overleggen met Rijk en gemeenten. Na vaststelling van de Wvr wordt dit onderdeel van onze formele toezichtrol. In ons provinciaal volkshuisvestingsprogramma wordt

daarom momenteel uitgewerkt hoe we invulling geven aan het nauwgezet volgen van de woningbouw- en betaalbaarheidsdoelstellingen en bijsturen waar nodig.

Uw aanbeveling 2.c om te stimuleren dat via versnellingstafels Publiek Private Monitoring (PPM) wordt gebruikt en concrete woningbouwprojecten besproken worden nemen wij eveneens ter harte. Aan uw aanbeveling wordt met een gecombineerde aanpak invulling gegeven. Zo hebben wij samen met het Rijk afgelopen jaar een aanvullende actie gezet op het verbeteren van de versnellingstafels en stimuleren van lokale tafels. De uitkomst hiervan wordt momenteel geïmplementeerd. Daarnaast zijn via onze nieuwe Monitor Plancapaciteit (MPC), van bureau Clappform, de mogelijkheden voor PPM verruimd. Hierdoor kunnen gemeenten, bouwers en versnellingstafels hiervan eenvoudiger en effectiever gebruikmaken om de voortgang van woningbouw te bespreken en knelpunten eerder te signaleren.

Aanbeveling 3 – Optimaliseren gezamenlijke inzet en aanpak

Uw aanbeveling 3 om in IPO-verband het overleg met Rijk en VNG over het optimaliseren van de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave als één overheid te continueren nemen wij eveneens ter harte.

Dit is onderdeel van de actualisatie woondeals, waarin het creëren van de juiste voorwaarden om te bouwen – en ieders rol daarin (Rijk/provincies/gemeenten) – belangrijke basis zijn voor de samenwerkingsafspraken tussen Rijk, gemeenten en provincie. De vijf bouwstenen uit het door u genoemde rapport 'Samen bouwen aan resultaten' van de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen zijn goede uitgangspunten voor de interbestuurlijke samenwerking op het gebied van woningbouw en de actualisatie van de woondeals. Deze vijf bouwstenen passen wij nu bijvoorbeeld ook al toe in de samenwerking tussen Rijk en regio in de Novex MRA.

Tot slot willen wij opmerken dat de tijd, die u ons heeft gegeven voor onze bestuurlijke reactie, wel erg kort was.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

5. Nawoord

De Randstedelijke Rekenkamer dankt Gedeputeerde Staten (GS) voor de reactie op de conclusies en aanbevelingen. Wij waarderen dat GS de aanbevelingen waardevol vinden en aangeven dat de aanbevelingen bijdragen aan het vergroten van de impact van de provincie. De reactie van GS geeft ons geen aanleiding tot het maken van nadere opmerkingen. De behandeling van het rapport in Provinciale Staten zien wij met belangstelling tegemoet.

Colofon

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam
020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl
www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 14 september 2026

Onderwerp: Rekenkamer Rapport Stimulering woningbouw. De rol van de provincie in beeld.

Kenmerk: AD/STG

Bijlagen:

- Rekenkamer Rapport Stimulering woningbouw. De rol van de provincie in beeld.
- Begeleidende brief Randstedelijke Rekenkamer aan PS

1. Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur (artikel 183 van de Provinciewet). In dit kader heeft de Randstedelijke Rekenkamer het rapport “Stimulering woningbouw, de rol van de provincie in beeld” aan Provinciale Staten aangeboden. Provinciale Staten behandelt rekenkamerrapporten standaard in de betreffende commissie en rondt deze af met een Statenbesluit. Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken welke instrumenten de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland inzetten om woningbouw te stimuleren en knelpunten op te lossen en hoe dit in de praktijk verloopt. Daarbij wordt aangegeven welke verbeteringen mogelijk zijn en wat de provincies van elkaar kunnen leren.

In de begeleidende brief aan Provinciale Staten schrijft de Rekenkamer dat het onderzoek is uitgevoerd naar de inzet van de provincie om woningbouw te stimuleren en knelpunten op te lossen. Op basis van de conclusies doet de Rekenkamer drie aanbevelingen. Aanbeveling 1 en 2 gaan over wat de provincie Noord-Holland zelf anders en nog beter kan doen bij de stimulering van woningbouw. Aanbeveling 3 gaat over gezamenlijke inzet.

De commissie Ruimte heeft op 24 augustus een technische briefing hierover met de Randstedelijke Rekenkamer georganiseerd en in de commissievergadering van 14 september 2026 het rapport besproken en adviseert aan PS te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

2. Onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag is: Hoe verloopt de provinciale inzet om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?

De centrale onderzoeksvraag wordt beantwoord aan de hand van vijf deelvragen:

1. Welke overheden, overheidsorganisaties en marktpartijen zijn bij de realisatie van woningbouw betrokken en wat is specifiek de rol van de provincie?

2. Wat zijn de doelen van de provincie op het gebied van woningbouw?
3. Welke instrumenten zet de provincie in om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?
4. Hoe verloopt de inzet van de provinciale instrumenten in de praktijk om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?
5. Welke verbeteringen zijn mogelijk bij de provinciale inzet om woningbouwrealisatie te stimuleren en knelpunten op te lossen?

De Rekenkamer onderzocht vijf soorten instrumenten waarmee de provincie woningbouw kan stimuleren: subsidies voor extra capaciteit en expertise, subsidies voor het financieren van tekorten bij woningbouw, monitoring van de voortgang bij woningbouw, overleg over de voortgang van woningbouw en onderzoek en kennisdeling. Voor de beantwoording van de onderzoeksvraag is er gebruikgemaakt van onder andere interviews, beleidsdocumenten en een enquête.

3. Conclusies, aanbevelingen en reactie van GS

3.1 Conclusies

De onderzoeksvraag wordt beantwoord aan de hand van één algemene conclusie en vier deelconclusies. De Rekenkamer concludeert in algemene zin dat de provincie Noord-Holland zich actief inzet om woningbouw te versnellen, maar de woningbouwdoelen voor 2030 worden naar verwachting niet gehaald door hardnekkige knelpunten zoals stikstof, netcongestie, financiële tekorten en beperkte capaciteit bij gemeenten. De provincie kan haar inzet versterken met een meer structurele, langjarige aanpak, betere interne afstemming en verbeterde monitoring. Voor oplossingen is vooral gezamenlijke actie van het Rijk, provincies, gemeenten en marktpartijen nodig. De vier deelconclusies gaan over (1) het doel en aanpak van de provincie, (2) subsidie extra personele capaciteit en onrendabele toppen, (3) monitoring en overleg, (4) kennisdeling

Op basis van de conclusies doet de Rekenkamer drie aanbevelingen. Aanbeveling 1 en 2 gaan over wat de provincie Noord-Holland zelf anders en nog beter kan doen bij de stimulering van woningbouw. De Rekenkamer acht deze aanbevelingen van belang om de doeltreffendheid van de inzet van de provincie verder te verbeteren. Aanbeveling 3 gaat over gezamenlijk inzet.

3.2 aanbevelingen

Aanbeveling 1: Integrale benadering en structurele aanpak

Versterk de provinciale aanpak bij het stimuleren van woningbouw op de volgende onderdelen:

- a. Betrek andere beleidsterreinen (zoals natuur, energie en mobiliteit) die van invloed zijn op woningbouw meer structureel en integraal en borg dit in de besluitvorming.
- b. Maak duidelijk voor welke knelpunten bij woningbouw de provincie zich meerjarig inzet, hoe de provincie dit wil doen en wat dat oplevert.

- c. Verken hoe het instrumentarium van de provincie voor het stimuleren van woningbouw anders en beter kan worden vormgegeven. Breng daarbij verschillende alternatieve beleidsinstrumenten in beeld en geef inzicht in de mate waarin deze instrumenten bijdragen aan de provinciale doelen.
- d. Evalueer het instrumentarium periodiek voor meer inzicht in de doeltreffendheid en stuur zo nodig bij.
- e. Rapporteer hierover aan Provinciale Staten

Aanbeveling 2: Monitoring en overleg

Zorg voor de juiste voorwaarden om te kunnen sturen op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden in de provincie Noord-Holland:

- a. Verbeter de kwaliteit van de monitors die gebruikt worden om de woningbouwplannen en de woningbouwrealisatie te volgen, bijvoorbeeld door de betaalbaarheid van gerealiseerde woningen inzichtelijk te maken.
- b. Blijf concrete acties aan de uitkomsten van de monitors verbinden, als blijkt dat woningbouw achterblijft bij de beoogde doelen, bijvoorbeeld via overleg of een gerichte extra inzet van de provincie.
- c. Stimuleer als voorzitter en deelnemer aan de versnellingstafels dat aan de tafels of lokale tafels de PPM wordt gebruikt en concrete woningbouwprojecten besproken worden.

Aanbeveling 3: Optimaliseren gezamenlijke inzet en aanpak

Continueer in IPO-verband het overleg met Rijk en VNG over het optimaliseren van de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave als één overheid. Doe dit in goed overleg met woningcorporaties en marktpartijen. Zet daarbij in op een langdurige aanpak, waarbij het cruciaal is dat wordt gestreefd naar een slagvaardige samenwerking in toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen. Maak daarbij gebruik van het rapport 'Samen bouwen aan resultaten' van de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen

3.3 reactie GS

Gedeputeerde Staten heeft per brief gereageerd op de conclusies en aanbevelingen genoemd in het rapport. GS heeft in de brief bestuurlijk gereageerd op de conclusies en aanbevelingen. GS deelt de conclusie dat de rol van de provincie beperkt is, maar wel van belang. Op elk van de drie aanbevelingen wordt gereageerd. Voor de volledige reactie van GS zie pagina 47 tot en met 49 van het rapport.

4. Voorstel

De aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer bij het rapport Stimulering Woningbouw, de rol van de provincie in beeld zijn als besluitpunten opgenomen in het ontwerpbesluit met het voorstel deze te onderschrijven, met de opdracht aan GS deze uit te voeren.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

M. Poot, voorzitter Statencommissie Ruimte,

S. Neeskens, griffier Statencommissie Ruimte

Ontwerpbesluit

Nr. 58-2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

- gelezen de voordracht van Statencommissie Ruimte van 14 september 2026;
- gelezen het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, getiteld “Stimulering woningbouw. De rol van de provincie in beeld”
- gelet op de bespreking en het advies van de Statencommissie Ruimte van 14 september 2026;

besluiten:

GS op te dragen uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen:

1. Versterk de provinciale aanpak bij het stimuleren van woningbouw op de volgende onderdelen:
 - a. Betrek andere beleidsterreinen (zoals natuur, energie en mobiliteit) die van invloed zijn op woningbouw meer structureel en integraal en borg dit in de besluitvorming.
 - b. Maak duidelijk voor welke knelpunten bij woningbouw de provincie zich meerjarig inzet, hoe de provincie dit wil doen en wat dat oplevert.
 - c. Verken hoe het instrumentarium van de provincie voor het stimuleren van woningbouw anders en beter kan worden vormgegeven. Breng daarbij verschillende alternatieve beleidsinstrumenten in beeld en geef inzicht in de mate waarin deze instrumenten bijdragen aan de provinciale doelen.
 - d. Evalueer het instrumentarium periodiek voor meer inzicht in de doeltreffendheid en stuur zo nodig bij.
 - e. Rapporteer hierover aan Provinciale Staten.
2. Zorg voor de juiste voorwaarden om te kunnen sturen op het aantal en het soort woningen dat gerealiseerd moet worden in de provincie Noord-Holland:
 - a. Verbeter de kwaliteit van de monitors die gebruikt worden om de woningbouwplannen en de woningbouwrealisatie te volgen, bijvoorbeeld door de betaalbaarheid van gerealiseerde woningen inzichtelijk te maken.
 - b. Blijf concrete acties aan de uitkomsten van de monitors verbinden, als blijkt dat woningbouw achterblijft bij de beoogde doelen, bijvoorbeeld via overleg of een gerichte extra inzet van de provincie.
 - c. Stimuleer als voorzitter en deelnemer aan de versnellingstafels dat aan de tafels of lokale tafels de PPM wordt gebruikt en concrete woningbouwprojecten besproken worden.
3. Continueer in IPO-verband het overleg met Rijk en VNG over het optimaliseren van de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave als één overheid. Doe dit in goed overleg met

woningcorporaties en marktpartijen. Zet daarbij in op een langdurige aanpak, waarbij het cruciaal is dat wordt gestreefd naar een slagvaardige samenwerking in toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen. Maak daarbij gebruik van het rapport 'Samen bouwen aan resultaten' van de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

S. Buitelaar

BEL/MOB

Telefoonnummer

sander.buitelaar@noord-holland.nl

1 | 3

Betreft: Ontwerpbesluit eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Geachte leden,

Hierbij verzoeken wij u deze brief (met bijlagen) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Ruimte van 14 september 2026 te plaatsen.

Wat is de reden?

Uiterlijk 31 december 2026 moeten geluidproductieplafonds (GPP's) voor onze provinciale wegen zijn vastgesteld.

Wat vragen wij aan de commissie?

De meeste uitgangspunten voor GPP's volgen uit de Omgevingswet. Bij toepassing van de wettelijke basisregel moet de werkruimte bijvoorbeeld altijd 1,5 dB zijn. Hiervan kan niet worden afgeweken.

De provincie kan, voor wat betreft de beleidsruimte, alleen keuzen maken bij de volgende onderdelen:

- a) *Welke verkeersintensiteiten in de basisregel worden gebruikt.*
Gedeputeerde Staten stellen voor om wat betreft de verkeersintensiteit scenario: 'actueel' – intensiteit van 2024 te gebruiken.
- b) *Welke recente projecten worden opgenomen.* Gedeputeerde Staten stellen voor om de volgende projecten uit het iMPi in de GPP's te verwerken: HOV-12, N197-04, N201-33, N231-15, N236-11, N245-15, N247-16, N247-25, N248-15, N417-02 en N516-04. Voor deze projecten is eerder geluidonderzoek uitgevoerd en het definitieve besluit onherroepelijk. Bij 2% van de GPP's wordt hierdoor uitgegaan van projectgegevens.
- c) *Of vrijwillig aangelegd geluidreducerend asfalt wel of niet wordt verwerkt in de GPP's.* Gedeputeerde Staten stellen voor om vrijwillig aangelegd geluidreducerend asfalt te verwerken in de GPP's.

Daarnaast stellen we voor beleid te ontwikkelen om bij het monitoren van de GPP's grip te hebben op de verkeersgroei, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van nieuwe woningen.

Over bovenstaande onderdelen gaan we graag met u in gesprek. De behandeling in de commissie verwerken wij als zienswijze op het stuk.

Verzenddatum

09 JULI 2026

Kenmerk

MOB20260629SB1

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Om welk GS-besluit gaat het?

Op 7 juli 2026 hebben wij het ontwerpbesluit voor de GPP's vastgesteld.

Op welk door PS vastgesteld beleidskader is dit voorstel gebaseerd of wat is de wettelijke grondslag voor dit voorstel?

Het invoeren van GPP's sluit goed aan op het Beleidskader gezonde leefomgeving. Met de GPP's krijgt de provincie namelijk een instrument waarmee wordt voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Getroffen geluidmaatregelen, onder andere door het Actieplan Geluid, blijven daardoor goed afgestemd op de situatie buiten. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties. GPP's zijn ook verplicht volgens de Omgevingswet. Het vaststellen en daarna het jaarlijks monitoren van GPP's is een nieuwe verplichte taak voor de provincie. GPP's moeten uiterlijk 31 december 2026 zijn vastgesteld.

Is dit voorstel eerder behandeld in een commissie of in PS?

Nee. Op 11 mei 2026 heeft over de GPP's een technische briefing plaatsgevonden in de commissie Ruimte.

Wat zijn de effecten van het voorstel?

GPP's hebben de wettelijke status van een omgevingswaarde. Als een overschrijding dreigt, is de provincie verplicht op tijd doelmatige maatregelen te nemen om een overschrijding te voorkomen. Hiervoor moet dan een project worden voorbereid via het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI). Met het beleid van het Actieplan Geluid en de Beleidsregels doelmatigheid geluidmaatregelen Noord-Holland wordt in het project bepaald welke maatregelen wel of niet worden genomen.

Wat zijn de financiële aspecten/risico's?

Bij het naleven van GPP's wordt het beleid van het Actieplan Geluid toegepast (werk-met-werk maken). De financiering van nieuwe geluidmaatregelen geschiedt via het iMPI en is onderdeel van de bestaande financiering van infrastructurele projecten.

Met wie is dit (extern) afgestemd?

In de periode 19 augustus tot 30 september 2026 ligt het ontwerpbesluit GPP's gedurende zes weken ter inzage voor eenieder om zienswijzen in te dienen. De zienswijzen worden beantwoord in een zienswijzennota en indien nodig worden de GPP's naar aanleiding van de zienswijzen aangepast.

Heeft inwonersparticipatie plaatsgevonden? Op welke manier?

Nee. Er heeft geen (burger)participatie plaatsgevonden. Inwoners worden betrokken via de hiervoor beschreven terinzagelegging.

Wanneer en hoe is/wordt over dit besluit gecommuniceerd?

De GPP's inclusief bijhorende brongegevens van het ontwerpbesluit staan op de provinciale website. Met een persbericht is dit actief onder de aandacht gebracht van de Noord-Hollandse media. Naar aanleiding van het persbericht zijn ook social media berichten verstuurd. Het persbericht is ook op onze website en in het digitale weekbericht geplaatst. Zo bereiken we ook gemeenten en maatschappelijke organisaties.

Vindt er een evaluatie van dit besluit plaats?

Nee. Wel worden de GPP's elk jaar gemonitord.

Is er een link met Europa?

Nee. Er is geen link met Europa.

Wat is de vervolgprocedure?

In onderstaande tabel zijn het proces en bijhorende planning samengevat.

Onderdeel	Aspect	Voor/door	Planning
Ontwerp GPP's	Inspraak	Eenieder	19 augustus - 30 september 2026
Definitieve GPP's	Vaststelling	Gedeputeerde Staten	December 2026
	Ingebruikname	Provincie en initiatiefnemers van nieuwbouwplannen	December 2026
	Informereren	Commissie Ruimte (C-agenda)	December 2026 - januari 2027
	Monitoring	Provincie	April elk jaar vanaf 2028

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

p.v.

provinciesecretaris

H.J. Schartman

1 bijlage(n)

Eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Inleiding

Uiterlijk 31 december 2026 moeten de geluidproductieplafonds (GPP's) voor onze provinciale wegen zijn vastgesteld. Via de omgevingsverordening is geregeld dat Gedeputeerde Staten hiervoor het bevoegd gezag zijn.

Hierna worden de volgende onderwerpen behandeld:

1. Doel GPP's
2. Waarom krijgen we GPP's
3. Uitleg GPP's en geluidaandachtsgebied
4. Naleving GPP's
5. Relaties tussen GPP's, andere geluidtaken
6. Invulling beleidsruimte bij eerste vaststelling GPP's
7. Gevolgen van GPP's voor nieuwbouw
8. Beleid ontwikkelen voor grip op verkeersgroei
9. Financiële gevolgen van GPP's
10. Communicatie
11. Verdere proces en planning

1. Doel GPP's

Het doel van GPP's is de leefomgeving beschermen tegen overlast door de (ongeremde) groei van geluid. Het voor u liggend ontwerpbesluit richt zich op de groei van geluid dat wordt veroorzaakt door wegverkeer op onze provinciale wegen. In de Omgevingswet staat dat de provincie GPP's moet vaststellen en monitoren.

2. Waarom krijgen we GPP's?

De wetgeving voor geluid is vernieuwd bij de invoering van de Omgevingswet. Het voorkomen van de groei van geluid was daarbij één van de belangrijkste verbeterdoelen, wat met GPP's wordt geregeld. Rijkswegen en hoofdspoorwegen hebben sinds 2012 GPP's. Het systeem van de provinciale GPP's sluit hierop aan.

Voorheen werden geluideffecten van onze provinciale wegen alleen beoordeeld in specifieke situaties, zoals bij wegprojecten en het Actieplan Geluid. Met GPP's wordt de hoeveelheid geluid altijd begrensd en bewaakt.

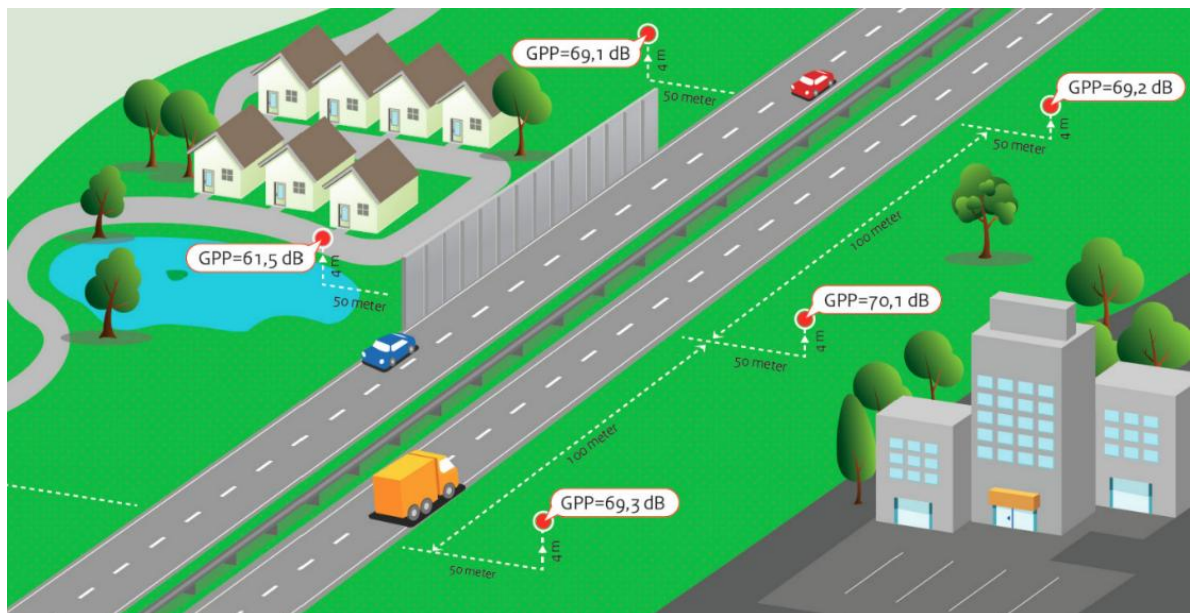
3. Uitleg GPP's en geluidaandachtsgebied

GPP's geven de maximale hoeveelheid geluid weer dat het wegverkeer mag produceren op vaste beoordelingslocaties. GPP's moeten met een model berekend worden volgens een wettelijk rekenvoorschrift. GPP's gelden aan beide zijden van de weg, op maximaal 60 meter van de weg en om de ongeveer 100 meter. Figuur 1 geeft een schematische weergave van het systeem van GPP's. De GPP's van onze provinciale wegen volgens het ontwerpbesluit zijn weergegeven in de [webviewer](#) op onze website.

De waarde van een GPP verschilt per locatie. De waarde is afhankelijk van kenmerken van de weg en de nabije omgeving. Bij eerste vaststelling is de waarde van een GPP volgens de wettelijke basisregel de actuele hoeveelheid geluid die het verkeer produceert plus een 'werkruimte' van 1,5 decibel (dB)¹. Door deze werkruimte kan het verkeer maximaal ongeveer 40% groeien, als alle overige omstandigheden, zoals de ligging van de weg en de wegverharding, gelijk blijven.

Op locaties van recente projecten mag worden afgeweken van de basisregel. In dat geval wordt de waarde van het GPP gebaseerd op projectgegevens. Dat is verder toegelicht bij paragraaf 6 'Invulling beleidsruimte bij eerste vaststelling GPP's'.

Gelijktijdig met de GPP's worden ook geluidaandachtsgebieden rondom de provinciale wegen vastgesteld. Het zijn gebieden waarbinnen het geluid van provinciale wegen hoger kan zijn dan de standaardwaarde van 50 dB, rekening houdend met de maximaal mogelijke geluidproductie volgens de GPP's. Deze gebieden gelden alleen voor nieuw te ontwikkelen geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen. Ze geven weer tot welke afstand geluideffecten van provinciale wegen relevant kunnen zijn. Als nieuwbouw binnen een geluidaandachtsgebied wordt ontwikkeld, moet de initiatiefnemer volgens de Omgevingswet een geluidonderzoek uitvoeren. In dat onderzoek wordt dan bepaald hoeveel geluid op de gevels precies wordt verwacht. Als dat hoger is dan 50 dB, moet de initiatiefnemer in afstemming met de provincie maatregelen afwegen om het geluid te verlagen. De geluidaandachtsgebieden worden volgens een wettelijk rekenvoorschrift berekend op basis van de brongegevens van de GPP's. Omdat de waarde van een GPP verschilt per locatie, verschilt de breedte van een geluidaandachtsgebied ook per locatie,

Figuur 1 Schematische weergave van GPP's

¹ De werkruimte van 1,5 dB is vastgelegd in de Omgevingswet.

4. Naleving GPP's

Nadat de GPP's definitief zijn vastgesteld, moet de provincie elk jaar monitoren of het geluid binnen de GPP's blijft. De eerste monitoring gaat plaatsvinden in 2028. GPP's hebben de wettelijke status van een omgevingswaarde. Daarom is de provincie verplicht op tijd doelmatige maatregelen te nemen om overschrijdingen van GPP's te voorkomen. Met het beleid van het Actieplan Geluid² en de Beleidsregels doelmatigheid geluidmaatregelen Noord-Holland³ bepalen we welke maatregelen wel of niet worden genomen. Mogelijke maatregelen bij de weg zijn bijvoorbeeld geluidreducerend asfalt, een geluidscherm of verlaging van de maximumsnelheid.

Alleen als maatregelen bij de weg niet doelmatig of technisch onmogelijk zijn, mag een GPP worden verhoogd. Het niet nemen van maatregelen moet in dat geval worden onderbouwd met een onderzoek. De nieuwe waarde voor het GPP bevat dan ook nieuwe werkruimte voor verkeersgroei. Door een hoger GPP mag het geluid in geluidgevoelige ruimten van geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen, in de omgeving van dat GPP niet te hoog⁴ worden. Indien nodig, moet de provincie hiervoor de gevelisolatie verbeteren.

Voor naleving van de GPP's moeten we het geluid van de provinciale wegen elk jaar berekenen, onder andere op basis van verkeerstellingen. Om de vijf jaar moet de provincie een nalevingsverslag publiceren. Alle informatie en verslagen over de GPP's moet de provincie vastleggen in de Centrale voorziening geluidgegevens (CVGG). Dit is sinds de invoering van de Omgevingswet het centrale digitale systeem waarin alle geluidgegevens van Nederland worden verzameld en beheerd door het RIVM.

5. Relaties tussen GPP's, andere geluidtaken en het Beleidskader gezonde leefomgeving

Het invoeren van GPP's sluit goed aan op het Beleidskader gezonde leefomgeving. Met de GPP's krijgt de provincie namelijk een instrument waarmee wordt voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Getroffen geluidmaatregelen, onder andere door het Actieplan Geluid, blijven daardoor goed afgestemd op de situatie buiten. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties. De geluidsanering zorgt er daarbij voor dat de zwaarst belaste locaties extra aandacht krijgen, met hulp van subsidies van het Rijk.

² Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR759239>.

³ Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR759527>. Deze beleidsregels zijn tegelijk met het Actieplan Geluid vastgesteld.

⁴ Toegestane waarde volgt uit de wet en is 36 of 41 dB. De waarde is onder andere afhankelijk van het bouwjaar van het gebouw. Bij verhoging van een GPP wordt het geluid in elke geluidgevoelige ruimte met onderzoek bij het gebouw vastgesteld.

Wat is geluidsanering?

Sanering is een wettelijke taak voor de zwaarst belaste geluidgevoelige gebouwen door geluid van provinciale wegen. Bij sanering kan de omgeving geluidmaatregelen krijgen. Het gaat om maatregelen waarmee het geluid op de gevels wordt verlaagd en om gevelisolatie. Voor geluidsanering heeft het Rijk subsidies, waarmee een deel van de geluidmaatregelen kan worden betaald. De provincie moet eerst een lijst vaststellen waarop de zwaarst belaste geluidgevoelige gebouwen staan door het geluid van de provinciale wegen. Dit heet de saneringslijst. Deze lijst wordt gebaseerd op de maximaal mogelijke situatie met de GPP's. Het is verplicht een geluidgevoelig gebouw op deze lijst te zetten, als het geluid op de gevels hoger is dan 65 dB buiten de bebouwde kom of 70 dB binnen de bebouwde kom. De provincie kan de verplichte sanering uitbreiden met een vrijwillig deel. Voor de vrijwillige sanering worden 5 dB lagere normen gehanteerd. Gedeputeerde Staten moeten het saneringsprogramma uiterlijk 18 juli 2039 hebben vastgesteld. Deze wettelijke termijn is bewust heel ruim. Zo heeft de provincie voldoende mogelijkheden om de sanering optimaal te kunnen koppelen aan projecten en werkzaamheden bij beheer en onderhoud (werk-met-werk maken).

Maatregelen van het Actieplan Geluid worden verwerkt in de GPP's, zodat geborgd is dat geluideffecten van deze maatregelen voor bewoners gegarandeerd blijven. Het Actieplan Geluid volgt bij de uitvoering de programmering van het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (imPI). Als voor een locatie een overschrijding van een GPP dreigt, moet hiervoor een project worden voorbereid via het imPI. GPP's zijn immers omgevingswaarden en moeten worden nageleefd.

6. Invulling beleidsruimte bij eerste vaststelling GPP's

De meeste uitgangspunten voor GPP's volgen uit de Omgevingswet. Bij toepassing van de wettelijke basisregel moet de werkruimte (zie paragraaf '3 Uitleg GPP's en geluidaanbidsgebied') bijvoorbeeld altijd 1,5 dB zijn. Hiervan kan niet worden afgeweken. De provincie kan alleen keuzen maken bij de volgende onderdelen:

- a) Welke verkeersintensiteiten in de basisregel worden gebruikt;
- b) Welke recente projecten worden opgenomen;
- c) Of vrijwillig aangelegd geluidreducerend asfalt wel of niet wordt verwerkt in de GPP's.

Met deze onderdelen gaan we als volgt om.

Ad a) Basisregel gaat uit van verkeersintensiteiten van 2024

Deze verkeersintensiteiten beschrijven de actuele situatie. Diverse andere provincies hebben eenzelfde keuze gemaakt. Ook sluiten we hiermee aan op de aanpak voor de GPP's van de industrieterreinen van regionaal belang in de provincie. Voor deze terreinen moeten we ook GPP's vaststellen, die volgens de wet moeten zijn gebaseerd op de actuele vergunde situatie.

Naar de invloed van de mogelijke keuzen voor de verkeersintensiteiten in de basisregel is ook scenario-onderzoek uitgevoerd. Volgens de wet moeten verkeersintensiteiten uit de periode 2019-2024 komen. Verkeersintensiteiten van 2020-2022 kunnen niet worden gebruikt, omdat deze niet representatief zijn door de COVID-19 pandemie. Daardoor blijven verkeersintensiteiten van 2019, 2023 en 2024 over om uit te kiezen. In het onderzoek zijn de volgende scenario's beschouwd:

- 'minimaal': laagste verkeersintensiteit van de drie jaren;
- 'gemiddeld': gemiddelde intensiteit van de drie jaren;
- 'actueel': intensiteit van 2024;
- 'maximaal': hoogste intensiteit van de drie jaren.

Uit het onderzoek blijkt dat de scenariokeuze bij 80% van de onze telpunten van verkeerscijfers nauwelijks invloed heeft op de waarde van de GPP's. Bij de overige 20% is de invloed beperkt (maximaal 1 dB). Scenario's 'gemiddeld', 'actueel' en 'maximaal' zijn nauwelijks onderscheidend. In scenario 'minimaal' zullen sneller dreigende overschrijdingen van GPP's ontstaan. Voor de uitvoeringstrategie van het Actieplan Geluid blijkt scenario 'minimaal' ongunstig te zijn. Overschrijdingen treden in dit scenario vooral op waar weinig geluidoverlast is. Die locaties zijn momenteel ook laag geprioriteerd in de investeringsstrategie Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi). Bij voorkeur krijgen locaties met veel geluidoverlast eerder prioriteit. Op grond van het scenario-onderzoek is voor de basisregel uitgaan van verkeersintensiteiten van 2024 dus ook een verstandige keuze.

Voor enkele locaties zijn de verkeersintensiteiten van 2024 niet representatief. Dat geldt bijvoorbeeld bij tijdelijke wegomleidingen. Voor die locaties worden representatieve waarden uit 2019 of 2023 gebruikt. In de [webviewer](#) van de GPP's op onze website is per bronlijn vastgelegd welke verkeersintensiteiten zijn gebruikt.

Ad b) In ongeveer 2% van de GPP's verwerken we recente projecten.

De wet biedt deze mogelijkheid, als uitzondering op de basisregel. Voor de in de GPP's opgenomen projecten is eerder geluidonderzoek uitgevoerd (op basis van verkeersprognoses), waarbij ook maatregelen zijn afgewogen. Gebruik van de projectgegevens in de GPP's draagt bij aan betrouwbaar, consistent bestuur. Nog in procedure zijnde projecten worden verwerkt in de GPP's, als de definitieve besluitvorming over het project plaatsvindt voor 1 oktober 2026.

De volgende projecten uit het iMPi zijn verwerkt in het ontwerpbesluit van de GPP's: HOV-12, N197-04, N201-33, N231-15, N236-11, N245-15, N247-16, N247-25, N248-15, N417-02 en N516-04. Uit de [webviewer](#) van de GPP's op onze website volgt ook waar projectgegevens zijn gebruikt. Als verkeersintensiteiten van een recent project in de GPP's zijn verwerkt, is hierbij geen werkruimte van 1,5 dB opgeteld. De werkruimte zit dan immers al in de verkeersprognose van het project.

Ad c) Vrijwillig aangelegd geluidreducerend asfalt verwerken we altijd in de GPP's.

Dit asfalt is ooit aangelegd om geluidoverlast te verminderen. Door dit asfalt in de GPP's te verwerken worden de geluidreducerende effecten voor de omgeving geborgd. Deze keuze sluit aan op het beleid van het Actieplan Geluid.

7. Gevolgen van GPP's voor nieuwbouw

Met GPP's blijft de situatie voor nieuwbouw nagenoeg gelijk. Bij nieuwbouw van geluidgevoelige gebouwen moesten initiatiefnemers altijd al aantonen dat het geluid op de gevels voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. Met GPP's wordt dit geluid berekend op basis van de maximaal mogelijke productie binnen de GPP's. Omdat GPP's moeten worden nageleefd, blijft de nieuwbouw hierdoor goed beschermd tegen eventuele geluidtoenamen.

Voorheen moesten initiatiefnemers in het geluidonderzoek uitgaan van een verkeersprognose. De verkeersprognose is dus vervangen door de maximaal mogelijke geluidproductie binnen de GPP's, waarmee een robuuster uitgangspunt geldt.

Met de GPP's worden ook zogenoemde geluidaandachtsgebieden vastgesteld. Geluidonderzoek voor nieuwbouw is alleen nodig, als de nieuwbouw binnen zo'n gebied wordt ontwikkeld. Buiten geluidaandachtsgebieden vormt geluid van de provinciale wegen geen aandachtspunt. De breedte van het geluidaandachtsgebied is bepaald volgens wettelijke regels. Daarbij worden de brongegevens van de GPP's gebruikt. Bij hogere GPP's ligt de grens van het geluidaandachtsgebied automatisch verder van de provinciale weg. In de [webviewer](#) van de GPP's op onze website zijn ook bijhorende geluidaandachtsgebieden te zien.

8. Beleid ontwikkelen voor grip op verkeersgroei

Door aanpassingen bij wegen van andere bronbeheerders of door ruimtelijke ontwikkelingen kan de verkeersgroei op de provinciale wegen in korte tijd groter worden, waardoor GPP's eerder worden overschreden dan verwacht. Het is belangrijk om hier zo goed mogelijk grip op te hebben. In afstemming met andere overheden, gaan wij hiervoor beleid ontwikkelen, waarbij we ook mogelijkheden onderzoeken om initiatiefnemers van dit soort ontwikkelingen financieel te laten bijdragen aan geluidmaatregelen die wij moeten nemen om binnen de GPP's te blijven.

9. Financiële gevolgen van GPP's

De provincie is verantwoordelijk voor de financiering van de maatregelen, die nodig zijn voor het naleven van de GPP's. Echter, door de werkruimte in de GPP's zijn onder normale omstandigheden de komende 10 tot 15 jaar geen overschrijdingen van de GPP's te verwachten. Voorlopig worden daarom geen financiële gevolgen van de GPP's verwacht.

Als een overschrijding van een GPP optreedt, moet voor die locatie een project worden voorbereid via het iMPI. Dan wordt voor die locatie ook gelijk het beleid van het Actieplan Geluid toegepast (werk-met-werk maken). De financiering van nieuwe geluidmaatregelen geschiedt via het iMPI en is onderdeel van de bestaande financiering van infrastructurele projecten.

10. Communicatie

Op de provinciale website wordt op de geluidpagina uitleg gegeven over de GPP's met een verwijzing naar de locatie met de brongegevens. Na het vaststellen van de ontwerp GPP's publiceren wij de brongegevens via de [webviewer](#) op onze website. Via gebruikelijke wijze wordt dit kenbaar gemaakt, zodat eenieder hierop kan reageren. De brongegevens van de definitieve GPP's publiceren we in de CVGG (zie paragraaf 4 'Naleving GPP's').

11. Verdere proces en planning

Tabel 1 zijn het proces en bijhorende planning samengevat. Bij de terinzagelegging van het ontwerpbesluit publiceren wij dit document en de GPP's inclusief bijhorende brongegevens op onze website.

Tabel 1 Planning

Onderdeel	Aspect	Voor/door	Planning
Ontwerp GPP's	Vaststelling	Gedeputeerde Staten	7 juli 2026
	Inspraak	Bewoners en andere belanghebbenden	19 augustus – 30 september 2026
	Bespreken	Commissie Ruimte (B-agenda)	September 2026
Definitieve GPP's	Vaststelling	Gedeputeerde Staten	December 2026
	Ingebruikname	Provincie en initiatiefnemers van nieuwbouwplannen	December 2026
	Informereren	Commissie Ruimte (C-agenda)	December 2026 – januari 2027
	Monitoring	Provincie	April elk jaar vanaf 2028

Agenderingsverzoek C- naar B agenda

Verplaatsen van ingekomen stuk ter kennisname (C-agenda) naar de besprekagenda (B-agenda) van de vergadering van de Statencommissie. Het verzoek wordt ingediend bij de commissieadviseur.

Naam fractie / indiener: JA21 / Cynthia Gordijn

Naam commissie en datum: Commissie Ruimte van 14 september 2026

- *Verzoekt de brief op de C-agenda onder nr. 1594*

van: 24 september 2026

*onderwerp: brief Fietzersbond Bergen over het fietspad op de Blijdensteinsweg
ter bespreking te verplaatsen naar de B-agenda¹*

Aanleiding

Hieronder wordt de achtergrond van het onderwerp geschetst en aangegeven wat de aanleiding is voor het verzoek:

De Fietzersbond Bergen vraagt de aandacht van Provinciale Staten voor de keuze van Gedeputeerde Staten voor de oostelijke variant (variant 8) als vervanging van het fietspad aan de Blijdensteinsweg.

Aan deze keuze is een gezamenlijk traject voorafgegaan waarin de gemeente Bergen, ANWB, Fietzersbond, Fietsplatform, PWN, Staatsbosbeheer en de provincie Noord-Holland veertien alternatieven hebben onderzocht. Uiteindelijk bleven twee varianten over: de westelijke variant (7B) en de oostelijke variant (8). De westelijke variant heeft volgens de brief de voorkeur van de Fietzersbond, ANWB, NFTU en de gemeente Bergen; PWN en Staatsbosbeheer hebben een voorkeur voor de oostelijke variant.

De keuze voor de oostelijke variant heeft volgens de Fietserbond aanzienlijke gevolgen voor het recreatieve fietsnetwerk. De afstand tussen knooppunten 08 en 46 neemt met 2,8 kilometer toe, een populair recreatief rondje vanuit Bergen verdwijnt en het aantrekkelijke gedeelte van de route met zicht op het stuifduin gaat verloren. De Blijdensteinsweg maakt daarnaast deel uit van het landelijk fietsnetwerk en wordt ook gebruikt door fietsers op de internationale Europese Kustroute EuroVelo 12.

Daarnaast stelt de Fietzersbond dat de westelijke variant binnen de beschikbare vergunningruimte gerealiseerd kan worden en plaatst zij vraagtekens bij de onderbouwing om de resterende vergunningruimte voor andere activiteiten te reserveren. De gemeenteraad van Bergen heeft zich eerder raadsbreed uitgesproken voor behoud van het fietsnetwerk en ook het college van Bergen heeft volgens de brief een voorkeur voor de westelijke variant.

¹ Een verzoek tot het verplaatsen van een ingekomen stuk van de C- naar de B-agenda kan zodra deze op de Lijst ingekomen stukken staat.

Gezien de gevolgen voor het recreatieve fietsnetwerk, het lokale draagvlak en de vragen over de onderbouwing van de keuze tussen beide varianten, acht JA21 het wenselijk om deze keuze politiek te bespreken.

Het behandeldoel

Hieronder wordt aangegeven met welk doel de fractie de ingekomen brief op de agenda heeft gezet

- welke politieke vraag wil de indiener aan de orde stellen
- wat vraagt de indiener aan de andere fracties (de commissie, de portefeuillehouder)

JA21 wil met deze bespreking inzicht krijgen in de afweging die heeft geleid tot de keuze voor variant 8 en bezien of er voldoende aanleiding en ruimte bestaat om deze keuze te heroverwegen en alsnog te kiezen voor variant 7B.

Vragen aan Gedeputeerde Staten:

1. Welke inhoudelijke afweging heeft GS gemaakt tussen variant 7B en variant 8 en welke argumenten zijn uiteindelijk doorslaggevend geweest om voor variant 8 te kiezen?
2. GS noemt een toekomstbestendige oplossing en een verantwoorde besteding van overheidsgeld als argumenten.² Wat zijn de geraamde aanleg-, beheer- en onderhoudskosten en welk financieel verschil heeft bij de keuze meegewogen?
3. Klopt de constatering van de Fietzersbond dat variant 7B binnen de beschikbare vergunningsruimte gerealiseerd kan worden? Zo ja, welke concrete belemmeringen bestaan er dan nog en voor welke andere activiteiten wil GS de resterende vergunningruimte behouden?
4. In hoeverre vindt GS dat variant 8 voldoet aan het uitgangspunt van duurzame instandhouding van het fietsnetwerk, gezien de 2,8 kilometer langere verbinding en het verdwijnen van een bestaande recreatieve fietsronde?
5. Waarom heeft GS verzekerde toegang voor hulpdiensten expliciet als randvoorwaarde aan variant 8 verbonden en hoe verhoudt dit zich tot de zorgen van de gemeente Bergen over de brandveiligheid?
6. Is het op dit moment bestuurlijk en juridisch nog mogelijk om de keuze voor variant 8 te heroverwegen en alsnog variant 7B uit te voeren? Zo ja, tot welk moment kan die keuze worden gemaakt?

Wat vraagt de indiener aan andere fracties?

1. Vinden andere fracties dat GS voldoende heeft onderbouwd waarom variant 8 de voorkeur verdient boven 7B?
2. Vinden andere fracties dat het behoud van een aantrekkelijke en zo direct mogelijke fietsverbinding tussen Bergen aan Zee en Camperduin zwaar moet meewegen bij de keuze tussen beide varianten?
3. Zijn andere fracties van mening dat, wanneer variant 7B daadwerkelijk binnen de beschikbare vergunningruimte kan worden gerealiseerd en er geen zwaarwegende financiële

² Provincie Noord-Holland, 'Provincie kiest nieuwe route voor duinfietspad Blijdensteinsweg', juni 2026.

of veiligheidsbelemmeringen bestaan, deze variant opnieuw als voorkeursvariant moet worden overwogen?

4. Zijn andere fracties bereid GS te verzoeken de keuze voor 8 te heroverwegen indien uit de bespreking blijkt dat variant 7B een haalbaar alternatief is?

Nadere toelichting onderwerp:

De keuze voor het vervangende fietspad op de Blijdensteinsweg raakt niet alleen aan natuurbeleid, maar ook aan recreatie, bereikbaarheid en de kwaliteit van het provinciale fietsnetwerk. Variant 8 leidt volgens de Fietzersbond tot een omweg van 2,8 kilometer, het verdwijnen van een aantrekkelijk gedeelte van de duinroute en het vervallen van een populair recreatief rondje vanuit het Bergen.

Daar staat tegenover dat variant 7B volgens de Fietzersbond binnen de beschikbare vergunningruimte gerealiseerd kan worden. Indien dit inderdaad het geval is, vraagt JA21 zich af waarom de voor fietsers aantrekkelijkere variant niet gekozen kan worden. De vraag welke waarde wordt toegekend aan het behoud van de vergunningruimte voor andere activiteiten en hoe dit is afgewogen tegen recreatie en bereikbaarheid verdient daarom politieke bespreking.

JA21 acht het van belang dat Provinciale Staten deze afweging kan maken voordat de uitvoering van variant 8 zodanig is gevorderd dat een keuze voor variant 7B feitelijk niet meer mogelijk is.

Aan Provinciale Staten van Noord-Holland

Onderwerp: Blijdensteinsweg en agenda
Statencommissie Ruimte 24 augustus 2026

Statengriffie statengriffie@noord-holland.nl

Geachte leden van Provinciale Staten,

Nadat Fietzersbond, ANWB, Fietsplatform en wielersportbond NFTU in 2024 actievoerden voor behoud van de duinfietspaden, ging een gezamenlijke werkgroep aan het werk om alternatieve oplossingen te zoeken voor het fietspad op de Blijdensteinsweg. De gemeente Bergen, ANWB, Fietzersbond, Fietsplatform, PWN, Staatsbosbeheer en de provincie Noord-Holland onderzochten samen 14 alternatieven, waarvan er uiteindelijk 2 overbleven: een westelijke variant en een oostelijke variant. Na de afronding van dit, tot dan toe transparante en succesvolle participatietraject, duurde het uiteindelijk nog drie maanden tot de provincie de knoop doorhakte en koos voor de oostelijke variant. Het recreatiebelang werd hierbij volledig ondergeschikt gemaakt aan het natuurbelang. Het is ons volstrekt onduidelijk wat zich in deze drie maanden achter de schermen heeft afgespeeld. Van een transparant proces is hiermee wat ons betreft niet langer sprake. Dit besluit is niet in de geest' van de ActieAgenda Actieve Mobiliteit, waarin onder meer versterking van recreatieve netwerken van fietsers en wandelaars wordt beoogd.

De westelijke variant ligt net boven het oorspronkelijke pad en heeft de voorkeur van Fietzersbond, NFTU, ANWB en de gemeente Bergen. De oostelijke variant heeft vanaf het begin van het proces de voorkeur van PWN en SBB.

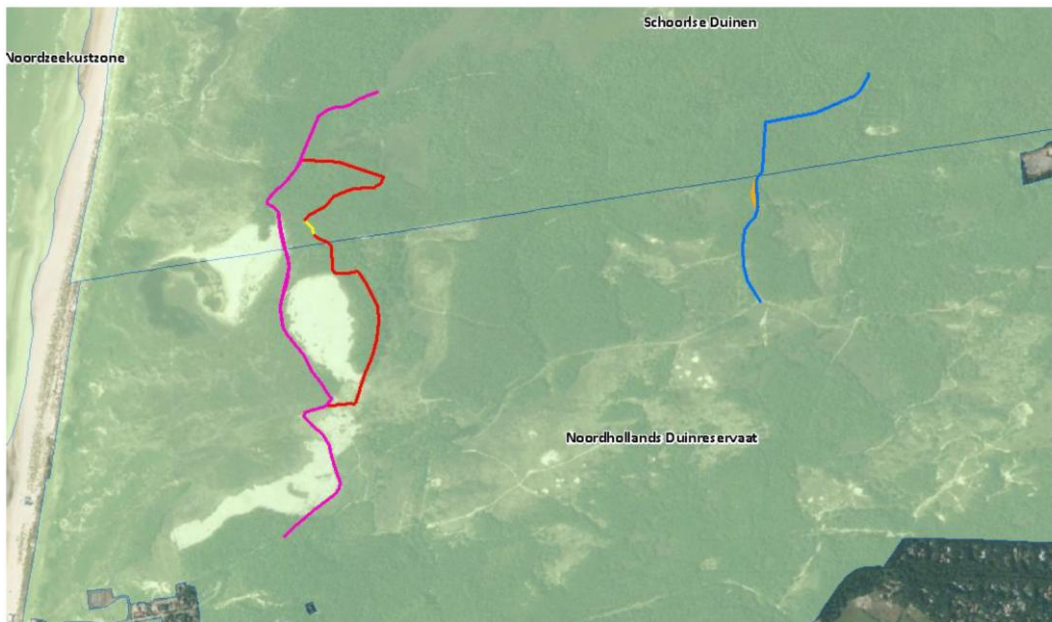
De westelijke variant heeft volgens de Fietzersbond grote voordelen:

- De mooiste route in het gebied met zicht op het stuifduin blijft gehandhaafd;
- Er wordt minimaal omgereden;
- Het recreatieve rondje vanuit zowel Bergen als Bergen aan Zee blijft gehandhaafd;
- Strandopgangen Schoorl aan Zee en Bergen aan Zee blijven goed bereikbaar.

De oostelijke variant heeft grote nadelen:

- De afstand tussen knooppunt 08 en 46 op de zeer drukke route Bergen aan Zee - Camperduin gaat van 5,5 km naar 8,3 km: een omweg van 2,8 km over een deels weinig inspirerende route.
- Een door veel Bergenaren en toeristen populair rondje vanuit Bergen met een afwisseling van bos en duin is met het oostelijke alternatief niet meer mogelijk. Het vervangende rondje vanuit Bergen, heen via de Uilenvangerweg, vervolgens het nieuwe pad en tot slot terug via de Blijdensteinsweg en Zwarte weg, mist de duinen en is lang niet zo aantrekkelijk als het oorspronkelijke rondje.
- De Blijdensteinsweg is een belangrijke fietsverbinding van en naar het strand en maakt bovendien deel uit van het landelijk fietsnetwerk. Van het fietsnetwerk

maken bewoners gebruik, maar ook bezoekers / toeristen en gebruikers van de internationale Europese Kustroute Veloroute12.

De huidige situatie (paars), de westelijke variant (rood) en de oostelijke variant (blauw).

De Fietzersbond heeft grote bezwaren tegen de gemaakte keuze voor de oostelijke variant:

- Fietzers van Bergen aan Zee naar Camperduin moeten 2,8 km omfietsen;
- Het aantrekkelijkste stuk van de duinroute met uitzicht op het stuifduin wordt opgeheven;
- Het populaire rondje vanuit Bergen wordt onmogelijk gemaakt.

Ons alternatief is haalbaar en mogelijk ook volgens de Omgevingsdienst. De kans op overstuiven van ons alternatief binnen 10 jaar achten wij minimaal. Uit onderzoek van de Omgevingsdienst is gebleken dat ons alternatief binnen de beschikbare vergunningruimte kan worden gerealiseerd. De provincie hanteert nu het argument dat de resterende vergunningsruimte voor andere activiteiten door dit alternatief teveel wordt beperkt. Wij vinden dit argument nogal willekeurig en slecht onderbouwd.

De keuze voor het oostelijk alternatief is inmiddels door Gedeputeerde Staten genomen. Het is op dit moment onduidelijk of dit besluit ook nog door Provinciale Staten zal worden behandeld. Wij verzoeken u om de brief van GS van 11 juni over de Blijdensteinsweg te bespreken van op de B-agenda te plaatsen. Daarbij verzoeken wij om afwijzing van variant 8 en een keuze voor variant 7B

De gemeenteraad van Bergen heeft op 17 april 2025 een raadsbrede motie aangenomen dat het fietsnetwerk in de duinen moet worden behouden. In een brief aan de gemeenteraad geeft ook het college van Bergen aan voorkeur te hebben voor variant 7B. Wij verwachten dan ook tegenstand van de gemeenteraad van Bergen tegen de keuze van de provincie voor variant 8.

Wij hopen en verwachten dat Provinciale Staten zich uitspreekt voor het behoud van de fietspadennetwerk en kiest voor variant 7B: de westelijke variant.

Met vriendelijke groet,

Namens fietzersbond Bergen

[Redacted signature]

Mondelinge vraag van mevr Vroom aan gedeputeerde Olthof over het nieuws dat er één vervoerder is die zich heeft ingeschreven voor het busvervoer in Noordwest Noord-Holland

Uit berichtgeving van de provincie blijkt dat slechts één vervoerder, Arriva, zich heeft ingeschreven voor de nieuwe concessie voor het busvervoer in NoordWest Noord-Holland. Dat er maar één inschrijving is binnengekomen, benadrukt volgens de provincie de uitdagingen waar het openbaar vervoer voor staat, waaronder stijgende kosten, personeelstekorten en veranderend reisgedrag. De leden van de D66-fractie vinden het zorgelijk dat er bij een concessie van deze omvang slechts één inschrijver is. Daarom heeft D66 de volgende vragen:

1. Heeft de provincie vooraf signalen ontvangen dat andere vervoerders zouden afzien van een inschrijving?
2. Welke gevolgen heeft het feit dat er slechts één inschrijver is voor de onderhandelings- en beoordelingspositie van de provincie?
3. Gaat de gedeputeerde hier concrete acties of maatregelen aan verbinden voor in de toekomst en bij andere concessies? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?
4. Welke stappen worden er ondernomen als Arriva niet voldoet aan de in de concessie gestelde eisen?
5. Ziet de gedeputeerde aanleiding om te onderzoeken waarom deze aanbesteding onvoldoende aantrekkelijk is gebleken voor meerdere vervoerders?
6. Mocht deze aanbesteding mislukken, bieden de recent aangekondigde nieuwe aanbestedingsregels van de EU meer ruimte voor aanbieders?

Rondvraag GroenLinks aan gedeputeerde Olthof

Aanbesteding Openbaar Vervoer concessie Noordwest Noord-Holland

Op 3 september werden we door Gedeputeerde Staten geïnformeerd over het aantal inschrijvers voor de aanbesteding van de Openbaar Vervoerconcessie Noordwest Noord-Holland. Dit blijkt er slechts 1 te zijn.

Voor GroenLinks is goed openbaar vervoer van groot belang. Daarom de volgende vragen aan de gedeputeerde mobiliteit:

Vraag 1: was de provincie ervan op de hoogte dat de huidige vervoerder niet zou inschrijven op de concessie? Is hier een gesprek over gevoerd met Transdev/Connexxion? Zo ja, welke reden gaf Transdev/Connexxion voor het niet inschrijven?

Vraag 2: vóór de vaststelling van het Programma van Eisen is er een marktconsultatieronde geweest. Waren er tijdens de marktconsultatie al signalen dat vervoerders weinig interesse hadden om in te schrijven? Zo ja, heeft de provincie overwogen om het PvE nog aan te passen of de aanbesteding uit te stellen?

Vraag 3: wat zijn de vervolgstappen als blijkt dat Arriva niet voldoet aan het PvE? En hoe worden de Staten hierin betrokken?

Rondvraag Commissie Ruimte– Simon Dijk (CDA)

Hobbels en opbollend wegdek op de N505 (Drechterlandseweg)

In het asfalt van de N505 (Drechterlandseweg) zijn op verschillende plekken duidelijke hobbels en opbollingen in het wegdek zichtbaar. Naar de oorzaak hiervan zijn al onderzoeken uitgevoerd. Een mogelijke verklaring is de aanwezigheid van staalslakken in de fundering van de weg. Staalslakken kunnen bij contact met water door een chemische reactie uitzetten, waardoor vervormingen en schade aan het bovenliggende wegdek kunnen ontstaan.

Inmiddels is het asfalt op sommige plekken zoveel omhooggekomen dat veel automobilisten zich genoodzaakt voelen om af te remmen. Dit kan vervolgens tot onveilige situaties lijden.

Vergelijkbare schadebeelden zijn ook zichtbaar op wegen elders in West-Friesland, waaronder polderwegen. Het CDA Stede Broec heeft hier op 2 juni jl. ook al aandacht voor gevraagd.

Omdat het CDA zich zorgen maakt over de gevolgen hebben wij de volgende vragen aan GS:

1. Is GS bekend met de hobbels en opbollingen in het wegdek van de N505, en zo ja welke onderzoeken zijn inmiddels uitgevoerd naar de oorzaak hiervan?
2. Wat zijn de belangrijkste conclusies uit deze onderzoeken en kan het College deze onderzoeken met Provinciale Staten delen?
3. Is bekend of bij de aanleg of reconstructie van de N505 destijds staalslakken of staalslakhoudende materialen in de fundering zijn toegepast?
4. Zijn er incidenten bekend waarbij een directe link te zien is met deze opbollingen?
Zo ja, kan GS uitleg geven over het aantal en de ernst van deze incidenten?
5. Heeft GS kennis van vergelijkbare situaties op andere wegen in Noord-Holland?
6. Welke maatregelen gaat de provincie nemen om de schade aan de N505 duurzaam te herstellen?
7. Hoe wil GS ervoor zorgen dat dergelijke situatie in de toekomst zich niet nogmaals voordoen?

Agenderingsverzoek C- naar B agenda

Verplaatsen van ingekomen stuk ter kennisname (C-agenda) naar de besprekagenda (B-agenda) van de vergadering van de Statencommissie. Het verzoek wordt ingediend bij de commissieadviseur.

Naam fractie/ indiener: PvdA, Amar Karar

Naam commissie en datum:

- *Verzoekt de brief op de C-agenda onder nr.1636*

van: 11

*onderwerp: Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland
ter bespreking te verplaatsen naar de B-agenda¹*

Aanleiding

Hieronder wordt de achtergrond van het onderwerp geschetst en aangegeven wat de aanleiding is voor het verzoek:

De PvdA hecht net als GS veel waarde aan een ordentelijk participatieproces omtrent wijzigingen van de omgevingsverordening. We willen partijen de kans geven tot inspraak. Daarnaast gaf GS aan dat alleen in het geval van zwaarwegende juridische bezwaren de besloten wijzigingen genomen op 29 juni niet op 1 januari 2027 in werking treden, maar een jaar later op 1 januari 2028.

GS schrijft over de mogelijkheid om de twee instructieregels apart ter inzage te leggen zodat alle mogelijke partijen kunnen inspreken en participeren. Echter, hiervoor kiest GS niet. Hierdoor worden de verbeteringen met een jaar uitgesteld en treden betere huisvestingsnormen voor arbeidsmigranten later in werking. Sommige mensen verkeren niet in de positie om zolang te kunnen wachten. Daarnaast bestaat het risico dat organisaties het komend jaar versneld vergunningen aanvragen, zolang de nieuwe normen nog niet gelden.

Het behandeldoel

Hieronder wordt aangegeven met welk doel de fractie de ingekomen brief op de agenda heeft gezet

- wat vraagt de indiener aan de andere fracties (de commissie, de portefeuillehouder)

Zijn de genoemde bezwaren van een dermate juridisch zwaarwegend belang dat de inwerkingtreding van de wijzigingen met een jaar moet worden uitgesteld? Wegen de nadelen van de uitgestelde wijzigingen niet zwaarder dan de bezwaren die in kaart zijn gebracht?

¹ Een verzoek tot het verplaatsen van een ingekomen stuk van de C- naar de B-agenda kan zodra deze op de Lijst ingekomen stukken staat.

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

S. Lehman

BEL/RSO

Telefoonnummer +31235144314
steven.lehman@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Uitvoering Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland

Verzenddatum

03 SEP. 2026

Geachte leden,

Kenmerk

RSO260821SL

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:

Uw kenmerk

Initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland en motie 87
Arbeidsmigranten in Noord-Holland.

Inleiding

Met uw initiatiefvoorstel Arbeidsmigratie Noord-Holland heeft u besloten twee wijzigingen aan te brengen in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. Deze wijzigingen hebben betrekking op de artikelen 6.28, 6.42 en 6.47 van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022:

- Een omgevingsplan dat voorziet in tijdelijke of permanente huisvesting van arbeidsmigranten houdt rekening met ten minste de normenset voor huisvesting van arbeidsmigranten van het register van de Stichting Normering Flexwonen (SNF), of een eventuele opvolger daarvan;
- Een omgevingsplan dat nieuwe bedrijfsmatige activiteiten toelaat die naar verwachting leiden tot een aanzienlijke toename van de werkgelegenheid, maakt inzichtelijk wat de extra huisvestingsbehoefte van werknemers is en op welke wijze daarin wordt voorzien.

U heeft daarbij besloten deze wijzigingen op 1 januari 2027 in werking te laten treden, tenzij zwaarwegende juridische bezwaren daaraan in de weg staan.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Wij willen graag uitvoering geven aan uw besluit en hebben daarom zorgvuldig onderzocht of inwerkingtreding per 1 januari 2027 mogelijk is. Wij ondersteunen het doel van het initiatiefvoorstel: betere huisvesting voor arbeidsmigranten, met duidelijke eisen aan kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid. Ook vinden wij het belangrijk dat nieuwe economische ontwikkelingen niet leiden tot extra druk op de toch al schaarse woonruimte. Daarom pakken wij de uitvoering van het initiatiefvoorstel voortvarend op en starten wij direct met de voorbereiding.

Tegelijkertijd hebben wij, na de verschillende mogelijkheden zorgvuldig te hebben onderzocht en afgewogen, moeten vaststellen dat een zorgvuldige en juridisch houdbare inwerkingtreding op 1 januari 2027 niet mogelijk is. De noodzakelijke wijzigingen kunnen niet meer worden toegevoegd aan de lopende vijfde herziening van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. De eerst haalbare datum van inwerkingtreding is daarom 1 januari 2028.

Wij gaan wel direct met gemeenten in gesprek over de praktische toepassing en uitvoering van de instructieregels. Zo bereiden wij gemeenten tijdig voor op de komende wijzigingen en voorkomen wij waar mogelijk knelpunten of vertragingen bij de uitvoering, lopende plannen en vergunningaanvragen. Daarmee zorgen we ervoor dat de regels per 1 januari 2028 zorgvuldig kunnen worden ingevoerd en in de praktijk goed uitvoerbaar zijn.

Zorgvuldige voorbereiding en volgende wijzigingsronde

De ontwerpwijziging van de vijfde herziening van de Omgevingsverordening is op 12 mei 2026 vastgesteld en ter inzage gelegd. De terinzagetermijn liep af op 1 juli 2026. De voorgestelde instructieregels in het initiatiefvoorstel maken geen onderdeel uit van de wijzigingen die ter inzage hebben gelegen.

Wij hebben gezien of de instructieregels in deze fase alsnog kunnen worden toegevoegd. Toevoeging in deze fase biedt gemeenten, initiatiefnemers en andere belanghebbenden onvoldoende gelegenheid voor afstemming en inspraak. Dit past niet bij de vereisten voor een zorgvuldige voorbereiding en rechtszekerheid.

Wij nemen de twee instructieregels daarom op in de volgende reguliere wijzigingsronde van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. Deze start begin 2027 en treedt naar verwachting op 1 januari 2028 in werking. Daarbij doorlopen wij de verplichte participatie- en voorbereidingsprocedure.

Deze route biedt gemeenten, ontwikkelaars en andere initiatiefnemers voldoende tijd om de nieuwe regels te verwerken in omgevingsplannen, ruimtelijke initiatieven en vergunningaanvragen. Daarmee voorkomen we onduidelijkheid en onnodige vertraging bij plannen en projecten in voorbereiding.

Sinds 2022 wordt de OV NH2022 eenmaal per jaar herzien. De jaarlijkse herziening is gericht op inwerkingtreding in januari van het daaropvolgende jaar. Zo houdt de provincie de Omgevingsverordening actueel via een cyclisch, herkenbaar en voorspelbaar proces.

Wij begrijpen dat u de wijzigingen zo snel mogelijk in werking wilt laten treden en hebben daarom ook de mogelijkheid van een tussentijdse extra wijzigingsronde gezien en een tussentijdse extra wijzigingsronde doet afbreuk aan de herkenbaarheid en voorspelbaarheid van het jaarlijkse proces. Daarom ligt inzet daarvan alleen bij hoge uitzondering voor de hand. Een extra wijzigingsronde leidt bovendien niet tot inwerkingtreding op 1 januari 2027. Zij biedt naar verwachting slechts een beperkte versnelling, omdat ook dan voorafgaande afstemming nodig is. Daarna volgen nog de terinzagelegging, de behandeling van zienswijzen en de vaststelling door Provinciale Staten. Wij zijn daarom, na deze mogelijkheden te hebben onderzocht, tot de conclusie gekomen dat opname in de reguliere wijzigingsronde de meest doelmatige en zorgvuldige route is.

Samenhang met Wet versterking regie volkshuisvesting

De Wet versterking regie volkshuisvesting is op 1 juli 2026 in werking getreden. Deze wet versterkt de regie op de volkshuisvesting en vraagt van gemeenten dat zij binnen woningbouwregio's afspraken maken over de huisvesting van aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten. De provincie heeft hierbij een coördinerende rol.

Voor het Provinciaal Volkshuisvestingsprogramma werken wij momenteel met gemeenten uit hoe de huisvestingsopgave voor arbeidsmigranten in de woningbouwregio's eruitziet en welke ondersteuning of sturing zij van de provincie nodig hebben. Deze uitwerking kan mede richting geven aan de precieze vormgeving van de instructieregels in de zesde wijzigingsronde van de Omgevingsverordening.

Uitvoering motie M87

Met motie M87 Arbeidsmigranten in Noord-Holland heeft u ons verzocht een coördinerende rol te nemen bij het verbeteren van de huisvesting van arbeidsmigranten. De financiële middelen hiervoor zijn beschikbaar vanaf 1 januari 2027.

Wij werken, in samenhang met het Provinciaal Volkshuisvestingsprogramma en de wijziging van de Omgevingsverordening, een uitvoeringsvoorstel uit. Daarmee geven wij concreet invulling aan uw verzoek om de verbetering van de huisvesting van arbeidsmigranten actief te coördineren. Hierover informeren wij u op een later moment.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Aan: Provinciale Staten

Kopie aan:

Uw contactpersoon

S. Lehman

BEL/RSO

Telefoonnummer +31235144314

steven.lehman@noord-holland.nl

**Betreft: initiatiefvoorstel Arbeidsmigranten en de
omgevingsverordening NH2022**

Memo

15 september 2026

1|11

Inleiding

Op 29 juni 2026 hebben Provinciale Staten (PS) het initiatiefvoorstel aangenomen (besluit 44-2026). Dit initiatiefvoorstel bevat twee wijzigingen in de omgevingsverordening NH 2022, die volgens het initiatiefvoorstel per 1 januari 2027 in werking zouden moeten treden.

Per brief van 3 september 2026 hebben Gedeputeerde Staten (GS) een voorstel gedaan over de wijze waarop zij het aangenomen initiatiefvoorstel kunnen uitvoeren. Daarin is o.a. toegelicht dat inwerkingtreding van de wijzigingen per 1 januari 2027 niet mogelijk is. Deze brief is besproken in de commissie Ruimte van 14 september jongstleden.

Tijdens de bespreking heeft gedeputeerde Beemsterboer de commissie aangeboden om de informatie in dit memo te delen.

Achtereenvolgens wordt in dit memo:

1. Onderbouwd waarom inwerkingtreding van de wijzigingen per 1-1-2027 niet mogelijk is.
2. Ingegaan op de mogelijkheden om de wijzigingen alsnog (versneld) in procedure te brengen.
3. Toegelicht op welke wijze deze wijzigingen hun doorwerking krijgen in de gemeentelijke praktijk.

1. (On)mogelijkheid om wijzigingen per 1-1-2027 in werking te laten treden.

Wat zijn de juridisch zwaarwegende argumenten dat wijzigingen niet in de lopende 5^e herziening en niet per 1 januari 2027 kunnen worden ingevoerd?

PS hebben op 29 juni jl. vanuit juridisch oogpunt een onuitvoerbaar besluit genomen. De voorbereiding van het wijzigingsbesluit zoals is opgenomen in het initiatiefvoorstel voldoet niet aan de wettelijke eisen.

Mochten PS bij de vaststelling van de 5^e herziening OVNH2022 besluiten om de wijzigingen wel door te voeren, dan wijkt zij af van wettelijke en eigen voorbereidingsvereisten.

Een wijziging van de Omgevingsverordening dient te voldoen aan de eisen die daaraan worden gesteld o.a. in de Omgevingswet.

- Op grond van **artikel 2.2 van de Omgevingswet** geldt een afstemmingsverplichting met Noord-Hollandse gemeenten omdat de voorgestelde instructieregels een opdracht zijn aan deze gemeenten om hun omgevingsplan aan te passen. Het rekening houden met de taken en bevoegdheden van gemeenten, in dit geval het wijzigen van het omgevingsplan, is een bestuurlijk beginsel en opdracht aan het bestuur. Op deze manier wordt inzicht verkregen in (onder meer) de uitvoerbaarheid van de beoogde wijzigingen van de omgevingsverordening. Er heeft in dit geval nog geen afstemming plaatsgevonden met de Noord-Hollandse gemeenten, zodat de uitvoerbaarheid niet goed beoordeeld kan worden. Bij een evident voorbijgaan aan belangen van andere bestuursorganen, zonder toereikende motivering, is sprake van bestuurlijke onzorgvuldigheid.¹
- Ook op grond van **artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht** heeft het bestuur de verplichting om actief te inventariseren welke belangen bij een taak of bevoegdheid zijn betrokken.
- Op grond van **artikel 10.3b van het Omgevingsbesluit** dient bij het vaststellen van een wijziging van een omgevingsverordening te worden aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en (andere) bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. Daarbij wordt tevens aangegeven op welke wijze invulling is gegeven aan het eigen participatiebeleid van PS.
- Er is bij de voorbereiding van het initiatiefvoorstel gesproken met een aantal partijen, maar of en hoe het initiatiefvoorstel in de voorliggende vorm met hen is besproken, is niet duidelijk. Ook weten we niet of er ten tijde van die gesprekken al een

¹ Motivering van toelichting Omgevingswet, Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 962, nr. p. 397.

initiatiefvoorstel lag. Of daarmee aan de wettelijk eis van participatie en het eigen participatiebeleid wordt voldaan, is niet duidelijk.

- **Op grond van artikel 16.32 van de Omgevingswet** geldt dat **afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht** van toepassing is op de voorbereiding van een wijziging van een omgevingsverordening. Dit betekent dat een wijziging eerst in ontwerp dient te worden vastgesteld waarna deze 6 weken ter inzage ligt en een ieder de mogelijkheid heeft om zienswijzen in te dienen op de voorgestelde wijziging. Dit is niet gebeurd.
- De omgevingsverordening is een zogenaamd omgevingsdocument. Bij het opstellen en publiceren van (ontwerp) wijzigingen van de omgevingsverordening in het **Provinciaal Blad en het Digitaal Stelsel Omgevingswet** gelden er landelijke regels (standaarden) op grond van de **Regeling standaarden publicaties Omgevingswet**. Daar wordt nu niet aan voldaan.
- Als bij vaststelling van de 5^e herziening van de omgevingsverordening wezenlijk andere of nieuwe onderdelen worden toegevoegd die eerder niet in het ontwerp stonden, dan is dit in strijd met het **zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:2 Awb)** en het vereiste van een **deugdelijke voorbereiding en motivering (artikel 3:46 Awb)**.
- Tot slot voldoet de formulering van het (geamendeerde) besluit zoals in de PS-vergadering van 29 juni jl. is aangenomen niet aan de eisen van de Aanwijzingen voor de Regelgeving. Zo staat in de tekst onder “Besluit 7” van het op 29 juni genomen besluit dat in de omgevingsverordening moet worden opgenomen dat een omgevingsplan dat nieuwe bedrijfsmatige activiteiten toelaat die naar verwachting leiden tot een aanzienlijke toename van de werkgelegenheid, inzichtelijk maakt wat de extra huisvestingsbehoefte van de werknemer is en op welke wijze in deze behoefte zal worden voorzien. Niet duidelijk is in welk (nieuw) artikel van de omgevingsverordening deze tekst moet landen. Het besluit kan in deze vorm niet als ontwerp ter inzage worden gelegd. Wel kan het besluit in de huidige vorm als basis dienen voor het afstemmen met de Noord-Hollandse gemeenten (artikel 2.2 van de Omgevingswet) en voor de participatie met overige betrokkenen.

Hoe kan alsnog worden voldaan aan de wettelijke eisen?

Om alsnog te voldoen aan de wettelijke eisen die gelden voor de totstandkoming van een wijziging van de omgevingsverordening, moet eerst afstemming met gemeenten plaatsvinden. Tegelijkertijd kan participatie met andere stakeholders plaatsvinden. De gesprekken met partijen voorafgaand aan het indienen van het initiatiefvoorstel kunnen hierbij worden ‘meegerekend’.

Na deze afstemmings- en participatieronde kan de voorgestelde wijziging van de omgevingsverordening als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd, waarbij uiteraard de input vanuit de afstemmings- en participatieronde moet worden betrokken. Een ieder kan gedurende zes weken zienswijzen indienen. Pas daarna kunnen PS de wijziging van de omgevingsverordening vaststellen, waarbij de ingediende zienswijzen worden betrokken.

De afstemming met gemeenten, de participatie en vervolgens de ter inzagelegging van het ontwerp kunnen leiden tot voorstellen tot wijziging of tot advies over het wel/niet doorvoeren van de voorgestelde regels.

Hadden GS kunnen besluiten om direct na besluitvorming in PS eind juni de wijzigingen alsnog zelfstandig ter inzage te leggen?

De ter inzagelegging van het ontwerp-wijzigingsbesluit 5^e Herziening OVNH 2022 liep af op 1 juli 2026. Een nieuwe publicatie en een nieuwe ter inzagelegging vergt voorbereiding en besluitvorming in GS. Dit zou niet gelukt zijn voorafgaand aan het zomerreces.

Bovendien leggen we normaliter geen stukken ter inzage in de zomerperiode. Een GS-besluit hierover zou dus altijd na het zomerreces zijn voorgelegd, waarna publicatie waarschijnlijk eind augustus had plaatsgevonden.

Los hiervan geldt dat voorafgaand aan de ter inzagelegging nog de afstemmings- en participatieronde had moeten plaatsvinden (in elk geval met gemeenten). Ook dat was tijdens het zomerreces niet mogelijk.

Vaststelling per 1 januari 2027 zou daarmee nog steeds niet haalbaar zijn op basis van de reguliere planning die we hanteren.

2. Mogelijkheden om de wijzigingen alsnog in procedure te brengen.

Wat als we nu een nieuwe/ extra wijzigingsprocedure doorlopen?

De provincie Noord – Holland houdt de omgevingsverordening actueel in een cyclisch, herkenbaar en voorspelbaar proces. Hiermee wordt geborgd dat ontwikkelingen binnen een redelijke termijn in de omgevingsverordening landen. Een vaste, herkenbare cyclus draagt bij aan helderheid, zekerheid en transparantie voor degenen die verder van

het proces van de omgevingsverordening af staan en het proces daardoor moeilijker kunnen volgen. Een vast wijzigingsritme geeft duidelijkheid naar de buitenwereld dat ze op bepaalde momenten en via een vaste werkwijze input kan leveren. Hiermee wordt het uitgangspunt van de procedurele rechtvaardigheid geborgd. Vanuit dit oogpunt is een extra wijzigingsronde ongewenst.

Alleen in zeer uitzonderlijke situaties kan worden overwogen om een extra wijzigingsronde te draaien. Dit is eind 2024 met PS gecommuniceerd (Statenvoordracht 2024/73 d.d. 4 november 2024). Denk daarbij aan gevallen waarin:

- buitensporige private of publieke kosten van vertraging of vervroeging;
- spoed- of noodregelgeving;
- reparatieregelgeving, en;
- nationale, Europese of internationale regelgeving.

Het rijk hanteert dezelfde uitzonderingsgronden. Voorbeelden waarin het Rijk deze heeft toegepast zijn:

- De landelijke regelgeving rond Corona is een recent voorbeeld van spoed- of noodregelgeving.
- In verband met implementatie van EU-richtlijnen kan worden afgeweken van de vaste verandermomenten. Dit is gebeurd bij de invoering van onderdelen van de AVG in 2018.
- De Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid trad tijdens Coronacrisis vrijwel direct in werking omdat uitstel zou leiden tot grote economische schade en maatschappelijke kosten.

De in het initiatiefvoorstel opgenomen wijzigingen vallen niet in deze categorie. Het gaat om nieuwe beleidsmatige keuzes die een reguliere, zorgvuldige wijzigingsprocedure vereisen.

Hiervan afwijken is mogelijk, maar schept een ongewenst precedent. Ook initiatiefnemers, gemeenten en andere belanghebbende organisaties zullen bij regels in de Omgevingsverordening dan regelmatig om tussentijdse wijzigingen verzoeken.

Welke mogelijke opties zijn er om de wijzigingen in procedure te brengen?

Er zijn drie opties:

1. Een nieuwe tussentijdse herziening (5a) starten;
2. De voorgestelde wijziging alsnog starten en laten oplopen in de 5^e herziening door de inwerkingtreding van de 5^e herziening uit te stellen; en
3. De voorgestelde wijziging opnemen in de reguliere wijzigingsprocedure (6^e herziening).

Uitgaande van de tijd die gemoeid is met het doorlopen van een afstemmings- en participatieronde, het vervolgens ter inzage leggen van een ontwerp en het daarna nemen van een besluit tot vaststelling, is het in werking laten treden van de voorgestelde wijziging van de omgevingsverordening per 1 januari 2027 in alle opties onmogelijk.

Optie 1: Een tussentijdse herziening

Kun je een volgende herziening starten als de 5^e herziening nog niet is afgerond?

Ja, dat is technisch en juridisch mogelijk. Wel met de benodigde zorgvuldigheid (is technisch complex) en conform procedurele eisen zoals eerder aangegeven (afstemming, participatie, etc.).

Hierbij geldt wel de kanttekening dat voorbij wordt gegaan aan de afgesproken urgentiecriteria voor het tussentijds wijzigen van de omgevingsverordening (zie hiervoor). Ook breng dit extra apparaatskosten met zich mee.

Het doorlopen van een wijzigingsronde duurt circa 8 maanden (zie het schema dat is bijgevoegd als bijlage 1). Nu starten betekent inwerkingtreding in (naar verwachting) juni/juli 2027. Versnelling is op onderdelen wellicht mogelijk, maar is voor een belangrijk deel afhankelijk van de reacties die de afstemming, participatie en terinzagelegging opleveren. Ook wordt de doorlooptijd bepaald door standaard termijnen, waarvan niet kan worden afwijken.

Optie 2: Toevoegen aan de lopende 5^e herziening en vaststelling daarvan uitstellen

Kun je eventueel de besluitvorming en inwerkingtreding van de 5^e herziening uitstellen, zodat je een inhaalslag kunt maken voor deze wijziging?

Ja, in theorie kan dat. Het hele voorbereidingstraject voor dit specifieke onderwerp wordt dan apart (participatie, ter inzage etc.) georganiseerd en wordt dan later bij de rest van de aan PS vast te stellen stukken toegevoegd.

De consequentie is dat de vaststelling en inwerkingtreding van de hele 5^e herziening later plaatsvindt (denk aan juni, inwerkingtreding in juli 2027). Dan is er een half jaar 'gewonnen' ten opzichte van het meenemen van het wijzigingsvoorstel in de reguliere procedure (6^e herziening).

Daar staat tegenover dat onderdelen die nu zijn opgenomen in de 5e herziening een half jaar later in werking treden. Op dit moment kan niet goed worden overzien wat de directe gevolgen zijn als de vijfde herziening later wordt vastgesteld. De kans is groot dat dit wel problemen geeft. Zo bevat de 5e herziening onder meer de indeling van de regio's voor de vast te stellen volkshuisvestingsprogramma's op basis van de Wet versterking regio Volkshuisvesting. Ook bevat de 5e herziening een grondslag voor de programmatische aanpak van stikstofreductie en natuurherstel. Bovendien ontstaat bij deze optie overlap met de procedure voor de reguliere 6e herziening, die begin 2027 start.

Daarnaast is op voorhand niet duidelijk of het technisch mogelijk is om in het DSO twee keer een wijzigingsbesluit te publiceren en dit vervolgens als één definitief besluit vast te stellen. In dat geval is deze optie sowieso onmogelijk.

Optie 3: meenemen in de reguliere wijzigingsronde, de 6e Herziening.

De voorgestelde wijzigingen worden meegenomen in de reguliere wijzigingsprocedure van de omgevingsverordening. Deze start formeel naar verwachting begin maart '27 en is gericht op inwerkingtreding op 1 januari 2028.

Genoemde kanttekeningen bij de andere opties zijn hier niet van toepassing. Er is voldoende tijd en ruimte om bijvoorbeeld de afstemming met gemeenten en benodigde participatie vorm te geven.

3. Consequenties van latere inwerkingtreding van de wijzigingen.

Bij agendering van dit onderwerp voor de commissie stelt de PvdA: "Hierdoor worden de verbeteringen met een jaar uitgesteld en treden betere huisvestingsnormen voor arbeidsmigranten later in werking. Sommige mensen verkeren niet in de positie om zolang te kunnen wachten. Daarnaast bestaat het risico dat organisaties het komend jaar versneld vergunningen aanvragen, zolang de nieuwe normen nog niet gelden".

Wat zijn de consequenties van een latere inwerkingtreding van de wijzigingen zoals door PS zijn aangenomen?

Procedureel

Het initiatiefvoorstel bevat de wijziging van **instructieregels** in onze omgevingsverordening. Dit zijn regels die **aangeven hoe de gemeente**

een taak of een bevoegdheid moet uitoefenen. Zij werken indirect door richting bijvoorbeeld bedrijven of andere organisaties, omdat gemeenten ze eerst moeten verwerken in hun omgevingsplan.

Gemeenten hebben overgangsrecht tot 2032 gekregen om hun omgevingsplan definitief vast te stellen. Een zorgvuldige doorwerking van instructieregels en de transitie naar het nieuwe omgevingsplan vergt veel van gemeenten. Wij stellen daarom als provincie geen aanvullende voorwaarden over het moment waarop de instructieregels moeten zijn toegepast.

Voor alle initiatieven die passen binnen het omgevingsplan, zijn de instructieregels nog niet van toepassing zolang ze niet zijn opgenomen in het omgevingsplan. Bij een tussentijdse wijziging van het omgevingsplan of bij het verlenen van een BOPA (vergunning voor een buitenplanse omgevingsplan activiteit) om medewerking te verlenen aan een initiatief moeten gemeenten deze instructieregels al wel toepassen. Tenzij het gaat om lopende procedures. Dan geldt immers overgangsrecht.

Inhoudelijk

In de brief aan PS van 3 september 2026 is toegezegd dat we direct met gemeenten in gesprek gaan over de praktische toepassing en uitvoering van de instructieregels.

In de brief is ook benoemd dat de **Wet versterking regie volkshuisvesting** op 1 juli 2026 in werking is getreden. Deze wet versterkt de regie op de volkshuisvesting en vraagt van gemeenten dat zij binnen woningbouwregio's afspraken maken over de huisvesting van aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten. De provincie heeft hierbij een coördinerende rol. Voor het op te stellen Provinciaal Volkshuisvestingsprogramma werken wij momenteel met gemeenten uit hoe de huisvestingsopgave voor arbeidsmigranten in de woningbouwregio's eruitziet en welke ondersteuning of sturing zij van de provincie nodig hebben.

Wij verwachten in dat kader al van gemeenten dat zij bij het opstellen van hun woningbouwprognoses, inzichtelijk maken wat de extra huisvestingsbehoefte is van hun eigen economisch beleid en het vestigingsklimaat voor bedrijven. Daarmee hebben we ook zonder deze wijzigingen al meer grip op dit onderwerp.

Wat betreft de wijziging die ziet op de toepassing van de SNF-norm, verwachten we dat gemeenten deze eisen zelf ook van belang vinden en dat het informeren hierover al direct zijn doorwerking heeft.

Bijlage 1. Schema reguliere wijzigingsronde OVNH2022

Op hoofdlijnen ziet een reguliere wijzigingsronde via GS er als volgt uit.
De genoemde doorlooptijden zijn een inschatting en afhankelijk van
onder meer de voortgang van het proces.

Stap	Aantal weken	Korte toelichting
Afstemming en participatie	8 weken	Afstemming en participatie met belanghebbenden (zie de motiveringsplicht participatie die wij hebben onder de Omgevingswet). Zie ook de uitgangspunten participatie . De doorlooptijd van deze stap kan variëren. Afstemming en participatie gebeurt doorgaans voorafgaand aan het indienen van een wijzigingsvoorstel.
GS–vaststelling ontwerp	4 weken	Verwerken input afstemming en participatie en opstellen ontwerp–wijziging en bijbehorende besluitvormingsstukken.
Publicatie ontwerp + kennisgeving terinzagelegging	2 weken	Publicatie ontwerp in het Digitaal Stelsel Omgevingswet en op www.overheid.nl . Publicatie gaat vergezeld van een kennisgeving dat het ontwerp ter inzage ligt voor 6 weken. Belanghebbende kunnen daarop zienswijzen indienen.
Terinzagelegging	6 weken	Belanghebbenden kunnen gedurende zes weken zienswijzen indienen.
Commissie Ruimte	Gedurende terinzagelegging	PS kunnen andere commissies uitnodigen om te bespreken (op de C agenda).
Verwerken zienswijzen, opstellen nota van beantwoording incl. stukken	4 weken	Termijn afhankelijk van hoeveelheid en complexiteit zienswijzen.
GS–vaststelling eindconcept	3 weken	GS stellen eindconcept vast.
Commissie Ruimte	4 weken	Eindconcept wordt besproken in de Commissie.
PS–vaststelling	2 weken	PS stellen definitieve wijziging vast.
Publicatie en inwerkingtreding	2 weken	De definitieve publicatie kan pas gedaan worden nadat PS hebben vastgesteld, mogelijk zijn er amendementen, die moeten dan direct na de PS vergadering verwerkt worden. De wijziging treedt in werking na publicatie.
Totaal	35 weken	

